

**T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-
ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ**

**1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI**

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	3
2. PLANLAMA YAKLAŞIMI	3
3. PLAN VİZYON, AMAÇ ve KAPSAMI	5
4. PLANLAMA	14
4.1 GENEL ARAZİ KULLANIM KARARLARI.....	15
4.2 ÇEVREYE İLİŞKİN KARARLAR.....	28
4.3 JEOLJİK VE HİDROJEOLJİK YAPIYA İLİŞKİN KARARLAR (YERLEŞİLEBİLİRLİK).....	45
4.4 MEVCUT PLANLARA VE PROJELERE İLİŞKİN KARARLAR.....	46
4.5 SEKTÖREL GELİŞME KARARLARI VE YEREL EKONOMİK KALKINMA 46	
4.6 NÜFUS.....	53
5. YÖNETİM ve UYGULAMAYA İLİŞKİN ORGANİZASYON YAPISI	64
6. GENEL DEĞERLENDİRME ve İLÇE KÜNYELERİ	73

1. GİRİŞ

Bu rapor, Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Çevre Düzeni Planının (ÇDP) açıklama raporudur. Raporda öncelikle bölgeye yönelik tespitler, planın kapsamı, bölgeye dair geliştirdiği vizyonu, amaç ve hedefleri açıklanmış, daha sonra planlama yaklaşımı üzerinde detaylı bir anlatım yapılmıştır. İlerleyen bölümlerde, plan alternatiflerine dair plan kararları açıklanırken sektörel gelişme stratejileri, kentsel kademelenme, kentsel gelişme ve genel arazi kullanım kararları, ulaşım kademelenmesi ve kararları, planın denetim ve organizasyonu ile çevre sorunlarına yönelik yaklaşımlar açıklanmıştır.

Planlama sürecinde, analiz ve sentez çalışmaları yapılarak ulaşılan tespitler ve problemlere yönelik çözüm önerileri sıralanmıştır. Geliştirilen planlama yaklaşımı içerisinde öncelik, bölgenin sorunlarına, mevcut kaynaklarına ve bunlara yönelik tehditlere verileceğinden bu tespitlerin planlama kararlarına esas teşkil etmesi düşünülmüştür. Planlama kararları mevcut sorun-potansiyel-tehdit kurgusu üzerinden oluşturulmuş ve bu esası takiben geleceğe dönük risk-fırsat çatkısını da içerecektir. Bu tercihte bölgenin genel olarak az gelişmiş yapısı etkili olmuştur.

2. PLANLAMA YAKLAŞIMI

ÇDP planlama yaklaşımı genel itibariyle dört ana başlık etrafında oluşturulmaktadır. Bunlar; bölgesel yaklaşım, sürdürülebilirlik, yerel ekonomik kalkınma ve katılımcı planlama anlayışıdır. Bu genel çerçeve ışığında plan hedef yılı 2026 olarak belirlenmiş ve kentsel, kırsal yerleşmelere ve yerleşim dışı alanlara dair planlama kararları oluşturulmuştur.

2.1 GENEL YAKLAŞIM

Bu Çevre Düzeni Planı, Planlama Bölgesinin yukarıda açıklanan temel hedefleri çerçevesinde oluşturulan stratejik ve mekânsal kararlarını 15 yıllık bir süreç içerisinde üretmeye ve geliştirmeye yönelik bir yaklaşımı içermektedir.

Planı bir süreç olarak değerlendirir ve kararları ilgili kesimlerin dahil çerçevesinde almayı, geliştirmeyi öngörür. Genel olarak iktisadi, toplumsal, ekolojik, mekânsal koridorlar ve alt-bölgeleri içeren Planlama Bölgesi için üst ölçekte geliştirilen plan kararları, bölgenin var olan kapasitesinin kullanılarak gerçekleştirilmesi, kaynakların rasyonel kullanılması ve yerel-bölgesel kalkınmanın başarılmasına yol açacağı gibi, bölgedeki ekolojik dengenin ve eşsiz doğal güzelliklerinin zarar görmesinin de önüne geçecektir. Bu yaklaşım, aynı zamanda bugünün küreselleşen dünyasında bölgeyi düşünürken uluslararası akış ve etkileri de değerlendirerek kapsamlı bir ele alışı içermektedir.

Planlama yaklaşımı genel itibariyle dört ana başlık altında toplanmaktadır. Bunlar bölgesel yaklaşım, sürdürülebilirlik, yerel ekonomik kalkınma ve katılım başlıklarını içermektedir.

2.1.1 Bölgesel Yaklaşım

Çevre Düzeni Planı kapsamında Planlama Bölgesi, bütünlüklü olarak bölgesel sorun-potansiyeller ve gelişme eğilimleri çerçevesinde ele alınmaktadır. Plan, planlama

sınırları dahilinde doğal kaynakların rasyonel kullanımını sağlayarak bölgesel dengesizlikleri gidermeye, sınırlar arası işbirliklerini geliştirmeye ve bu çerçevede yetki ve sorumlulukları paylaşmaya dayanan bir yaklaşım barındırmaktadır.

Planlama yaklaşımında idari sınırların ötesinde doğal eşikler ve iktisadi eşikler dikkate alınarak ortak sorun ve potansiyeller içeren aks ve bölgeler tanımlanmıştır. Bölgesel yaklaşım, katılım mekanizmalarının etkin hale gelmesi, ortak amaç etrafında güçlü birlikler oluşturulması açısından da oldukça önem taşımaktadır. Sürdürülebilir bir iktisadi ve toplumsal gelişme kapsamında ortak sorunlara birlikte çözümler üretebilecek bir yapının gelişebilmesi için bölgesel yaklaşımın uygulanması gerekmektedir. Nitekim plan, buna yönelik teşvik edici mekânsal ve stratejik kararları bünyesinde barındırmaktadır. Özellikle belirlenen alt planlama bölgelerini de dikkate alan dengeli hizmet ve donatı rasyoneli sağlayacak, uzmanlaşmaya yönelik bir yerleşmeler kademelenmesi oluşturulmuştur. Bölgede belirlenen merkezler bir nokta tarifinden çok, çevresiyle birlikte düşünülmüş, böylece hizmet alanlarının dengeli ve etkin dağılımının sağlanması amaçlanmıştır.

2.1.2 Sürdürülebilirlik

Planın dayanağını oluşturan temel yaklaşımlardan biri olan sürdürülebilirlik, sadece çevreye zarar vermeyen bir ekonomik kalkınma olarak değil, toplum, ekonomi ve ekoloji dengesine dayanan bir ilişki biçimi, yani sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir çevre olarak ele alınmıştır. Planlama alanını salt doğal çevre-doğa, yapay çevre-yapılaşmış çevre ve ekonomik gelişmeden ibaret saymadan, merkezine insanı alan bir yaklaşım sergilenerek bölgeselden yerele toplumsal gerçekler dikkate alınmıştır. Bu kapsamda plan kararları, ekonomik gelişmenin kısa vadedeki önceliklerine indirgenmeyen, orman alanları, tarım alanları, özellikli koruma kuşakları, kıyı alanları, su havzaları ve kaynakları gibi tüm ekolojik kaynakların koruma-kullanma dengesi çerçevesinde değerlendirildiği bir yaklaşımı içermektedir. Öncelikle planın hedef yılı olan 2026 yılına kadar olan sürece dair kararlar geliştirilmekle beraber, sonrasına dair öngörüler ve ilke kararları da toplumsal, ekonomik ve ekolojik dengeye dayanacak şekilde üretilmiştir.

2.1.3 Yerel Ekonomik Kalkınma

Plan hedeflerinde belirtildiği üzere; toplumsal ve iktisadi gelişmede; yerel özelliklerden, işgücünden, yatırım gücünden ve hammaddelerden faydalanırken, uluslararası işbirliklerini/akışları ve yatırımları yerel yapının dengesini bozmayacak, hatta geliştirecek şekilde teşvik etmek, iktisadi açıdan kendine yeterli bir bölge oluşturulurken aynı zamanda yerelin kendi hizmet ettiği bölgenin ötesinde de etkin olabilmesini sağlamak öncelikler arasındadır. Dolayısıyla planlama kapsamında yerelin tüm kapasitesinin etkin bir şekilde kullanılması ile birlikte oluşturulan kalkınma hedefi, küresel yapıya eklenme sürecinde hem bu hedefi geliştirici hem de yönlendirici bir rol oynamıştır. Bu Çevre Düzeni Planı kapsamında iller ve ilçelere yönelik; birbirlerini destekleyen, analiz ve sentez sürecinde ortaya çıkan sorun, potansiyel ve eğilimlere göre sektörel gelişme stratejileri ve mekansal organizasyonlar üretilmiştir. Bu kararların üretilmesinde yerelin bilgi, beceri ve altyapısı değerlendirilmeye tabi tutulurken geleceğe dair belirlenen kararlarda yine yerelin kendi kapasitesini geliştirebilmesi öncelikli tutulmuştur.

2.1.4 Katılımcı Planlama

Bu Çevre Düzeni Planının temel yaklaşımlarından birini de katılımcı planlama anlayışı oluşturmaktadır. Planın oluşum sürecinden analiz-sentez aşamasına, aktörlerin planlama sürecine katılımının gerçekleştirilmesine dair çeşitli yöntemler uygulanmış, planın onanmasından uygulama aşamasına kadar katılımcı yapının etkinleştirilebilmesi için

çeşitli mekanizmalar üretilmiştir. Gerek toplumsal meşruiyet kazanabilmiş uygulanabilir planların üretilmesi, gerekse planlama süreçlerinin asıl öznesi olan insanlara yeterince hizmet edebilir bir yapının oluşturulabilmesi için katılım, planlama yaklaşımının asli unsurlarından birini oluşturmuştur.

Yerinde yapılan incelemeler ve veri toplama aşamasında görüşülen valiliklere, kaymakamlıklara, belediye başkanlıklarına, il müdürlüklerine, sivil toplum kuruluşlarına ve diğer ilgili kurumsal aktörlere katılımın gerekliliğini Çevre Düzeni Planının önemi ile birlikte anlatıp birlikte karar geliştirmek üzere harekete geçmeleri için gerekli bilgilendirmeye, destek verilmeye çalışılmış; yüz yüze görüşme, bilgi-belge alışverişi yapılmıştır. Kurumsal ve sivil aktörlerden, çalışmanın her aşamasında talep edilecek görüş raporları oluşturulmuştur. Aktif bilgilendirme olmaksızın görüş alınamayacağının bilinci içerisinde bilgilendirme toplantıları, internet ile yayın, ilan ve broşürler yoğun bir şekilde kullanılmıştır. İlçe ve belde ölçeğinde yapılan inceleme ve veri toplama çalışmalarının ardından gelinen noktayı, elde edilen bilgileri paylaşmak amacıyla il bazında toplantılar düzenlenmiş, il koordinasyon birimleri oluşturularak süreci takip etmenin ötesinde sürecin parçası olan bir planlama yaklaşımı sergilenmiştir. Bu anlamda katılım için çok gerekli olan bir kamuoyu yaratılmaya başlanmış, yerel basın kuruluşları, il ve bölge ölçeğinde yayın yapan gazetelere, radyolara basın bültenleri gönderilmiş; Çevre Düzeni Planı temelinde bir kamuoyu yaratılmaya çalışılmıştır. Sentez ve plan taslaklarının oluşum aşamasından sonra gerek illerde yapılan ve ilgili aktörlerin katıldığı katılım toplantıları, gerekse il koordinasyon birimlerinin düzenledikleri toplantılarla geri besleme süreci geliştirilmiştir.

Tüm bu üretim sürecinin sonrasında, oldukça önemli olan, planın uygulama aşaması için katılımcı bir model geliştirilmiştir. Gerek alt ölçeklerde üretilen planlar ve bu Çevre Düzeni Planının uygulama aşaması, gerekse toplumsal ve iktisadi yaşamda katılımcı süreçlerin oluşturulabilmesi için ilgili aktörleri ve bunların birbirleri ile etkileşimlerini tanımlayan yapılar oluşturulmuştur.

3. PLAN VİZYON, AMAÇ ve KAPSAMI

3.1 VİZYON

Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Çevre Düzeni Planının vizyonu aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Kendisine yeten ve dışarıya hizmet verebilen, doğal güzellikleri ile eşsiz, erişilebilir Doğu Karadeniz.

3.2 AMAÇ VE KAPSAM

Ordu-Rize-Trabzon-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Çevre Düzeni Planının amacı; Planlama Bölgesinin ulusal ve uluslararası önemini arttıracak, çevre korumayı öncelik olarak seçmiş, bölgesel dengesizlikleri gidermeye yönelik, bilgi toplumunun gereklerine uygun ve toplumsal meşruiyeti olan bir iktisadi kalkınma modeli çerçevesinde yerel kaynakların optimum ve sürdürülebilir gelişimini/kullanımını sağlayacak, geleceğe yönelik arazi kullanım kararlarını uygulama politikaları ile birlikte geliştirmektir.

Bu plan, planlama bölgesi bütününde her İl'e yönelik arazi kullanım kararları ve plan hükümlerini kapsamaktadır.

3.3 PLAN HEDEF ve İLKELERİ

Planlama sürecinin analiz ve sentez aşaması sonucunda ortaya çıkan planın vizyon ve amacı dahilinde oluşturulan planlama hedefleri; ekolojik sürdürülebilirlik, küresel-yerel etkileşimi, iktisadi ve toplumsal gelişme, eşitlik ve sosyal adalet, yaşanabilirlik, erişilebilirlik, katılım ve yönetim başlıkları altında geliştirilmiştir. Bu başlıklar altında belirlenen üst hedeflerden yola çıkılarak planlama alanının gerçeklerine, ihtiyaçlarına ve tahayyüllerine uygun alt hedefler belirlenmiştir.

3.3.1 EKOLOJİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Bölgedeki doğal kaynakları, ekolojik denge ve doğal eşikler göz önünde bulundurarak korumak, sürdürülebilirliğini sağlamak

- Doğal ve ekolojik eşiklerin göz önünde bulundurulduğu sürdürülebilir arazi kullanım kararları geliştirmek
- Bölgenin biyoçeşitliliğini ve endemik türleri korumak üzere ekolojik hassasiyeti olan bütün alt-bölgelerin mutlak korunmasını sağlamak
- İçme ve kullanma suyu kaynaklarının, su toplama havzalarının, yer üstü ve yeraltı sularının korunmasına yönelik arazi kullanım kararları geliştirmek
- Madencilik, ormancılık, balıkçılık, tarım, turizm, enerji, sanayi gibi iktisadi faaliyetlerini ekolojik dengeyi bozmayacak şekilde geliştirerek sürdürmek
- Orman alanlarının vasfının korunması ve gelişiminin desteklenmesini sağlamak
- Mutlak tarım alanlarını, sulu tarım alanlarını, özel ürün arazileri ve dikili tarım arazilerinin tarımsal amaçlı kullanımını sağlamak
- Mera vasfında olan alanların ivedilikle tescillenmesini sağlamak ve koruma altına almak
- Suyun ekonomik kullanılabilmesi için tarım alanlarında teraslama yapılması, yağmurlama, damlama sulama sistemleri, kapalı kanallar gibi verimli uygulamaların yaygınlaştırılmasını sağlamak
- Baraj havzalarının ve gölet havzalarının erozyona karşı teraslama ve ağaçlandırma yapılarak ekonomik ömürlerini uzatmak
- Hava, toprak, deniz ve gürültü kirliliğini önleyici tedbirler almak
- Tarımsal ilaç kullanımının en aza indirgenmesi, kanserojen olanların kesinlikle kullanılmaması, tarımsal gübrelerin gerekli analizler yapıldıktan sonra kullanılması ve hayvansal gübre kullanımının yaygınlaştırılması
- Yayla alanlarında yoğun yapılaşmanın ve çevre kirliliğinin önüne geçmek
- Bölgenin tamamına hizmet edebilecek, geri dönüşüm sağlayabilecek katı atık yönetim sistemi oluşturmak
- Denizin ekolojik dengesini tehdit eden kullanımları kısıtlamak, kıyı alanlarında koruma-kullanma dengesini oluşturmak
- Bölgede geleceğe yönelik ekolojik sürdürülebilirliği sağlayabilmek için bölgede bulunan alternatif enerji kaynaklarını destekleyerek bölgenin enerji ihtiyaçlarını öncelikle alternatif enerji kaynakları üzerinden karşılamak

3.3.2 KÜRESEL-YEREL ETKİLEŞİMİ

Küresel fırsatları kullanırken yerel kaynakları ve potansiyelleri öncelikli değerlendirme kriteri olarak belirlemek koşuluyla planlama bölgesinin uluslararası alandaki ilişkilerini ve etkinliğini arttırmak

- Toplumsal ve iktisadi gelişmede öncelikle yerel özelliklerden, işgücünden, yatırım gücünden ve hammaddelerden faydalanmak
- Uluslararası işbirliklerini ve yatırımları yerel toplumsal ve iktisadi yapının dengesini bozmayacak şekilde ve sınır ötesi toplumsal ve kültürel bağları göz önünde bulundurarak teşvik etmek
- Planlama bölgesi içerisindeki bazı merkezlere bölgenin uluslararası ilişkilerini ve etkinliğini arttırmaya yönelik işlevler kazandırmak, var olan işlevlerini geliştirmek
- Çeşitli fonlar, kaynaklardan faydalanabilme kapasitesini geliştirmek
- Yerel ürünlerin, tarihsel ve kültürel özelliklerin tanıtımını, korumak ve geliştirmek

3.3.3 İKTİSADİ ve TOPLUMSAL GELİŞME

Planlama bölgesindeki kentsel alanların bölgesel, ulusal ve uluslararası etkileşim alanlarını genişletmek ve planlama bölgesinin mevcut kaynaklarını ve potansiyellerini optimum kullanmak suretiyle iktisadi ve toplumsal kalkınmayı sağlamak; bölgeyi, uluslararası etki alanındaki işbirliklerini geliştirmede önemli bir konuma getirmek.

3.3.3.1 Bölgesel Hedefler

- Planlama Bölgesinin Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgeleriyle, aynı zamanda Kafkasya ile bağlantılarını geliştirmek, bu sayede Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgelerinin Kafkasya pazarına açılmasına fırsat oluşturmak
- Bölgedeki kara-demir-deniz-havayolu ulaşımını güçlendirmek ve entegrasyonunu sağlamak. Bu sayede erişilebilirliği artırarak bölge içi ve dışı pazar entegrasyonunu, insan, mal, hammadde ve hizmet akışını gerçekleştirmek.
- Sektörel tahminler ile buna bağlı mekansal gelişme gereksinimlerini, ekolojik ve doğal eşiklere ve hizmet sunumu gereksinimlerine göre tanımlanan yerleşmeler kademelenmesine uygun olarak geliştirilecek bir Bölgesel Talep Yönetim Sistemi üzerinden belirlemek
- Dengeli ve sürdürülebilir bölgesel/kentsel gelişmeyi sağlamak için merkez kademelenmesi gerçekleştirmek. Planlama Bölgesi genelinde bölgesel hizmet ve donatı gereksiniminin dengeli sağlanabileceği bir yerleşmeler kademelenmesi üretmek. Bu bağlamda merkez kademelenmesini, bölgenin geneli ve ulusal/uluslararası etkinliği düşünülerek yeniden ele almak
- Dengeli ve hizmet sunum gereksinimlerine uygun bir yerleşmeler kademelenmesi oluşturabilmek için nüfus hareketlerini kontrol altına alıp yönlendirmek
- Geleceğe yönelik, iktisadi ve toplumsal gelişmeyi destekleyecek, bölgenin ulusal ve uluslararası etkinliğini arttıracak strateji ve hedeflere üretmek. Bunlara yönelik planlama bölgesinde kullanılabilir olduğu ve toplumsal

meşruiyet kazanacağı düşünülen temel sektör, strateji, gelişme eğilimleri ve büyük projelerin başlıkları şu şekilde sıralanabilir: Öğrenen kent/bölge, bilgi üretimi, teknoloji geliştirme, teknopark, yenilikçi endüstriler, yüksek katma değerli sanayi, serbest bölgeler, üretici hizmetleri, finans, sigortacılık ve gayrimenkul sektörleri, lojistik sektörü, kongre turizmi, fuarlar, bölgesel borsa, bölgesel rekreasyon ve eğlence yatırımları, iletişim ve ulaşım altyapısı.

- Bölge içi ve dışı mal akışlarının yatırımları arttıracak şekilde kolaylaşmasını sağlamak
- Kısa vadede bölgesel kaynaklara yönelik tarım, maden ve inşaat sanayini, uzun vadede yüksek katma değerli sanayiye geliştirmek
- Sanayi, turizm, ticaret gibi gelişen sektörleri desteklemek; bu sayede hem kendine yeten, hem de bölge ekonomisini güçlendiren, çeşitlendiren bir iktisadi yapı oluşturmak.
- Bölgesel turizmi geliştirme amaçlı paketler tanımlamak, yerel kapasiteleri entegre etmek ve ulusal, uluslararası turizme yönelik alternatifler yaratmak.
- Ekolojik, tarihi, arkeolojik, kültürel özellikleriyle önem arz eden bütün turistik ürünlerin mutlak korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak
- Yayla turizmini, ekolojik kaynakları koruyarak ve yapılaşma koşullarını geleneksel yapılaşma biçimlerine ve mimariye uygun belirlemek şartıyla Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı gözönüne alınarak geliştirilecektir.
- Turizm sektörüne yönelik gelişme kararları alınırken Doğu Karadeniz Turizm Master Planı kararları göz önünde bulundurulacaktır.
- Kentsel ve arkeolojik alanlarda kültür turizmini geliştirmek, diğer turistik kaynaklarla entegrasyonu sağlamak
- Sahil kesiminde öncelikle yöre halkının ve diğer Karadeniz ülkelerinin kullanımına yönelik deniz turizmi yatırımlarını ekolojik dengeye ve toplumsal hassasiyetlere duyarlı şekilde vade Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı gözönüne alınarak teşvik etmek
- Amatör balıkçılık, rafting, doğa yürüyüşleri, kayak turizmi, kaplıca turizmi, dağcılık, mağara turizmi, kuş gözleme alanları ve diğer doğa sporlarını Doğa Turizmi kapsamında ele alarak, yayla turizmi ile ilişkilendirmek
- Dünya üretiminin önemli bir bölümünü oluşturan fındık üretiminin bölge ekonomisine katkısını arttırmak üzere bölgesel fındık politikası oluşturmak; yüksek katma değerli fındık sanayini geliştirmek
- Bölgesel ekonomide büyük önemi olan çay üretiminin bölge ekonomisine katkısını arttırmak üzere daha etkin organizasyonunu sağlayacak ve çayda kaliteyi arttırmak suretiyle pazarı genişletecek bölgesel çay politikası oluşturmak: Bölgede yetiştirilen özel ürünlerden birisi olan çay, özellikle ulusal pazara hitap edebilmektedir. Çay tarım alanları Hopa-Gürcistan sınırından Ordu ilinin Perşembe ilçesine kadar sahilden yer yer 30 km iç kısımlara kadar rakımı 1000 metreye kadar yükselen bölgede yapılmaktadır. Bazı çay tarımı alanlarında yer yer orman alanlarına girmiştir. Diğer yandan, eğimli alanlarda yapılan çay üretimi heyelan riskini arttırmaktadır. Çay üretiminin verimliliğini arttırmak için önce kalite artırımına yönelik Ar-Ge çalışmaları desteklenmeli, sonra üretim alanları ile

işleme tesislerinin ilişkileri ve ulaşım bağlantıları, bunların istihdam yansımaları sorgulanmalıdır. Çay üretimi, merkezi yönetim tarafından yerel karar süreçlerini de içine alarak özel politika geliştirilmesi gereken bir üretim sürecine karşılık gelmektedir.

- Ekolojik anlamının yanı sıra ekonomik anlamda da, yakın gelecekte çok büyüyeceği düşünülen iç pazar ve gelişen dış pazar kapsamında ihracat olanakları göz önüne alındığında öne çıkan organik tarım, hayvancılık ve su ürünlerini de içine alan üretim alternatifleri geliştirmek: Planlama Bölgesi illerinin tarım master raporlarında da önerildiği gibi, organik tarımın yaygınlaştırılması, öncelikli tarım politikası olarak benimsenmeli, geçiş sürecini hızlandıracak ve kolaylaştıracak yönetim mekanizmaları geliştirilmelidir. Bu anlamda değerlendirilebilecek alt-bölgeler bu planda belirlenmiştir.
- Ormancılık faaliyetlerini, orman ürünlerini çeşitlendirmek ve orman köyleri ve işletmeleri ile orman sanayi ilişkilerini arttırmak üzere daha verimli hale getirmek
- Madencilik faaliyetlerini, ekolojik dengeyi korumak koşuluyla desteklemek: Bölgenin önemli maden potansiyeline karşılık, madencilik önemli derecede gelişmemiş, madencilik-sanayi-dağıtım entegrasyonu kurulamamıştır. Bölge için önemli bir istihdam alanı olmasına karşın yeterince faydalanılamamaktadır. Ayrıca madencilik faaliyetlerinin yaratacağı olası çevre sorunları ekolojik kaynaklara, insan yerleşimlerine ve insan sağlığına yönelik ciddi tehditler oluşturmaktadır. Tespit edilen maden rezervlerinin önce arazi çalışmalarını da içerecek şekilde araştırılarak, işletmeye yönelik fizibilite ve Çevresel Etki Değerlendirme çalışmaları sonrası olumlu bulunmaları halinde iktisadi kullanıma açılması makul olacaktır. Bölgenin özellikle mermer, serttaş mermeri (granit, vb.), agrega (kırmataş), çimento – kireç – seramik hammaddesi gibi yapı sektörüne yönelik büyük bir doğal kaynak potansiyeli mevcuttur. Bu plan çalışmaları sonrasında bölgede gerçekleştirilecek yapısal iyileştirmeler, yeniden ya da yeni yapılaşmalar için gereken inşai materyelin mevcut bölgesel kaynaklardan sağlanması ve ilgili sektörlerin geliştirilerek bölge halkının istihdamı tercihlerde öncelik taşıyacaktır.
- Sahil boyunca entegre balıkçı barınakları üzerinden balıkçılığı geliştirmek; balıkçılık sektörüne yönelik entegre sanayi, depolama ve pazarlama alanları geliştirmek; ekolojik dengeyi gözetmek suretiyle kültür balıkçılığını desteklemek, aşırı ve kaçak avlanmaya yönelik kısıtlayıcı/önleyici tedbirler geliştirmek
- Yöreye özgü, geleneksel zanaatları ve iktisadi faaliyetleri geliştirmek ve teşvik etmek. Bunlara yönelik eğitim, finans, tanıtım, pazarlama organizasyonları gerçekleştirmek
- İşgücünü geliştirmek suretiyle iktisadi ve toplumsal kalkınmayı sağlamak; bölgede işgücü-işyeri uyumunu sağlayacak mekanizmalar geliştirmek
  - İnsanların becerilerine, eğitimlerine, potansiyellerine ve yaşama alanlarına uygun iş alanları açmak
  - İşgücüne, mevcut iş alanlarına uygun beceriler kazandırmak
  - Bölgesel istihdam yapısını, meslek eğitimi, meslek içi eğitim ve yaşam boyu eğitim mekanizmaları ile güçlendirmek

- İşgücünün sergilediği tarımsal üretim modeline bağlı özelliklerin geçiş mekanizmaları ile geliştirilmesi suretiyle sektörel dönüşüme uygun daha verimli bir işgücü yapısına erişmek
- İşgücünü geliştirilecek sanayi sektörlerine uygun olarak yetiştirmek
- Tarımsal istihdamdan kaynaklanan gizli işsizlik sorununu tarımsal verimliliği arttırmak suretiyle diğer sektörler üzerinden çözmek
- Kadın istihdamının teşvik edilmesiyle kadının iktisadi ve toplumsal hayattaki etkinliğini arttırmak

3.3.3.2 İllere Yönelik Kalkınma Hedefleri

İllerde, sorun ve potansiyeller değerlendirilerek bölgesel stratejiler çerçevesinde, kalkınma hedeflerini destekleyecek temel vizyon ve lokomotif sektörler belirlenmiştir. Bu hedefler illerin bölgesel yaklaşım içerisindeki temel gelişme vizyonlarını oluştururken, illerde diğer tüm sektörlerle yönelik stratejik ve mekânsal kararlar alınmıştır. Burada belirtilen vizyonlar, illerin tek gelişme stratejisi değildir. Tüm sektörler, ilçeler bazında, kentsel gelişim stratejileri dâhilinde toplumsal ve iktisadi kalkınmaya yönelik değerlendirilmiştir.

Buna göre illere yönelik hedefler şu şekilde sıralanabilir:

- Trabzon – Rize aksını bilgi ve teknoloji geliştirme odaklı öğrenen bir kent bölge haline getirmek;
  - İletişim altyapısını ve ulaşım altyapısını geliştirmek
  - Yenilikçi tarım teknolojileri ve endüstrileri, yüksek katma değerli sanayiye, bölgesel ticaret hizmetlerini, üretici hizmetleri, lojistik sektörünü, fuar ve kongre turizmini teşvik etmek;
  - Trabzon’u mevcut sağlık hizmetlerine ilaveten yeni ve farklı sağlık yatırımları ile ulusal ve uluslararası hizmet de verebilen bir sağlık hizmet merkezi haline getirmek
- Giresun’da fındığa yönelik tarımsal üretimi, fındık sanayini ve finansal etkinliği geliştirmek
  - Ordu ve/veya Giresun merkezli olmak üzere fındık borsası kurmak
  - Giresun’da belirlenen sanayi bölgelerinde fındığın yüksek katma değerli endüstriyel üretimini desteklemek
  - Yeni kurulan ulaşım bağlantıları ile pazarlama, insan-mal-hizmet akışını geliştirmek
- Ordu ve Giresun illerinin (özellikle kıyı bandı olmak üzere) yerleşim alanlarının birbirlerine yakın olması, turizm, fındık gibi ortak ekonomik gelişme potansiyelleri taşınması, ulaşım olanaklarının artması ve çeşitlenmesi ile birlikte iktisadi mal-hizmet-insan akışlarının yoğunlaşması gibi gerekçelerden ötürü bu iki ilin sosyo-ekonomik gelişimini bir arada ele almak Ordu ilinde, belirlenen bölgelerde mevcut hammaddelere ve yenilikçi sektörlerle yönelik sanayi gelişimini desteklemek
- Ordu İl’inde belirlenen bölgelerde mevcut hammaddelere ve yenilikçi sektörlerle yönelik sanayi gelişimini desteklemek
- Ordu ve Artvin kentlerini bölgenin kültür ve turizm merkezleri olarak geliştirmek.

- Mevcut turizm potansiyelleri ve kültürel birikimleri göz önünde bulundurarak bu illerde turizm sektörünün il ve bölge ekonomilerine katkısını arttırmak, alternatif turizm faaliyetlerini desteklemek kültürel gelişimi desteklemek
- Artvin’i Gürcistan ile kültürel kaynaşma ve bölge devletleri ile iktisadi ilişkileri geliştirmede önemli bir kapı haline getirmek, Gürcistan sınır kapısından yapılan Kafkasya ticaretini bölgenin iktisadi yapısını geliştirecek şekilde yeniden organize etmek
- Gümüşhane’yi tarımsal üretime yönelik hizmetlerle donatarak organik tarım merkezi olarak geliştirmek;
  - Gümüşhane merkezinde öncelikli olarak tarıma dayalı sanayiye geliştirmek,
  - Organik tarım alanlarında çevreyi kirliliği yaratmayan tarımsal sanayiye geliştirmek
  - Sürdürülebilirlik ve koruma ilkeleri doğrultusunda madencilik faaliyetlerini geliştirmek

3.3.3.3 Kırsal Kalkınma Hedefleri

- Kırsal alanlarda yaşanabilirliği ve tarımsal verimliliği arttırmak ve kentsel alanlarla ilişkileri güçlendirmek suretiyle sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak
  - Merkez köy uygulaması desteklenerek kırsal alanlardaki hizmet ve donatı eksikliğini gidermek, tarımsal ürünlerin depolama, pazarlama ve dağıtım sorunlarını çözmek ve dağınık küçük kırsal ünitelere periyodik, mobil hizmet taşımak
  - Arazi toplulaştırması, ürün ortaklaştırması ve yeni teknolojiler üzerinden tarımsal verimliliği arttırmak, tarımsal verimliliği uzun vadede düşüren kimyasalların kullanımını azaltmak
  - Tarımsal üretimde meydana gelen monokültürleşme iktisadi krizlere açık olduğundan ve toprağın sürdürülebilirliği açısından risk oluşturduğundan tarımsal ürün desenini çeşitlendirecek alternatif ürün programları uygulamak
  - Bölgenin yüksek kesimlerinde, mera alanlarının yaygın olduğu bölgelerde hayvancılık faaliyetlerini geliştirmek; hayvansal ürün çeşitliliğini ve hayvansal üretimin bölge ekonomisine katkısını arttırmak
  - Bölgenin flora açısından zengin bölümlerinde arıcılık faaliyetlerini, buna dayalı üretim atölyelerini, sanayiye ve pazarlama organizasyonunu geliştirmek

3.3.4 EŞİTLİK ve SOSYAL ADALET

İktisadi ve toplumsal gelişme dinamiklerinde adaletli bir paylaşım sağlamak; bölgesel dengeyi göz önünde bulunduran mekânsal ve stratejik politikalar üretmek

- Bölgenin Türkiye’nin diğer bölgelerine göre geri kalmışlığını gidermek
- Bölge içi iktisadi dengesizlikleri gidermek

- Bölge içerisinde dengeli bir hizmet ve donatı rasyoneli sağlayacak, diğer bölgelerle olduğu kadar bölge içi ilişkileri de arttıracak, uzmanlaşma üzerine kurulmuş bir yerleşmeler kademelenmesi oluşturmak
- Sosyo-ekonomik gelişmişlik indeksine göre dezavantajlı yerellerin geliştirilmesine öncelik vermek.
- Yerel potansiyellerin harekete geçirilmesiyle yerel ekonomik kalkınmayı sağlamak.
- Sosyal gruplara yönelik kapasite geliştirme programları geliştirmek ve fon kaynaklarını bu tür projelere yönlendirmek.
- İşsizlik ve istihdam politikaları, kadın istihdamı, işgücü eğitimi ve yaratılan iş olanakları ile bölgedeki çalışma sahasını genişletmek, koşullarını iyileştirici politikalar sunmak
- Kırsal yerleşmelerin ve belediyelerin birlikler halinde örgütlenmesi ve hizmetlerin ortaklaştırılması aracılığıyla hizmet yaygınlığı ve kalitesinin artırılmasını sağlamak
- Kentsel mekanda rantın adaletli paylaşımını sağlamak, zaman içerisinde yerel vergilendirme ve eşitlikçi dağıtım araçları üretmek, süreç içerisindeki gelişmelere paralel olarak fiziksel mekanda özellikle konut ve toprak konuları başta olmak üzere tarafların biraraya geleceği şuraların toplanmasını sağlamak, bu süreçte bir kamusal faaliyet olarak alt gelir gruplarına yönelik sosyal politikalar geliştirmek ve ilgili/etkilenen kesimlerin karar alma süreçlerine katılımlarını sağlayacak mekanizmalar geliştirmek.

3.3.5 YAŞANABİLİRLİK

Bölgedeki yaşam kalitesini arttırmak için öncelikli olarak temel donatılarda ve altyapıda rasyonel standardı yakalamak, donatıların ve altyapının herkes için erişebilirliğini arttırmak

- Sağlıklı bir kentsel gelişmenin sağlanabilmesi için yerleşilebilirlik analizi çerçevesinde arazi kullanım kararları üretmek: Kentsel gelişmenin sağlanabilmesi için sürdürülebilirlik çerçevesinde koruma-kullanma dengesine bağlı olarak yerleşilebilirlik analizi yapılmış, yerleşilebilir alanların belirlenebilmesi için ekolojik ve doğal kaynaklar ile ekolojik ve doğal risk alanları dışında kalan alanlar ele alınmıştır. Bu aşamadan sonra nüfus tahminleri ve sektörel stratejiler göz önünde bulundurularak gelişme alanları kararları üretilerek mevcut yerleşmelere eklenmiş ve planda kentsel yerleşme alanı olarak gösterilmiştir.
- Bölgedeki bütün yerleşimlerde donatı eksikliklerini gidermek ve standartları çağa uygun hale getirmek; eğitim, sağlık gibi temel donatılarda rasyonel standardı yakalamak
- Bölgedeki bütün yerleşimlerde altyapı eksikliklerini gidermek ve standartları çağa uygun hale getirmek
- Bölgesel istihdam, ticaret, boş zaman, sağlık ve eğitim faaliyetlerini bütün bölge insanların toplu taşıma araçları ile erişebileceği mesafeye getirmek
- Geri dönüşümde içinde barındıran katı atık tesislerini, ekolojik değerleri koruyarak ve çevresel etkilerini en aza indirecek şekilde kurmak

- İlgili kamu kurumu/kurumları tarafından içme-kullanma suyu ve sulama için rasyonel çözümler geliştirecek, yapılan ihtiyaç tahminlerine uygun kapasitede su dağıtımını yapabilecek bölgesel bir Su Yönetim Sisteminin geliştirmek; bu Sistem çerçevesinde belirlenecek su kaynaklarının ve yatırımların ekolojik kaynakları ve insan yerleşimlerini olumsuz yönde etkilememesine dikkat edilmesi koşuluyla plana dahil etmek
- Karadeniz'in ve bölgedeki su kaynaklarının, kirlilik kaynaklarından etkilenmemeleri için yerleşmeler ve sanayi tesisleri için arıtma tesislerini zorunlu kılmak
- Yerleşmelerin kanalizasyon sistemine sahip olmasını sağlamak; kanalizasyon şebekelerini arıtma tesisleri ile entegre düşünmek
- Bölgenin enerji ihtiyaçlarını öncelikle alternatif enerji kaynakları üzerinden karşılamak
- Yerleşmelerde demokratik katılım mekanizmalarının daha kolay çalışabilmesi için kent konseylerinin işlevsel hale getirilmesini sağlamak.
- Bölgedeki yerleşmelerde sivil toplumun geliştirilmesi ve güçlendirilmesini sağlamak

3.3.6 ERİŞEBİLİRLİK

Bölgesel erişebilirliği arttırmak amaçlı entegre ulaşım sistemini, yerleşmeler kademelenmesi ve iktisadi faaliyetler arası ilişkileri destekleyecek şekilde ekolojik denge ve toplumsal yaşam biçimini dikkate alarak gerçekleştirmek

- Ulaşım sistemini yerleşmeler kademelenmesini destekleyecek şekilde kurmak
- Ulaşım sistemini iktisadi faaliyetler arası ilişkileri destekleyecek şekilde kurmak
- İletişim altyapı sistemlerinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesini sağlamak.
- Bölgesel erişebilirlik sorununu kuzey-güney ve doğu batı ekseninde geliştirilecek kara-demir-deniz-hava yolu entegrasyonları üzerinden sağlamak
  - Kıyı yerleşmeleri ile iç kesimler arasındaki kuzey-güney aks bağlantılarını, bölgeyi Doğu, Güneydoğu ve İç Anadolu Bölgelerine bağlayacak şekilde güçlendirmek
  - Bölgeyi Samsun üzerinden batı Anadolu'ya ve Gürcistan üzerinden Kafkasya'ya bağlayacak doğu-batı aksını ekolojik dengeye ve toplumsal yaşam biçimine uygun hale getirmek; demiryolu ile geliştirmek
  - Mevcut ve öneri limanlarda kapasite kullanımını arttırmak ve bunların kara ve demiryolu bağlantılarını kurmak ve güçlendirmek; limanlar arası kademelenme ve uzmanlaşma sağlamak
  - Havayolu ulaşımını geliştirmek; mevcut havaalanlarının kapasitesini geliştirmek
- Yerleşmeler-donatılar arasında optimum erişebilirliği sağlamak

3.3.7 KATILIM VE YÖNETİŞİM

Yerel topluluklar arası ilişkileri ve işbirliklerini ortak fayda sağlayacak ortak projeler üzerinden geliştirerek aktörlerin eşit şartlarda katılabildiği ve etkileyebildiği yönetim mekanizmalarını oluşturmak

- Farklı toplumsal grupların ve illerin kamu ve sivil temsilcilerinin eşit şartlarda katılabildiği ve etkileyebildiği karar mekanizmaları oluşturmak
- Planın hazırlanması ve bu planın uygulanmasını sağlayacak alt ölçekli planların yapımına kadar karar alma süreçlerine halkın katılımını sağlamak, örgütlenme modelleri geliştirmek, ilgili aktörleri eşit şartlarda bir araya getirebilecek yapılar oluşturabilmek
- İktisadi gelişmeye yönelik sektörel planlama ve uygulama süreçlerinde ilgili tüm aktörleri bir araya getirebilen karar ve yürütme mekanizması geliştirmek
- ÇDP'yi çeşitli medyalar aracılığıyla alenileştirmek ve tanıtmak.
- Yerleşmelerde demokratik katılım mekanizmalarının daha kolay çalışabilmesi için kent konseylerinin işlevsel hale getirilmesini sağlamak.
- Bölgedeki yerleşmelerde sivil toplumun geliştirilmesi ve güçlendirilmesini sağlamak

3.4 PLAN KAPSAMI ve PLANLAMA ALANI

Bu planın alanı Ordu, Trabzon, Rize, Giresun, Gümüşhane, Artvin il sınırlarını kapsamaktadır. Toplam olarak 35.729 km²'lik bir alanı kapsayan Planlama Bölgesi içerisinde 79 adet ilçe belediyesi, 231 belde belediyesi ve 2476 adet köy yerleşmesi bulunmaktadır.

(https://www.e-icisleri.gov.tr/GeneleAcikSayfalar/IIBilgileri/il_bilgileri_haritasi.aspx).

4. PLANLAMA

Planlama sürecinde, analiz ve sentez çalışmalarının değerlendirilmesi sonrasında Planlama Bölgesi için 2 adet ÇDP alternatifi üretilmiştir. Bu plan alternatiflerinden ikincisi mevcut eğilimlerin planın kapsadığı 15 yıllık süreç içerisinde devamlılığı kabulünden hareketle oluşturulmuştur.

Bu plan alternatifinde veri toplama ve analiz sürecinde ortaya çıkan bilgiler ve resmi kurum görüşleri işlenmiş, gelişme eğilimleri tespit edilmiştir. Bunun sonrasında mevcut plan ve projeler ile bugünkü iktisadi ve toplumsal yapıya dayanarak geliştirilen nüfus ve sektörel projeksiyonların belirlediği stratejik ve mekânsal kararlar 2. plan alternatifinin genel çerçevesini oluşturmuştur.

Birinci plan alternatifi olan ve bu planın kararlarını oluşturan ÇDP, plan bütününe dair köklü ve ortak çözümler öngören bir planlama yaklaşımıdır. Bu plan alternatifinde de veri toplama ve analiz sürecinde ortaya çıkan bilgiler ve resmi kurum görüşleri işlenmiş, gelişme eğilimleri tespit edilmiştir. Mevcut tüm projeler de değerlendirmeye tabi tutularak kentsel ve kırsal gelişme, sorun ve potansiyelleri belirlenmiştir. Sonrasında ortak sorun, potansiyel ve gelişme eğilimlerinden hareketle sektörle kapasite ve gelişimleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda yerleşmeler kademelenmesi ve nüfus/sektörel projeksiyonlarına göre kentsel yerleşimlere dair vizyonlar ve sektörel senaryolar ortaya çıkmıştır. Bölgesel

yaklaşım çerçevesinde, illere dair rol tarifleri ve vizyonlar bu ÇDP'nin mekansal ve stratejik politikalarını, kararlarını oluşturmuştur.

Bu Çevre Düzeni Planının genel yaklaşımları, yukarıdaki bölümlerde açıklanan saptamalar, amaç, hedefler ve politikalar çerçevesinde belirlenmiştir. Plan senaryosu, genel yaklaşımlar olan bölgesel yaklaşım, yerel ekonomik kalkınma, sürdürülebilirlik ve katılımcı planlama çerçevesinde oluşturulmuştur. Buna bağlı olarak bölgenin tümünden başlayarak planlama bölgelerine, illere, ilçelere ve daha küçük ölçekli yerleşmelere dair bütüncül kararlar geliştirilmiştir. Alınan kararlar yapılan analiz, sentez ve endeks çalışmaları sonrasında ortaya çıkan, sorun, potansiyel, gelişme eğilimleri, projeksiyonlar, açılımlar ve geleceğe dair öngörü, tahayyül ve önerilere dayanmaktadır.

Analiz aşaması, coğrafi konum ve ilişkiler, doğal yapı, tarihsel yapı, yasal yönetsel çerçeve ve örgütsel yapı, toplumsal yapı, iktisadi yapı, nüfus, arazi kullanım, ulaşım ve teknik altyapı, bölgeye yönelik projeler ve çevre sorunları başlıkları altında değerlendirilmiştir. Sentez aşamasında ekolojik, iktisadi, toplumsal, yasal-yönetsel ve mekansal sentez çalışmaları kurgulanmış, nihayetinde SWOT analizi, mekansal açılımlar, gelişme eğilimleri ve bölgeleme çalışmaları doğrultusunda bu plan kararlarını oluşturacak altlık şekillenmiştir.

Plan amaç ve hedeflerinde belirtildiği üzere, çevre koruma, bölgesel dengesizlikleri giderme, bununla birlikte kendine yeterli bir bölge oluştururken aynı zamanda bulunduğu coğrafi konumun gerektirdiği uluslararası odak olmaya yönelik planlama karar ve stratejileri geliştirilmiştir. Bu plan, 1/100.000 ölçekli plan paftası, plan açıklama raporu, plan hükümleri, plan analiz ve sentez raporu ile bir bütündür. Aşağıdaki bölümlerde bu ÇDP'nin hazırlanmasına altlık teşkil eden yaklaşımlar ve sonrasında plan kararları ve stratejileri açıklanmaktadır.

4.1 GENEL ARAZİ KULLANIM KARARLARI

Kentsel gelişme ve arazi kullanım kararları öncelikle yerleşmelere dair bütüncül olarak sektörel gelişme kararları ve yerel ekonomik kalkınma stratejileri çerçevesinde oluşturulmuştur. Bu süreci içeren ve destekleyen ulaşım kademelenmesi kararları ve geliştirilen ulaşım politikaları ortaya konmuştur. Genel çerçevenin oluşturulması ile birlikte kentsel, kırsal yerleşim alanları, sanayi alanları, tarım alanları, turizm alanları ve temel donatı alanlarına dair mekansal ve stratejik kararlar tespit edilmiştir. Katı atık bertaraf ve depolama alanlarına ilişkin plan kararları alınmış ve içme suyu projeksiyonları yapılmıştır.

4.1.1 Yerleşik Alanlar ile Yerleşik Alanlardan Kopuk Olarak Yapılaşmış Alanlar

1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında yerleşik alanlar ile yerleşik alanlarından kopuk olarak yapılaşmış alanlara dair karar ve stratejiler üretilmiştir. Bu çerçevede kentsel yerleşik alanlar ile birlikte gelişme alanları ve kırsal yerleşim alanları, sanayi, turizm, temel donatı alanları ve ulaşım kademelenmesine dair genel yaklaşım çerçevesinde kararlar geliştirilmiştir.

4.1.1.1 Kentsel Yerleşme Alanları

Plan kapsamında kentsel yerleşme alanları kentsel yerleşik alanlar ve bu planla belirlenmiş olan kentsel gelişme alanları ile bu alanlarla bütünleşen diğer kentsel kullanım alanlarından oluşan bütünü ifade eder. ÇDP kapsamında kentsel yerleşmelere dair yapılan kentsel kademelenme, sektörel gelişme eğilimleri ve demografik değişimler sonucunda

yerleşimlerin bölgesel yaklaşım içerisinde toplumsal ve iktisadi gelişme kriterleri belirlenmiştir. Bu gelişme doğrultusunda yapılan tahmin ve projeksiyonlar doğrultusunda yerleşimlerin mekânsal gelişme alanları ve yönelişleri belirlenmiştir. Ayrıca yapılan nüfus projeksiyonlarına, plan karar ve stratejileri ile iktisadi gelişme parametrelerine bağlı olarak yerleşmelerin doğal eşiklere, yasal kısıtlayıcılara ve mevcutta onanlı plan sınırlarına-kararlarına göre yerleşme alanları içerisine dahil edilen kentsel gelişme alanlarının sınırları, yerinde yapılacak tespitler, kurum ve kuruluş görüşleri ve plan hükümleri doğrultusunda bu planda kentsel yerleşme alanı olarak gösterilen alanlar içerisinde alt ölçekli planlarla nüfusun ihtiyacına göre ilgili idaresince belirlenecektir.

Plan hükümlerinde de belirtildiği üzere yerleşme, gelişme, koruma ve kullanma kararlarının ilke ve hedeflerini içeren bu 1/100.000 ölçekli planda sınırlar şematik olarak gösterilmiş olup, hakim fonksiyonu ifade ettiğinden, plan üzerinden plan ölçeği ile ölçü alınamaz, yer tespiti ve uygulama yapılamaz. Fonksiyonel kesin sınırlar ve detaylar alt ölçekli planlarda belirlenecektir. Alt ölçekli planlarda yapılacak detaylı analiz sonrasında, plan amaç ve hedeflerine uygun olarak bu planda yerleşme alanı olarak gösterilmiş alanlar kapsamında kentsel yerleşik ve kentsel gelişme alanı sınırları belirlenecektir. Yine plan hükmünde belirtildiği üzere; kentsel gelişme alanlarında, yerleşmelerin bu planda hesaplanan nüfus projeksiyonlarına ve projeksiyon dönemine göre gerekli kentsel alanların denetimli bir şekilde ve ilgili kurum görüşleri doğrultusunda kullanıma açılması esastır. Kentsel yerleşme alanları içerisinde 1/100.000 ölçekli ÇDP'nin konusu olamayacak küçük ve parçalı tarımsal niteliği korunacak alanlar, orman, taşkın alanları ve/veya jeolojik sakıncalı alanlar gibi yapılaşmaya açılmaması gereken alanlar yer alabilmektedir. Dolayısıyla bu alanların tümünün yerleşme alanı olduğu sonucu çıkarılmamalıdır. Planlama bölgesinin bütününde mevcut yerleşme alanlarının yüksek yoğunluğu ve yapılaşma esasında dağınık yerleşme düzeninin söz konusu olması itibarıyla kentsel gelişme alanlarının büyüklükleri bu eşikler bağlamında değişebilmektedir. Özellikle belde yerleşmeleri, bölgenin karakteristik dağınık yerleşme özelliğini daha çok yansıtmaktadır. Bu yüzden plan paftasındaki büyüklükleri önemli farklılıklar göstermektedir. Bununla birlikte yine bölgede ekolojik ve doğal kaynaklar ile doğal risk alanlarının fazla olmasından ötürü yerleşilebilir alanlar oldukça kısıtlıdır, bu durum da birçok yerleşmede yoğunlukların yüksek olmasına yol açmaktadır. Planda getirilen yoğunluk değerleri, brüt yoğunluk değerleri olup, yapılacak alt ölçek analiz çalışmaları sonucunda farklı alanlar için farklı yoğunluk değerleri verilebilir. Fakat hiçbir alanda verilen yoğunluk değerleri bu planda belirlenen brüt yoğunluk değerlerini aşamaz.

Bu plan bir bütün olarak ele alınacak olup, uygulama bölümleri 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planı ve daha alt ölçekli planlarda belirlenmek kaydı ile bölümler halinde yapılabilir. Bu alanlardaki bölgesel yoğunluk dağılımı projeksiyon nüfusu göz önüne alınarak, ilgili idaresince alt ölçekli planlarda belirlenir ve ortalama brüt yoğunluk planda belirlenmiş brüt yoğunluğu geçemez. Bu kapsamda, "Kentsel Yerleşme Alanları", yerleşimlerin makroformunu ve gelişme yönünü gösteren şematik gösterimler olarak kabul edilmeli, bu alanların tamamına yerleşileceği sonucu çıkarılmamalıdır. Alt ölçekli planlar hazırlanırken kurumlardan alınacak görüşler çerçevesinde sınırlar kesinleşecektir. Bu plan kararları doğrultusunda revize edilecek planlar detaylı analiz çalışmaları, kurum görüşleri ve sektörel gelişme stratejileri doğrultusunda revize edilecektir. Kentsel gelişme alanlarında sağlıklı bir altyapı sisteminin oturtulabilmesi için, yerleşilebilirlik analizi çerçevesinde kademeli olarak ilerleyecek bir imar programının hazırlanması esastır. Bu sayede hem yatırımlar akılcı bir şekilde yönlendirilebilir, gerekiyorsa kamulaştırmaya yönelik finansman öncelikli oluşturulabilir, altyapı maliyetleri düşürülebilir ve ekolojik/doğal kaynakların korunması sağlanabilir.

Ayrıca bu planda yerleşmelerin ihtiyacı olan sanayi alanları, gerek alansal olarak, gerekse sahip olduğu potansiyel çerçevesinde bölge düzeyinde sembol olarak gösterilmiştir. Bu doğrultuda 4.1.1.2’de Sanayi ve Depolama Alanlarına yönelik bilgiler verilmiştir. Yine bu sanayi alanları, mevcut sanayi alanlarının kapasitesi, işletilme durumları, mevcut ve gelecekteki iş kapasitesi ve istihdam durumları, mevcut imar planlarında getirilen yatırım kararları ve sanayi büyüklükleri, bu planda getirilen sektörel kararların gereksinim duyduğu sanayi alanı büyüklükleri ile yasal, doğal ve yapay eşiklere bağlı olarak yerleşilebilirlik durumuna bağlı olarak şematik bir biçimde tespit edilmiştir. Belirtilen sanayi alanlarına dair bilimsel tespitler gerçekleştirildikten sonra yapılan katılım toplantılarında ilgili tarafların ortak mutabakatı aranmış ve bu yönde plan paftasına alanlar işlenmiştir. Ancak yine de bu alanlara dair, alt ölçekte yapılacak detaylı analizler doğrultusunda, alan büyüklükleri ve yerleşimi kararları, bu planın geliştirdiği stratejik sektörel kararlar göz önüne alınarak yeniden ele alınabilir ve yapılacak planlama çalışmaları doğrultusunda kesin alan büyüklükleri ve yerleri belirlenir. 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı paftasında mevcut sanayi alanları (bu ölçeğin konusu olabilecek büyüklükte değil ise) yerleşim sınırları içerisinde gösterilmiştir. Aynı zamanda yeni gelişme alanları içerisinde ilgili mevzuat ve ekolojik sürdürülebilirlik yaklaşımı dahilinde sanayi yerleşimi kararları yine ilgili idarelerin inisiyatifine ve karar alma süreçlerine bırakılmıştır. Tüm bunlar dışında yerleşimi kararı resmi olarak ilan edilmiş Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) plan paftasına eklenmiştir. Bu OSB’ye ilişkin uygulamalar, plan döneminde gerçekleştirilecektir. Yine bu ÇDP ile getirilen sanayi alanlarının yalnız kendi idari sınırları içerisindeki ilçe ve/veya beldelere hizmet edeceği düşünülmemeli, tıpkı OSB’ler gibi bu sanayileri de bölgesel yaklaşım dâhilinde bütüncül olarak ele almak gerekir. Benzer bakış açısı yine kirletici özelliği yüksek, büyük alan gerektiren ve yerleşmelere optimum uzaklıkta, hammaddeye yakın olması gerekli olan Maden Sanayi Alanları için de geçerlidir.

İl, ilçe ve belde merkezlerine dair mevcut ve öneri nüfus, yoğunluk ve alan hesapları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 4-1: İllerin Mevcut ve Projeksiyon Nüfusları

İLLER	Yerleşmeler	Artvin	Rize	Trabzon	Giresun	Ordu	Gümüşhane
Mevcut Nüfus (2000)	Toplam	192.000	366.000	975.000	524.000	888.000	187.000
	İl ve İlçe Merkezleri	84.200	205.245	478.954	283.264	416.601	77.570
	Belde	11.383	34.752	248.366	51.510	234.640	38.159
	Köy	96.417	126.003	247.680	189.226	236.759	71.271
2026 Alt Limit	Toplam	200.000	400.000	1.200.000	580.000	1.100.000	210.000
	İl ve İlçe Merkezleri	125.300	308.300	883.600	410.200	753.300	131.300
	Belde	11.807	38.026	305.302	57.204	289.737	42.618
	Köy	62.893	53.674	11.098	112.596	56.963	36.082
2026 Üst	Toplam	240.000	480.000	1.400.000	640.000	1.400.000	250.000

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI, MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN AÇIKLAMA RAPORU

Limit	İl ve İlçe Merkezleri	151.600	367.650	1.028.200	451.650	953.300	156.300
	Belde	14.352	44.102	357.005	63.205	371.548	50.367
	Köy	74.048	68.248	14.795	125.145	75.152	43.333

Tablo 4-2. İlçelerin Nüfus Projeksiyonları ve Kentsel Yerleşme Büyüklükleri

YERLEŞMELER		MEVCUT				2026 YILI PROJEKSİYON			Mevcut
		Toplam Nüfus	Kentleşme Oranı	Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Max İl Nüfusu	Kentleşme Oranı	Max Kent Nüfusu	Brüt Yoğunluk (kişi/ha)
A R T V İ N	Merkez	34.572	66,9	23129	207	45.000	78	35.000	112
	Ardanuç	14.477	36,46	5278	90	18.000	67	12.000	59
	Arhavi	19.347	72,77	14079	93	25.000	80	20.000	152
	Borçka	27.654	32,57	9007	53	30.000	40	12.000	170
	Hopa	32.584	47,49	15474	149	55.000	64	35.000	104
	Murgul	8.543	44,49	3801	34	12.000	67	8.000	113
	Şavşat	25.624	28,59	7326	76	30.000	50	15.000	97
	Yusufeli	29.133	20,96	6106	46	30.000	27	8.000	133
	R İ Z E	Merkez	127.320	61,38	78144	630	170.000	76	130.000
Ardeşen		58.499	77,59	45392	234	70.000	79	55.000	194
Çamlıhemşin		8.237	28,58	2354	19	10.000	40	4.000	122
Çayeli		51.816	43,51	22546	223	60.000	67	40.000	101
Derepazarı		10.239	60,28	6172	92	15.000	67	10.000	67
Fındıklı		16.740	65,97	11043	119	25.000	80	20.000	93
Güneysu		16.522	29,74	4914	67	25.000	60	15.000	74
Hemşin		4.435	73,55	3262	25	8.000	75	6.000	130
İkizdere		10.710	22,26	2384	23	15.000	60	9.000	106
İyidere		10.074	54,26	5466	122	20.000	75	15.000	45
Kalkandere		19.131	46,45	8886	74	25.000	60	15.000	120
Pazar		32.215	45,58	14682	83	45.000	67	30.000	176
T R A B Z O	Merkez	283233	75,89	214949	1226	390.000	83	325.000	175
	Akçaabat	120693	32,4	39102	247	150.000	67	100.000	158

YERLEŞMELER	MEVCUT				2026 YILI PROJEKSİYON			Mevcut	
	Toplam Nüfus	Kentleşme Oranı	Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Max İl Nüfusu	Kentleşme Oranı	Max Kent Nüfusu	Brüt Yoğunluk (kişi/ha)	
T R A B Z O N	Araklı	62139	36,22	22506	199	90.000	72	65.000	113
	Arsin	35863	36,36	13038	143	65.000	77	50.000	91
	Beşikdüzü	47331	62,89	29766	174	90.000	78	70.000	172
	Çarşıbaşı	17456	48,88	8532	82	45.000	56	25.000	104
	Çaykara	35435	16,45	5829	19	35.000	26	9.000	305
	Dernekpazarı	8127	62,85	5108	9	10.000	70	7.000	555
	Düzköy	24892	27,57	6863	58	35.000	49	17.000	119
	Hayrat	21308	35,97	7665	14	30.000	50	15.000	564
	Köprübaşı	10827	46,16	4998	50	13.000	77	10.000	100
	Maçka	42557	25,99	11060	68	60.000	50	30.000	162
	Of	78560	32,43	25478	149	100.000	60	60.000	171
	Sürmene	42256	40,38	17063	95	65.000	50	30.000	179
	Şalpazarı	23390	32,45	7591	15	20.000	75	15.000	509
	Tonya	28107	45,06	12666	26	35.000	57	20.000	482
	Vakfikebir	53227	62,74	33394	206	80.000	81	65.000	162
Yomra	39736	33,59	13346	87	85.000	71	60.000	153	
G İ R E S U N	Merkez	112501	74,34	83636	1194	150.000	80	120.000	70
	Alucra	25865	55,54	14365	109	30.000	67	20.000	132
	Bulancak	59841	53,78	32182	440	70.000	71	50.000	73
	Çamoluk	14715	28,49	4192	47	20.000	45	9.000	88
	Çanakçı	15245	43,58	6644	12	20.000	50	10.000	578
	Dereli	27680	29,16	8072	36	35.000	43	15.000	225
	Doğankent	7477	50,68	3789	18	10.000	60	6.000	207
	Espiye	30567	42,5	12990	132	40.000	63	25.000	98
Eynesil	21110	50,53	10667	87	30.000	67	20.000	123	

YERLEŞMELER	MEVCUT				2026 YILI PROJEKSİYON			Mevcut	
	Toplam Nüfus	Kentleşme Oranı	Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Max İl Nüfusu	Kentleşme Oranı	Max Kent Nüfusu	Brüt Yoğunluk (kişi/ha)	
G İ R E S U N	Görece	52420	51,92	27214	164	60.000	75	45.000	166
	Güce	8679	39,88	3461	69	12.000	67	8.000	50
	Keşap	22468	42,17	9475	120	30.000	57	17.000	79
	Piraziz	17901	52,6	9416	114	25.000	68	17.000	82
	Şebinkarahisar	50926	72,09	36713	210	65.000	77	50.000	175
	Tirebolu	36947	43,61	16112	222	40.000	75	30.000	73
	Yağlıdere	19297	22,47	4336	43	23.000	35	8.000	101
	Merkez	150586	74,72	112525	1735	240.000	88	210.000	65
O R D U	Akkuş	49799	17,61	8768	55	60.000	33	20.000	159
	Aybastı	31071	46,11	14326	70	50.000	50	25.000	203
	Çamaş	13650	73,6	10047	38	25.000	80	20.000	266
	Çatalpınar	23192	44,26	10265	69	40.000	50	20.000	149
	Çaybaşı	15372	31,29	4810	23	30.000	50	15.000	214
	Fatsa	120774	52,76	63721	758	180.000	72	130.000	84
	Gölköy	66491	36,34	24162	70	80.000	75	60.000	346
	Gülyalı	10566	49,64	5245	65	25.000	60	15.000	80
	Gürgentepe	36860	49,68	18313	42	60.000	50	30.000	440
	İkizce	30362	34,34	10427	92	50.000	50	25.000	113
	Kabadüz	11049	36,37	4018	30	20.000	50	10.000	134
	Kabataş	20644	44,62	9211	31	30.000	67	20.000	302
	Korgan	41628	37,44	15587	80	60.000	42	25.000	194
	Kumru	44307	40,75	18057	98	55.000	45	25.000	185
	Mesudiye	28551	19,84	5665	34	50.000	40	20.000	167
	Perşembe	37512	28,8	10804	359	55.000	55	30.000	30
Ulubey	29227	31,23	9128	45	40.000	50	20.000	203	

YERLEŞMELER	MEVCUT				2026 YILI PROJEKSİYON			Mevcut	
	Toplam Nüfus	Kentleşme Oranı	Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Max İl Nüfusu	Kentleşme Oranı	Max Kent Nüfusu	Brüt Yoğunluk (kişi/ha)	
Ünye	126094	48,79	61522	731	180.000	72	130.000	84	
G	Merkez	46.656	64,88	30270	215	60.000	83	50.000	141
Ü	Kelkit	63.510	30,06	19090	259	75.000	60	45.000	74
M	Köse	19.428	41,97	8153	73	35.000	51	18.000	112
Ş	Kürtün	15.546	22,44	3488	71	20.000	40	8.000	49
H	Şiran	26.397	45,37	11977	113	35.000	71	25.000	106
A									
N									
E	Torul	15.416	29,79	4592	24	20.000	45	9.000	195

4.1.1.2 Sanayi ve Depolama Alanları

Sanayi ve depolama amaçlı alanlar kentsel ve kırsal yerleşmeler için belirlenen, toplumsal ve iktisadi gelişmeye dayalı politikalar çerçevesinde yerleşmelerin gelişme eğilimlerine göre belirlenmiştir. Sanayi ve depolama alanlarına dair başat alt sektörel gelişmeler ilçe künyelerinde detaylı olarak incelenmiş, plan paftasında sembolik olarak gösterilmiştir. Sanayi ve depolama alanları, yapılacak detaylı analiz çalışmaları doğrultusunda bu planın aldığı sektörel kararlara paralel olarak revize edilebilir. Sanayi üretiminde belirtilen başat alt sektörlerin yanı sıra özellikle üretimin yoğunlaştığı ve alansal olarak görece büyük mekanlarda çeşitliliğin sağlanması esastır. 1/100.000 ölçekli plan paftasında mevcut ve uygulama kararı kesinleşmiş OSB'ler işlenirken, alan hesaplamaları yapılan diğer sanayi ve depolama alanlarının organizasyonu ve ölçeklendirilmesi yine alt ölçekte alınacak kararlar doğrultusunda belirlenecektir. Bununla birlikte kirletici özelliği yüksek sanayiler (maden sanayi gibi) kentsel yerleşmelere optimum uzaklıkta belirlenecek alanlarda konumlandırılacaktır.

4.1.1.3 Turizm Alanları

Mevcut turistik ürün potansiyellerinden hareketle çevre yerleşmeler ile birlikte, kültürel ve toplumsal yaşamdan kaynaklanan ilişkiler de kurgulanarak bütünlüklü koridorlar oluşturulmuştur. Bu bölgelerde detaylı analizler gerçekleştirildikten sonra yörenin doğal, kültürel, mimari dokusuna uygun olarak, ekolojik kaynakları tahrip etmeyecek, bütüncül, mekansal ve stratejik planlama çalışması yapılacaktır. Bunun haricinde resmi olarak ilan edilen turizm merkezleri plana işlenmiştir. Bu noktasal merkezlerin bölgesel yaklaşım ile birlikte bütünlüğü sağlanmaya çalışılmıştır. Yayla turizmini, ekolojik kaynakları koruyarak ve yapılaşma koşullarını geleneksel yapılaşma biçimlerine ve mimariye uygun belirlemek şartıyla Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı gözönüne alınarak geliştirilecektir. Ayrıca turizm sektörüne yönelik gelişme kararları alınırken Doğu Karadeniz Turizm Master Planı kararları da göz önünde bulundurulacaktır.

Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı'nın planlama bölgesi için aldığı veya bölgeyi ilgilendiren çerçeve kararlar kapsamında Orta Karadeniz'de Samsun ilinden Hopa'ya kadar uzanan koridor Yayla Koridoru (tematik turizm gelişim koridoru) olarak belirlenmiştir. Bu koridor yayla ve doğa turizminde öne çıkan merkezleri barındırmaktadır. Doğa ve kültür turizmi, Karadeniz Bölgesi'nin en önemli turizm faaliyeti ve potansiyelidir. Bu nedenle, Karadeniz Bölgesi'nde yayla, kıyı, kültür ve sağlık turizmi ana temaları çerçevesinde yeni bir turizm gelişim senaryosuna yönelik uygulamalar yapılacaktır. Ayrıca bölgede yer alan yaylaların diğer turizm türleri ile bütünleştirilmesiyle bölge ulusal ve uluslararası ölçekte doğa turizmi temelinde yayla koridoru varış noktası olarak öne çıkarılacaktır.

Doğu Karadeniz Turizm Master Planının (DOKAP) kapsadığı alan Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Trabzon illerinin tamamıdır. Ancak aşağıda detayları verilen yeşil yol projesi güzergâhında bölgedeki tüm yaylalar yer almamakla birlikte, bu iller içerisinde yer alan tüm tarihi, kültürel, turistik ve doğal değerler planlama alanının konusudur. Buradan hareketle bölgede bulunan tüm yaylalar planlama alanı kapsamına girmektedir.

4.1.1.4 Ulaşım Kademelenmesi ve Kararları

Planlama Bölgesi'nin ulaşım kademeleri arası bütünleşme sağlanırken, aynı zamanda mevcutta zayıf olan doğu ve güney bağlantıları güçlendirilmiştir. Bu süreçte farklı ulaşım türleri (demiryolu, karayolu, denizyolu, havayolu) birbiri ile bütünleştirilerek yoğunluk dağıtılmış ve etkileşim sağlanmıştır. Özellikle doğu-batı ve kuzey-güney bağlantıları ile kurulan aksta kentsel ve kırsal odaklar oluşturularak çeşitli hizmetlerin bölgenin tamamına sunulabileceği bir yapı geliştirilmiştir.

4.1.1.4.1 Karayolu

Plan kapsamında mevcut karayolu altyapısı niteliği iyileştirilecektir. Bununla beraber, önerilen ve geliştirilmesi planlanan hatlar ile bölgenin kuzey-güney ve batı-doğu bağlantıları güçlendirilmiştir. Mevcut hali ile güçlü olan sahil bağlantısında farklı kullanımlar geliştirilmiş, güneydeki yerleşmeler ile bağlantı kurulurken bazı kent merkezlerinde kademelenmesi düşürülmüştür. Buralarda güneyden alternatif bir karayolu güzergahı geçirilmiştir. Bu noktada, Hopa-Artvin Merkez-Erzurum, Artvin Merkez İlçe-Şavşat-Ardahan, İyidere-İkizdere-İspir, Of-Çaykara-Bayburt, Tirebolu-Kürtün-Gümüşhane, Gümüşhane Merkez-Kelkit-Erzincan, Giresun Merkez-Şebinkarahisar-Alucra (Eğribel Geçidi alttan bir tünel ile geçilerek kış aylarında da işler hale getirilecektir), Ordu Merkez-Mesudiye-Koyulhisar-Sivas, Ordu Merkez-Ulubey-Gürgentepe-Gölköy, Fatsa-Reşadiye, Ünye-Akkuş-Niksar, Şebinkarahisar-Köse-Şiran-Bayburt, hatları geliştirilerek ana ulaşım kademelenmesine eklenmiştir.

Plan kapsamında, Samsun-Sarp arasındaki bölünmüş yol haricinde 3 kademe karayolu ağı gösterilmiştir. 1. kademe yollar il merkezlerini birbirine bağlayan yollar olarak tanımlanmıştır. 2. kademe yollar ilçe merkezlerini birbiri ve il merkezleri ile bağlayan güzergâhları ve önemli kuzey-güney akslarını içermektedir. 3. kademe yollar ise belde yerleşmelerini birbirine ve ilçe merkezlerine bağlayan akslardır. Bu 3 kademe karayolu ağı haricindeki yollar 1/100.000 ölçekli plan paftasında gösterilmemiştir. Diğer yandan DOKAP kapsamında mevcut yol üzerinde yapılan iyileştirme çalışmaları dışında yeni açılacak güzergâhlarda ekolojik zenginliğe zarar verecek faaliyetlerden azami oranda kaçınılması gerekmektedir.

Mevcut Karadeniz sahil yolu, sahil boyunca kıyı morfolojisine verebileceği muhtemel hasarın yanısıra, özellikle yerleşim merkezlerinde yaşayanların denizle olan bağlantısını koparması ve genel olarak onarım maliyetlerinin çok yüksek olması nedeniyle alternatif ulaşım aksları ve yöntemleri zaman içerisinde üretilmeli ve değerlendirilmelidir.

Bölgenin sosyal dokusuyla da uyumlu olarak uluslararası ilişkilerinin geliştirilmesi amacıyla Artvin ilinde ikisi yerel ilişki ve ihtiyaçlara yönelik daha alt ölçekte düzenlenecek, diğeri ülke ve bölgenin Kafkasya ile bağlantısını güçlendirebilecek ölçekte yeterli donanıma sahip üç adet sınır kapısının gerekliliği tespit edilmiştir.

Mevcut Sarp sınır kapısının donanımı ve kapasitesinin geliştirilmesi, mevcut uygulama dahilinde özellikle sağlık nedenleriyle geçiş yapılan Muratlı'nın sınır kapısına dönüştürülmesi, turizm bölgesi bağlamında Batum-Artvin bağlantısını güneyden gerçekleştirecek Demirkapı sınır geçişi önerilmiştir. Bu öneri ilgili yasal mevzuat doğrultusunda yetkili kurumlar tarafından incelendikten sonra değerlendirmeye alınacaktır. Bu kapıların ulaşım ağlarını desteklemek amacıyla Borçka-Muratlı yolu ve Artvin-Meydancık yolu güçlendirilmiş, Meydancık-Demirkapı arasında yeni bir güzergah önerilmiştir. Bunların yanı sıra özellikle bölgede sınır kesimlerde yaşayanların Gürcistan'a giriş-çıkışlarına dair kolaylaştırıcı ek idari önlemler getirilmelidir.

4.1.1.4.2 Demiryolu

Plan kapsamında Samsun-Sarp demiryolu bağlantısı kurularak, bölgenin Batum-Samsun ve iç bölgelere olan bağlantısı süreklileştirilmiştir. Bu demiryolu hattı ile özellikle yük taşımacılığına rahat ve etkin bir gelişim alanı tanımlanırken, liman-demiryolu-karayolu ağları birbirlerine entegre edilmiştir. Sahil hattında kurulan bu demiryolu hattının, Tirebolu-Gümüşhane-Bayburt, Of-Çaykara-Bayburt-Erzurum, Trabzon Merkez İlçe-Erzincan hatları ile birlikte iç bölgelerle olan ilişkisi de kurulmuştur. Bununla birlikte Ordu-Giresun ve Trabzon-Rize akslarında çift yönlü şehir içi demiryolu geçişi sağlanacaktır.

4.1.1.4.3 Havayolu

Mevcut havaalanlarının hizmet kapasiteleri geliştirilmiştir. Bununla birlikte Ordu-Giresun arasında Or-Gi projesi kapsamında Gülyalı ilçesinde daha alt ölçekte yapılacak detaylı etüt çalışması ile birlikte alanda bir havaalanı hizmete geçecektir. Bölgenin güney bağlantılarının havayolu bağlantısının kurulması amacıyla Gümüşhane'nin Köse ilçesinde havaalanı önerilmiştir. Bunlarla birlikte Ulaştırma Bakanlığı, DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü'nün Rize ili, Ardeşen İlçesi, Hamidiye köyünde yaptığı incelemeleri doğrultusunda, Stol havaalanının mümkün olabileceğine dair karar geliştirdiği alanda, diğer kurum ve kuruluşların uygun görüşü doğrultusunda, havaalanı yapılabileceği kararı alınmıştır.

4.1.1.4.4 Denizyolu

Önemli bir potansiyel olmasına rağmen yeterince değerlendirilmeyen denizyolu ulaşımı, gerek yolcu, gerekse yük taşımacılığı bağlamında geliştirilmiştir. Bu noktada özellikle geliştirilen maden sanayinin liman ile bağlantıları gerçekleştirilmiştir. Limanların kademelenmesi ölçeğinde Trabzon limanı bölgesel merkez olması sebebiyle 1. derece olarak belirlenmiştir. Trabzon limanı, yolcu ve yük taşımacılığı amaçlı geliştirilecek, konteynır taşımacılığı desteklenecektir. Yük taşımacılığı açısından Trabzon limanı, Yomra limanı ile bütünleşik çalışacaktır. İkinci kademe limanlar olarak özellikle dış ticarete yönelik Hopa, turizme ve yolcu taşımacılığına yönelik Ordu ve Trabzon Akçaabat-Akyazı Kruvaziyer Limanı genel hizmetlere yönelik Giresun ve Rize limanlarının kapasiteleri geliştirilmiş, ulusal ve uluslararası taşımacılık ağına eklenmiştir. Özellikle Ordu limanı, genel kullanımının yanı sıra kapasitesi geliştirilerek küçük ölçekli kruvaziyer deniz ulaşımı amaçlı düzenlenip, tasarlanacaktır. Plan kapsamında belirlenen Artvin-Rize turizm bölgesini destekleme amacıyla Fındıklı'da yat limanı oluşturulmuştur. Plan kapsamında belirlenen mevcut ve öneri diğer 3. derece limanların (Ünye, Fatsa, Perşembe, Tirebolu, Görele, Vakfıkebir, Yomra, İyidere, Çayeli, Pazar) geliştirilen iktisadi faaliyetler çerçevesinde kapasite ve kullanımları geliştirilerek ulaşım kademelenmesinde yerleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte plan kapsamında şehirlerarası ve şehir içi hızlı deniz ulaşımı önerilmiştir. Böylece hem toplumsal yaşam açısından denizle olan ilişkinin artırılması hedeflenirken hem de ulaşım rahatlığı ve erişebilirliği artırılmıştır. Ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yayımlanan Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Raporunda deniz turizminin geliştirilmesi ve turizmin çeşitlendirilmesine ilişkin bölümlerde balıkçı barınakları potansiyelinden faydalanılarak her 35 deniz milinde bir olmak üzere yat turizmine gerekli hizmeti sağlayabilecek şekilde yenilenmelerine yönelik çalışmalar ile sektörde önemli bir gelişim kazandırılacağı, özellikle Karadeniz'deki balıkçı barınaklarının yatları da kabul edecek hale getirilmesinin sağlanacağı ve mevcut balıkçı barınaklarının yatlara hizmet verebilmesi amacıyla yasal ve idari önlemlerin alınacağı ifade edilmektedir. Bu doğrultuda bu planda balıkçı barınağı olarak gösterilen alanlara ilişkin fizibilite

çalışmalarının ilgili idarelerce yapılması sonunda karar verilmesi halinde, alt ölçekli planlarda karar alınarak balıkçı barınakları yat limanı olarak da kullanılabilir.

Plan kapsamında belirlenen temel, üst ölçek denizyolu güzergahları şunlardır:

- Sinop-Samsun-Ordu-Giresun-Trabzon: Şehirlerarası yolcu taşımacılığına hizmet edecek olup, ulusal denizyolu ulaşım ağına entegre edilecektir.
- Hopa-Pazar-Rize-Sürmene-Trabzon-Vakıfkebir-Görele-Giresun-Ordu-Fatsa-Samsun güzergahı: Bu denizyolu bağlantısı günlük, hızlı, yolcu deniz taşımacılığına hizmet edecektir. Bu hatlarda yolcu kapasiteleri ve gereksinimleri doğrultusunda analizler yapılarak güzergahlar belirlenebilir ve seferler geliştirilebilir.
- Hopa-Rize-Tirebolu-Fatsa: Yük taşımacılığının öncelikli olarak geliştirileceği güzergah olarak tespit edilmiştir.
- Hopa-Çayeli-Samsun: Bakır ve prit taşımacılığında uzmanlaşp, üretim alanı ile izabe tesislerini entegre amacıyla önerilmiştir.
- Ünye-Perşembe-Giresun: Özellikle fındık ürünlerinin ve bu alandaki diğer sanayi faaliyetlerinin bu güzergahtaki organizasyonu ile entegre bir şekilde ulusal ve uluslararası bağlantısını kurmak amacıyla önerilmiştir.

4.1.1.5 Eğitim

Eğitim amaçlı olarak temel donatılar kapsamında yerleşmelerin rasyonel standartlara uyumu analiz edilmiştir. Standardın ve etkinliğin sağlanabilmesi için bu tür yerleşmelere dair özel kararlar üretilmiştir. Bunun haricinde üst ölçekli (üniversite vs.) eğitim amaçlı alanlar plan kapsamında tespit edilmiştir. Eğitim amaçlı gelişmelerin toplumsal ve iktisadi politikalarla uyumlu sürdürülebilmesi için belirlenen temel sektörel kararlara, işgücü gelişimine dair uzmanlaşmış eğitim politikaları ve fonksiyonları önerilmiştir.

4.1.1.6 Sağlık

Sağlık amaçlı olarak temel donatılar kapsamında yerleşmelerin rasyonel standartlara uyumu analiz edilmiştir. Standardın ve etkinliğin sağlanabilmesi için bu tür yerleşmelere dair özel kararlar üretilmiştir. Sağlık amaçlı olmak üzere uzmanlaşmış kentsel gelişmelerin sağlanabilmesi için plan kapsamında stratejik kararlar üretilmiştir.

4.1.1.7 Kırsal Yerleşmeler

Kırsal yerleşmeler, yörenin topografyası dolayısıyla dağınık bir yapı sergilediğinden, bu plan kapsamında noktasal olarak gösterilen köy statüsündeki yerleşmelerdir. Kırsal yerleşmeler ile ilgili merkezilik, iktisadi yapı, demografik yapı ve donatılar ile ilgili değerlendirme ve analiz çalışması yapılmıştır. Sonrasında plan kapsamında kırsal kalkınma amaçlı yaklaşımlar, politikalar ve kararlar geliştirilmiştir. Kentsel ve kırsal yerleşmeler ayrı ayrı birimler olarak değil birbirleriyle ilişkileri ve etkileşimi bağlamında değerlendirilmiştir.

4.1.2 YERLEŞİM DIŞI DİĞER ALANLAR

Yerleşim dışı orman, tarım, koruma alanları ve katı atık depolama alanlarına dair temel yaklaşımlar aşağıda belirtilmektedir.

4.1.2.1 Orman Alanları

Orman alanları resmi olarak tespit edilmiş alanlar ile birlikte bunun haricinde kalan ağaçlık ve fundalık alanları kapsamaktadır. Bu alanlar mutlak koruma altındadır. Koruma ilkeleri çerçevesinde geliştirilmesi ve kullanılması esastır. Plan kapsamında bu alanlara dair koruma kararları ve kullanma kriterleri belirlenmiş, bu alanların sürdürülebilir gelişmesini sağlamak amaçlı politikalar üretilmiştir.

4.1.2.2 Tarım Alanları

Tarım alanları, toprak, topografya ve diğer ekolojik özellikleri bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi için uygun olan ve halihazır amaçla kullanılan veya imar, ıslah ve ihya edilerek bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi için uygun hale dönüştürülebilen arazileri kapsamaktadır. Plan kapsamında tarım alanları nitelikli tarım alanları, marjinal tarım alanları, çay ve fındık alanları ve mera alanlarını içermektedir. Bu bağlamda 1. ve 2. sınıf tarım arazileri, sulu tarım toprakları ile mutlak tarım toprakları koruma altına alınmıştır. Kırsal kalkınma için hayati öneme sahip olan tarım sektörü ve buna dayanan sanayi faaliyetlerinin yerleşmelere yönelik stratejik ve mekansal kararları, birbirleri ile etkileşimleri, sektörel gelişme kararları bütünlüklü olarak irdelenmiş ve alınmıştır.

4.1.2.3 Koruma Alanları

Koruma alanları ekolojik, tarihi, kültürel açıdan korunması yaşatılması gereken oldukça önemli alanları içermektedir. Sit alanları, milli parklar, özel çevre koruma alanları tabiat koruma alanları, tabiat parkları, yaban hayatı koruma alanları, Ramsar alanları, su havzaları, kıyı alanları gibi alanlar tespit edilmiş ve mutlak koruma altına alınmıştır

4.2 ÇEVREYE İLİŞKİN KARARLAR

4.2.1 Doğal-Kültürel Değerlere İlişkin Koruma ve Kullanım Kararları

Hazırlanan planda alınan kararlarda, bio-çeşitliliği, verimliliği ile önem taşıyan mutlak ve verimli tarım alanlarının devamlılığının sağlanması, ekolojik hassasiyeti olan bütün alt-bölgelerin korunması ve doğal kaynakların kullanma-koruma dengesi gözetilerek yönetimi önkoşul olarak kabul edilmiştir. Bu bağlamda alınan temel kararlar şunlardır:

- 1. ve 2. sınıf tarım toprakları, mutlak tarım alanlarını, sulu tarım alanlarını, özel ürün arazileri ve dikili tarım arazileri koruma altına alınmış, mera alanlarının tescillenmesi ve korumaya alınması öngörülmüştür.
- Orman alanları korunacak ve genişletilip, geliştirilecektir. Arazi toplulaştırmalarıyla özel ormanların; orman ve doğa bilincinin geliştirilmesine yönelik de kent ormanlarının kurulması teşvik edilecektir. Ağaçlandırma çalışmalarının teşvik edilmesi sağlanacak ve taşkın, heyelan ve erozyon riski olan alanlar ilgili idarelerce ağaçlandırılacaktır.
- Madencilik faaliyetlerinin sürdürülmesinde ise önemli yayla ve mera alanları ile verimli mutlak tarım alanlarının korunması ön koşulu bulunmaktadır.
- Su havzalarının, su toplama havzalarının, hidrolojik yapı öğelerinin ve yeraltı sularının korunmasına yönelik olarak arazi kullanım kararları geliştirilmiştir. Planlama Bölgesindeki su kaynaklarının korunması ve kullanılması için entegre havza yönetim modeli uygulanmalıdır.

- Güney Kafkasya Ekolojik Bölgesi ve Doğu Karadeniz Bölgesi bütüncül olarak değerlendirilecektir. Burası doğal yaşam koridoru olarak ele alınacak olup ulusal ve uluslararası ölçekte ilgili resmi kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin katılımı ile bir izleme, uygulama ve yönetim birimi oluşturulmalıdır. Biyolojik çeşitliliğin, ekolojik ve doğal kaynakların korunup geliştirilmesine yönelik bağlayıcı nitelikte ulusal ve uluslararası ölçekte politikalar geliştirilmelidir.
- Dere yataklarının doğal yapısının ve su kalitesinin korunması, gelişigüzel alanlarda taş ve malzeme ocaklarının açılmaması, terk edilen taş ocaklarının rehabilitasyonu sağlanarak doğaya kazandırılacaktır.
- Suni gübre kullanımından kaynaklanan toprak ve yeraltı suyu kirliliğinin önüne geçilmesi için tarımsal üretimdeki gerekliliğin üstünde gübre kullanımı kısıtlanmaktadır.
- Yaban hayatı koruma sahaları ve RAMSAR alanları gibi ulusal ve uluslararası anlaşmalarla korunan ÖBA'ların da kurutma ile tarım arazisine açılması, kumul ve sazlıkların ise II. konut yapılaşmasına açılması doğal değerlerin sürdürülebilir kullanımı ve korunması açısından yasaklanmıştır.
- Tehdit altındaki türlerin durumu iyileştirilmeli ve muhafaza edilmelidir. Yaban hayvanlarının rehabilite edilerek doğaya geri salınımını sağlamak amacıyla, koruma alanlarında acilen bir yaban hayatı rehabilitasyon merkezi kurulmalıdır.
- Bölge'deki bilimsel araştırma ve izleme çalışmaları kamu kuruluşları, akademik kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla beraber koordine edilmelidir. Bu çalışmalara yönelik olarak ihtiyaç analizi ve çalışma planı hazırlanmalıdır. Biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda bölgesel bir eğitim merkezi kurulmalıdır.
- Yayla ve mera alanlarında ekolojik sürdürülebilirliğin sağlanması, bu alanların koruma-kullanma ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla yapılaşma koşulları belirlenmiş olup ekolojik kaynakları koruyarak ve yapılaşma koşullarını geleneksel yapılaşma biçimlerine ve mimariye uygun belirlemek şartıyla Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı gözönüne alınarak geliştirilecektir.
- İlan edilmiş arkeolojik, doğal, kentsel sit alanları ile milli park, özel çevre koruma bölgesi, tabiat koruma alanları, tabiat parkları ve yaban hayatı koruma alanları 1/100.000 ölçekli plan paftasına işlenmiş olup, bu alanlardaki koruma-kullanma kararları ilgili yasal mevzuatlar dahilinde belirlenmiştir.
- Mevcut kentsel sit alanlarına ek olarak Giresun, Ordu ve Trabzon Merkez ilçelerinde tescillenmemiş alanların ivedilikle tespit edilip koruma altına alınması önerilmiştir.
- Kıyı alanlarının gelişi güzel kullanımını önlemek ve sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla ivedilikle yerleşme alanlarının bulunduğu kıyılarda olmak üzere, kıyı alanlarında kıyı kenar çizgisi tespiti yapılmayan yerlerin kıyı kenar çizgisi tespit edilecektir.

- Karadeniz Sahil Otoyolu ve başka diğer etmenlerden dolayı tahribat görmüş kıyı alanlarında suni beslemeli plajların oluşturulması ve dolgu alanlarında rekreatif amaçlı kullanım geliştirilmesi gereklidir.
- Bununla birlikte plan kapsamında kıyı şeridi boyunca ekolojik açıdan nitelikli ve görelî olarak korunmuş alanlar “Özel Kıyı Koruma Alanları” olarak tespit edilmiştir. Bu alanlar, Hopa-Sarp, Çayeli-Pazar, Fındıklı-Arhavi, Sürmene (Çamburnu)-Araklı (Konakönü)-Of (Kıyıcık), Tirebolu-Keşap, Perşembe-Ünye arasında belirli alanlar Özel Kıyı Koruma Alanları olarak belirlenmiştir. Doğal, bilimsel, estetik, kültürel, tarihi veya eğitsel açıdan ilgi çekmelerinden dolayı özel öneme sahip alanlarda biyolojik çeşitliliğinin korunması, deniz ve kıyı biyolojik çeşitlilik kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı sağlanacaktır. Tehlikeye düşmüş, tehdit altında veya endemik olan bitki ve hayvan türlerinin varlıklarını sürdürmeleri, üremeleri ve yeniden kazanılmaları için kritik önemi olan yaşama ortamlarını sürdürebilmesi için her türlü bilimsel çalışması yapılacak ve tedbirler alınacaktır. Kıyı alanlarına ve yaşayan türlere zarar verme veya bunları rahatsız etme veya ekosistemlerin veya türlerin esirgenme durumlarını tehlikeye düşürme ihtimali bulunan veya özel kıyı koruma alanlarının doğal veya kültürel karakteristiklerine zarar verebilecek başka her türlü faaliyet veya karar düzenlemeye tabi tutulacak ve gerekirse yasaklanacaktır.
- Milli park sınırları tekrar gözden geçirilmeli, alan dışında kalan hassas alanlar ve tür yaşam alanları dahil edilmelidir. Koruma alanlarında turist ve ziyaretçi giriş ve hareketi kontrol edilmeli, hassas alanlara ziyaretçi girişi yasaklanmalı ve alan kılavuzluğu geliştirilmelidir.

4.2.2 Çevre Kirliliğinin Önlenmesine İlişkin Kararlar

Bölgedeki illere bakıldığında; yerleşim birimlerinden kaynaklanan çevre sorunlarına neden olan faktörler; yerleşim yerleri, sanayi tesisleri ve tarımsal uygulamalar ve ulaşım hizmetlerinden kaynaklanmaktadır. Sıvı ve katı kirletici parçacıklarla birlikte gaz halindeki kirletici maddeler, fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerine, yayıldıkları kaynağın durumuna ve etki alanlarına bağlı olarak önemli ölçüde hava, su ve toprak kirliliğine neden olmaktadır. Bu kirlenmenin sonucu olarak da önemli boyutlarda ekolojik ve ekonomik sorunlar ortaya çıkmaktadır. Diğer taraftan katı ve sıvı atıklar önemli çevre sorunları arasındadır.

Ayrıca; insanların çevre kirlenmesine ve bozulmasına karşı yeterli duyarlılıkta olmaması, merkezi yönetime bağlı birimlerin ve yerel yönetimlerin değişik nedenlerle çevre mevzuatını uygulamada karşılaştıkları zorluklar, sorunların önlenmesi ve çözümünde maddi kaynakların yetersizliği, teknik düzeyde yetişmiş eleman eksikliği önemli nedenler arasındadır.

Nüfus artışına, teknolojik gelişmeye, sanayileşme ve kentleşmeye paralel olarak gerek nitelik gerekse nicelik olarak hızla artan atıkların çevre üzerinde oluşturduğu olumsuz etkiler ihmal edilmeyecek kadar önemli bir soruna dönüşmüştür.

Plan kapsamında çevre sorunlarının çözümüne yönelik kararlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- İl merkezleri, ilçe, belde ve köylerde kanalizasyon sistemlerinin tamamlanması gerekmektedir.

- Kanalizasyon sistemleri, atıksu arıtma sistemi ile sonuçlandırılmalı ve tüm yerel yönetimlerin arıtma tesislerini en kısa zamanda yapmaları ve işletmeye açmaları gerekmektedir. Denize deşarjı olan illerin bu konuda ön arıtma sistemlerini kurmaları gerekmektedir. Bununla birlikte mümkün olduğunca denize deşarjdan kaçınılmalıdır.
- Su kaynaklarının daha tasarruflu kullanılması, teşvik ve eğitim gibi yöntemler kullanılarak desteklenmelidir.
- Akarsularda da, göl ve suni göllerde olduğu gibi koruma bandı uygulaması yapılmalıdır.
- Erozyon ve toprak kirliliği önleme çalışmaları daha etkin uygulanmalıdır. Bölgenin yağış rejimi ve topografyası dikkate alındığında taşkın ve erozyonu önlemek amacıyla taşkın riski olan dere ve akarsu yataklarında ilgili idarelerce yapılaşmaya izin verilmeyecektir. Ayrıca taşkın önleme amacıyla dere ve akarsu yatakları ıslah çalışmalarının ivedilikle tamamlanması gerekmektedir. Ayrıca dere ve taşkın yataklarına ilişkin Başbakanlık Genelgelerine uyulacaktır.
- İller genelinde yer alan sanayi tesislerinin, yılda en az 2 kez müessese bilgi ve/veya izleme kontrol formlarını, İl Çevre ve Orman Müdürlüklerine göndermeleri gerekmektedir. Bu formlar il müdürlüklerine faaliyet sahibi tarafından gönderilmeli veya müşavir firma sorumluluğunda gönderilmelidir. Denetimi ise kamu kuruluşu tarafından yapılmalıdır. Ancak arıtma tesislerinin işletme maliyetlerinin de yatırımcı lehine düşürülmesi gerekmektedir. Arıtması olmayan tesislerin de iş termin planı ve taahhütlerinin mevzuat kapsamında yerine getirilmesi sağlanmalıdır.
- Sel ve taşkınların önlenmesi için altyapının güçlendirilmesi ve taşkın tesislerinin yapılması gerekmektedir.
- Kamuoyunun çevresel sorunlar konusunda eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir.
- Hava kirliliğinin en büyük sebebi, baca ve açık alanlarda yanmalardaki salınım yapan uçucu maddelerdir. Bu amaçla tüm yerleşimlerden ve tesislerden kaynaklı salınım (emisyon) kirliliğini önlemek için kullanılan yakıtın sıkı takibi yapılmalıdır. Özellikle kış aylarında ölçüm istasyonlarının iyi çalıştırılması gerekmektedir. Hava kirliliği sebebi ile valilik kanalı ile yerel halkın sık sık bilgilendirilmesi gerekmektedir.
- Trafiğin yoğun olduğu saatlerde ve yoğun yerleşim yerlerinde, egzoz emisyonları için trafik kontrolü ve ortam ölçümleri güçlendirilmelidir. Bunun yanında gürültü ve görüntü kirliliği için mevcut yönetmelikler dikkate alınmalı ve teknolojik imkanlar kullanılmalıdır.
- Bölgede yer alan yerleşimlerden kaynaklı evsel, endüstriyel, tıbbi ve tehlikeli atıkların büyük çoğunluğu düzensiz (vahşi) depolama ile baştan savma bertaraf edilmektedir. Katı atık bertaraf ve depolama sahası olan illerde ise yine altyapı yetersizliği nedeni ile tam anlamı ile düzenli depolama uygulanmamaktadır. Yer seçimlerinde coğrafi bilgi sistemi (GIS) kullanılmalıdır.
- Katı atık bertaraf ve depolama tesisleri olan yerel yönetimlerin aslında sadece evsel nitelikli atıkları depolama alanları vardır. Ancak bu depolama

alanlarına endüstriyel ve tıbbi tehlikeli atıklarda bırakılmaktadır; bu konuda önlem almaya yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

- Katı atıkların bertarafının sağlanması için yerel yönetimlere mali ve hukuki olarak destek verilmeli, yerel idareler birlik oluşturarak katı atık bertaraf ve depolama alanlarını belirlemelidirler ve özellikle özel sektörün uygulamaya olası katkıları göz önünde bulundurulmalıdır.
- Depolama alanlarına getirilmeden, atıklara kaynağında ayrıştırma yapılması için yerel halkın bilinçlendirilmesi gerekmektedir.
- Yerel yönetimlerin mesafe olarak yerleşime yakın olan yerler için (maksimum 25 km) evsel atık depolama; geri dönüşüm ve gübre amaçlı kullanıma yönelik kompostlaştırma tesisleri bir an önce kurulmalıdır. Bunun yanında tıbbi ve endüstriyel tehlikeli atıklar için iller arası optimum uzaklık noktasına göre komplike bir depolama tesisi kurulması gerekmektedir.
- Bunun yanında cadde ve sokaklarda, özellikle taşıma esnasında, görüntü ve gürültü kirliliği olmakla birlikte, taşıma araçlarından sızan sızıntı suları da çevre kirliliği yaratmaktadır. Bu durumu önlemek için, bina önlerine çöp bırakılması yasaklanarak, kapalı veya yer altı (2 ton kapasiteli) çöp konteynerleri kullanılmalıdır.
- Ekolojik süreçlerin, yaşama alanlarının, nüfus dinamiklerinin, peyzajın ve aynı zamanda insan etkinliklerinin etkilerinin sürekli izlenmesini sağlayacak yönetim ve planlama sistemi geliştirilmelidir.
- İl bazında açıklandığı üzere yönetmeliklerde belirtilen hususların uygulanması ve günümüz teknolojisine uygun araçların kullanılması kaçınılmazdır. Ancak özellikle yetişmiş insan gücü olarak İl Çevre ve Orman Müdürlüklerinin personelinin ve teknik ölçüm cihazlarının acilen güçlendirilmesi gerekmektedir.

4.2.2.1 Atıkların Bertarafına İlişkin Kararlar (Katı Atık Bertaraf ve Depolama Alanları)

Katı atık alanlarının projelendirilmesi ve katı atıkların kontrol altına alınması çevrenin olumsuz yönde etkilenmesinin ve doğal zenginliklerin ve ekolojik dengenin bozulmasının engellenmesi açısından önem taşımaktadır. Katı atık olarak tanımlanan atık çeşitleri, evlerden atılan evsel katı atıklar, park, bahçe ve yeşil alanlardan atılan bitki atıkları, iri katı atıklar, zararlı atık olmamakla birlikte evsel katı atık özelliklerine sahip sanayi ve ticarethane katı atıkları, evsel atık su arıtma tesisinden elde edilen (atılan) arıtma çamurları, hafriyat toprağı ve inşaat molozu şeklinde sıralanmaktadır.

Plan çerçevesinde katı atık tesisleri için seçilecek alanların, değerlendirme ve bertaraf etme yöntemlerinin belirlenmesi adına 14/03/1991 tarihli, 20814 numaralı Resmi Gazetede yayımlanan “Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği”nden faydalanılmıştır.

Plan kararlarının oluşturulması aşamasında illerin mevcut durumları ve gündemde olan projeleri göz önünde bulundurulmuştur. Yapılmış olan nüfus ve katı atık

projeksiyonlarından da faydalanılmıştır. Plan raporu çerçevesinde, faydalanılan tüm veriler, kullanılan yöntemler ve alınan kararlar detaylı olarak açıklanmıştır¹.

Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin temel ilkeleri, az atık üretilmesi, atıkların geri kazanılması ve atıkların çevreye zarar vermeden bertaraf edilmesi şeklinde sıralanmaktadır. Yönetmelik çerçevesinde üzerinde durulan önemli bir konu çöplerin bertaraf edilmesinde entegre sistemlerin bir arada kullanılmasıdır. Bu sistemler içerisinde düzenli depolama alanı/tesisi olmasının zorunlu olduğu da vurgulanmıştır.

Yukarıda belirtilmiş olan düzenli depolama alanlarının zorunluluğu kriteri çerçevesinde bu alanların yer seçim kriterleri incelenmiştir. Düzenli depolama tesislerinin yapımında, sızıntı sularının ve depo gazı emisyonlarının kontrol edilmesini sağlayacak bir tasarım kullanılması şart gösterilmektedir. Tesise en yakın yerleşim birimi 1000 metre uzaklıkta, hava alanı ise en az 5000 metre uzaklıkta olmalıdır. İçme ve kullanma suyu ve su depolama havzaları gibi koruma bölgelerinde konumlandırılmamalıdır. Çevredeki yer altı suyu hareketleri, jeolojik, jeoteknik, hidrojeolojik ve tektonik yapı göz önünde bulundurulmalıdır. Kırıklı, çatlaklı bölgelerde, sel, çığ, heyelan ve erozyon riski taşıyan bölgelerde tesis inşa edilmemelidir. Çevredeki trafik ve ulaşım yollarının durumu, taşıma mesafesi ve hakim rüzgar yönü göz önünde bulundurulmalıdır. Tesisin sulak alanlar üzerinde konumlandırılmamasına dikkat edilmelidir. Yönetmelikle belirlenmiş bu yer seçim kriterleri bu plan kapsamında değerlendirilmiş ve uygun sahalarda tespit edilmiştir. Bu katı atık depolama alanları, yerseçimi yapılmış sahalardır. Bu plan kapsamında yerel yönetimlerin ve İl Çevre ve Orman Müdürlüklerinin uzlaşarak yerseçimi kararı aldığı depolama ve bertaraf alanları haricinde alan önerilmemiştir. Yine de, yapılan planın ölçeğinin 1/100.000 olması nedeniyle doğabilecek hata paylarına karşın uygulama projeleri hazırlanmadan önce yine yukarıda sayılan kriterlere yönelik detaylı analizlerin yapılması gerekmektedir.

Yine Yönetmeliğe göre, depolama sahası en az 10 yıllık ihtiyaca cevap verecek kapasitede olmalı ve alan en az 40 yıl süre ile yerleşime kapatılmalıdır. Düzenli depolama tesisinin kapasitesi nüfusu 100,000'den küçük yerleşim alanlarında 10 yıllık depolama ihtiyacını karşılayacak şekilde, nüfusu 100,000'den büyük olan alanlarda ise en az 500,000 m³ olmalıdır. Bu plan 15 yıllık olduğundan yapılan projeksiyonlarda ve ayrılan yerlerde 15 yıllık gereksinim hedeflenmiştir. Ayrıca, katı atık tesislerinin birden çok yerleşmeye hizmet etmesi hedeflendiğinden en az 500.000 m³ kapasite kriterine planlama bölgesi içerisindeki bütün tesislerde uyulmuştur. Tesise her türlü hava şartında ulaşım sağlanabilmelidir. Tel çit çekilerek giriş ve çıkışlar kontrol altına alınmalı, gelen katı atıklar tespit edilmeli, tartılmalı ve gerekli işlemler yerine getirilmelidir. Depolama sahasında kirlenen araç tekerleklerinin yolları kirletmemesi ve zarar vermemesi için lastikleri yıkayıcı bir sistem ve en az 300 metre uzunluğunda bir hat olmalıdır. Sızıntı sularının uzaklaştırılması ve depo gazlarının uzaklaştırılması da önem taşımaktadır.

---

¹ Günümüzde bir yılda kişi başına üretilen katı atık miktarlarının 1,1 ton/kişi/yıl ile 2,5 ton/kişi/yıl aralığında olduğu bilinmektedir. Dünyada bugünkü en yüksek değer olan 2,5 ton/kişi/yıl DPT gelişmişlik endeksine göre 1. grupta yer alan illere verilmektedir. Bu doğrultuda, çalışma yapılmakta olan illerin 2025 yılında, günümüzdeki en gelişmiş şehir derecesinde olacağı varsayımında bulunulmuş ve illerin bugün kabul edilen gelişmişlik seviyeleri de göz önünde bulundurularak 2025 yılında kişi başına üretecekleri yıllık katı atık miktarları hesaplanmıştır. DPT sınıflandırması baz alınarak yapılan tahminler, Rize, Trabzon ve Artvin 3. Derece gelişmiş iller olarak 2,3; Giresun ve Ordu 4. Derece gelişmiş iller olarak 2,2; Gümüşhane ise 5. Derece gelişmiş il olarak 2,1; ton/kişi/yıl katı atık miktarına göre hesaplanmıştır.

4.2.2.1.1 Artvin

İldeki 8 belediyenin, belediye çöp alanı ve düzensiz atık depolama alanı mevcuttur. Hiçbir belediyede kompost tesisi bulunmamaktadır. Bertaraf yöntemleri açıkta yakma (2 belediye) ve gömme (1 belediye) şeklinde yapılmaktadır. Dolgu yaparak veya kuru dere yatağına boşaltarak bertaraf eden 1 belediye bulunmaktadır. Karadeniz Bakır İşletmeleri depolama ve geri kazanım yöntemlerini kullanarak bertaraf işlemini kendisi gerçekleştirmektedir.

Artvin ve bölgesi için geliştirilmiş projeler değerlendirildiğinde, Doğu Karadeniz Katı Atık Projesi kapsamında Ardeşen’de bir bölge olmak üzere iki alternatif çerçevesinde 150,000 nüfus için, vahşi depolama yönteminin uygulanması öngörüldüğü ortaya çıkmaktadır. Artvin katı atık depolama alanı olarak Merkez Bakırköy’de bir arazi bulunmuştur. Bu alanın uygun olup olmadığına dair tespitlerin yapılması beklenmektedir. Ayrıca Sümbüllü Köyü’nde bir depolama alanı oluşturulması gündemdeki projeler arasındadır. Fakat bu projenin yerleşim yerlerine olan yakınlığı gözden kaçırılmamalıdır.

İlin 2026 yılına kadar ortaya çıkması beklenen katı atık miktarının hesaplanması için 5’er yıllık nüfus tahminleri değerlendirmeye alınarak, projeksiyon sırasında kullanılan kişi başına günlük katı atık miktarı olarak belirlenmiş 2,3 kg değeri üzerinden bu yıllarda ne kadar katı atık üretimi olacağı hesaplanmış ve her bir değer ortalama kabul edilerek 5 ile çarpılmıştır. Böylece ilin 15 yıl için ne kadar kapasiteli bir tesise ihtiyaç duyacağı

yaklaşık olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu hesaplamalar çerçevesinde ilin 15 yıl boyunca çıkaracağı toplam katı atık miktarı 9,526,807 ton olarak belirlenmiştir.

Artvin iç kesimlerine yönelik düzenli depolama alanları ihtiyacı gelecekte meydana gelebilir. Sentez ve doğal kaynaklar paftaları üzerinden yapılan incelemeye, yönetmelikteki kriterlere göre Ormanlı Köyü’nün 1 km kadar güney doğusundaki alan, detaylı analiz ve inceleme yapıldıktan sonra öneri düzenli depolama alanı olarak önerilebilir.

Ayrıca ildeki tüm düzensiz depolama alanlarının, düzenli depolama tesislerine dönüşümleri sağlanacak ve ayrıştırılarak yeniden değerlendirilebileceklerin geri dönüşümü sağlanacaktır.

4.2.2.1.2 Rize

Akarsu ve deniz kenarlarına sahil dolgusu olarak düzensiz depolama yapılmaktadır. Çayeli Bakır İşletmesi’nin deniz deşarjı bulunmaktadır. Çamlıhemşin merkezde, günlük çöpler küçük araç ve el arabaları ile toplanmaktadır. Sistematik bir çöp hizmeti bulunmamaktadır. Çöpler kuru ırmaklara boşaltılıp üstleri kapatılmaktadır.

Rize ve bölgesi için geliştirilmiş projeler değerlendirildiğinde, Ardeşen’de bir bölge olmak üzere 150,000 nüfus için, vahşi depolama yönteminin uygulanmasının öngörüldüğü görülmektedir. Trabzon – Rize Katı Atık Pilot Projesi için yer olarak Çamburnu’na bağlı Kutlular mahallesi seçilmiştir. Bu projenin en az 10 yıl şehirlerin çöp sorununu çözmesi beklenmektedir. Yine Trabzon – Rize Katı Atık Pilot Projesi kapsamında transfer istasyonu oluşturulması için, Trabzon kent merkezinden 5 km uzaklıkta D 885 karayolu üzerinde bir alan belirlenmiştir (1030 m²). Deliklitaş mevkiinde ise transfer istasyonu kurulacaktır. Çalışmalar sonucu Kutlular köyü ve Araklı ilçelerinde düzenli katı atık depolama alanlarının ardışık olarak işletilmesi planlanmaktadır. Kutlular’daki mevcut kapasitenin 10 yıl süreyle kullanılması, daha sonra 2027’ye kadar Araklı’daki 17,1 ha’lık alana yayılmış tesislerin kullanılması düşünülmektedir. Tehlikeli atıkların ise en fazla 1 yıl depolandıktan sonra bertaraf edilmek üzere İzmit’teki tesislere gönderilmeleri planlanmaktadır.

İlin 2026 yılına kadar ortaya çıkması beklenen katı atık miktarının hesaplanması için 5'er yıllık nüfus tahminleri değerlendirmeye alınarak, projeksiyon sırasında kullanılan kişi başına günlük katı atık miktarı olarak belirlenmiş 2,3 kg değeri üzerinden bu yıllarda ne kadar katı atık üretimi olacağı hesaplanmış ve her bir değer ortalama kabul edilerek 5 ile çarpılmıştır. Böylece ilin 15 yıl için ne kadar kapasiteli bir tesise ihtiyaç duyacağı yaklaşık olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu hesaplamalar çerçevesinde ilin 15 yıl boyunca çıkaracağı toplam katı atık miktarı 18,991,388 ton olarak belirlenmiştir.

Plan çerçevesinde; Rize'deki mevcut projelerin, hesaplanmış olan miktarı karşılayabilecek kapasiteye çıkarılması ve desteklenmesi kararlaştırılmıştır.

4.2.2.1.3 Trabzon

Trabzon'daki katı atıklardaki su oranı fazla olduğundan yakılması ekonomik bir bertaraf yöntemi olarak görülmemektedir. Karbon miktarı azot miktarından fazla olduğu için kompostlama yönteminin kullanılmasının sorun yaratacağı düşünülmektedir. İlde katı atık sorununu çözmek amacıyla Trabzon ve Rize İlleri ile aralarında 88 Belediye ve iki Özel İdarenin birleşerek kurdukları kısa adı TRAB-Rİ-KAB olan Katı Atık Birliği, Bakanlar Kurulu'nun 27.10.1997 tarih ve 97/10183 sayılı kararı ile onaylanarak, 11 Kasım 1997 tarih ve 23167 sayılı resmi gazetede yayımlanmasıyla kurulmuştur.

Birliğin toplam nüfusu 898.264 kişidir. Trabzon İli'nin tüm sınırlarını kapsayan 76 Belediyesi ve Trabzon İl Özel İdaresi ile Rize İline ait 10 Belediye ve Rize İl Özel İdaresi olmak üzere üye sayısı 88'e ulaşmıştır. Birlik tarafından yürütülen katı atık projesi kapsamında Trabzon Sürmene Kutlular Mevkiinde yapılan düzenli depolama sahası ile Trabzon Merkez Deliklitaş Mevkiinde ve Of-Eskipazar'da katı atık transfer istasyonları inşa edilmiştir. Kutlular Düzenli Depolama Sahası 2007 yılının Eylül ayında işletmeye alınmış ve 2010 yılı sonu itibarıyla yaklaşık olarak 500.000 ton katı atık düzenli olarak bertaraf edilmiştir.

Düzenli depolama sahasına biri Trabzon Deliklitaş Mevkiinde diğeri Of İlçesinde olmak üzere iki adet transfer istasyonundan katı atık taşınmaktadır. Diğer taraftan İlin batı yakasındaki belediyeler için bir transfer istasyonu inşa edilmesi ön görülmüş olup, bu bağlamda Çarşıbaşı İlçesi Yoroş Mevkiinde 2609 m² 'lik alan birliğe tahsis edilmiştir.

Katı atıklar şehrin merkez kıyısında bulunan Moloz mevkiinde, deniz tarafı tahkimatla çevrili bir alanda depolanmaktadır. Bu alanın hacmi 100,000 m³'tür ve 40 yıldır buraya döküm yapılmaktadır. Deponi'de evsel ve tıbbi atıklar depolanmaktadır. Tıbbi atıklar, evsel atıklardan ayrı toplanmakta ve Deponi sahası içerisindeki yalıtımlı alanda depolanmaktadır. İhale ile ayırım işini almış olan bir firma tarafından cam, metal ve plastik atıklar ayrıştırılmak suretiyle toplanmaktadır. Diğer atıklar sahaya yayılıp toprakla örtülmektedir. Uygulanmakta olan bertaraf yöntemlerinden hiçbiri yönetmeliğe uygun değildir. Ya denize dolgu yapılarak, ya akarsu kenarlarına, ya mevcut çukurlara, ya da belediyenin kazdığı çukurlara gömülerek üstleri örtülmektedir. Diğer yandan, Üniversite kampüsü, lojmanları, İskenderpaşa Mahallesi, Atakent Sitesi ve Soğuksu Sitesi'nde 3 yıl boyunca Katı Atık Geri Kazanım pilot projesi uygulanmıştır. Yeterli katılım ve bilinç sağlanamadığından proje iptal edilmiştir.

Trabzon Aktarma İstasyonuna; Akçaabat, Adacık, Akçakale, Akçaköy, Akoluk, Akpınar, Akyazı, Atası, Aykut, Çağlayan, Çalköy, Çukurçayır, Darıca, Derecik, Doğanköy, Dört Yol, Düzköy, Esiroğlu, Gürbulak, Işıklar, Kaşüstü, Maçka, Mersin, Oymalıtepe, Özdil, Pelitli, Söğütlü, Trabzon, Trabzon İl Özel İdare, Yalıncağ, Yeşilyalı, Yıldızlı, Yomra, Arsin, Şinik, Çayırbağı, Kavaklı, Fındıklı, Atayurt Belediyeleri olmak üzere toplamda 39 Belediye katı atık getirmektedir.

Of Aktarma İstasyonuna; Araklı, Ataköyü Balaban, Ballica, Beşköy, Bölümlü, Cumapazarı, Çamburnu, Çankaya, Çaykara, Çaykent, Derepazarı, Dernekpazarı, Erenler, Eskipazar, Gündoğdu, Güneyce, Güneysu, Gürpınar, Hayrat, İkizdere, İyidere, Kalkandere, Karaçam, Kendirli, Kıyıcık, Köprübaşı, Muradiye, Of Ormanseven, Oylum, Rize, Rize İl Özel İdaresi, Sürmene, Taşkiran, Uğurlu, Uzungöl, Yeniay, Yeşilyurt Belediyeleri olmak üzere toplamda 39 belediye katı atık getirmektedir.

Sürmene Çamburnu-Kutlular Düzenli Katı Atık Depolama Sahası, 158.000 m2 alan sahip olup birliğin mülkiyetindedir. Bertaraf tesisleri 2007 Eylül ayında işletmeye alınmış ve 2010 yılı sonu itibariyle yaklaşık olarak 500.000 ton katı atık düzenli olarak bertaraf edilmiştir. Trabzon İlinin tüm sınırlarını kapsayan 76 Belediyesi ve Trabzon İl Özel İdaresi ile Rize İline ait 10 Belediye ve Rize İl Özel İdaresi olmak üzere toplam 88 üye yerel idare transfer istasyonları aracılığı ile nihai olarak çöplerini buraya depolamaktadırlar.

Araklı İlçesi Atatürk Ormanı Mevkiinde 171.000 m2 alan Orman Genel Müdürlüğünden Katı Atık Birliğine, Araklı Düzenli Katı Atık Depolama Sahası kurulmak üzere tahsis edilmiş olup Sürmene Kutlular Düzenli Depolama tesisinin hizmet ömrünün tamamlanmasını müteakip düzenli depolama tesisi olarak kullanılmak üzere planlanmıştır.

Ayrıca İlin batı yakasındaki belediyeler için bir transfer istasyonu inşa edilmesi öngörülmüş olup bu bağlamda Çarşıbaşı İlçesi Yoroç Mekiinde 2609m2'lik alan birliğe tahsis edilmiştir.

Bu alana Çarşıbaşı, Beşikdüzü, Şalpaazarı, Vakfikebir, Yalıköy, Geyikli, Tonya, Oğuz, İskenderli, Yeşilköy Belediyeleri olmak üzere toplamda 10 belediye katı atık getirecektir.

İlin 2026 yılına kadar ortaya çıkması beklenen katı atık miktarının hesaplanması için 5'er yıllık nüfus tahminleri değerlendirmeye alınarak, projeksiyon sırasında kullanılan kişi başına günlük katı atık miktarı olarak belirlenmiş 2,3 kg değeri üzerinden bu yıllarda ne kadar katı atık üretimi olacağı hesaplanmış ve her bir değer ortalama kabul edilerek 5 ile çarpılmıştır. Böylece ilin 15 yıl için ne kadar kapasiteli bir tesise ihtiyaç duyacağı yaklaşık olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu hesaplamalar çerçevesinde ilin 15 yıl boyunca çıkaracağı toplam katı atık miktarı 52,332,510 ton olarak belirlenmiştir.

Plan çerçevesinde Trabzon'daki mevcut projeler kapsamında önerilen alanlar incelenmiş ve yönetmelikteki kriterlere uygun alanlar oldukları ortaya çıkarılmıştır. Mevcut projelerin, hesaplanmış olan miktarı karşılayabilecek kapasiteye çıkarılması ve desteklenmesi kararlaştırılmıştır.

4.2.2.1.4 Gümüşhane

Gümüşhane'deki uygulamalar değerlendirildiğinde il merkezinden gelen atıkların yakılarak bertaraf edildiği görülmektedir. Topal ve RUFENE mahalleleri arasında Kurudere Vadisi'nde vahşi depolama yapılmaktadır (40-45 ha'lık bir alan). Düzenli depolama yapılmaya devam edildiği takdirde, bu alanın yarım yüzyıldan fazla hizmet verebilecek kapasitede olduğu belirtilmektedir.

Gümüşhane ve bölgesi için geliştirilmiş projeler değerlendirildiğinde, Gümüşhane Belediyesi tarafından sürdürülen katı atık depolama sistemlerine yönelik çalışmalar tamamlanmak üzere olduğu görülmektedir. Ayrıca, ilde, Gümüşhane - Bayburt karayolunun 16. kilometresinde, Yeniçöl köyü sınırları içerisinde kalan Organize Sanayi Bölgesinin 1000 - 1500 metre kuzeyinde ayrılan alanda düzenli katı atık depolama alanı oluşturmak için geliştirilmiş bir projenin gündemde olduğu bilinmektedir.

İlin 2026 yılına kadar ortaya çıkması beklenen katı atık miktarının hesaplanması için 5'er yıllık nüfus tahminleri değerlendirmeye alınarak, projeksiyon sırasında kullanılan kişi başına günlük katı atık miktarı olarak belirlenmiş 2,1 kg değeri üzerinden bu yıllarda ne kadar katı atık üretimi olacağı hesaplanmış ve her bir değer ortalama kabul edilerek 5 ile çarpılmıştır. Böylece ilin 15 yıl için ne kadar kapasiteli bir tesise ihtiyaç duyacağı yaklaşık olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu hesaplamalar çerçevesinde ilin 15 yıl boyunca çıkaracağı toplam katı atık miktarı 9.670.427 ton olarak belirlenmiştir.

Plan çerçevesinde, mevcut düzensiz depolama alanı, düzenli depolama tesisi haline getirilecektir. Ayrıca Gümüşhane Yerel Yönetim Birliği olarak uygun görüş verilen ve gündemde olan düzenli katı atık depolama alanı projesinin belirtilmiş olan alanda oluşturulması uygun görülmüştür. Bu alan yalnızca düzenli depolama alanı olarak kullanılmayacak, alanda, atıkları ayrıştırma, geri kazanma, düzenli depolama tesisleri bir arada konumlandırılarak entegre bir sistem oluşturulacaktır.

Torul ilçesinin 2 – 3 km kadar güneyine ve Aşağıalıçlı köyünün 1 km kadar kuzeyine transfer merkezleri konumlandırılacaktır.

4.2.2.1.5 Giresun

İldeki katı atıklar düzensiz olarak deniz ya da dere kenarların atılmaktadır. Katı atık bertaraf yöntemleri yetersizdir. Giresun merkezdeki düzensiz depolama alanında özel bir şirket tarafından kısmen de olsa; plastik, cam, metal ve kağıt ayrımı yapılarak geri kazanımları sağlanmaktadır. Tıbbi atıklar ayrı toplanmakta ve depolanmakta fakat bertaraf edilirken evsel atıklardan ayrıştırılmamaktadır. Düzenli depolama için alan bir türlü tespit edilememektedir. Sanayi tesislerinin çoğunluğu atıklarını şehir kanalizasyon yolu ile bertaraf etmektedir. Pil ve aküler ayrıştırılmamaktadır.

İldeki projeler çerçevesinde; Giresun – Ordu Katı Atık Yönetimi Projesi 200,000 kişiye hizmet edecek bir proje olarak tasarlanmıştır fakat ekonomik yetersizlikler nedeniyle gerçekleştirilememiştir. Bunun üzerine dış kaynaklı ekonomik kredilendirme sistemiyle finansman sağlanması amaçlanmıştır. Ordu'nun Perşembe ilçesi ile Giresun'un Espiye ilçesi arasındaki 12 belediyenin ortaklaşa kurmak istediği bir tesis olarak tanımlanmaktadır. Fakat bu süreçte illerin ortaklık istemedikleri ortaya çıkmıştır. Giresun Arnelit'te Katı Atık Fenni Depolama Tesisi projesi bulunmaktadır.

İl bazında yukarıdaki veriler ve bölgenin ekolojik kaynaklarının, doğal kaynaklarının bulunduğu alanlar ile riskli alanları göz önünde bulundurulduğunda katı atık tesisleri, bertaraf ve değerlendirme yöntemleri hakkında karar almak adına ihtiyaç duyulmuş olan bir diğer veri, il genelinde 2026 yılına kadar ortaya çıkması beklenen katı atık miktarıdır. Bu miktar, yapılması gereken tesislerin ne şekilde olması gerektiğini yansıtacaktır.

İlin 2026 yılına kadar ortaya çıkması beklenen katı atık miktarının hesaplanması için 5'er yıllık nüfus tahminleri değerlendirmeye alınarak, projeksiyon sırasında kullanılan kişi başına günlük katı atık miktarı olarak belirlenmiş 2,2 kg değeri üzerinden bu yıllarda ne kadar katı atık üretimi olacağı hesaplanmış ve her bir değer ortalama kabul edilerek 5 ile çarpılmıştır. Böylece ilin 15 yıl için ne kadar kapasiteli bir tesise ihtiyaç duyacağı yaklaşık olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu hesaplamalar çerçevesinde ilin 15 yıl boyunca çıkaracağı toplam katı atık miktarı 25,933,732 ton olarak belirlenmiştir.

Plan çerçevesinde; Şeyhmusa ve Doğancı köylerinde Katı Atık Depolama Tesisi'nin desteklenmesi kararlaştırılmıştır. Bu alan düzenli depolama alanı olarak

kurulacaktır. Alan yalnızca düzenli depolama alanı olarak kullanılmayacak, alanda, kaynakları ayrıştırma, geri kazanma, düzenli depolama tesisleri bir arada konumlandırılarak entegre bir sistem oluşturulacaktır.

Ayrıca Şebinkarahisar ilçesi ile Saplıca Köyü arasında, ikisine de yaklaşık olarak eşit mesafede, karayolu kenarında bir transfer merkezi kurulacaktır. Bununla birlikte bölgenin güneyinde sınırları tanımlanan tarımsal ağırlıklı gelişimi sağlanacak bölgenin katı atık sorunlarının çözümüne yönelik olarak, detaylı analiz dâhilinde, Alucra’da katı atık depolama alanı tespit edilecektir.

4.2.2.1.6 Ordu

Ordu ilindeki mevcut uygulamalar değerlendirildiğinde, katı atıkların hiçbir işleme tabi tutulmadan Melet ırmağının denize döküldüğü kıyı şeridinde bırakıldığı görülmüştür. Ünye, Fatsa ilçelerinde ise taban suyunun yüksek olduğu, çevre yolu kenarında bulunan alan depolama alanı olarak kullanılmaktadır. Ünye’de atıklar hiçbir önlem alınmadan kıyıya yığılmaktadır. Tehlikeli atık üreten tesislerin genellikle atık arıtma tesisleri olmakla beraber, çıkan ayrışmış atıklar belediyelerce atık depolama sahalarına bırakılmaktadır. Kimyasal yapıları genellikle etkisizleştirilip az zarar verecek şekilde depolanmaktadır. Tıbbi atıklar, pil ve aküler ise ayrıştırılmamaktadır. Transfer istasyonu bulunmamaktadır. Düzensiz depolama ile beraber yakma ve kompostlaştırma işlemleri yapılmaktadır.

Ordu ve bölgesi için geliştirilmiş projeler değerlendirildiğinde, Giresun – Ordu Katı Atık Yönetimi Projesi 200,000 kişiye hizmet edecek bir proje olarak tasarlanmış, fakat ekonomik krize takılmıştır. Bunun üzerine umutlar dış krediye bağlanmıştır. Tesisin hayata geçirilmesi halinde çevreye hiçbir zararı olmayacak ve yakılacak çöplerden elde edilen gazdan enerji sağlanacaktır. Enerji fazlalığı ise satılarak paraya dönüştürülebilecektir. Ordu sınırlarında yer alan düzenli depolama sahası için düşünülen potansiyel saha şehre 1,5 saatlik sürüş mesafesindedir. Ordu’nun Perşembe ilçesi ile Giresun’un Espiye ilçesi arasındaki 12 belediyenin ortaklaşa kurmak istediği bir tesis olarak tanımlanmaktadır. Fakat illerin ortaklık istemedikleri ortaya çıkmıştır. İki ilde tesisin diğer şehrin sınırları içerisinde olmasını istemektedir.

İlin 2026 yılına kadar ortaya çıkması beklenen katı atık miktarının hesaplanması için 5’er yıllık nüfus tahminleri değerlendirmeye alınarak, projeksiyon sırasında kullanılan kişi başına günlük katı atık miktarı olarak belirlenmiş 2,2 kg değeri üzerinden bu yıllarda ne kadar katı atık üretimi olacağı hesaplanmış ve her bir değer ortalama kabul edilerek 5 ile çarpılmıştır. Böylece ilin 15 yıl için ne kadar kapasiteli bir tesise ihtiyaç duyacağı yaklaşık olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu hesaplamalar çerçevesinde ilin 15 yıl boyunca çıkaracağı toplam katı atık miktarı 48,189,812 ton olarak belirlenmiştir.

Plan kapsamında Gürgentepe’de, yerleşimi ve ÇED’i yapılmış düzenli katı atık depolama alanı belirlenmiştir. Bu alan yalnızca düzenli depolama alanı olarak kullanılmayacak, alanda, kaynakları ayrıştırma, geri kazanma, düzenli depolama tesisleri bir arada konumlandırılarak entegre bir sistem oluşturulacaktır. Bununla birlikte ilin özellikle batı ve güneybatı kesimlerinde, gelecekte ihtiyacı doğacak düzenli katı atık depolama alanları için ilgili kurumların, belediyelerin ve yaşayanların detaylı bilimsel analizler ve toplumsal mutabakat sonucunda belirlenecek yeni merkezler ortaya konulmalıdır.

4.2.3 İçme Suyu Projeksiyonları

Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı çalışması çerçevesinde, öngörülen 15 yıllık süre için içme ve kullanma suyu projeksiyonları yapılmıştır.

Günümüzde içme ve kullanma sularının kişi başına günlük tüketim miktarları incelendiğinde; kentleşme oranı yüksek, daha gelişmiş bölgelerdeki kullanım miktarlarının az gelişmiş bölgelere, yerleşimlere nazaran daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durumun, özellikle su kaynaklarının kısıtlı olduğu alanlarda yakın gelecekte büyük sorunlara yol açması beklenmektedir. Dünyanın büyük bir bölümü halen gelişme içerisinde, konu hakkında yeterli politikalara sahip olmadan bilinçsiz su tüketimleri yapmaktadırlar. Gelecekte savaşa yol açması beklenen su ihtiyacının o noktalara gelmeden kontrol altına alınabilmesi adına projeksiyonlar yapıp, su kaynaklarının bilinçsiz kullanımlarının önüne geçecek politikalar geliştirilmelidir.

Planlama Bölgesi kapsamında içme ve kullanma suyu kullanımlarının sebep olduğu ve gelecekte sebep olacağı sorunların çözülebilmesi için çeşitli plan ve proje kararlarının getirilebilmesi adına atılması gereken en önemli adım gerek iller gerekse bölge bazında içme ve kullanma suyu projeksiyonlarının yapılmasıdır. Bu bağlamda sentez aşamasında belirlenen yöntemlere göre il il içme suyu projeksiyonları aşağıda sıralanmıştır. İller bazında mevcut kaynaklar ve geliştirilmiş projeler kapsamında, bölge genelinde, içme ve kullanma suyu açısından 2026 yılına kadar herhangi bir sıkıntı çekilmesinin beklenmediği şeklinde bir yorum getirmek mümkündür.

Projeksiyon kapsamında kullanılması için bir günde kişi başına tüketilen su miktarı üzerine çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalar sonucunda projeksiyonda kullanılması için iki farklı veri seçilmiştir. Bu verilerden ilki 150 lt/gün/kişi, diğeri ise 111 lt/gün/kişi'dir. Projeksiyonda çıkan sonuçlar kapsamında esas olarak kabul edilen ise bunlardan ilkidir.

150 lt/gün/kişi dünya standardı olarak belirlenmiş, kentsel alanda bir günde kişi başına tüketilmesi gereken su miktarı olarak verilmiştir. Dolayısı ile standart olarak kabul edilen bu veri, projeksiyon yıllarının tamamında sabit olarak tutulmuş ve gelişen nüfus miktarları ile çarpılarak, illerde yıllara göre ihtiyaç duyulacak içme ve kullanma suyu miktarlarına ulaşılmıştır. 111 lt/gün/kişi ise Türkiye'de bir günde kişi başına tüketilen su miktarı ortalamasıdır. Bu ortalamanın gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye'de her geçen yıl artması beklenmektedir. Fakat projeksiyon çerçevesinde bu artışın oranı bilinemediğinden dolayı sayı sabit alınmış ve yıllara göre nüfus artışı ile çarpılarak ihtiyaç duyulacak su miktarları hesaplanmıştır. Bu sayının standart olarak alınmış olmasından fakat normal şartlarda büyümesi öngörüldüğünden dolayı ikinci kısımda ulaşılan projeksiyon sonuçlarının çok da sağlıklı olmadığı düşünülmekte, esas olarak dünya standardına göre yapılmış olan projeksiyon kabul edilmektedir.

4.2.3.1 Artvin

Artvin ili için yukarıda açıklanan yöntemle yapılmış içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda karşımıza çıkan tablo aşağıdaki gibidir;

Tablo 4-3: Artvin İli İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu

YILLAR	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARLARI (LT)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ - TÜRKİYE (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARLARI (LT)
2000	191.934	150	28.790.100	111	21.304.674
2005	196.177	150	29.426.550	111	21.775.647
2010	201.004	150	30.150.600	111	22.311.444
2015	205.573	150	30.835.950	111	22.818.603
2020	209.445	150	31.416.750	111	23.248.395
2025	212.396	150	31.859.400	111	23.575.956

Kaynak: www.yerelnet.org.tr adresinden alınmış veriler ışığında hazırlanmıştır.

Artvin ili için hazırlanmış yukarıdaki tablo incelendiğinde; Dünya standartlarına göre yapılmış olan hesaplamada, 2025 yılı için ilin gereksinim duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının 31.859 m³, Türkiye ortalamasına göre yapılmış olan hesaplamada ise 23.575 m³ olduğu görülmektedir. Bu bağlamda içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda Artvin ili için karşımıza çıkan değer olarak gösterilecek olan sonuç, dünya standartlarına göre yapılmış hesaplama sonucunda ulaşılmış olmaktadır. Bunun sebebini, giriş kısmında da değinilmiş olduğu gibi; Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede kişi başına düşen günlük su tüketimi miktarının yıllara göre artış göstermesinin beklenmesi şeklinde açıklamak mümkündür.

Artvin il geneli için, ilde içme ve kullanma suyu olarak kullanılabilir kaynakların mevcut kapasitesine ulaşamamış olduğundan dolayı, ilin 2025 yılına kadar ihtiyaç duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının, ildeki mevcut kaynaklardan karşılanıp karşılanamayacağı, bu yönde sıkıntı ortaya çıkıp çıkmayacağı şeklinde bir yorum getirmek mümkün olamamaktadır. Öte yandan Bölgesel Kalkınma Raporları² incelendiğinde, Artvin ilinde yeterli içme ve kullanma suyu götürülen nüfusun oranının % 68,61 gibi düşük sayılabilecek bir oran olduğu görülmektedir.

4.2.3.2 Giresun

Giresun ili için yukarıda açıklanan yöntemle yapılmış içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda karşımıza çıkan tablo aşağıdaki gibidir;

² T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, (2006) TR 90 Bölgesel Kalkınma ve Araştırma Raporu, , Ankara.

Tablo 4-4:Giresun İli İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu

YILLAR	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ - TÜRKİYE (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)
2000	523.819	150	78.572.850	111	58.143.909
2005	543.257	150	81.488.550	111	60.301.527
2010	563.269	150	84.490.350	111	62.522.859
2015	582.437	150	87.365.550	111	64.650.507
2020	599.234	150	89.885.100	111	66.514.974
2025	612.672	150	91.900.800	111	68.006.592

Kaynak: www.yerelnet.org.tr adresinden alınmış veriler ışığında hazırlanmıştır.

Giresun ili için hazırlanmış yukarıdaki tablo incelendiğinde; Dünya standartlarına göre yapılmış olan hesaplamada, 2025 yılı için ilin gereksinim duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının 91.800 m³, Türkiye ortalamasına göre yapılmış olan hesaplamada ise 68.006 m³ olduğu görülmektedir. Bu bağlamda içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda Giresun ili için karşımıza çıkan değer olarak gösterilecek olan sonuç, dünya standartlarına göre yapılmış hesaplama sonucunda ulaşılmış olmaktadır. Bunun sebebinin, giriş kısmında da değinilmiş olduğu gibi; Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede kişi başına düşen günlük su tüketimi miktarının yıllara göre artış göstermesinin beklenmesi şeklinde açıklamak mümkündür.

Giresun il geneli için, ilde içme ve kullanma suyu olarak kullanılabilir kaynakların mevcut kapasitesine ulaşamamış olduğundan dolayı, ilin 2025 yılına kadar ihtiyaç duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının, ildeki mevcut kaynaklardan karşılanıp karşılanamayacağı, bu yönde sıkıntı ortaya çıkıp çıkmayacağı şeklinde bir yorum getirmek mümkün olamamaktadır. Öte yandan Bölgesel Kalkınma Raporları³ incelendiğinde; Giresun ilinde yeterli içme ve kullanma suyu götürülen nüfusun oranının % 80,82 gibi yüksek sayılabilecek bir oran olduğu göze çarpmaktadır. İlçe genelinde genel anlamda su sıkıntısı çekilmediği bilinmekle beraber Çanakçı ilçesi içme suyu şebekesinin yetersiz olarak nitelendirilmiş olduğu gözden kaçırılmamalıdır. İl genelinde içme ve kullanma suyu temini açısından projelerin geliştirilmekte olduğu fakat henüz herhangi birinin uygulanmasına başlanmamış olduğu tespit edilmiştir.

4.2.3.3 Gümüşhane

Gümüşhane ili için yukarıda açıklanan yöntemle yapılmış içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda karşımıza çıkan tablo aşağıdaki gibidir;

Tablo 4-5: Gümüşhane İli İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu

YILLAR	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ - TÜRKİYE (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)
2000	186.953	150	28.042.950	111	20.751.783
2005	199.383	150	29.907.450	111	22.131.513

³ T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, (2006) TR 90 Bölgesel Kalkınma ve Araştırma Raporu, , Ankara.

2010	212.323	150	31.848.450	111	23.567.853
2015	224.943	150	33.741.450	111	24.968.673
2020	236.584	150	35.487.600	111	26.260.824
2025	247.143	150	37.071.450	111	27.432.873

Kaynak: www.yerelnet.org.tr adresinden alınmış veriler ışığında hazırlanmıştır.

Gümüşhane ili için hazırlanmış yukarıdaki tablo incelendiğinde; dünya standartlarına göre yapılmış olan hesaplamada, 2025 yılı için ilin gereksinim duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının 37.071 m³, Türkiye ortalamasına göre yapılmış olan hesaplamada ise 27.432 m³ olduğu görülmektedir. Bu bağlamda içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda Gümüşhane ili için karşımıza çıkan değer olarak gösterilecek olan sonuç, dünya standartlarına göre yapılmış hesaplama sonucunda ulaşılmış olmaktadır. Bunun sebebini, giriş kısmında da değinilmiş olduğu gibi; Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede kişi başına düşen günlük su tüketimi miktarının yıllara göre artış göstermesinin beklenmesi şeklinde açıklamak mümkündür.

Gümüşhane il geneli için, ilde içme ve kullanma suyu olarak kullanılabilir kaynakların mevcut kapasitesine ulaşamamış olduğundan dolayı, ilin 2025 yılına kadar ihtiyaç duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının ildeki mevcut kaynaklardan karşılanıp karşılanamayacağı, bu yönde sıkıntı ortaya çıkıp çıkmayacağı şeklinde bir yorum getirmek mümkün olamamaktadır. Öte yandan Bölgesel Kalkınma Raporları⁴ incelendiğinde, Gümüşhane ilinde yeterli içme ve kullanma suyu götürülen nüfusun oranının % 92,53 gibi yüksek bir oran olduğu göze çarpmaktadır. Bununla beraber 1995 yılında başlanmış olan içme suyu şebekesi inşaatının yenilenmesi projesi halen devam etmektedir. Yeni içme suyu şebekesinde 8 adet su deposu bulunmakta olduğu bilinmektedir. Tüm bu veriler ışığında 2025 yılı itibari ile Gümüşhane ilinin içme ve kullanma suyu sıkıntısı çekmeyeceği şeklinde bir yorum getirmek mümkündür.

4.2.3.4 Ordu

Ordu ili için yukarıda açıklanan yöntemle yapılmış içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda karşımıza çıkan tablo aşağıdaki gibidir;

⁴ T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, (2006) TR 90 Bölgesel Kalkınma ve Araştırma Raporu, , Ankara.

Tablo 4-6: Ordu İli İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu

YILLAR	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKT. (LT)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ - TÜRKİYE (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKT. (LT)
2000	887.765	150	133.164.750	111	98.541.915
2005	949.977	150	142.496.550	111	105.447.447
2010	1.012.788	150	151.918.200	111	112.419.468
2015	1.071.841	150	160.776.150	111	118.974.351
2020	1.124.749	150	168.712.350	111	124.847.139
2025	1.171.514	150	175.727.100	111	130.038.054

Kaynak: www.yerelnet.org.tr adresinden alınmış veriler ışığında hazırlanmıştır.

Ordu ili için hazırlanmış yukarıdaki tablo incelendiğinde; Dünya standartlarına göre yapılmış olan hesaplamada, 2025 yılı için ilin gereksinim duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının 175.727 m³, Türkiye ortalamasına göre yapılmış olan hesaplamada ise 130.038 m³ olduğu görülmektedir. Bu bağlamda içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda Ordu ili için karşımıza çıkan değer olarak gösterilecek olan sonuç, dünya standartlarına göre yapılmış hesaplama sonucunda ulaşılmış olmaktadır. Bunun sebebini, giriş kısmında da değinilmiş olduğu gibi; Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede kişi başına düşen günlük su tüketimi miktarının yıllara göre artış göstermesinin beklenmesi şeklinde açıklamak mümkündür.

Ordu il geneli için, ilde içme ve kullanma suyu olarak kullanılabilir kaynakların mevcut kapasitesine ulaşılammış olduğundan dolayı, ilin 2025 yılına kadar ihtiyaç duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının, ildeki mevcut kaynaklardan karşılanıp karşılanamayacağı, bu yönde sıkıntı ortaya çıkıp çıkmayacağı şeklinde bir yorum getirmek mümkün olamamaktadır. Öte yandan Bölgesel Kalkınma Raporları⁵ incelendiğinde Ordu ilinde yeterli içme ve kullanma suyu götürülen nüfusun oranının % 76,44 gibi düşük sayılabilecek bir oran olduğu göze çarpmaktadır. Bu olumsuz tabloya zıt olarak ilin yeraltı ve yer üstü kaynakları bakımından oldukça zengin olduğu bilinmektedir. İller bankası tarafından projelendirilmiş olan birçok içme suyu şebekesi çalışmasının halen devam etmekte olduğu ortaya çıkmıştır. Tüm bu çalışmalar sonucunda ildeki mevcut kaynakların 2025 yılına kadar herhangi bir sorun çıkarmadan yeterli geleceği beklenmektedir.

4.2.3.5 Rize

Rize ili için yukarıda açıklanan yöntemle yapılmış içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda karşımıza çıkan tablo aşağıdaki gibidir;

⁵ T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, (2006) TR 90 Bölgesel Kalkınma ve Araştırma Raporu, , Ankara.

Tablo 4-7: Rize İli İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu

YILLAR	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ - TÜRKİYE (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)
2000	365.938	150	54.890.700	111	40.619.118
2005	381.091	150	57.163.650	111	42.301.101
2010	395.851	150	59.377.650	111	43.939.461
2015	408.780	150	61.317.000	111	45.374.580
2020	419.355	150	62.903.250	111	46.548.405
2025	427.439	150	64.115.850	111	47.445.729

Kaynak: www.yerelnet.org.tr adresinden alınmış veriler ışığında hazırlanmıştır.

Rize ili için hazırlanmış yukarıdaki tablo incelendiğinde; dünya standartlarına göre yapılmış olan hesaplamada, 2025 yılı için ilin gereksinim duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının 64.115 m³, Türkiye ortalamasına göre yapılmış olan hesaplamada ise 47.445 m³ olduğu görülmektedir. Bu bağlamda içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda Rize ili için karşımıza çıkan değer olarak gösterilecek olan sonuç, dünya standartlarına göre yapılmış hesaplama sonucunda ulaşılmış olmaktadır. Bunun sebebini, giriş kısmında da değinilmiş olduğu gibi; Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede kişi başına düşen günlük su tüketimi miktarının yıllara göre artış göstermesinin beklenmesi şeklinde açıklamak mümkündür.

Rize il geneli için, ilde içme ve kullanma suyu olarak kullanılabilir kaynakların mevcut kapasitesine ulaşamamış olduğundan dolayı, ilin 2025 yılına kadar ihtiyaç duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının, ildeki mevcut kaynaklardan karşılanıp karşılanamayacağı, bu yönde sıkıntı ortaya çıkıp çıkmayacağı şeklinde bir yorum getirmek mümkün olamamaktadır. Öte yandan Bölgesel Kalkınma Raporları⁶ incelendiğinde, Rize ilinde yeterli içme ve kullanma suyu götürülen nüfusun oranının % 76,38 gibi düşük sayılabilecek bir oran olduğu göze çarpmaktadır. Bu olumsuz tablonun giderilebilmesi adına halen devam etmekte olan bir takım projeler bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi olarak nitelendirilebilecek anakent içme suyu projesi olan Andon İçme Suyu Projesi'nin yapımının tamamlanmış olduğu bilinmektedir. Bu veriler çerçevesinde Rize ili için 2025 yılına kadar kaynakların yeterli olup olmayacağı konusunda yorum getirmenin sağlıklı olmayacağı düşünülmüştür. Fakat il bazında içme ve kullanma suyu hakkında geliştirilmiş projelerin yetersiz olduklarını söylemek mümkündür.

4.2.3.6 Trabzon

Trabzon ili için yukarıda açıklanan yöntemle yapılmış içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda karşımıza çıkan tablo aşağıdaki gibidir;

⁶ T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, (2006) TR 90 Bölgesel Kalkınma ve Araştırma Raporu, , Ankara.

Tablo 4-8: Trabzon İli İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu

YILLAR	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ - TÜRKİYE (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI (LT)
2000	975.137	150	146.270.550	111	108.240.207
2005	1.024.672	150	153.700.800	111	113.738.592
2010	1.075.030	150	161.254.500	111	119.328.330
2015	1.121.539	150	168.230.850	111	124.490.829
2020	1.161.125	150	174.168.750	111	128.884.875
2025	1.192.959	150	178.943.850	111	132.418.449

Kaynak: www.yerelnet.org.tr adresinden alınmış veriler ışığında hazırlanmıştır.

Trabzon ili için hazırlanmış yukarıdaki tablo incelendiğinde; dünya standartlarına göre yapılmış olan hesaplamada, 2025 yılı için ilin gereksinim duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının 178.943 m³, Türkiye ortalamasına göre yapılmış olan hesaplamada ise 132.418 m³ olduğu görülmektedir. Bu bağlamda içme ve kullanma suyu projeksiyonu sonucunda Trabzon ili için karşımıza çıkan değer olarak gösterilecek olan sonuç, dünya standartlarına göre yapılmış hesaplama sonucunda ulaşılmış olmaktadır. Bunun sebebini, giriş kısmında da değinilmiş olduğu gibi; Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede kişi başına düşen günlük su tüketimi miktarının yıllara göre artış göstermesinin beklenmesi şeklinde açıklamak mümkündür.

Trabzon il geneli için, ilde içme ve kullanma suyu olarak kullanılacak kaynakların mevcut kapasitesine ulaşamamış olduğundan dolayı, ilin 2025 yılına kadar ihtiyaç duyacağı içme ve kullanma suyu miktarının, ildeki mevcut kaynaklardan karşılanıp karşılanamayacağı, bu yönde sıkıntı ortaya çıkıp çıkmayacağı şeklinde bir yorum getirmek mümkün olamamaktadır. Öte yandan Bölgesel Kalkınma Araştırma Raporu⁷ incelendiğinde; Ordu ilinde yeterli içme ve kullanma suyu götürülen nüfusun oranının % 92,27 gibi yüksek bir oran olduğu göze çarpmaktadır. Buradan da anlaşılmaktadır ki il genelinde içme ve kullanma suyu konusunda büyük sorunlar yoktur. Mevcut sorunların da giderilmesi adına ilçeler bazında geliştirilmiş kimi tamamlanmış, kimi yapım aşamasında kimi ise yalnızca proje aşamasında olan projeler gündemdedir. Tüm bunlar bağlamında ilin 2025 yılı itibari ile su sıkıntısı çekmesinin beklenmediğini ortaya koymak mümkündür.

4.3 JEOLJİK VE HİDROJEOLJİK YAPIYA İLİŞKİN KARARLAR (YERLEŞİLEBİLİRLİK)

Sürdürülebilirlik çerçevesinde koruma-kullanma dengesine bağlı olarak yerleşilebilirlik analizi yapılmış, yerleşilebilir alanların belirlenebilmesi için ekolojik ve doğal kaynaklar ile ekolojik ve doğal risk alanları dışında kalan alanlar ele alınmıştır. Doğal risk alanları başlığı altında jeolojik, hidrolojik, hidrojeolojik, jeomorfolojik, meteorolojik risk taşıyan bölgeler belirlenmiştir. Ekolojik risk alanları sel, heyelan, erozyon, yüzey-yeraltı suyu kirliliği, hava kirliliği, toprak kirliliği, gürültü kirliliği, kentsel tasarım kalitesizliği ve orman zararlısı böceklerin varlığı olarak belirlenmiştir. Doğal kaynaklar kapsamında; jeolojik, hidrolojik ve hidrojeolojik açıdan varlığı saptanmış ve potansiyeli öngörülmüş alanlar tespit edilmiştir. Ekolojik kaynaklar ise ormanlar, mera-çayır alanları, tarım alanları, koruma ve sit alanları, önemli bitki alanları, önemli kuş

⁷ T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, (2006) TR 90 Bölgesel Kalkınma ve Araştırma Raporu, , Ankara.

alanları şeklindedir. Bu doğal eşikler dahilinde ve haricinde yasalar tarafından belirlenen yerleşilemez, korunacak bölgeler tespit edilmiş, yapay eşiklerin de çakışması ile birlikte kentsel yerleşim ve gelişim alanları ortaya çıkmıştır. Bu alanlar, nüfus ve sektörel projeksiyonlar, mevcut planlar, yerleşmelere yönelik belirlenen roller ve vizyonlar temelinde gelişme alanlarının altlığını oluşturmuştur.

4.4 MEVCUT PLANLARA VE PROJELERE İLİŞKİN KARARLAR

Çevre Düzeni Planı kapsamında mevcut plan ve projeler değerlendirilmiş ve ilke kararları doğrultusunda uygulamaya konulmuştur. Bu süreçte alınan plan kararları şunlardır:

- Mevcut kentsel yerleşmelere dair onanmış nazım ve uygulama imar planları kurum görüşleri, bu plan kapsamında yapılan nüfus projeksiyonları, yerleşilebilirlik analizi ile iktisadi ve toplumsal gelişme kararları doğrultusunda incelenmiştir. Plan kapsamında kentsel yerleşme alanları ilçe ve belde olmak üzere tüm belediye sınırlarını (kentsel yerleşik alanlar da dahil olmak üzere) ve kentsel gelişme alanlarını içermektedir. ÇDP kapsamında kentsel yerleşmelere dair yapılan kentsel kademelenme, sektörel gelişme eğilimleri ve demografik değişimler sonucunda yerleşimlerin bölgesel yaklaşım içerisinde toplumsal ve iktisadi gelişme kriterleri belirlenmiştir. Bu gelişme doğrultusunda yapılan tahmin ve projeksiyonlar doğrultusunda yerleşimlerin mekânsal gelişme alanları ve yönelişleri belirlenmiştir. Yapılan nüfus projeksiyonlarına, plan karar ve stratejileri ile iktisadi gelişme parametrelerine bağlı olarak yerleşmelerin doğal eşiklere, yasal kısıtlayıcılara ve mevcutta onanlı plan sınırlarına-kararlarına göre yerleşme alanları içerisine dahil edilen kentsel gelişme alanlarının sınırları, yerinde yapılacak tespitler, kurum ve kuruluş görüşleri ve plan hükümleri doğrultusunda bu planda kentsel yerleşme alanı olarak gösterilen alanlar içerisinde alt ölçekli planlarla nüfusun ihtiyacına göre ilgili idaresince belirlenecektir.
- Planlama Bölgesi sınırlarında mevcut onanlı Ordu Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planı ile Ordu Merkez Çevre Düzeni Planı ve revizyonları değerlendirilmiş; kurum görüşleri doğrultusunda mekansal kararlar, bu ÇDP'nin stratejik kararları doğrultusunda işlenmiştir. Projeksiyon nüfuslar ise değerlendirilip irdelenerek bu ÇDP'nin veri, yöntem ve kararlarına göre yeniden hesaplanmıştır.
- Bölgeye yönelik büyük ölçekli ulusal ve uluslararası projeler analiz aşamasında "Bölgeye Yönelik Projeler" başlığı altında incelenmiş, açılım paftaları üretilmiş ve buna dair ilgili plan hükümleri ve plan kararları alınmıştır.
- Analiz aşamasında "Yasal ve Yönetmelik Yapı" başlığı altında planlama yaklaşımını ve sürecini etkileyen tüm yasal çerçeve, ilgili kanun, kurum ve

kuruluşlar, uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekte incelemeye tabi tutulmuştur.

4.5 SEKTÖREL GELİŞME KARARLARI VE YEREL EKONOMİK KALKINMA

Planlama çalışması kapsamında mevcut sorun ve potansiyellerden hareketle, Bölge'nin kendi ihtiyaçlarını karşılayacak ve bununla birlikte ulusal/uluslararası alanlarda etkin hale gelebileceği iktisadi kalkınmaya yönelik kararlar geliştirilmiştir. Bu kapsamda sektörlere yönelik temel ilke kararları alınmış, mevcut potansiyeller değerlendirilerek alt ölçeklerde bölgesel olarak başat/lokomotif sektörler tespit edilmiş, bu sektörlerin üretim, pazar, ulaştırma, tüketim ilişkileri kurgulanmıştır. Bununla birlikte tüm yerleşmelerde tarım, sanayi, hizmetler ve inşaat sektörlerinin iktisadi gelişimi desteklenecek ve planın genel ilke ve stratejileri kapsamında teşvik edilecektir.

4.5.1 Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayi Sektörüne Yönelik Gelişme Kararları (Bitkisel ve Hayvansal Üretim)

Planlama çalışması ile birlikte tarımsal üretimin etkin ve verimli hale gelmesine yönelik politika ve kararlar üretilirken, bunun yanında tarımsal sanayinin de hammadde ile ilişkisinin kurularak geliştirilmesine öncelik verilmiştir. Bununla birlikte, tarımsal pazarın yeniden yapılandırılması ve çiftçilerin ekonomik, mesleki örgütlenmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Planlama bölgesinde tarım sektörünün en önemli sorunu, tarımsal işletmelerin parçacıl, dağınık ve küçük aile işletmeleri şeklinde olan yapısıdır. Bu durum tarım toprağının ekonomik bütünlüğünü ve verimliliğini düşürmektedir. Bu bağlamda tarım arazilerinde toplulaştırmaya gidilecektir. Kırsal alanda ürün temelli üretici birlikleri ve kooperatifler desteklenirken, çok sayıda kooperatiflerin geliştiği yerleşmelerde kooperatif birliklerinin oluşturulması önerilmiştir.

Arazi toplulaştırması, 3.7.2005 tarihinde kabul edilen 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun 17. maddesinde yer almaktadır. Buna göre, tarımsal arazinin sulama yöntemlerinin uygulanmasını, toprak koruma önlemlerinin alınmasını güçleştirecek ve tarımsal verimliliği etkileyecek kadar küçülmüş, biçimleri bozulmuş ya da dağılmış olan tarım topraklarının birleştirilmesi, biçimlerinin değiştirilmesi ve amaca uygun olarak yeniden düzenlenmesidir.

Arazi toplulaştırmasının gerçekleştirilmesi halinde, tarım topraklarının sulama oranları artacak, tarım tekniklerinin uygulaması kolaylaşacak, tarım işletmelerinde işgücü tasarrufu ve net gelir artışı sağlanacaktır. Toplulaştırma çalışmaları ile ilgili usul ve esaslar tüzükle düzenlenecektir.

Planlama bölgesinde, kentsel iktisadi krizlerden büyük oranda etkilenmemesi, tarımsal ürün deseninde çeşitlenmenin sağlanabilmesi ve tarım toprağının verimliliğinin sürekli kılınması için monokültürleşmenin önüne geçilmesi planlanmaktadır. Tarımsal verimliliğin artırılması için öncelikli olarak 1. ve 2. sınıf tarım topraklarında alternatif ürün yetiştirilmesi gerçekleştirilerek, üretimde bu monokültürleşmenin önüne geçilecektir. Bu alanlarda ve ömrünü tamamlamış tarımsal alanlarda iktisadi açıdan verimli ürünler teşvik edilecektir. Gerekli detaylı analizler doğrultusunda Planlama Bölgesi'nde kivi, mısır, fasulye, kiraz, elma, Trabzon Hurması, ceviz, karayemiş, kuşburnu, erik, incir, yeni dünya, üzüm gibi alternatif ve yöreye uygun ürünler değerlendirilecektir.

Aynı zamanda tarımsal alanların merkezlerinde Ar-Ge birimleri kurularak ürün verimliliği ve çeşitliliğinin artırılmasına dair çalışmalar sürekli kılınacaktır. Tarımsal arazilerde toprağın ihtiyacının üstünde miktarlarda ve yanlış yöntemlerle kullanılan gübre ve kimyevi maddeler optimum seviyelere getirilecektir.

Planlama aşamasındaki sulama projelerinin uygulanması ve bununla birlikte sulama kooperatiflerinin etkinleştirilmesi, belirlenen tarım alanlarında üretimi daha etkin hale getirecektir.

Ekolojik açıdan faydalı olmakla birlikte ekonomik anlamda da, gelişen dış pazar kapsamında ihracat olanakları göz önüne alındığında öne çıkan organik tarım, hayvancılık ve su ürünlerini de içine alan, gelişmekte olan bir üretim alternatifidir. Planlama bölgesi illerinin tarım master raporlarında da önerildiği gibi, organik tarımın yaygınlaştırılması, öncelikli tarım politikası olarak benimsenmeli, geçiş sürecini hızlandıracak yönetim mekanizmaları geliştirilmelidir. 01.12.2004 tarihinde kabul edilen 5.262 no'lu Organik Tarım Kanunu ile yasal çerçevesi çizilmiş ve 10.06.2005 tarihinde yayınlanan 25.841 no'lu yönetmelik ile esasları ve uygulanmasına yönelik kriterleri belirlenmiş bulunmaktadır. Söz

konusu kriterler ile yer seçimi, toprak, gübre, ekim ve dikim, bitki seçimi, hayvansal yem ve barınak, nakliye, işlenme, ambalaj, depolama, pazarlama vb. üretime ve ürüne yönelik aşamaların sınırları çizilmiş, tarım alanlarını ve ürünü kontrol edecek, tüm sürecin denetimini sağlayacak olan kuruluşların tanımı yapılmıştır.

Bölge içinde üretimi yapılan tüm tarım ve hayvancılık ürünleri, potansiyel bir organik üründür. Bu potansiyelin değerlendirilmesi, toprak, çevre ve su kaynaklarının kalitesine, kullanılan kimyasal araçların varlığına, üretim alanın çevresel sorunlara, sanayi tesislerine, atık alanlarına olan uzaklığına bağlıdır. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının yetki verdiği Kontrolör ve Sertifikasyon Kuruluşları, üreticinin başvurusu üzerine üretim alanının organik üretime uygunluğuna, alan ve çevre üzerinde yaptıkları kontroller sonucu karar verir.

Bölge içerisinde, yoğunluğa, kentsel ve iktisadi kademelenmelere bakıldığında, sahil şeridinin iç bölgelere oranla daha ön plana çıktığı görülmektedir. Bu durumu dengelemek adına, planlama bölgesi iç bölgesindeki tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesi kapsamında organik tarım ve hayvancılık faaliyetlerine yönelim önerilmektedir. Kontrolör ve sertifikatör kuruluşların bu yönelimi onaylamaları, ekonomik yönden avantajlı olup, ekolojik açıdan da nitelikli organik ürüne ulaşabilmeyi sağlayacaktır.

İllerin iç bölgelerdeki tarım alanları, yoğun olarak çay ve fındık üretilen, sanayi açısından da daha yoğun olan sahil kesimine uzaklıkları nedeniyle organik tarım ve hayvancılığa elverişli durum teşkil etmektedirler. Bu bağlamda tespit edilen alanda, Şebinkarahisar, Alucra, Çamoluk, Kelkit, Şiran ve Köse ilçeleri Bölgesel Tarım Merkezi olarak kabul edilmiştir. Söz konusu bölgede, çeşitli bilimsel ölçümlerle organik tarım yapılacak alanlarla organik tarımın desteklenmesi, özellikle bu hattaki tarımsal gelişmenin desteklenmesi amaçlı Tarımsal Araştırmalar Enstitülerinin yapılandırılması gerekmektedir. Bu enstitüler;

- Bölgede tarımsal araştırma-geliştirme faaliyetlerinde bulunacak,
- Organik tarım için gerekli olan toplumsal altyapının oluşturulması için toplumsal katılımı öncelikli gören sürekli eğitim programlarının hayata geçirilmesini sağlayacak,
- Hastalık ve zararlılara karşı kullanılacak olan maddelerin organik tarım yönetmeliğindeki tanımı dâhilinde gerçekleştirecek,
- İlgili tarafların bilgi ve katılımının sağlanması ve bu sürece işletilmesi sırasında da özen gösterilmesini sağlayacaktır (bilgi-katılım-işbirliği).
- Elde edilen ürün için pazarların araştırılması konularında üreticiye ve üretim sürecine yardımcı ve destek olacaktır. Oradan sahil şeridindeki illere ve uluslararası pazarlara ulaştırılması sağlanacaktır.

Plan kapsamında Giresun ve Ordu'nun sahil kesimindeki ilçeleri, Trabzon'un Arsin, Yomra, Çarşıbaşı, Vakfikebir ve Beşikdüzü ilçelerinde öncelikli ürün olarak fındık alanları belirlenmiştir. Belirlenen koridor içerisinde kalan 1. 2. derece tarım topraklarında ve sulak arazilerde fındık ekimi engellenecek ürün çeşitliliğine gidilecektir. Doğu Karadeniz bölgesinde fındığa alternatif yeni ürünlerin teşvik edilmesi yerine fındıkla beraber ürün desenini çeşitlendirilerek ilave gelir getirecek yeni ürünlere yönlendirilmelidir. Fındık, bir endüstriyel ürün olarak Giresun ve Ordu'nun sanayi gelişiminin desteklendiği bölgelerde tarımsal sanayi hammaddesi olarak geliştirilecektir. Bu noktada fındığa dayalı yüksek katma değerli, uluslararası pazarlara sunulabilecek

sanayi üretimi teşvik edilecektir. Fındığın işlenmiş endüstriyel ürün olarak değerlendirilip ihraç edilmesi sağlanacaktır. Ordu ve Giresun merkezli “fındık ihtisas borsası” kurularak, fındığın değerinin ve pazarlanmasının bölge üreticileri tarafından gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Etkin bir pazarlama sisteminin kurulması arz fazlası sorununu da ortadan kaldıracaktır. Arz fazlası sorunun fındık bahçelerinin sökülmesi şeklinde ele alınması yanlış sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Lisanslı depoculuğun hayata geçmesi ile ürün sigortalı ve teminatlı olarak, standartlara uygun bir şekilde muhafaza edilecektir. Bu yapılanma fiyatlandırmadan, pazarlamaya ve ürün kalitesine kadar birçok konuda olumlu gelişmelere yol açacaktır. Kadastro işlemlerinin ve çiftçi sicil kayıtlarının tamamlanmasıyla rekolte tespiti konusunda yaşanan sıkıntılar büyük ölçüde giderilecektir. Fındık gençleştirme projesi kapsamında ürün kalitesi zenginleştirilecektir. Giresun ilinde yer alan Fındık Araştırma Enstitüsü etkinleştirilerek fındığın bitkisel olarak gelişimi yönünde çalışmalara destek verilecektir. Ordu’da kurulacak fındığa yönelik Ar-Ge ile yeni ürün çeşitlemeleri, teknoloji kullanımı gibi birçok konuda bilimsel faaliyetler yürütülüp, sektörün bütüncül gelişimine katkıda bulunulacaktır. İllerde bulunan üniversitelerde bu yönde gelişiminin sağlanması ve fındığın işlenip pazarlanmasına dair çalışmalar teşvik edilecektir. Pazar alanlarına yakınlık açısından Ordu’dan başlayarak diğer üretim alanlarında da bölgesel fındık depolama alanları tahsis edilecektir. Bu süreçte fındık üreticilerinin üretimden, satış politikalarına kadar içerisinde var olabileceği kooperatifleşme ve örgütlenme yapısı etkinleştirilecektir. Planlama Bölgesi’nde üretilen, fındık, kalite ve verimlilik açılarından niteliğinin yüksek olmasından hareketle markalaşmaya doğru yönlendirilecektir. Tüm bu süreçte fındığa yönelik politikaların geliştirilmesi için “ürün konseyi” oluşturularak ilgili tüm tarafların karar alma mekanizmalarına katılımı sağlanmalıdır. Plan kapsamında geliştirilen entegre ulaşım sistemi ile fındık ihracatında maliyet artışına neden olan ulaşım sorunu ortadan kaldırılacak, liman-demiryolu/kuzey-güney bağlantıları ile mal akışı sağlanacaktır. Fındık, endüstriyel olarak gıda sektörüne girdi sağlarken bunun yanı sıra fındikkabuğu değerlendirmeye alınacaktır. Fındık kabuğu içerdiği furfurol gazı ile uçak yakıtlarının donma derecesini yükseltmektedir. Bunun yanı sıra seramik sanayi, yakacak maddesi, yonga levha üretimi alanlarında hammadde olarak kullanılabilir.

22.11.2001 tarih ve 2001/3438 sayılı Kararın ekinde yayımlanan Yönetmelik ile fındık üretiminin planlanması ve dikim alanlarının belirlenmesi ile fındık yerine alternatif ürün yetiştirmeyi tercih eden üreticilerin desteklenmesine dair hususlar karar bağlanmıştır. Bu Yönetmelik 14.04.2003 tarih ve 2003/5495 sayılı Kararın ekinde yayımlanan Yönetmelik ile ikraz kullanım koşullarına göre yeniden düzenlenmiştir. 19 Haziran 2003 tarih ve 25143 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren bu yönetmelik; fındık üretiminin planlanması ile fındık üretiminden vazgeçerek alternatif ürün yetiştirmeyi tercih eden üreticilerin desteklenmesi ve bu üreticilere teknik yardım sağlanması, destekleme ödemelerinden ve teknik yardımdan faydalandırılacak fındık üretimi ile iştigal eden üreticilerle, uygulamada görev alan kurum ve kuruluşların belirlenmesi ile teknik yardımın kapsamı ve yapılacak ödeme tutarı kriterleri ve ödemeye ilişkin usul ve esasları belirlemektedir. Bu Yönetmeliğin 4. maddesinde; fındık üretimi yapılacak alanlar, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen il ve ilçelerde, rakımı 750 metreye kadar olan alanlarda, meyili % 6’dan daha fazla olan 3’üncü sınıf tarım arazilerinde ve arazi kullanma kabiliyet sınıfı 4’üncü sınıf ve daha yukarı sınıflardaki arazilerde yapılacağı belirtilmektedir. İlan edilen yeni fındık dikim alanlarında fındık bahçesi tesis etmek veya yenilemede bulunmak isteyenler arazilerinin yerini, hudutlarını, yüzölçümünü ve taleplerini ve varsa çaplı tasarruf vesikalarını ekledikleri bir dilekçe ile buldukları İl/İlçe Müdürlüklerine başvurmaları gerekmektedir.

Plan kapsamında Rize'nin tümü; Arhavi, Hopa, Borçka; Hayrat, Of, Sürmene, Araklı, Görele ilçesinin güney kısımları, Tirebolu'nun doğu kesimleri; Çanakçı, Espiye öncelikli tarımsal ürün olarak çay alanı olarak belirlenmiştir. Belirlenen koridor içinde 1. 2. derece tarım toprakları, sulak alanlar ve çay ekimi yüzünden ekolojik riskler yaratan alanlarda ürün çeşitliliğine gidilecektir. Bu bölgelerde özellikle kivi, üzüm, Trabzon hurması gibi alternatif ürünler teşvik edilecek, özellikle kivi ve üzüm için tarımsal sanayi belirlenen bölgelerde desteklemeler yapılacaktır. Kivide gerekli kültürel işlemlerin üreticiler tarafından yeterince bilinmemesi sonucunda kaliteli ürün elde edilememekte, dolayısıyla ürünün pazar değeri azalmaktadır. Bu yönde üniversite ve odalar nezdinde eğitim çalışmaları gerçekleştirilecektir. Ayrıca hasat edilen ürünlerin soğuk hava depoları ile muhafaza edilmesi sağlanacaktır. Kivi yetiştiriciliğinin etkin bir yapıya kavuşması, üretici birliğinin oluşturulması/geliştirilmesi ve pazarlama alanında organizasyonun sağlanması için kooperatifleşme çalışmalarına hız verilecektir. Bölgedeki üniversitelerin ziraat fakülteleri, ziraat odaları, Karadeniz Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü, Tarım İl Müdürlükleri gibi kurum ve kuruluşların işbirliği içerisinde, kivi ürün olarak bölgedeki kalite ve standartlarını geliştirmesi sağlanırken, kivi üreticileri birlikleri özellikle pazarlama konusunda etkinleştirilecektir. Halk Eğitim Merkezleri üreticilerin bilgilendirilmesi için aracı kurumlar olarak değerlendirilecektir.

Çay tarımında toprağın verimliliğinin sürekli kılınması ve ekolojik denge açısında yoğun kimyasal kullanımı optimum seviyeye getirilecektir. Rize'nin % 90'ında tarımı yapılan çayın üretim alanlarını sınırlandırarak kalan kısımlardaki ekonomik ömrünü tamamlamış yaşlı çaylıkların üstün verimli klonlarla yenilenmesi ve toprak ıslahının yapılması gerçekleştirilecektir. Verimlilik değerlendirmesi sonucu Arhavi-Çayeli arasındaki üretimin yüksek değerlerde çıkmasına paralel olarak öncelikli bu alanda çayın kalitesinin artırılması uygun alanlarda bilimsel çalışmaların yapılması ile organik çay üretimine geçilmesi kararlaştırılmıştır. Çay tarımında kaliteyi arttırmak için Rize'de Çay-Kur bünyesindeki Atatürk Çay ve Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü ile üniversite işbirliğinde tarımsal araştırma faaliyetleri geliştirilecektir. Çaya dayalı sanayi tesisleri büyük ölçüde doyumluğa ulaştığından dolayı bu tesislerin teknolojileri yenilenerek piyasaya yönelik alternatif ürünlerle üretim çeşitlendirilmelidir. Çayda üretim çeşitliliği yaratarak (yeşil çay, aromalı çay, meşrubat vb.) üretim-tüketim dengesini kurulmalıdır. Bunun yanı sıra çay paketlemeye yönelik tesisler teşvik edilebilir. Aynı zamanda organik çay tarımının yaygınlaştırılması ve üreticilerin bu yönde maddi olarak desteklenmesi gerekmektedir.

Çoruh vadisi kollarında yapımı tamamlanan, devam eden ve planlanan baraj çalışmaları sonucu çeltik alanları tamamen yok olmaktadır. Zeytin alanları kısmen azalırken baraj su seviyesi kotları üstünde yeni zeytin alanlarının oluşturulmasına çalışmalar desteklenecektir. Böylece bölgede tarımsal üretimin çeşitlendirilmesi pazar olanağının yaratılması sağlanacaktır.

Planlama kapsamında, belirtilen ilke kararları çerçevesinde yerel ekonomik kalkınma amacıyla bitkisel üretim, hayvancılık ve tarıma dayalı sanayinin gelişeceği yerleşimler tespit edilmiştir. Çeşitlilik, verimlilik iktisadi kalkınma kriterleri açısından Yusufeli, Şavşat; Köprübaşı, Çaykara, Dernekpazarı, Aybastı, Gürgentepe Gököy; Şebinkarahisar, Kabadüz ilçeleri tarımsal faaliyetlerin ve tarıma dayalı sanayinin gelişeceği yerleşimler olacaktır. Bu alanlarda Organize Hayvancılık Alanları Oluşturulacaktır. Organize Hayvancılık Alanları, hayvansal üretimin yapıldığı işletmelerin, alt yapısı sağlanmış bir bölgede bir araya toplanması, yeni teknolojileri kullanarak besi, yem üretimi ve ürün işleme tesislerinin gereğince bir arada düzenlenmesinin amaçlandığı alanlardır.

Plandaki mera alanları verimlilik değerlendirmelerine göre kullanılacak ve ıslah edilecektir. Mera alanlarının ve hayvancılığın yaygınlaştığı bölgelerde; Ardanuç, Şavşat, İkizdere, Hayrat, Çaykara, Maçka, Yağmurdere, Akkuş, Aybastı, Kumru, Kürtün, Alucra, Espiye, Şebinkarahisar ilçelerinde hayvancılık ve buna dayalı sanayi özel teşviklerle desteklenecektir. Beşikdüzü, Vakfikebir, Korgan, Tonya, Düzköy’de hayvancılık desteklenirken özellikle süt üretimine dayalı sanayinin pazar alanı da genişletilerek artırılması sağlanacaktır. Hayvancılığın gelişebilmesi için kaba yem, silajlık mısır üretimi arttırılacaktır.

Planlama bölgesindeki illerde genel olarak tarım alanlarının kısıtlı olması, seracılığın ön plana çıkmasına neden olmuştur. Seracılık, yoğun tarımın yapılabilmesi için akılcı bir alternatif oluşturmaktadır.

4.5.2 Ormanlık Sektörüne Yönelik Gelişme Kararları

Planlama Bölgesi’nde orman varlığı oldukça zengindir. Gereklilerin ormanların korunması, geliştirilmesi gerekse iktisadi açıdan koruma ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmesi Bölge’nin sürdürülebilir gelişimi açısından oldukça önemlidir. Bölgedeki normal baltalık ve normal kuru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla Artvin Merkez ilçe içerisinde, Rize’nin Hemşin ve Güneysu ilçelerinde, Trabzon’un Arsin ve Maçka ilçelerinde, Giresun’un Güce ve Doğankent, Dereli ilçelerinde, Ordu’nun Akkuş ilçesinde orman ve orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların geliştirilmesi desteklenecektir. Bu anlamda günümüz koşullarında baltalık ormanların orman sanayi tesisleri ve köylerle bağlantılarının güçlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte günümüzde genel olarak yakacak ürün olarak kullanılan baltalık ormanların ekolojik açıdan olumsuz bir tablo oluşturması ve giderek endüstriyel ürüne olan talebin hızla artmasından dolayı Orman Bölge Müdürlüğü’nün 2006 yılında aldığı karar doğrultusunda, bu alanların koruya dönüştürülme (tahvili) çalışmaları belirli programlar dahilinde gerçekleştirilecektir. %70’den fazla eğim olan arazilerde üretim fonksiyonlu orman planlanmayacaktır.

Orman alanlarında odun dışı ürün elde edilmesi teşvik edilecek ve odun dışı ürünler ile ilgili çalışmalar yapmak ve orman ekosisteminin korunmasını sağlamak üzere bölge müdürlükleri, üniversiteler, ilgili kamu kurumları, yerel yönetimlerin ve sivil örgütlenmelerin birliklerin oluşturulması sağlanacaktır. Bu noktada öncelikle yapılması gereken şey nitelikli bir envanter/etüt çalışmasının yapılmasıdır. Bu süreç, ormancılık ile halk ilişkilerini güçlendirmede etkin bir rol oynayacak bununla birlikte orman köylüsünün kalkındırılması için -kendilerinin de katılımıyla- karar ve hedefler geliştirecektir.

İktisadi gelişim amacıyla orman alanlarında özellikle mantar üretimi teşvik edilecek, bölgesel tüketimin sağlanması amacıyla tanıtım ve pazar organizasyonları gerçekleştirilecektir. Bununla birlikte tıbbi ve aromatik bitkiler gibi yan ürünlerin üretimi teşvik ve edilecektir.

4.5.3 Arıcılık ve Bal Üretimine Yönelik Gelişme Kararları

Planlama bölgesi içinde, arıcılık faaliyetleri önemli potansiyeller taşımakta olup bölge ekonomisi içinde geliştirilebilecek bir alan teşkil etmektedir. Ordu ilinin genelinde, özellikle Perşembe, Gököy, Kabadüz, Gürgentepe, Ulubey ve Çamaş ilçelerinde; Giresun ilinin Şebinkarahisar, Çamoluk, Alucra, Espiye Piraziz’in Kovanlık mevkiinde; Trabzon ili Vakfikebir ve Maçka ilçelerinde; Artvin ili Ardanuç, Şavşat, Borçka ve Murgul ilçelerinde; Rize ilinin Fındıklı, İkizdere ve Çamlıhemşin ilçelerinde arıcılık geliştirme alanları olarak kararlaştırılmıştır. Bu alanlarda arıcılık geliştirilirken, aynı zamanda açılan sanayi alanlarında bal üretim tesisleri teşvik edilecektir. Bununla birlikte bölgenin bu

potansiyelini değerlendirecek büyük ölçekli işleme ve pazarlama sistemi teşvik edilecektir. Arıcılığın devlet eliyle desteklenmesi, kurs sayılarının artırılması, özel teşvikler verilmesi ve en önemli olarak da buna yönelik kooperatiflerin kurulması, flora ve fauna açısından zengin olan alanların doğal yapı ve dengesinin korunması ve sektörde geleceğe yönelik kestirimlerin yapılması alınan gelişme kararlarının uygulanabilmesi için değerlendirilmesi öncelikli kararlardır. Arıcılık üretiminin bilimsel olarak geliştirilmesi oldukça önemlidir. Bu noktada Arıcılık Araştırma Enstitüsünün ve üniversitelerin ziraat fakültelerinin çalışmaları desteklenmeli, bu çalışmaların pratik sonuçlarının doğrudan üretici birliklerine aktarılması gerekmektedir.

4.5.4 Balıkçılık Sektörüne Yönelik Gelişme Kararları

Balıkçılık sektörü gelişimi için ilgili yasalar çerçevesinde ürün elde edilecektir. Balıkçılık sektörünün uzun vadeli sürdürülebilirliğini sağlamak için, kısıtlı balık kaynaklarının acilen korunmasına ve yönetilmesine ihtiyaç vardır. Balıkçılık sektörünün gelişimi için ürünlerin balık unu olarak kullanımı sınırlandırılacak, belirlenen sanayi alanlarında konserve ve işleme tesislerinin kurulması teşvik edilecektir. Balık yetiştiricilerinin mevcut problemlerini ortadan kaldırmak için, Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü ve KTÜ Deniz Bilimleri fakültesi tarafından çeşitli stratejiler geliştirecek bir yapı oluşturulmalıdır. Balığın pazarlanmasını geliştirmeye yönelik alt ölçeklerde soğuk hava depolama tesis alanları tespit edilmelidir. Kültür balıkçılığı, koruma ilkeleri ve ilgili mevzuat doğrultusunda, alt ölçeklerde geliştirilecek plan kararları ile teşvik edilecektir. Balıkçılığın geliştirilmesi bağlamında özellikle sahil yerleşmelerinde depolama ve pazarlama alanları önerilmiş, balıkçı barınaklarının kapasitelerinin ve altyapılarının geliştirilmesi kararı alınmıştır. Bununla birlikte özellikle Artvin’de Çoruh Vadisi boyunca yapılan büyük ölçekli baraj alanları ve bu yönde oluşturulan Planlama Bölgesindeki diğer baraj alanlarında su ürünleri üretimi desteklenecektir.

4.5.5 Turizm Sektörüne Yönelik Gelişme Kararları

Turizm sektörünün gelişimi Planlama Bölgesinin geleceği açısından oldukça önemlidir. Nitekim analiz ve sentez çalışmalarında bölgenin tüm turizm türleri, turistik ürünleri, turist profilleri, yatırımlar ve tesisleşme incelenmiş sektörün sorun ve potansiyelleri ortaya konulmuştur. Ekolojik, tarihi, arkeolojik, kültürel özellikleriyle önem arz eden bütün turistik ürünlerin mutlak korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak hedeflenmiş, bu bağlamda yatırım kararları alınmıştır. ÇDP kapsamında turizme yönelik ilkesel kararlar alınmış, noktasal stratejiler üretilmemiştir. İlçe künyelerinin bazılarında yerleşmelerin bölgesel açıdan ön plana çıkan turizm potansiyellerine değinilmiştir.

4.5.6 Sanayi ve Hizmetler Sektörüne Yönelik Gelişme Kararları

ÇDP kapsamında yapılan analiz ve sentez çalışmaları doğrultusunda Planlama Bölgesinin gelişimi imalat sanayi ve buna paralel olarak hizmetler sektörünün gelişimine bağlıdır. Yine plan kapsamında yerleşmelerin gerek hammaddeye bağlı, gerekse hammaddeye bağımlı olmayan endüstriyel üretimine yönelik mekansal ve stratejik kararlar alınmıştır. Alınan ulaşım kararları ile birlikte hammadde-üretim-pazarlama ilişkileri kurulmuştur. Bölgesel ölçekte sanayi üretiminin çeşitlilik kazanması, yenilikçi endüstrilerin desteklenmesi, yukarıdaki bölümlerde de açıklandığı gibi bölgenin ana geçim kaynağı olan tarımsal üretimin işlenmesi, araştırma-geliştirme faaliyetleri ile üretimin niteliğinin geliştirilmesi gibi ilkesel kararlar alınmıştır. İlçe künyelerinde sanayi sektörüne yönelik alınan kararlar, o ilçenin iktisadi gelişimindeki başat sektörü göstermektedir. Bu, ilgili yerleşmelerde diğer sektörlerin gelişmesinin önünde bir engel teşkil etmemektedir.

4.5.7 Madencilik Sektörüne Yönelik Gelişme Kararları

Plan kapsamında belirlenen madencilik yöneltik alanlarda analiz ve sentez aşamasında tespit edilmiş olan cevherlere yöneltik madencilik faaliyeti gerçekleştirilecek, bu faaliyetler sanayi alanlarında endüstriyel ürünlere dönüştürülecektir.

Maden alanları bu ölçekte tespit edilebilen plan hedeflerine uygun potansiyel cevher bölgelerini belirtmekte olup daha alt ölçeklerde ayrıntılı fizibilite ve çevre etki değerlendirme analizlerinin yapılması koşuluyla işletmeye açılabilir. Plan paftasındaki gösterim maden potansiyeli bulunan ilçeyi ve cevherin yaklaşık yerini içermektedir. Madencilik faaliyetlerinin plan kapsamında hammadde-sanayi-ulaşım bağlantıları kurulmuştur. Ölçek ekonomisi dâhilinde maliyetin azalması ilkesi benimsenmiştir. Özellikle sanayi alanların bakır ürünleri işleme tesisleri kurularak piyasaya mamul mal girişi sağlanacaktır. Trabzon'un doğusunda kalan ilçelerin bütünü ile Tonya, Maçka ilçelerini içeren bölge potansiyel Cu-Pb-Zn yatakları bakımından zengindir. Bu bölge küçük ve orta ölçekli işletmelerin yapılmasına müsaittir. Bakır madencilik açısından özellikle Murgul, Çayeli, Yomra, Dernekpazarı, Köprübaşı ilçelerindeki cevher işletilerek kullanım kapasitesi geliştirilen limanlar aracılığıyla Samsun izabe tesislerine işlenmek amacıyla taşınacaktır. Gümüşhane Kelkit mevkiinde linyit, Artvin-Ortaköy mevkiinde ve Ordu-Ünye mevkiinde granit cevherleri işlenecektir. Bununla birlikte potansiyel kil-tras alanlarında alt ölçeklerde detaylı analiz yapıldıktan sonra cevherler değerlendirilecektir. Bu potansiyelin işlenmesine yöneltik Korgan ilçesinde doğal eşikler ve yerleşmeler dikkate alınarak inşaat ve çimento sanayi teşvik edilecektir. Gümüşhane ilinde de potansiyel kil ve tras alanları alt ölçekli çalışmalarda değerlendirmeye alınarak; doğal, ekolojik kaynaklar ve eşikler göz önüne alınarak çimento sanayinin gelişimi desteklenecektir. Bölge özellikle mermer, serttaş, kırma taş, kireç-seramik hammaddesi gibi yapı sektörüne yöneltik doğal kaynak potansiyeli barındırmaktadır. Bu bağlamda öncelikle Giresun bölgesinde yoğunlaşan granit sahasında detaylı analiz ve etüt çalışmaları doğrultusunda doğal, ekolojik kaynaklar ve eşikler göz önüne alınarak madencilik faaliyetleri geliştirilerek sürdürülecektir.

4.6 NÜFUS

Bu planın nüfus projeksiyonları 2000 yılı resmi nüfus sayımına göre yapılmıştır. Ancak 2007, 2008 ve 2009 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları ile bu planın nüfus projeksiyonları karşılaştırılmış ve gerekli kontroller yapılmıştır. İl merkezleri hariç tüm ilçelerde 2000 yılı nüfuslarının 2007 yılı itibariyle düşüş gösterdiği veya hemen hemen aynı kaldığı tespit edilmiştir. Artvin ilinde ise il merkezi nüfusunun da düştüğü belirlenmiştir (Tablo 3-9). Bu doğrultuda 2000 yılı nüfusu ile kıyaslandığında yükseldiği tespit edilmiş olan il merkezlerinin (Artvin İli de dahil edilmiştir) ADNKS sonuçları da hesaplamaaya dahil edilerek il merkezleri özelinde yeniden projeksiyonlar yapılmış olup yapılan projeksiyon sonucunda bu plan ile belirlenen nüfus büyüklüklerinin ADNKS sonuçları göz önünde bulundurularak yapılan projeksiyon sonuçlarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3-10). Dolayısıyla bu planda plan kararlarıyla da desteklenen 2026 yılı için kabul edilen nüfus büyüklükleri en son nüfus sayımı sonuçları ile kontrol edilmiş ve yeterli büyüklükte nüfus kabulü yapıldığından, nüfus projeksiyonlarının ADNKS sonuçlarına göre revize edilmesine gerek görülmemiştir.

TABLO 3-9: İller itibariyle 2000 yılı resmi nüfus sayımı ve ADNKS sonuçları

ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN AÇIKLAMA RAPORU

Artvin		ADNKS	ADNKS	ADNKS
	2000	2007	2008	2009
Merkez	34.572	32.827	32.272	17.027
Ardanuç	14.477	11.948	11.844	6.006
Arhavi	19.347	19.136	19.189	9.389
Borçka	27.654	24.133	24.768	12.351
Hopa	32.584	32.209	31.728	15.677
Murgul	8.543	6.114	6.323	3.086
Şavşat	25.624	18.780	18.240	8.956
Yusufeli	29.133	22.945	22.220	10.647

Giresun		ADNKS	ADNKS	ADNKS
	2000	2007	2008	2009
Merkez	112501	113.936	116.310	119.181
Alucra	25865	10.426	9.032	9.255
Bulancak	59841	59.325	59.857	60.053
Çamoluk	14715	7.588	7.822	6.832
Çanakçı	15245	7.257	7.763	7.666
Dereli	27680	22.902	22.124	21.832
Doğankent	7477	6.881	7.050	7.081
Espiye	30567	31.075	31.262	31.384
Eynesil	21110	14.244	14.739	14.036
Görece	52420	28.357	30.232	30.501
Güce	8679	8.754	8.839	8.658
Keşap	22468	20.244	20.847	20.628
Piraziz	17901	14.832	14.834	14.041
Şebinkarahisar	50926	23.731	22.335	22.417
Tirebolu	36947	28.835	29.439	29.274
Yağlıdere	19297	19.118	19.281	19.021

Gümüşhane		ADNKS	ADNKS	ADNKS
	2000	2007	2008	2009
Merkez	46.656	37.784	37.856	39.290
Kelkit	63.510	41.664	41.523	41.472
Köse	19.428	7.270	7.220	7.412
Kürtün	15.546	12.394	12.702	12.418
Şiran	26.397	18.595	18.237	17.413
Torul	15.416	13.118	13.829	12.971

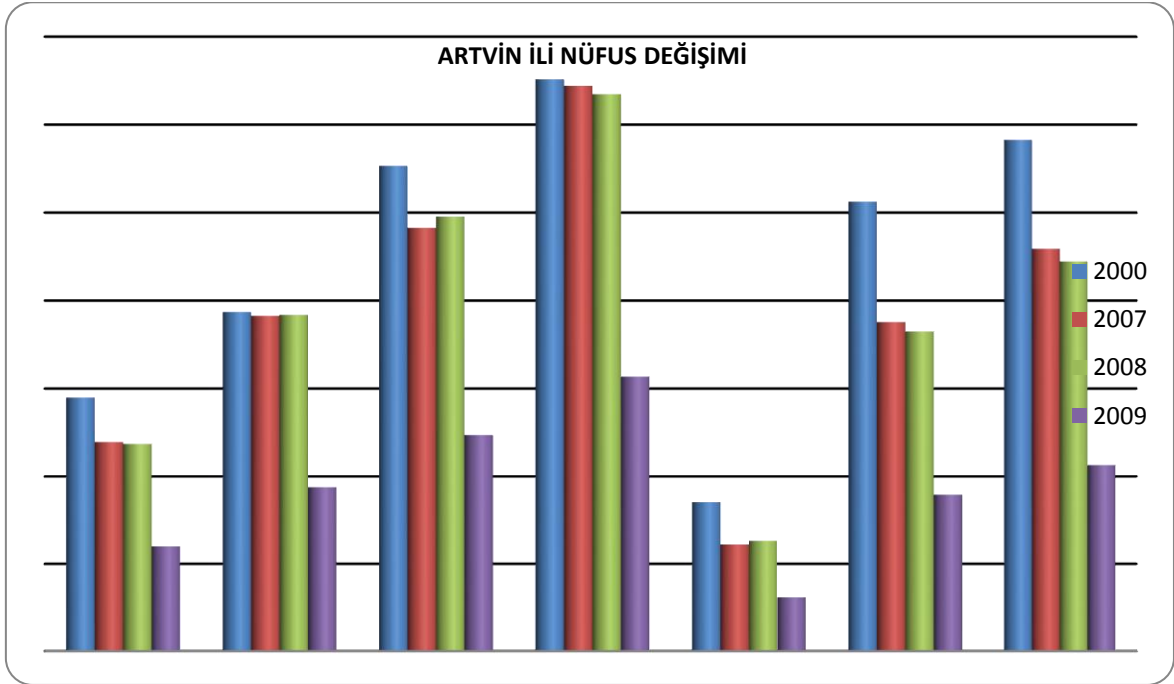
Ordu		ADNKS	ADNKS	ADNKS
	2000	2007	2008	2009
Merkez	150586	167.829	168.765	171.915
Akkuş	49799	33.059	32.178	29.185
Aybastı	31071	26.598	25.824	25.346
Çamaş	13650	10.667	11.654	10.920
Çatalpınar	23192	16.259	16.403	16.019
Çaybaşı	15372	15.108	15.089	14.376
Fatsa	120774	96.135	97.124	99.684
Gölköy	66491	35.642	36.576	42.902
Gülyalı	10566	8.165	8.471	8.282
Gürgentepe	36860	20.098	18.147	16.922
İkizce	30362	19.301	19.114	18.868
Kabadüz	11049	6.511	8.562	8.393
Kabataş	20644	14.385	13.659	12.811
Korgan	41628	33.755	33.798	33.492
Kumru	44307	32.976	32.914	32.527
Mesudiye	28551	12.129	13.501	14.407
Perşembe	37512	34.259	34.052	33.204
Ulubey	29227	20.235	20.325	19.012
Ünye	126094	112.298	113.122	115.242

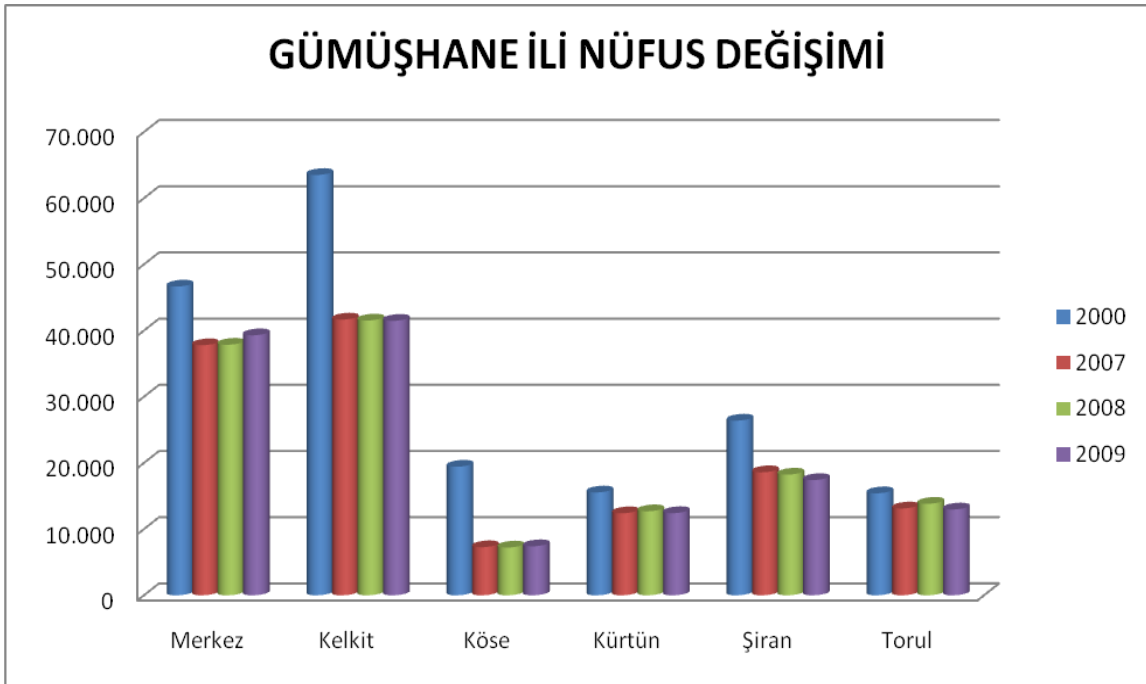
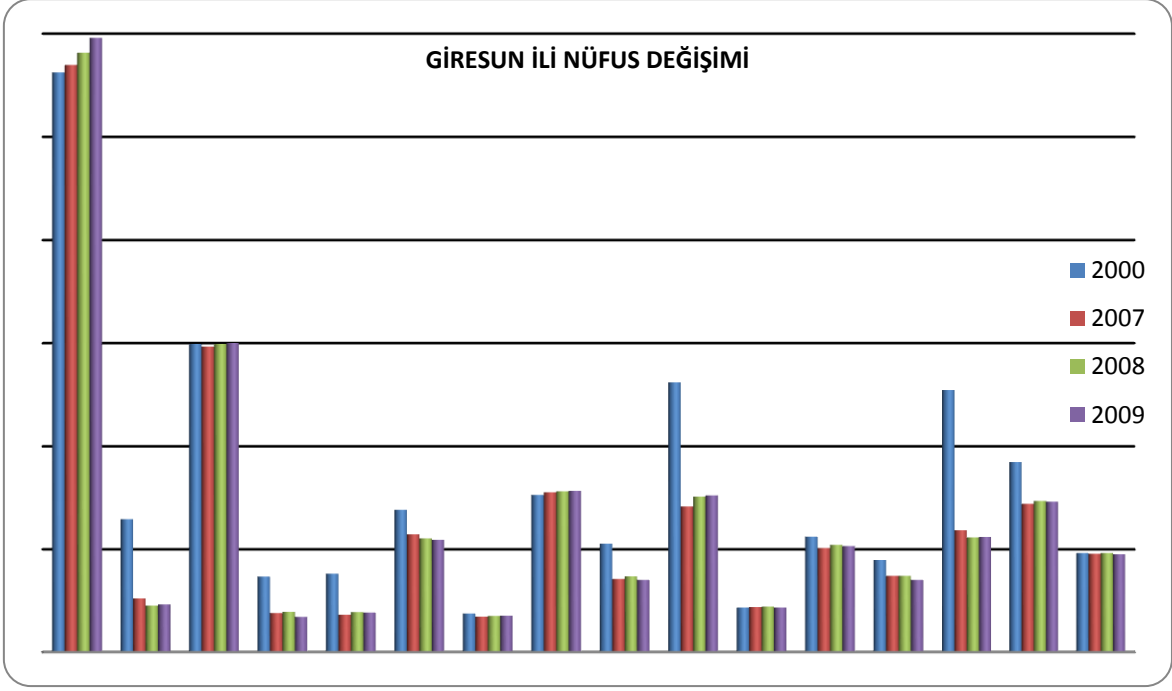
Rize		ADNKS	ADNKS	ADNKS
	2000	2007	2008	2009
Merkez	127.320	133.258	132.123	135.148
Ardeşen	58.499	38.524	39.001	39.417
Çamlıhemşin	8.237	6.023	6.747	6.365
Çayeli	51.816	42.109	42.282	41.333
Derepaşarı	10.239	7.651	8.660	7.937
Fındıklı	16.740	15.556	15.801	16.037
Güneysu	16.522	12.616	13.585	13.102
Hemşin	4.435	2.342	2.474	2.320
İkizdere	10.710	6.034	6.504	6.122
İyidere	10.074	8.663	8.944	8.660
Kalkandere	19.131	12.712	13.086	12.821
Pazar	32.215	30.764	30.203	30.307

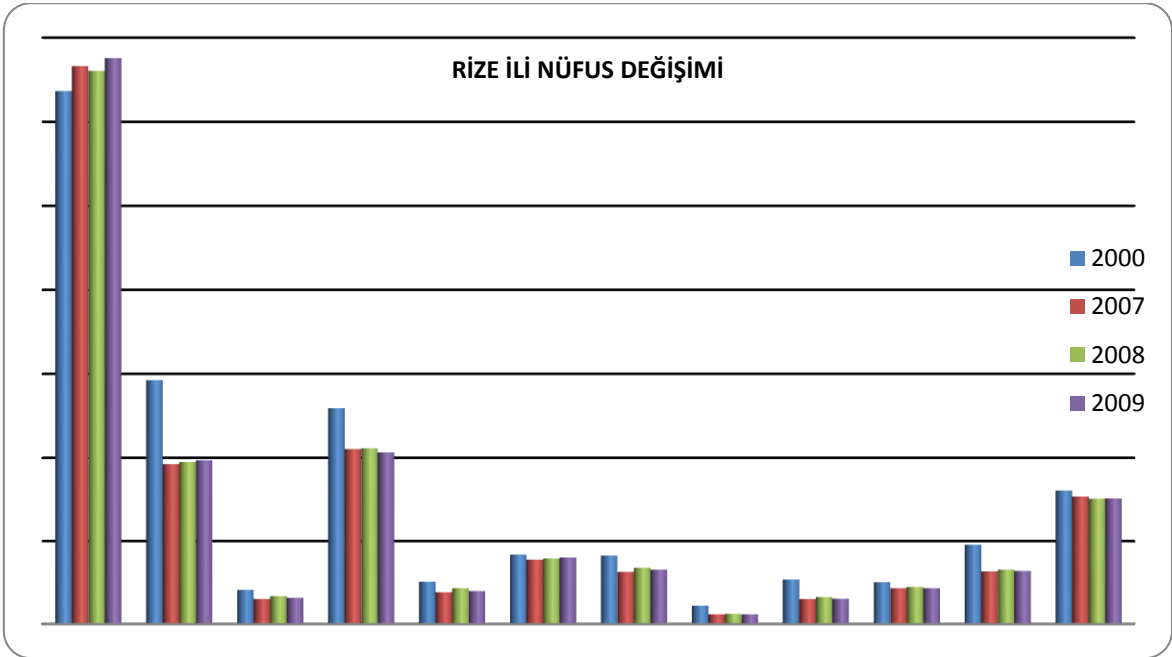
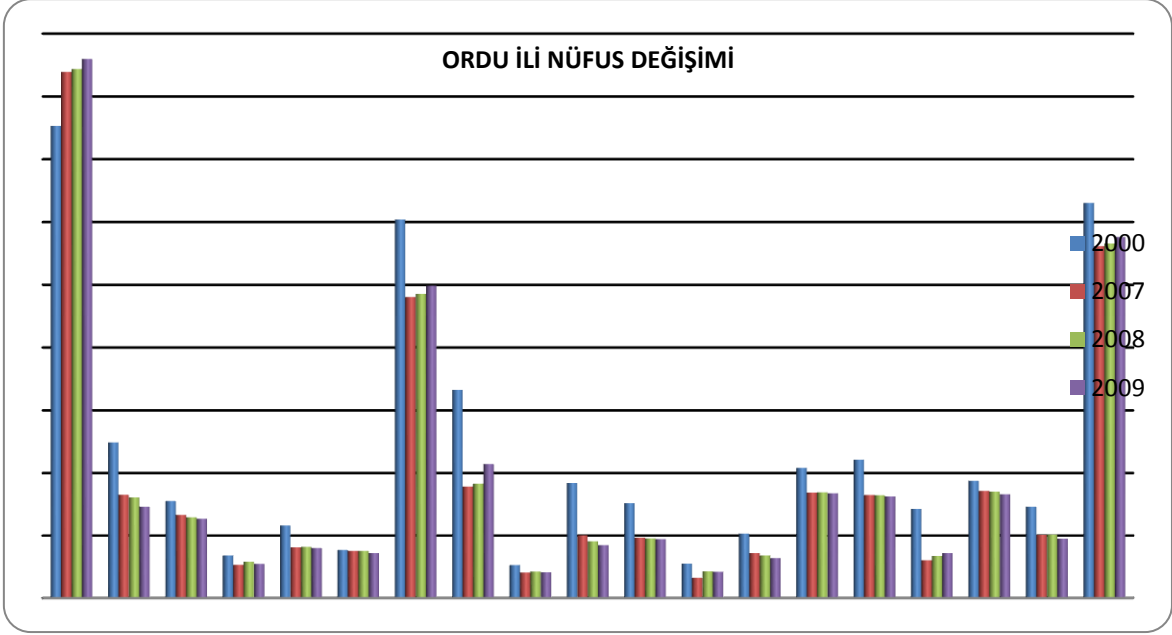
Trabzon		ADNKS	ADNKS	ADNKS
	2000	2007	2008	2009

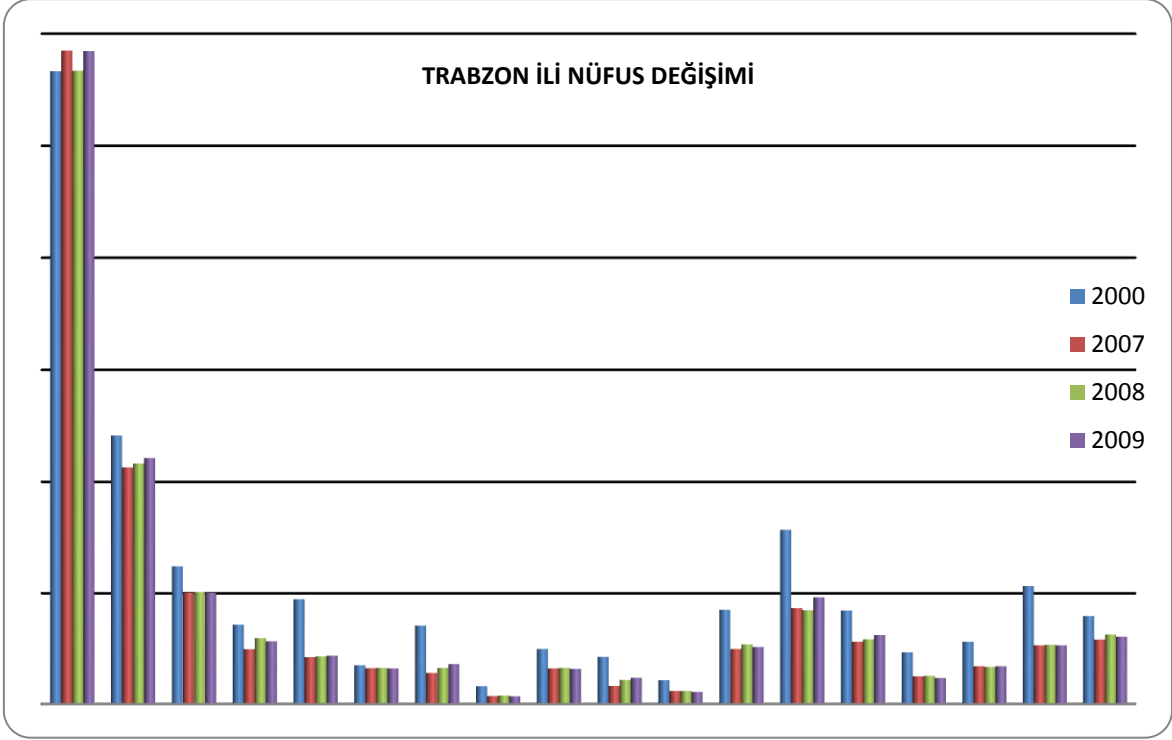
ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN AÇIKLAMA RAPORU

Merkez	283233	292.513	283.509	292.254
Akçaabat	120693	106.475	108.151	110.623
Araklı	62139	50.285	50.539	50.211
Arsin	35863	24.758	29.704	28.369
Beşikdüzü	47331	21.149	21.517	21.883
Çarşıbaşı	17456	16.216	16.301	16.077
Çaykara	35435	14.018	16.268	18.092
Dernekpazarı	8127	3.581	3.797	3.502
Düzköy	24892	16.150	16.335	15.933
Hayrat	21308	8.142	10.944	11.886
Köprübaşı	10827	5.866	5.899	5.454
Maçka	42557	24.832	26.984	25.723
Of	78560	43.293	42.324	48.176
Sürmene	42256	28.115	29.191	31.206
Şalpazarı	23390	12.490	12.745	11.804
Tonya	28107	17.052	16.766	17.023
Vakfıkebir	53227	26.551	26.670	26.498
Yomra	39736	29.083	31.338	30.413

Tablo 3-10: 2026 yılı Plan Nüfus Kabullerinin ADNKS Sonuçlarına göre yapılan projeksiyonla Karşılaştırması

NÜFUS PROJEKSİYONLARI	2026 YILI PLAN KABUL NÜFUSU	ADNKS SONUÇLARI DA GÖZÖNÜNE ALINARAK HESAPLANMIŞ 2026 YILI NÜFUS DEĞERLERİ
ARTVİN MERKEZ İLÇE	45.000	12.019
GİRESUN MERKEZ İLÇE	150.000	132.667
GÜMÜŞHANE MERKEZ İLÇE	60.000	33.046
ORDU MERKEZ İLÇE	240.000	196.258
RİZE MERKEZ İLÇE	170.000	158.054
TRABZON MERKEZ İLÇE	390.000	367.709

Yukarıdaki tabloda yer alan ADNKS sonuçları ve 2026 yılı plan kabul nüfusu karşılaştırıldığında farklı sonuçlar ortaya çıkmaktadır; çünkü plan kararları ile merkez ilçelerde çekim odakları oluşturulmuştur. Özellikle Artvin ve Gümüşhane Merkez İlçelerde görülen artış söz konusu illere plan kararı yüklenmiş olan fonksiyonların sonucu gerçekleşmiş olup Artvin’de turizm, Gümüşhane’de ise organik tarım ve madencilik sektörlerinin geliştirilmesiyle nüfusun 2026 yılı itibariyle mevcut eğilimlerin dışında bir artış göstereceği açıktır.

Aşağıdaki tabloda belde yerleşmelerinin 2026 yılına yönelik kentsel alt ve üst nüfus tahminleri verilmektedir.

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI, MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN AÇIKLAMA RAPORU

Tablo 4-11: Belde Yerleşmelerinin 2026 Yılı Nüfus Projeksiyonları

YERLEŞMELER		MEVCUT			2026 YILI PROJEKSİYONU		
		Toplam Nüfus	Kentleşme	Kentsel Nüfus	Kentleşme Oranı	Kentsel Alt	Kentsel Üst
ARTVİN	Hopa / KEMALPAŞA	4.124	100,00	4.124	100	4.303	5.063
	Murgul / DAMAR	2541	100,00	2541	100	2.677	3.867
	Şavşat / MEYDANCIK	2059	100,00	2059	100	2.089	2.411
	Yusufeli / KILIÇKAYA	2659	100,00	2659	100	2.738	3.012
RİZE	Rize / ÇAYKENT	3.082	100,00	3.082	100	3.389	3.873
	Rize / KENDİRLİ	4.563	100,00	4.563	100	5.017	5.734
	Rize / MURADIYE	3.407	100,00	3.407	100	3.746	4.281
	Rize / HAMİDİYE	5.210	100,00	5.210	100	5.729	6.547
	Ardeşen / TUNCA	3.443	100,00	3.443	100	3.708	4.120
	Çayeli / MADENLİ	3.580	100,00	3.580	100	3.800	4.284
	Çayeli / BÜYÜKKÖY	5.867	100,00	5.867	100	6.228	7.020
	İkizdere / GÜNEYCE	3.294	100,00	3.294	100	3.998	5.229
	Kalkandere / YOLBAŞI	2.306	100,00	2.306	100	2.411	3.013
TRABZON	Trabzon / YEŞİLOVA	2365	100,00	2365	100	2.839	3.257
	Akçaabat / AKÇAKALE	2921	100,00	2921	100	3.509	3.993
	Akçaabat / AKPINAR	4764	100,00	4764	100	5.723	6.513
	Akçaabat / DARICA	4903	100,00	4903	100	5.890	6.703
	Akçaabat / DOĞANKÖY	2794	100,00	2794	100	3.357	3.820
	Akçaabat / DÖRTYOL	2966	100,00	2966	100	3.563	4.055
	Akçaabat / IŞIKLAR	5165	100,00	5165	100	6.205	7.061
	Akçaabat / KAVAKLI	3128	100,00	3128	100	3.758	4.276
	Akçaabat / MERSİN	3384	100,00	3384	100	4.066	4.626
	Akçaabat / SÖĞÜTLÜ	7173	100,00	7173	100	8.618	9.806
	Akçaabat / ŞİNİK	1652	100,00	1652	100	1.985	2.258
	Akçaabat / YILDIZLI	3741	100,00	3741	100	4.494	5.114
	Akçaabat / DERECİK	5142	100,00	5142	100	6.178	7.030
	Akçaabat / AKÇAKÖY	3350	100,00	3350	100	4.025	4.580
	Akçaabat / ADACIK	3258	100,00	3258	100	3.914	4.454
	Araklı / YEŞİLYURT	2795	100,00	2795	100	3.239	3.868
	Araklı / ÇANKAYA	3225	100,00	3225	100	3.737	4.463
	Araklı / ERENLER	3734	100,00	3734	100	4.327	5.168
	Arsin / ATAYURT	2528	100,00	2528	100	3.102	3.525
	Arsin / FINDIKLI	2430	100,00	2430	100	2.981	3.388
Arsin / YEŞİLYALI	3887	100,00	3887	100	4.769	5.419	
Beşikdüzü / TÜRKELLİ	3709	100,00	3709	100	4.702	5.329	
Beşikdüzü / YEŞİLKÖY	3099	100,00	3099	100	3.929	4.452	
Çaykara / ATAKÖY	3128	100,00	3128	100	4.149	4.855	
Çaykara / KARAÇAM	5470	100,00	5470	100	7.255	8.490	

ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN AÇIKLAMA RAPORU

	Çaykara / UZUNGÖL	4192	100,00	4192	100	5.560	6.507
	Çaykara / TAŞKIRAN	4011	100,00	4011	100	5.320	6.226
	Düzköy / AYKUT	2248	100,00	2248	100	2.890	3.432
	Düzköy / ÇALKÖY	4299	100,00	4299	100	5.527	6.563
	Düzköy / ÇAYIRBAĞI	6869	100,00	6869	100	8.830	10.486
	Hayrat / BALABAN	3906	100,00	3906	100	5.133	6.416
	Hayrat / GÜLDEREN	2358	100,00	2358	100	3.099	3.873
	Maçka / ŞAHİNKAYA	4436	100,00	4436	100	5.629	6.671
	Maçka / ESİROĞLU	10373	100,00	10373	100	13.162	15.600
	Of / BALLICA	2817	100,00	2817	100	3.299	3.944
	Of / BÖLÜMLÜ	6067	100,00	6067	100	7.105	8.495
	Of / CUMAPAZARI	3879	100,00	3879	100	4.543	5.431
	Of / ESKİPAZAR	2096	100,00	2096	100	2.455	2.935
	Of / GÜRPINAR	3678	100,00	3678	100	4.307	5.150
	Of / KIYIÇIK	5797	100,00	5797	100	6.789	8.117
	Of / UĞURLU	5242	100,00	5242	100	6.139	7.340
	Sürmene / ÇAMBURNU	3489	100,00	3489	100	8526	9972
	Sürmene / ORMANSEVEN	1309	100,00	1309	100	1.642	1.921
	Sürmene / YENİAY	6207	100,00	6207	100	7.785	9.107
	Sürmene / OYLUM	4541	100,00	4541	100	5.696	6.663
	Şalpazarı / GEYİKLİ	5134	100,00	5134	100	6.585	7.902
	Tonya / İSKENDERLİ	5801	100,00	5801	100	7.224	8.668
	Vakfikebir / YALIKÖY	2971	100,00	2971	100	3.461	4.019
	Yomra / KAŞÜSTÜ	3893	100,00	3893	100	4.703	5.584
	Yomra / OYMALITEPE	4564	100,00	4564	100	5.513	6.547
	Yomra / ÖZDİL	7388	100,00	7388	100	8.925	10.598
	Giresun / ÇALDAĞ	3044	100,00	3044	100	3.355	3.517
	Giresun / İNİŞDİBİ	2193	100,00	2193	100	2.417	2.534
	Giresun / DUROĞLU	2202	100,00	2202	100	2.427	2.545
	Bulancak / KOVANLIK	3062	100,00	3062	100	3.326	3.582
	Bulancak / AYDINDERE	2874	100,00	2874	100	3.122	3.362
	Çamoluk / YENİCE	3295	100,00	3295	100	4.031	4.478
	Çanakçı / KARABÖRK	2974	100,00	2974	100	3.511	3.902
GİRESUN	Dereli / YAVUZKEMAL	2322	100,00	2322	100	2.684	2.936
	Espiye / SOĞUKPINAR	2736	100,00	2736	100	3.133	3.580
	Eynesil / ÖREN	5838	100,00	5838	100	6.637	7.467
	Görele / AYDINLAR	3825	100,00	3825	100	4.013	4.378
	Görele / ÇAVUŞLU	4894	100,00	1894	100	5.135	5.602
	Görele / KIRIKLI	2132	100,00	2132	100	2.237	2.440
	Görele / KÖPRÜBAŞI	2428	100,00	2428	100	2.548	2.779
	Keşap / KARABULDUK	2403	100,00	2403	100	2.674	3.209
	Piraziz / BOZAT	3272	100,00	3272	100	3.656	4.387
	Yağlıdere / ÜÇTEPE	2016	100,00	2016	100	2.298	2.507
	Ordu / SARAYCIK	3140	100,00	3140	100	3.962	4.692
	Akkuş / ÇAYIRALAN	3347	100,00	3347	100	4.369	5.713
	Akkuş / AKPINAR	8661	100,00	8661	100	11.305	14.783
	Akkuş / SALMAN	6674	100,00	6674	100	8.711	11.392
	Akkuş / SEFERLİ	4088	100,00	4088	100	5.336	6.978
	Akkuş / YENİKONAK	2946	100,00	2946	100	3.845	5.028
	Aybastı / ALACALAR	3644	100,00	3644	100	4.691	6.685
	RDU	Aybastı / PELİTÖZÜ	3568	100,00	3568	100	4.593
Aybastı / ÇAKIRLI		3226	100,00	3226	100	4.153	5.918

ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN AÇIKLAMA RAPORU

Çatalpınar / GÖLLER	5343	100,00	5343	100	6.911	9.676
Çaybaşı / İLKÜVEZ	5696	100,00	5696	100	7.411	10.746
Fatsa / ASLANCAMI	3016	100,00	3016	100	3.571	4.046
Fatsa / BOLAMAN	10709	100,00	10709	100	12.680	14.364
Fatsa / GEYİKÇELİ	3570	100,00	3570	100	4.227	4.789
Fatsa / HATIPLİ	5820	100,00	5820	100	6.891	7.807
Fatsa / ILICA	5230	100,00	5230	100	6.192	7.015
Fatsa / İSLAMDAG	2614	100,00	2614	100	3.095	3.506
Fatsa / KÖSEBUCAĞI	3214	100,00	3214	100	3.805	4.311
Fatsa / YALIKÖY	3327	100,00	3327	100	3.939	4.463
Gölköy / ALANYURT	3380	100,00	3380	100	4.168	5.083
Gölköy / AYDOĞAN	3470	100,00	3470	100	4.279	5.219
Gölköy / DAMARLI	4086	100,00	4086	100	5.039	6.145
Gölköy / DÜZYAYLA	4137	100,00	4137	100	5.102	6.222
Gölköy / GÜZELYURT	8947	100,00	8947	100	11.034	13.456
Gölköy / KARAHASAN	3613	100,00	3613	100	4.456	5.434
Gürgentepe / ESKİKÖY	3035	100,00	3035	100	3.705	5.270
Gürgentepe / IŞIKTEPE	6950	100,00	6950	100	8.485	12.067
İkizce / DEVECİK	3153	100,00	3153	100	3.842	5.296
İkizce / KAYNARTAŞ	2380	100,00	2380	100	2.900	3.998
İkizce / ŞENBOLLUK	4486	100,00	4486	100	5.467	7.535
İkizce / YOĞUNOLUK	7274	100,00	7274	100	8.864	12.218
Kabadüz / YOKUŞDİBİ	3100	100,00	3100	100	4.209	6.173

YERLEŞMELER		MEVCUT			2026 YILI PROJEKSİYONU		
		Topla m Nüfus	Kentleşme	Kentsel Nüfus	Kentleşme Oranı	Kentsel Alt	Kentsel Üst
ORDU	Kabataş / ALANKENT	8229	100,00	8229	100	10.763	15.945
	Korgan / ÇAMLI	2033	100,00	2033	100	2.393	3.126
	Korgan / ÇAYIRKENT	5385	100,00	5385	100	6.339	8.279
	Korgan / ÇİFTLİK	3631	100,00	3631	100	4.274	5.582
	Korgan / TEPEALAN	5521	100,00	5521	100	6.499	8.488
	Kumru / YUKARIDAMLALI	3095	100,00	3095	100	3.772	4.960
	Kumru / FİZME	3870	100,00	3870	100	4.717	6.202
	Mesudiye / ÜÇYOL	3288	100,00	3288	100	3.916	5.297
	Mesudiye / TOPÇAM	2259	100,00	2259	100	2.690	3.640
	Mesudiye / YEŞİLCE	2896	100,00	2896	100	3.449	4.666
	Perşembe / KIRLI	1680	100,00	1680	100	2.060	2.598
	Perşembe / MEDRESEÖNÜ	4535	100,00	4535	100	5.561	7.012
	Ünye / ERENYURT	5355	100,00	5355	100	6.583	7.899
	Ünye / İNKUR	4938	100,00	4938	100	6.070	7.284
	Ünye / YEŞİLKENT	3699	100,00	3699	100	4.547	5.456
	Ünye / HANYANI	2159	100,00	2159	100	2.654	3.185
	Ünye / TEKKİRAZ	9855	100,00	9855	100	12.114	14.537
	Ünye / PELİTLİYATAK	6011	100,00	6011	100	7.389	8.867
	Ünye / YENIKENT	4103	100,00	4103	100	5.044	6.052
	Ünye / FATİH	3663	100,00	3663	100	4.503	5.403
GÜMÜŞHANE	Gümüşhane / TEKKE	2.228	100,00	2.228	100	2.388	2.865
	Gümüşhane / ARZULAR	1.671	100,00	1.671	100	1.791	2.149
	Kelkit / DEREDOLU	2.572	100,00	2.572	100	2.835	3.240
	Kelkit / KAŞ	3.155	100,00	3.155	100	3.477	3.974
	Kelkit / ÖBEKTAŞ	5.058	100,00	5.058	100	5.575	6.371
	Kelkit / SÖĞÜTLÜ	4.439	100,00	4.439	100	4.893	5.592
	Kelkit / ÜNLÜPİNAR	3.375	100,00	3.375	100	3.720	4.251
	Köse / SALYAZI	5.054	100,00	5.054	100	5.723	7.284
	Kürtün / ÖZKÜRTÜN	3.381	100,00	3.381	100	3.915	5.002
	Şiran / YEŞİLBÜK	2.278	100,00	2.278	100	2.848	3.452
	Torul / ALTINPINAR	1.695	100,00	1.695	100	1.869	2.089

5. YÖNETİM ve UYGULAMAYA İLİŞKİN ORGANİZASYON YAPISI

Planlama bölgesinde ilçe ölçeğinden başlayarak kent ve bölge konseyleri oluşturulacaktır. Bu konseyler idari birimlerde ilgili tüm kamu kurum ve idaresi, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri, meslek odalarının ve ilgili kişi ve kuruluşlardan oluşacaktır.

Planlama bölgesi sınırlarını kapsayan ve bu sınırlar içerisindeki alanlara dönük projeler geliştiren yerel ve merkezi hükümet yetkilileri, kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirmeyi hedefleyen havza kalkınma birlikleri ile benzer ortaklıklar desteklenecektir.

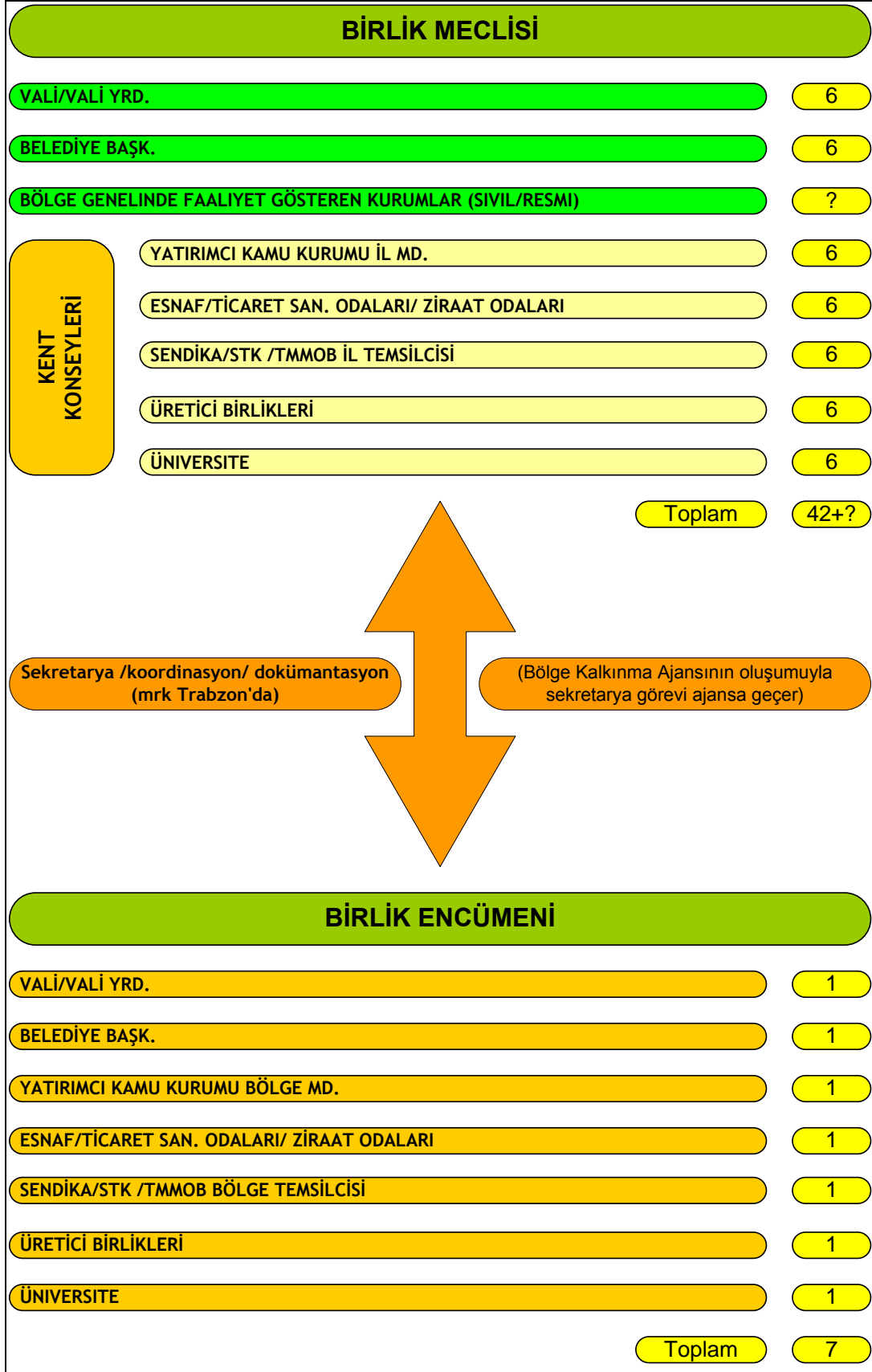
Bu plan kapsamında planın uygulanması ve denetimi için katılımcı bir organizasyon şeması geliştirilmiştir. Bu mekanizmanın temel karar ve hükümleri aşağıda sıralanmaktadır.

- Her ilçede Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre köylere hizmet götürme birlikleri oluşturulur.
- Ayrıca her ilçede ilçe merkezinde kırsal kalkınmayı, tarımsal ürünlerin geliştirilmesini, üretimini, işletilmesini ve pazarlanmasını hedefleyen kooperatifler oluşturulur. İlçede farklı yerleşim birimlerinde aynı konuda birden çok kooperatif bulunması halinde merkezi ilçe merkezinde bulunmak üzere konularına göre kooperatif birlikleri oluşturulur.
- İlçe merkezlerinde ve merkez ilçede üretici birliklerinin de dahil olduğu yasada tanımlanmış kent konseyleri oluşturulur.
- İlçe merkezlerinde oluşturulan köylere hizmet götürme birlikleri, kent konseyleri ve Belediye Kanunu'nda tanımlanan diğer kurumlarla Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre, İl Kalkınma Birliği oluşturulur. İl Kalkınma Birliğinin Birlik Meclisi'ne yollanacak ilçe temsilcileri arasında, ilçelerden ve merkez ilçeden üretici birliklerinin, STK'ların temsilcilerinin de bulunması önceliklidir.
- İl Kalkınma Birliği Birlik Meclisi içerisinde, şemada belirtilen kurumlardan temsilcilerin katılacağı Birlik Encümeni oluşturulur. İl Kalkınma Birliği Birlik Encümeni, Doğu Karadeniz Bölge Kalkınma Birliği Birlik Meclisi'nin doğal üyesidir. İl Kalkınma Birliği Birlik Encümeni ile dair kararları alırken ve bölge kalkınma birliğinde ili temsil ederken İl Kalkınma Birliği Birlik Meclisi'nin görüş ve onayını alır. İl Kalkınma Birliği Birlik Meclisi yılda asgari 6 kere, Doğu Karadeniz Bölge Kalkınma Birliği Birlik Meclisi yılda asgari 2 kere toplanır.
- Doğu Karadeniz Bölge Kalkınma Birliği, Planın koordinasyonunu, işleyişini takip eder, alt ölçekte önerilen çevre düzeni planlarının uyumunu, planda öngörülen strateji hedef ve politikaların uygulanması sürecinde senkronizasyonu, planın bölgenin ihtiyaçlarına göre etaplanmasını, bölgesel kalkınmanın sağlanmasına dair diğer kararların koordinasyonunu düzenler.
- Doğu Karadeniz Bölge Kalkınma Birliği Birlik Meclisine İl Kalkınma Birlikleri Birlik encümenleri dışında bölgesel etkisi olan Bölge milletvekilleri, Kamu/ özel kurumlar ile STK'lar ilgili Meslek Odaları Birliğinin Bölge Temsilcilikleri, Planlama Bölgesinde yer alan tüm üniversite rektörlükleri ile il encümenlerinin yapacağı ilk toplantıda

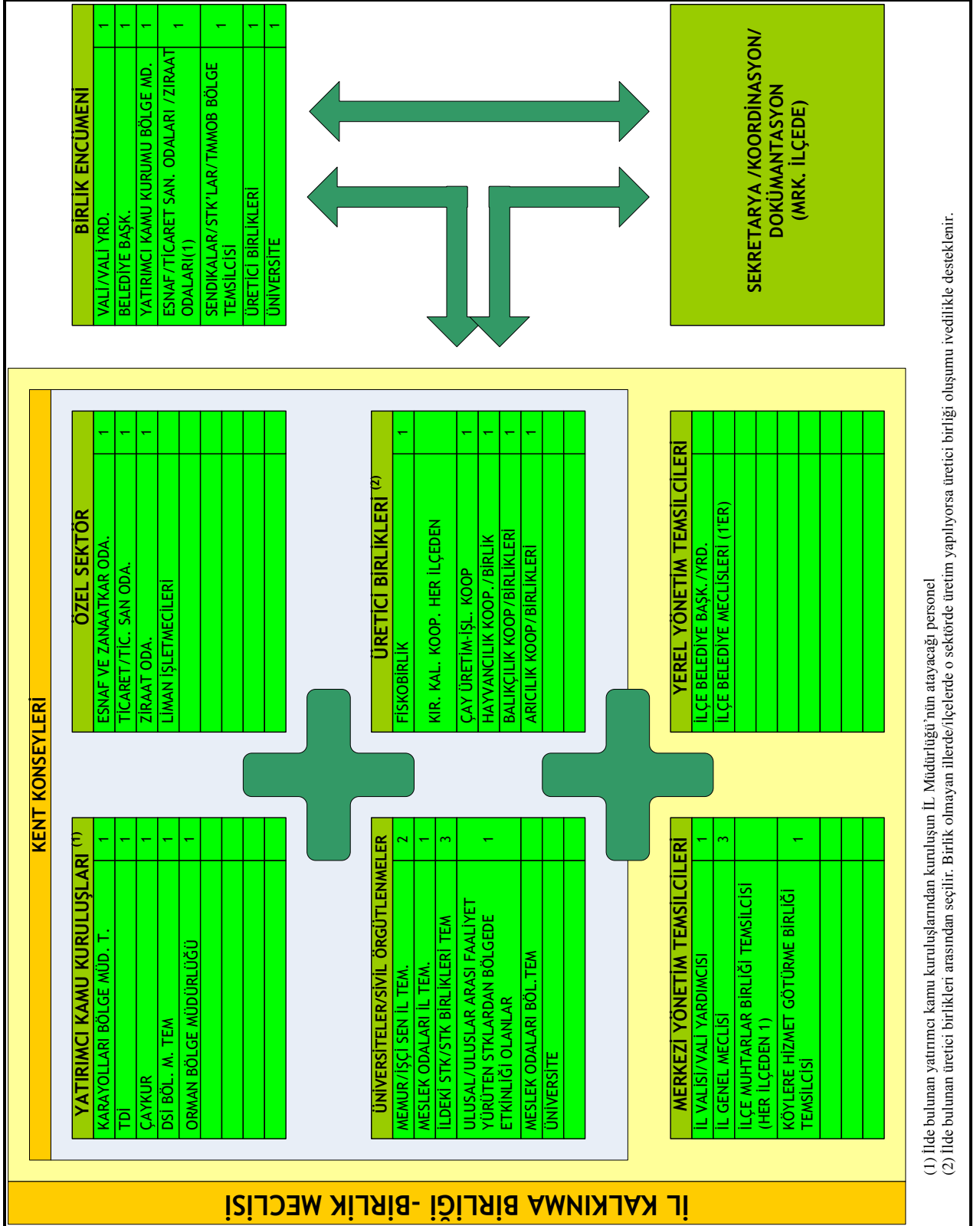
katılımında fayda gördüğü kişi ve kurumları belirler meclise davet ederDoğu Karadeniz Bölge Kalkınma Birliği Birlik Meclisi'nde Birlik encümeni seçilir. Birlik Encümeni içerisinde kişi ve kurumlar iki yıllık sürelerle dönüşümlü olarak görev alır.

- İl Birliklerinin ve Bölge Kalkınma birliğinin tüzükleri birlik meclislerinde onaylanarak kesinlik kazanır.
- ÇDP'nin onaylanmasından itibaren 1 yıl içinde İl Kalkınma Birlikleri, 18 ay içinde Bölge Kalkınma Birliği teşekkül eder. İllerde valiler ve merkez ilçe belediye başkanları, ilçelerde kaymakamlar ve belediye başkanları Doğu Karadeniz Bölge Kalkınma Birliği'ne bağlı olarak önerilen mekanizmanın yerel ayağının oluşturulmasından sorumludur.

Şekil 5.1: Çevre Düzeni Planı Uygulanması ve Denetlenmesine Dair Yapılanma Şeması

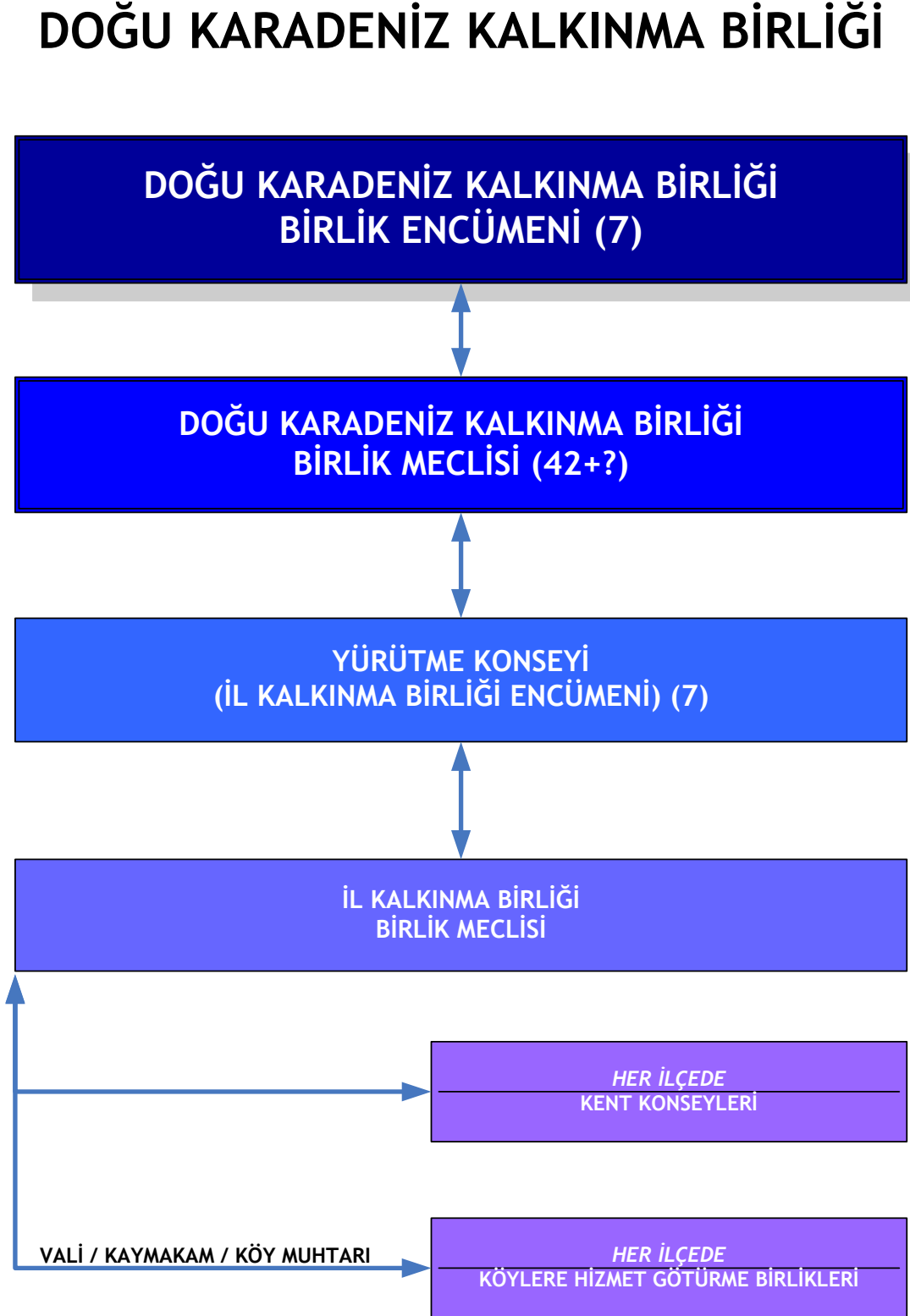

Şekil 5.2: İl Kalkınma Birlikleri Bileşenlerinin Yapısı

Şekil 5.3: Doğu Karadeniz Birliği Bileşenleri

5.1 TEŞVİK VE DESTEKLER

Bu bölümde plan kapsamındaki hedefleri gerçekleştirmek için kullanılabilir destek ve teşvikler incelenecektir. Planlama sisteminde planların üretimi kadar uygulama araçlarının, planın öngördüğü süreçlerin gerçekleşmesi için gereken mali araçların da plan raporlarında öngörülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda yalnızca finansal araçları çoğunlukla kamu finansmanına dayalı kaynakları tanımlasa da planın uygulanma sürecinde kullanılabilir teşvik ve destekler bu bölümde anlatılmıştır. Teşvik ve destek sistemi çoğunlukla devlet kaynaklarını kullanmakta olup son dönemde AB üyeliğinin gündeme gelmesiyle hem konu başlıkları çeşitlenmiş hem de destek alınabilecek odaklar çoğalmıştır. Teşvik ve destekler tarım, sanayi, hizmetler alanlarında ve son dönemde AB süreci ile artış gösteren toplumsal/ekolojik gelişimi öncelikli olarak hedefleyen alanlarda incelenecektir.

Plan raporu kapsamında teşvik ve destekler genel hatları ve konu başlıklarıyla aşağıda verilmiştir.

- **Tarımsal Destekler**
  - Doğrudan Gelir Desteği
  - Hayvancılık Destekleri
    - Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Karar
    - Yem Bitkileri Desteği
    - Suni Tohumlama Teşvik Primi Uygulaması
    - Süt Üretimini Teşvik Primi Uygulaması
    - Gebe Düve Destekleme Ödemesi
    - Et Üretimini Teşvik Primi Uygulaması
    - Büyük ve Küçükbaş Hayvan Gen Kaynakları Desteği
    - Üretim İzinli İşletmelerden Alınan Ana Arı Desteği
    - Süzme Bal Desteği
    - Örtüaltı Tarımında Polinasyonu Sağlamak İçin Bombus Arısı Desteği
    - Su Ürünleri Yetiştiricilik Desteği
    - Yavru Balık Desteği
    - Hayvansal Orijinli Gıda Kontrolünde, İşletmelerde Veteriner Hekim Çalıştırılması Desteği
  - Bitkisel Ürün Destekleri
    - Kütlü Pamuk, Yağlık Ayçiçeği, Soya Fasulyesi, Kanola, Dane Mısır, Aspir, Zeytinyağı ve Sofralık Ham Zeytin Üreticilerine Yönelik Destekleme
    - Çay Bahçelerinin Islahı ve Kaliteli Çay Üretimine Yönelik Destekler
    - Alternatif Ürün Destekleri
    - Fındık
  - Faiz İndirimli Tarımsal Krediler

- **Orman Köylüsüne Destekler**
- **Sanayi Destekleri**
  - Yatırım Teşvikleri
- **Vergi İndirimleri**
  - Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda Yer Alan Vergisel Teşvikler
  - Sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununda Yer Alan Vergisel Teşvikler
  - 3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanununda Yer Alan Vergisel Teşvikler
  - 4325 Sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanunda Yer Alan Vergisel Teşvikler
  - 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Yer Alan Vergisel Teşvikler
  - 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda Yer Alan Vergisel Teşvikler
  - Yatırımların Ve İstihdamın Artırılmasına Yönelik Vergisel Teşvikler
  - Kredi Teminine İlişkin İşlemlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası
  - Ar-Ge İndirimi
  - KOBİ Destekleri
  - Ortak Kullanım Amaçlı Makine Teçhizat Desteği
  - Yeni Girişimci Desteği
  - Bilgisayar Yazılımı Desteği
  - E-Ticarete Yönlendirme Desteği
  - İş Geliştirme Merkezi Desteği
  - Yerel Ekonomik Araştırma Desteği
  - Genç Girişimci Geliştirme Programı
  - Genel Girişimcilik Eğitim Programı
  - Altyapı ve Üstyapı Uygulama Proje Desteği
  - Nitelikli Eleman Desteği
  - KOSGEB Danışmanlık Desteği
  - Genel Test, Analiz ve Kalibrasyon Desteği
  - CE İşaretlemesine İlişkin Test Ve Analiz Desteği
  - Genel Eğitim Programları
  - Sınai Mülkiyet Hakkı Desteği
  - Özel Eğitim Desteği
  - Yurtiçi Sanayi Fuarlarına Katılım Desteği
  - Yurtiçi Uluslararası Sanayi İhtisas Fuarlarına Katılım Desteği

- Milli Katılım Düzeyindeki Yurtdışı Fuarlara Katılım Desteği
- Milli Katılım Dışındaki Yurtdışı Fuarlara Katılım Desteği
- Markaya Yönlendirme Desteği
- KOSGEB Destekleri Hizmeti (Genel)
- Teknoloji Araştırma Ve Geliştirme Desteği
- Tanıtım Desteği
- **KOBİ Kredileri**
  - Halkbank
  - KOBİ İhracatı Destekleme Kredisi
  - ISO 9000 Kalite Standartları ve CE Kredisi
  - Fon Kredileri
  - Avrupa Yatırım Bankası (AYB) Global Kredileri
  - Fransız Kalkınma Ajansı (FKA) KOBİ Kredisi
  - Dünya Bankası (DB) KOBİ Kredisi
  - Teşvik Belgeli KOBİ Kredisi
  - Orta ve Uzun Vadeli AYB Döviz Kredisi
  - Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası Proje Kredisi
  - Avrupa Yatırım Bankası Sanayi Sektörü Global IV Kredisi
  - Küçük Sanayi Sitesi Kredileri
  - Organize Sanayi Bölgesi Kredileri
  - TOKİ Kaynaklı Kooperatif Kredileri
  - Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Kaynaklı Krediler
  - Eximbank Sevk Öncesi YTL KOBİ İhracat Kredisi
  - Eximbank Sevk öncesi Döviz KOBİ İhracat Kredisi
  - Türkiye Kalkınma Bankası
- **Banka Kredileri**
  - Döviz Kredileri
    - Avrupa Yatırım Bankası Kaynaklı Yatırım Kredisi
    - Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası Kaynaklı Yatırım Kredisi
    - İslam Kalkınma Bankası Kaynaklı Yatırım Kredisi
    - Fransız Kalkınma Ajansı Kredisi
    - Yenilenebilir Kaynaklara Dayalı Dünya Bankası Enerji Kredisi
    - Aka Kaynaklı Döviz Yatırım Kredisi
    - KFW Kaynaklı Döviz Yatırım Kredisi
    - UBS Kaynaklı Döviz Yatırım Kredisi

- YTL Krediler
  - Banka Kaynaklı Yatırım Kredileri
  - Banka Kaynaklı İşletme Kredileri
  - Bütçe Kaynaklı Yatırım ve İşletme Kredileri
  - Bütçe Kaynaklı KOBİ Kredileri
  - Eximbank Kaynaklı Sevk Öncesi İhracat Kredisi
  - Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
  - TSKB Yatırım Kredileri
- Dünya Bankası İhracat Finansmanı Aracılık Kredisi
- Dünya Bankası Yenilenebilir Enerji Kredisi
- AYB Kredisi
- AYB Çevre Kredisi
- Avrupa Yatırım Bankası Küçük İşletmeler Aracılık Kredisi
- KFW Alman Sanayileşme Fonu :
- KFW Çevre Kredisi:
- KfW KOBİ Kredisi
- Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası Kredileri:
- Fransız Kalkınma Ajansı
- JBIC Kredisi
- EXİMBANK Kredileri
- KOBİ İhracatı Destekleme Kredi Programı
- Vakıfbank
- KOSGEB Destekli Sıfır Faizli Alternatif Kredisi
- HİZMETLER SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER
- Turizmi Teşvik Kanunu:
- TÜBİTAK Destekleri:
- TÜBİTAK Destek Programları :
- TÜBİTAK Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı
- TÜBİTAK Hızlı Destek Programı
- TÜBİTAK Bilimsel Toplantı Destekleme Programı
- Patent Teşvik Sistemi
- TÜBİTAK Sanayi Araştırma-Geliştirme Projeleri Destekleme Programı
- EUREKA Sanayi Ar-Ge Ağı Desteği
- Ar-Ge Proje Pazarı Platformu Destekleme Programı

- Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) Yardımı
- Ar-Ge Proje Pazarı Platformu Destekleme Programı
- Sanayi AR-GE Projeleri Destekleme Programı
- Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri Programı
- Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri Programı
- Sanayi Katılımlı Uluslararası Ar-Ge Projeleri Destekleme (USKA) Programı

6. GENEL DEĞERLENDİRME ve İLÇE KÜNYELERİ

Çevre Düzeni Planı en temel itibarıyla hazırlandıkları iller için ekolojik ve ekonomik sürdürülebilirliği temel alan vizyonlar geliştirmek ve bu vizyonlar çerçevesinde toplumsal meşruiyeti olan ve yerel dinamiklere bağlı ekonomik kalkınma modelleri kurgulamak üzere kavramsallaştırmak gerekir. Bu plan kapsamında yapılan analiz ve sentez çalışmaları sonrasında belirlenen vizyon, amaç, hedef ve planlama yaklaşımları doğrultusunda planlama kararları alınmıştır.

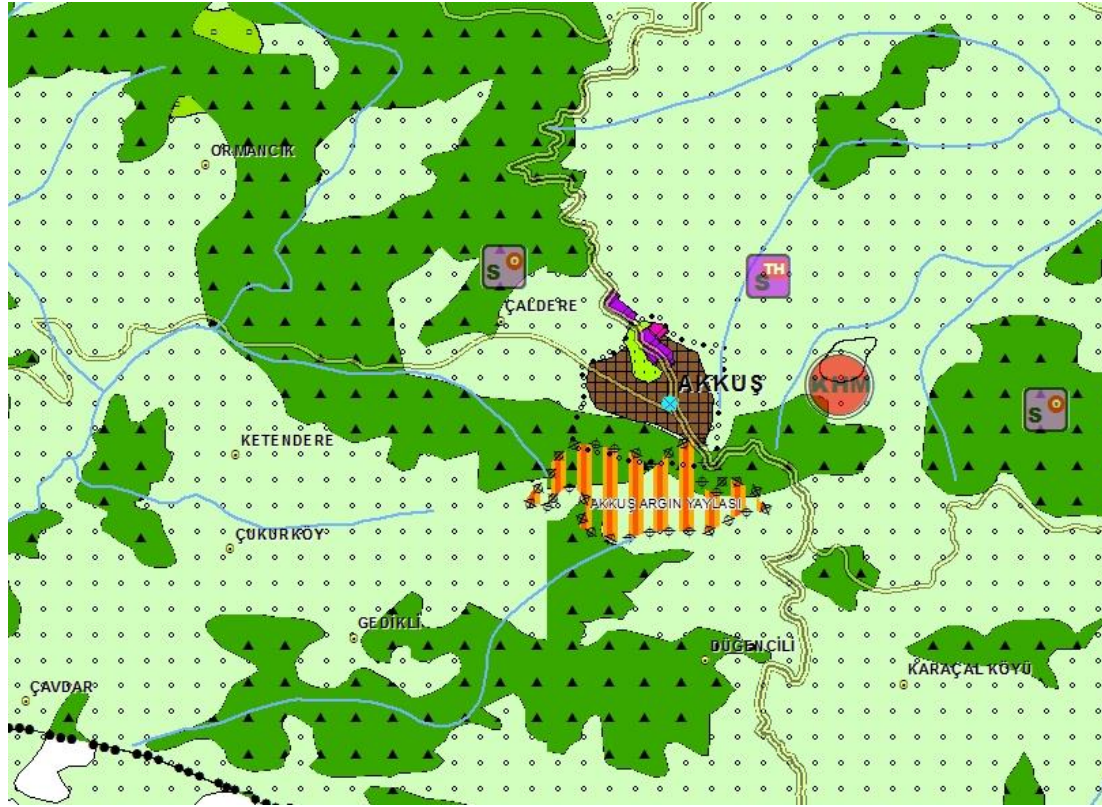
Aşağıdaki ilçe künyelerinde genel sektörel kararlar, ulaşım, teknik altyapıya dair plan kararları ve gelişme alanlarının değerleri verilmiştir. Gelişme alanları belirlenirken, onanlı imar planları incelenmiş, doğal ve yapay eşikler, gelişme eğilimleri ve ihtiyaçları ile doğal riskler göz önünde bulundurulmuş, bunun sonucunda değerler tablolar halinde gösterilmiştir. Onanlı imar planları doğrultusunda gösterilen kentsel gelişme alanları içerisinde bu planlarda tarımsal niteliği korunacak alan ve orman alanları olarak gösterilen bölgeler, Çevre Düzeni Planının dayanağını oluşturan resmi tarım ve orman alanı verileriyle karşılaştırılmış; kentsel gelişme alanları çakışan alanlar çıkartılarak gösterim yapılmıştır. Yine de bu gelişme alanları içerisinde 1/100.000 ölçekli ÇDP'nin konusu olamayacak küçük ve parçalı tarımsal niteliği korunacak alanlar, orman taşkın alanları ve/veya jeolojik sakıncalı alanlar gibi yapılaşmaya açılmaması gereken alanlar yer alabilmektedir. Dolayısıyla bu alanların tümünün yerleşme alanı olduğu sonucu çıkarılmamalıdır.

Planlama bölgesinin bütününde yerleşik alanların içerisinde yer alan yapılaşmış alanların yüksek yoğunluğu ve yapılaşma esasında dağınmış yerleşme düzeninin söz konusu olması itibarıyla kentsel gelişme alanlarının büyüklükleri bu eşikler bağlamında değişebilmektedir. Bu yüzden plan paftasındaki büyüklükler önemli farklılıklar göstermektedir. Bununla birlikte yine bölgede ekolojik ve doğal kaynaklar ile doğal risk alanlarının fazla olmasından ötürü yerleşilebilir alanlar oldukça azdır, bu durum da birçok yerleşmede yoğunlukların yüksek olmasına yol açmaktadır. Planda getirilen yoğunluk değerleri, brüt yoğunluk değerleri olup, yapılacak alt ölçek analiz çalışmaları sonucunda farklı alanlar için farklı yoğunluk değerleri verilebilir. Ancak bu planda gösterilen alansal büyüklükler nüfus projeksiyonları da dikkate alınarak alt ölçekli planlarda yapılacak detaylı analizler sonucunda yapay, doğal ve yasal eşikler doğrultusunda daraltılabilir.

Aşağıda her ilçeye dair kentsel yerleşim ve projeksiyon kararları, sektörel gelişim kararları ve ulaşım, teknik altyapı kararları ayrıntıları ile belirtilmiştir.

ORDU - Akkuş

SEKTÖREL KARARLAR

- Kentsel Hizmet Merkezi olarak planlanan ilçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve özellikle hayvancılık sektörleridir.
- Bölgedeki normal baltalık ve normal koru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların devamlılığı sağlanacaktır (bkz 4.6.2).
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerinin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı (sanayi alanı içerisinde) ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması kararlaştırılmıştır. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.
- Hayvancılık sektörünün gelişimi için meraların tespit ve ıslah çalışmaları ivedilikle bitirilecek ve kaba yem üretimi ile silajlık mısır üretimi artırılabilecektir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Potansiyel kil-tras alanlarında alt ölçeklerde detaylı analiz yapıldıktan sonra cevherler değerlendirilecektir. Bu potansiyelin işlenmesine yönelik ilçede doğal eşikler ve yerleşmeler dikkate alınarak inşaat ve çimento sanayi teşvik edilecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, sürdürülebilirlik ve koruma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

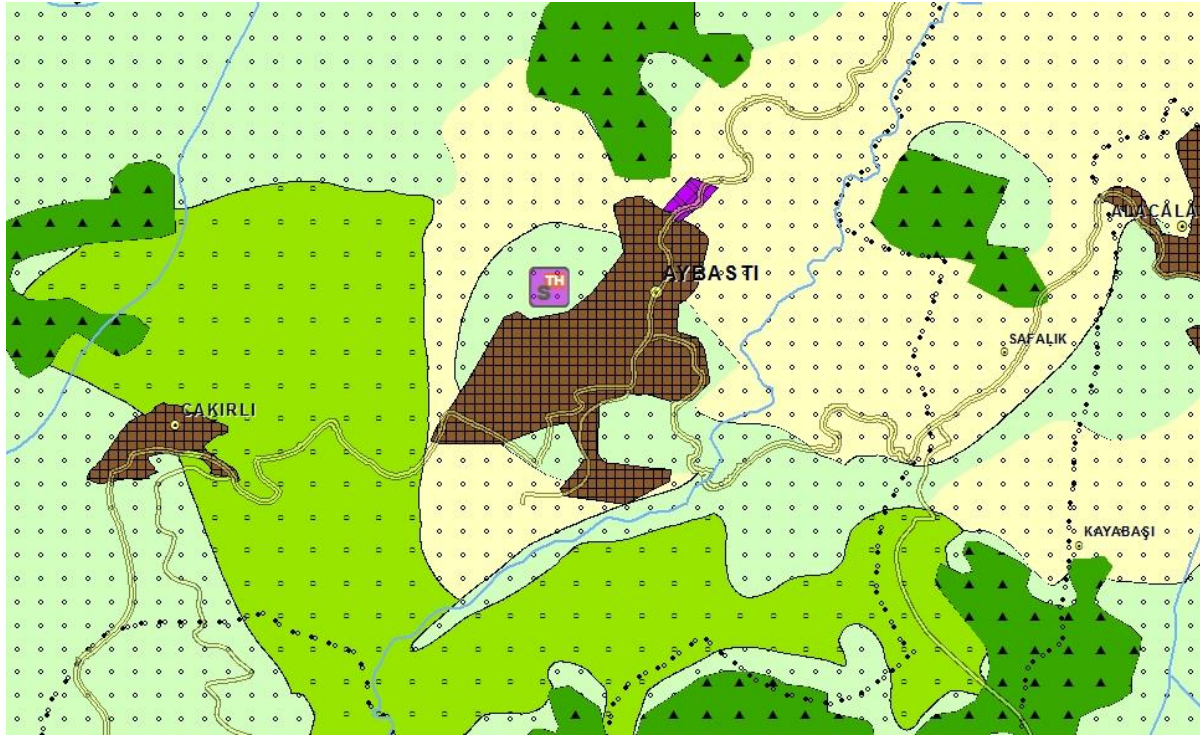
- Ünye-Akkuş-Niksar bağlantısının kademesinin artırılması ile birlikte Ordu'nun Tokat ile ilişkisi etkin bir şekilde kurularak, insan, mal ve hizmet akışı süreklileştirilmiştir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
8768	55	159	20.000

6.1 ORDU - Aybastı

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
14326	70	203	25.000

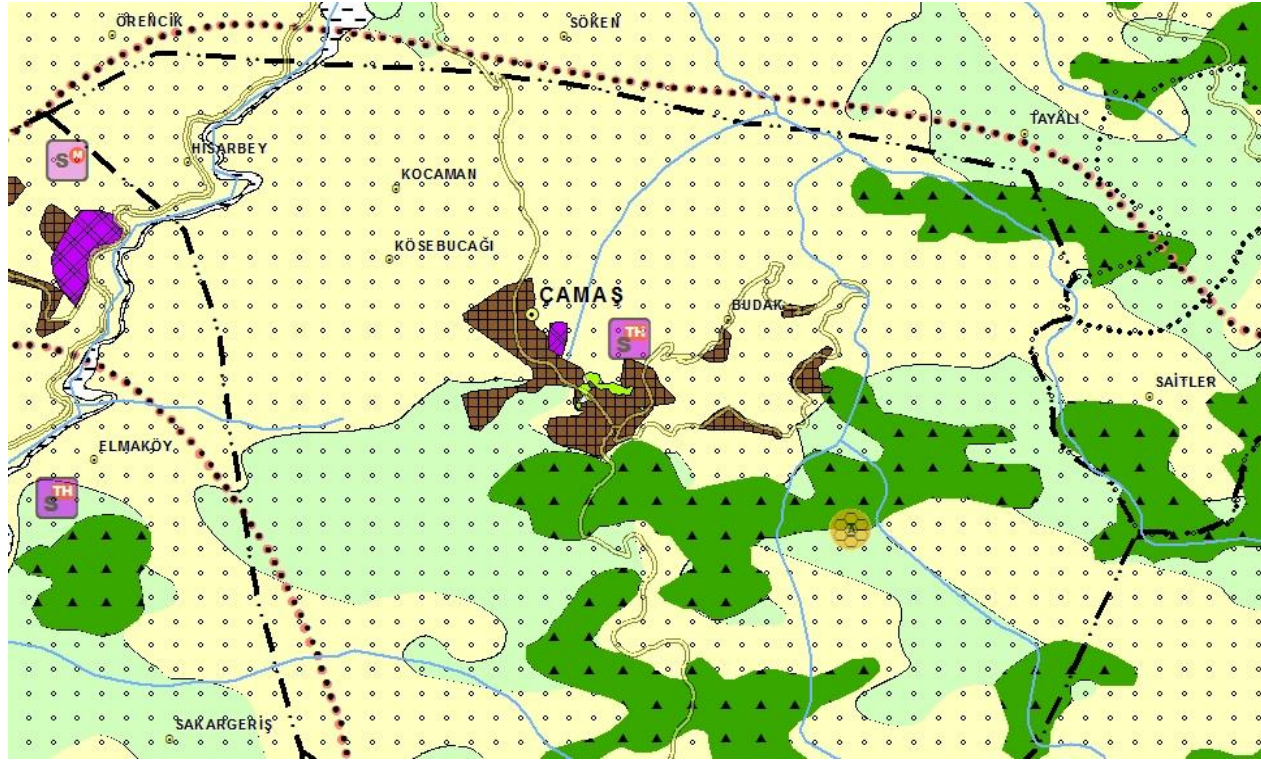
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve özellikle hayvancılık sektörleridir.
- Hayvancılık sektörünün gelişimi için meraların tespit ve ıslah çalışmaları ivedilikle bitirilecek ve kaba yem üretimi ile silajlık mısır üretimi desteklenecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, sürdürülebilirlik ve koruma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır (bkz. 4.4.3.3).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- El sanatlarına, halı ve kilim dokumacılığına dair teşvik sistemi geliştirilecek. Ürünlerin yerel ve daha üst ölçeklerde pazarlanması sağlanacaktır.
- Tatlı su ve kültür balıkçılığı, koruma ilkeleri göz önünde tutularak, alt ölçeklerde belirlenecek mekânsal tespitler doğrultusunda uygulamaya geçirecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.2 ORDU - Çamaş

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır.
- Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması sağlanacaktır (bkz. 4.6.1.).
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır (bkz.4.4.3.3.).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
10047	38	266	20.000

6.3 ORDU - Çatalpınar

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve madencilik sektörleridir.
- İlçedeki potansiyel yeraltı kaynaklarının, alt ölçekli detay analizleri sonrasında, koruma ilkeleri doğrultusunda madencilik sektörü ekseninde geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
10265	69	149	20.000

6.4 ORDU – Çaybaşı

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması sağlanacaktır (bkz. 4.6.1.).
- İlçe merkezinde tarımsal ürünler işlenerek katma değeri arttırılacaktır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır (bkz. 4.4.3.3).
- Alternatif tarımsal üretim olarak arıcılık, ormancılık ve kivi yetiştiriciliği desteklenecektir. Bununla birlikte ilçede gerçekleştirilen halı dokumacılığı faaliyetleri desteklenecek, üretim faaliyetleri organize hale getirilerek pazarlama çalışmalar etkinleştirilecektir.
- Kırsal kalkınmaya yönelik hayvancılık, hayvansal üretim faaliyetleri ve buna dayalı sanayi geliştirilecektir. Hayvancılık sektörünün gelişimi için meraların tespit ve ıslah çalışmaları ivedilikle bitirilecek ve kaba yem üretimi ile silajlık mısır üretimi desteklenecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

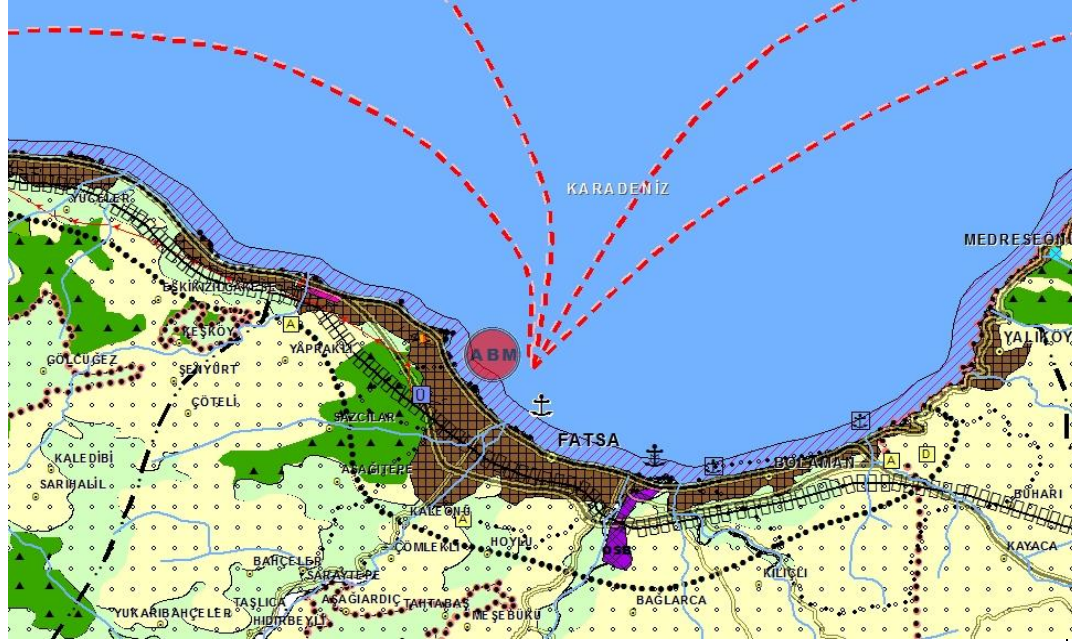
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
4810	23	15.000

6.5 ORDU – Fatsa

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması sağlanacaktır (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri arttırılacaktır.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi kararlaştırılan tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi kararlaştırılmıştır. Depolamaya yönelik uygulama alanları alt ölçekteki planlama çalışmalarında kesinleştirilecektir.
- Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması amacıyla tersane geliştirilecektir.
- İlçedeki potansiyel yeraltı kaynaklarının, alt ölçekli detay analizleri sonrasında, koruma ilkeleri doğrultusunda madencilik sektörü ekseninde geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Fatsa-Reşadiye ulaşım bağlantısı 2. kademe karayolu olarak planlanarak Tokat-Ordu arasında insan, mal ve hizmet akışının güçlendirilmesi kararlaştırılmıştır.
- Mevcut 1. derece karayolu bağlantısı, demiryolu hattı ile desteklenmiştir (bkz. 4.1.1.4.2.).
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
63721	758	84	130.000

6.6 ORDU - Gölköy

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
24162	70	346	60.000

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, sürdürülebilirlik ve koruma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.
- Bölgedeki normal baltalık ve koru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla ve orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların devamlılığı sağlanacaktır (bkz 4.6.2.). Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerın kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 3.6.1.).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Kuzey-güney bağlantıları etkinleştirilmek amacıyla, Ordu Merkez İlçe-Ulubey-Gürgentepe-Gölköy-Mesudiye karayolu bağlantısı güçlendirilmiş, kademesi artırılmıştır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Depolama alanları ile üretim yapılan ilçe merkezleri arasında ulaşımın daha elverişli yapılabilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.

6.7 ORDU - Gülyalı

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1.).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.
- Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması amacıyla biri yat, diğeri tekne yapımına yönelik iki adet tersane planlanmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Ordu – Giresun bölgesine hizmet edecek bir havaalanı planlanmıştır.

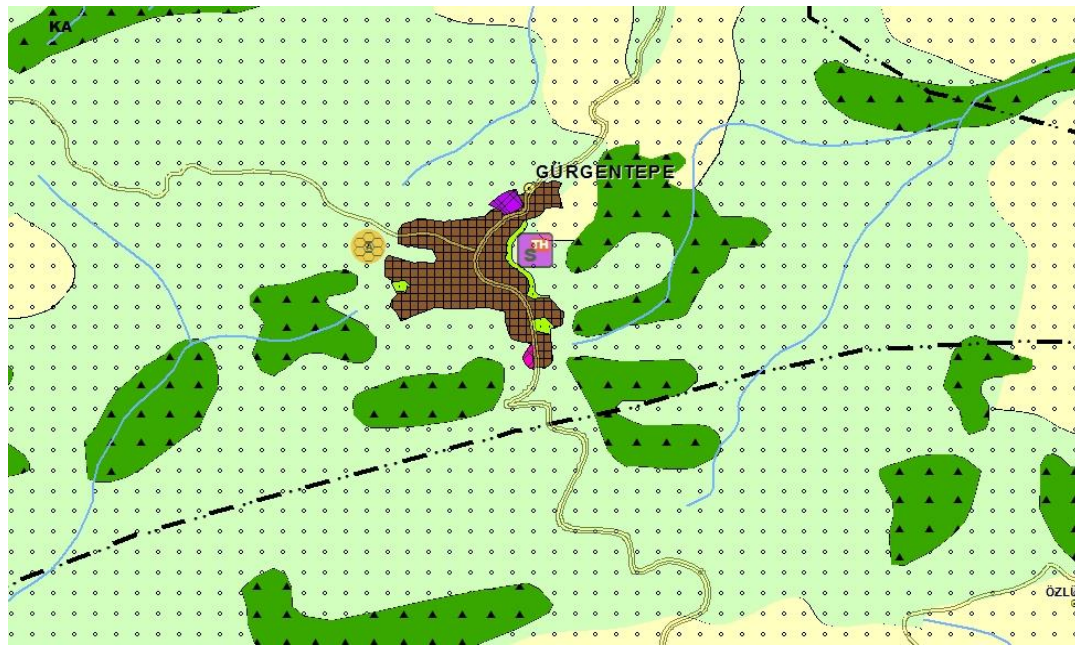

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
5245	65	80	15.000

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.8 ORDU – Gürgentepe

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1). Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır. Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.2.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini arttırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

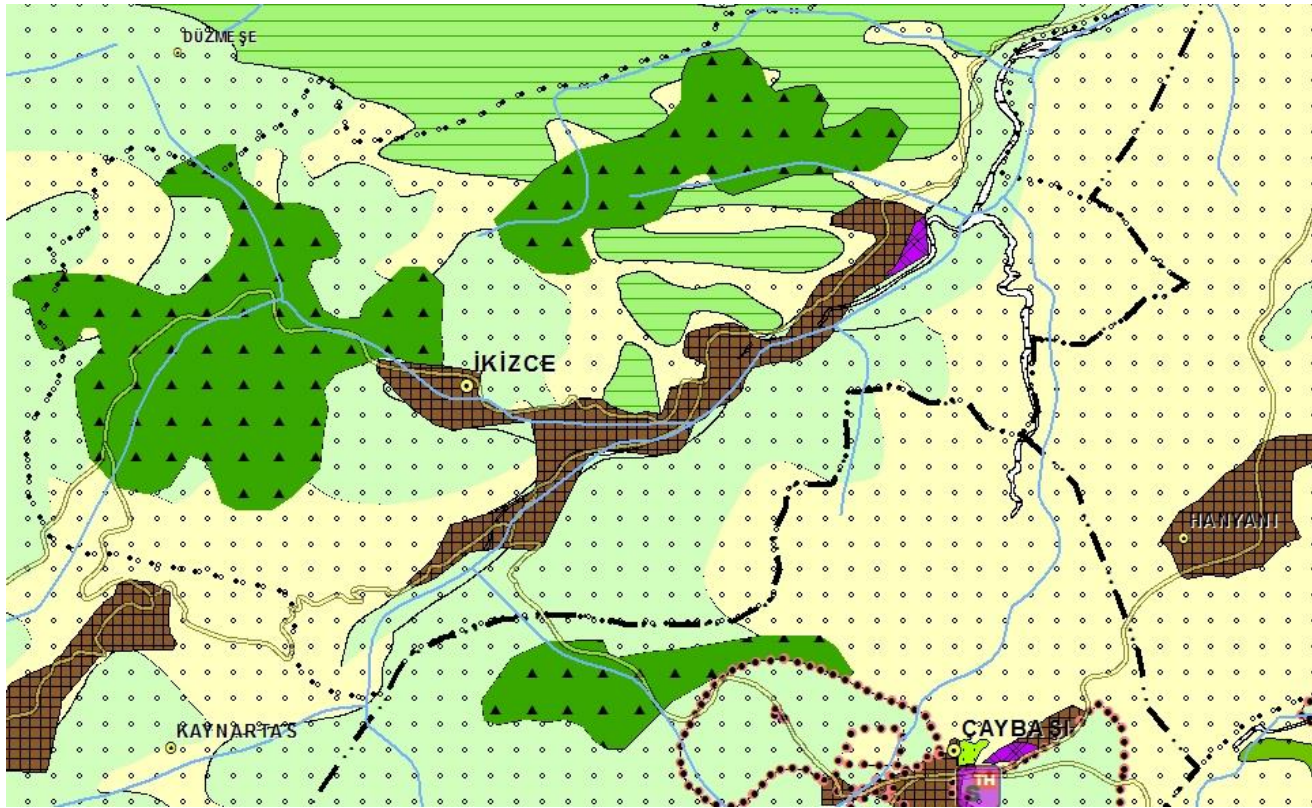
Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
18313	42	440	30.000

- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Ordu ilinin geneline hizmet edecek, ÇED çalışması bitirilmiş, Katı Atık Düzenli Depolama ve Bertaraf Tesisi Gürgentepe-Çamaş güzergâhı üzerinde hizmete geçirilecektir.
- Ordu Merkez İlçe-Ulubey-Gürgentepe-Gölköy-Mesudiye bağlantısının kademesi artırılarak kuzey-güney karayolu bağlantıları güçlendirilmiştir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.9 ORDU - İkizce

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretiminin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Alternatif ürün olarak kivi yetiştiriciliği desteklenip, organize hale getirilerek ilçe ekonomisine katkısı arttırılacaktır (bkz. 3.6.1).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

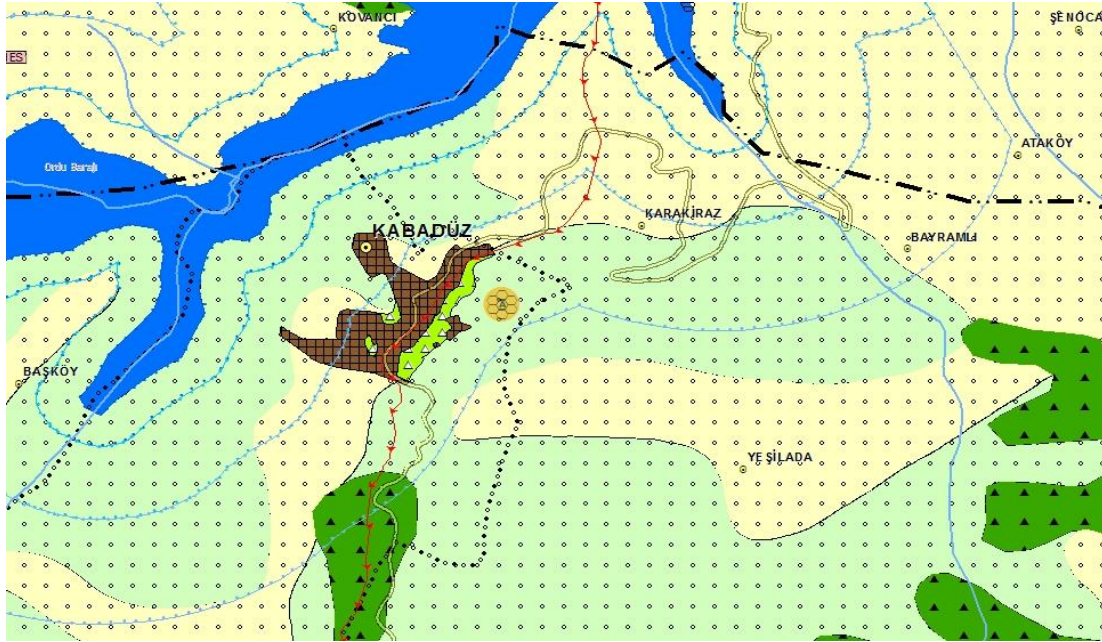
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
10427	92	113	25.000

6.10 ORDU – Kabadüz

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
4018	30	134	10.000

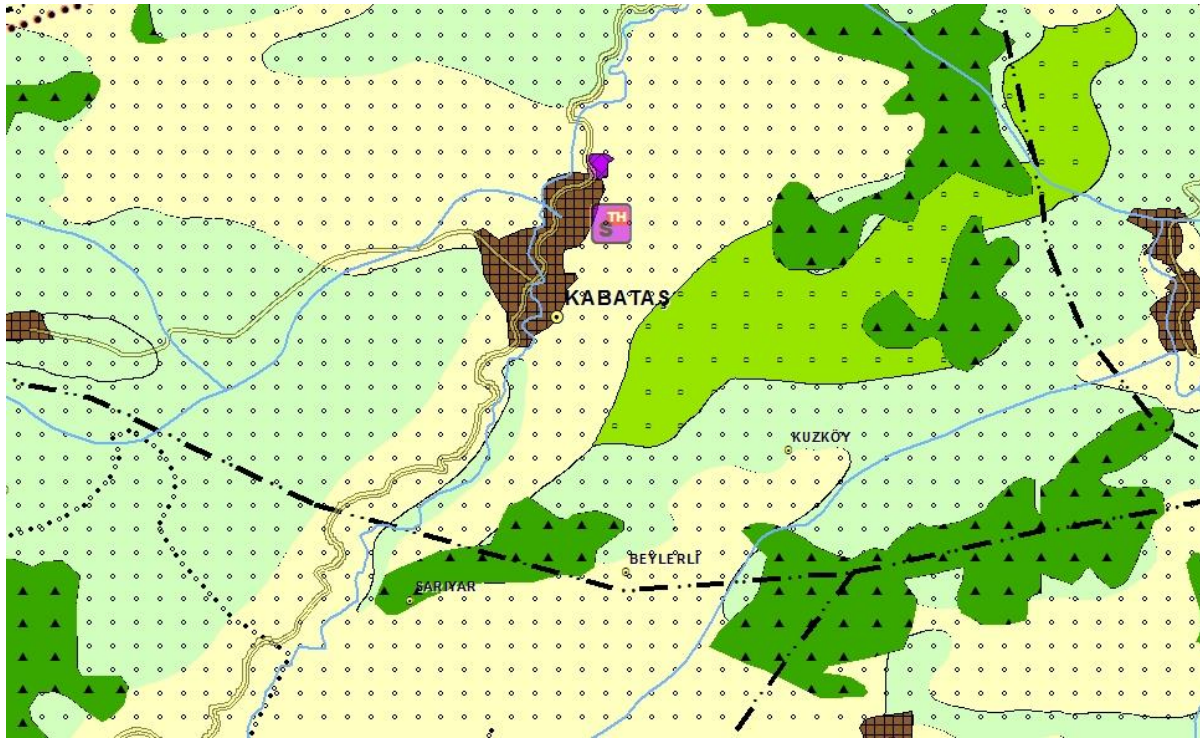
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri arttırılacaktır.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlçedeki yeraltı kaynaklarının, madencilik sektörü ekseninde gelişmesi öngörülmüştür. Potansiyel yer altı kaynakları alt ölçekteki detay çalışmaları sonrasında, çevre koruma ilkeleri ve plan kararları doğrultusunda işletilecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma ilkeleri ve esasları doğrultusunda geliştirilmeleri planlanmıştır.
- Kivi yetiştiriciliği desteklenip, organize hale getirilerek ilçe ekonomisine katkısı arttırılacaktır (bkz. 4.6.1).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.11 ORDU - Kabataş

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabacaktır.
- El sanatlarına, halı ve kilim dokumacılığına dair teşvik sistemi geliştirilecek. Ürünlerin yerel ve daha üst ölçeklerde pazarlanması amacıyla kooperatif tarzı üretime geçilecektir.
- Tath su ve kültür balıkçılığı, koruma ilkeleri göz önünde tutularak, alt ölçeklerde belirlenecek mekânsal tespitler doğrultusunda geliştirilecektir (bkz. 4.6.4.).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği

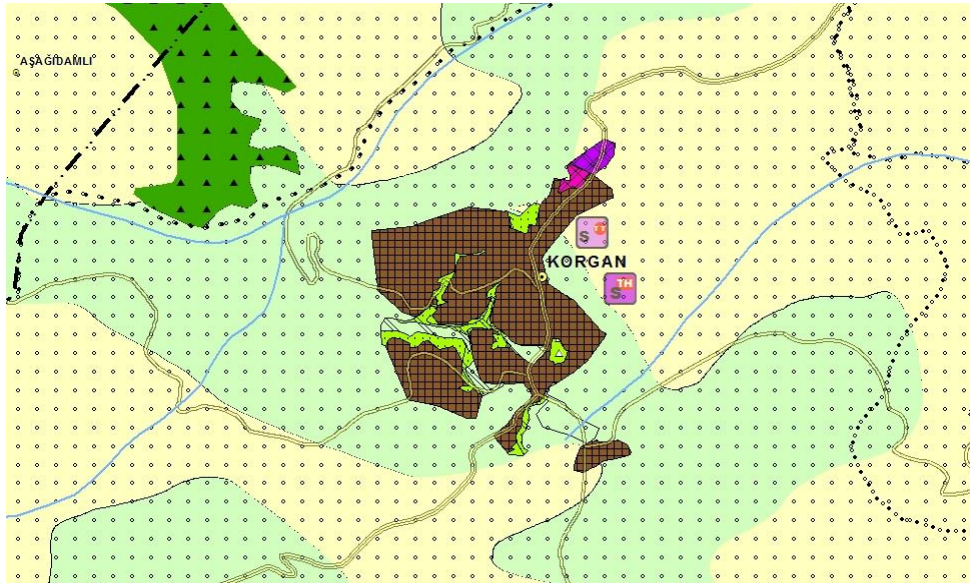
KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
9211	31	302	20.000

kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

■ Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.12 ORDU - Korgan

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler özellikle hayvancılık olmak üzere tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır (4.4.3.3).
- Et, süt üretimi, kültür balıkçılığı ve mısır, patates gibi diğer gıda ürünlerinin işlenmesine dayalı sanayi faaliyetleri çevre yerleşmelerle birlikte geliştirilecektir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- El sanatlarına, halı ve kilim dokumacılığına dair teşvik sistemi geliştirilecek. Ürünlerin yerel ve daha üst ölçeklerde pazarlanması amacıyla kooperatif tarzı üretime geçilecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma ilkeleri ve esasları doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır. Çim kayağı ve kış turizmi potansiyelleri ön plana çıkmaktadır.
- Potansiyel kil-tras alanlarında alt ölçeklerde detaylı analiz yapıldıktan sonra cevherler değerlendirilecektir. Bu potansiyelin işlenmesine yönelik ilçede doğal eşikler ve yerleşmeler dikkate alınarak inşaat ve çimento sanayi geliştirilecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
15587	80	194	25.000

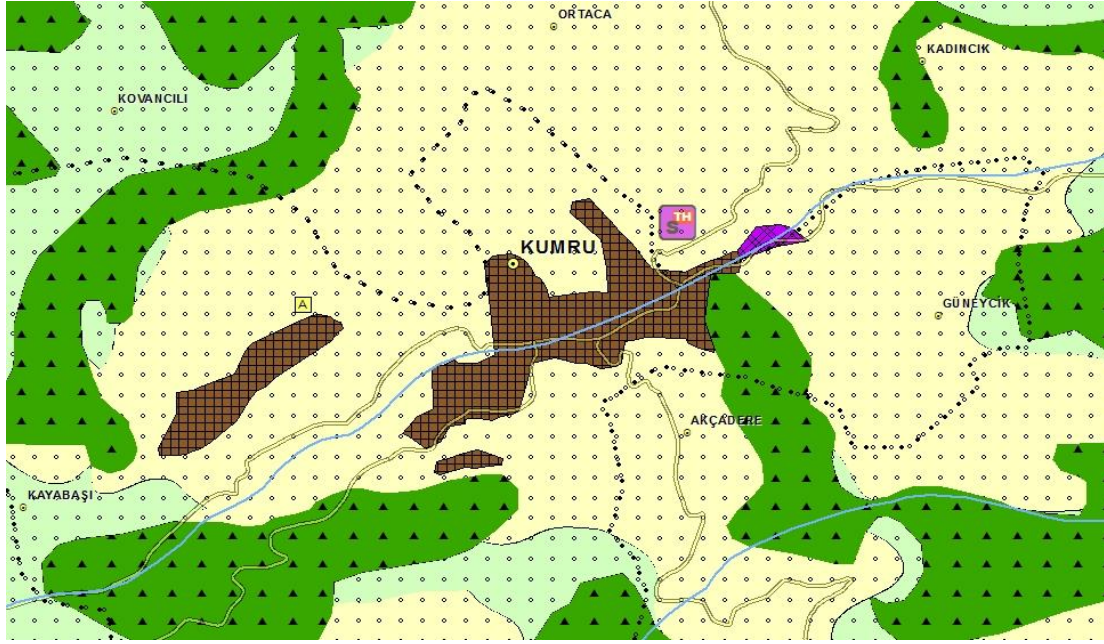
- Tatlı su ve kültür balıkçılığı, koruma ilkeleri göz önünde tutularak, alt ölçeklerde belirlenecek mekânsal tespitler doğrultusunda geliştirilecektir (bkz. 4.6.4.).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Korgan-İslamdağ-Fatsa karayolu ve Korgan-Niksar karayolu bağlantısı kurularak ilçenin güney ve kuzey ilişkileri geliştirilmiştir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.13 ORDU - Kumru

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, özellikle hayvansal üretim ve turizm sektörleridir.
- Hayvancılık sektörünün gelişimi için meraların tespit ve ıslah çalışmaları ivedilikle bitirilecek ve kaba yem üretimi ile silajlık mısır üretimi desteklenecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır (4.4.3.3.).
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma ilkeleri ve esasları doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.
- Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- El sanatlarına, halı ve kilim dokumacılığına dair teşvik sistemi geliştirilecek. Ürünlerin yerel ve daha üst ölçeklerde pazarlanması amacıyla kooperatif tarzı üretime geçilecektir.
- Tath su ve kültür balıkçılığı, koruma ilkeleri göz önünde tutularak, alt ölçeklerde belirlenecek mekânsal tespitler doğrultusunda geliştirilecektir (bkz. 4.6.4.).

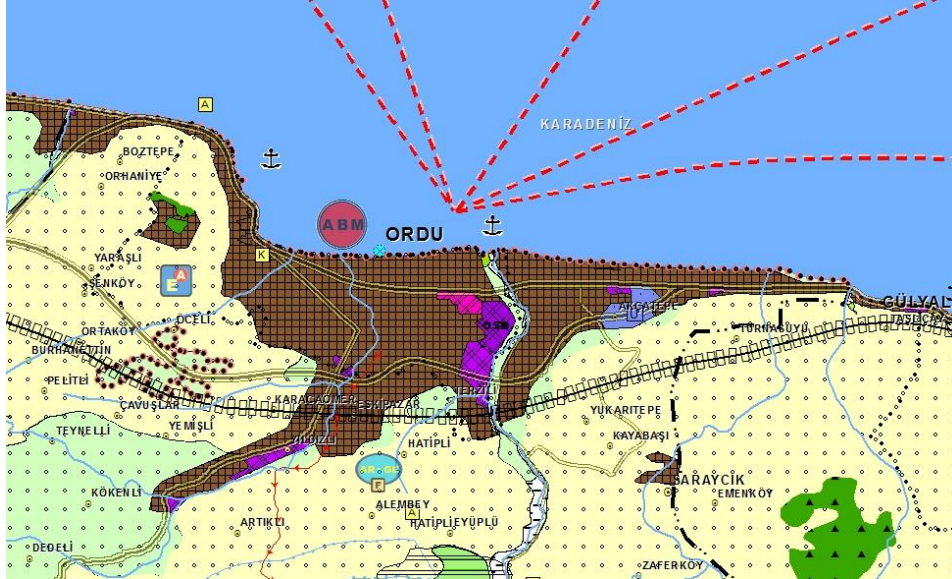
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
18057	98	185	25.000

6.14 ORDU – Merkez İlçe

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi, hizmetler ve turizm sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi kararlaştırılan tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Belirlenen sanayi alanlarında balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi kararlaştırılmıştır.
- İlçenin zengin olan florası arıcılık sektörü ve bal üretiminin geliştirilmesi ile kırsal kalkınmaya katkı sağlaması öngörülmektedir. Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır. Kırsal alanda ön işleme, süzme gibi faaliyetlerin yapılacağı sektörün paketleme, pazarlama organizasyonu üretici birliklerinin etkin katılımıyla ilçe merkezinde gerçekleştirilecektir (4.6.3).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Ordu Çevre Yolu, Ordu-Mesudiye-Sivas Dereyolu, Ordu Merkez-Ulubey-Gürgentepe-Gölköy bağlantılarının kademesinin artırılması ile ilçe merkezinin kuzey-güney ve doğu-batı akslarındaki insan, mal ve hizmet akışı güçlendirilmiştir.
- Ordu limanı, genel kullanımın yanı sıra kapasitesi geliştirilerek turizme

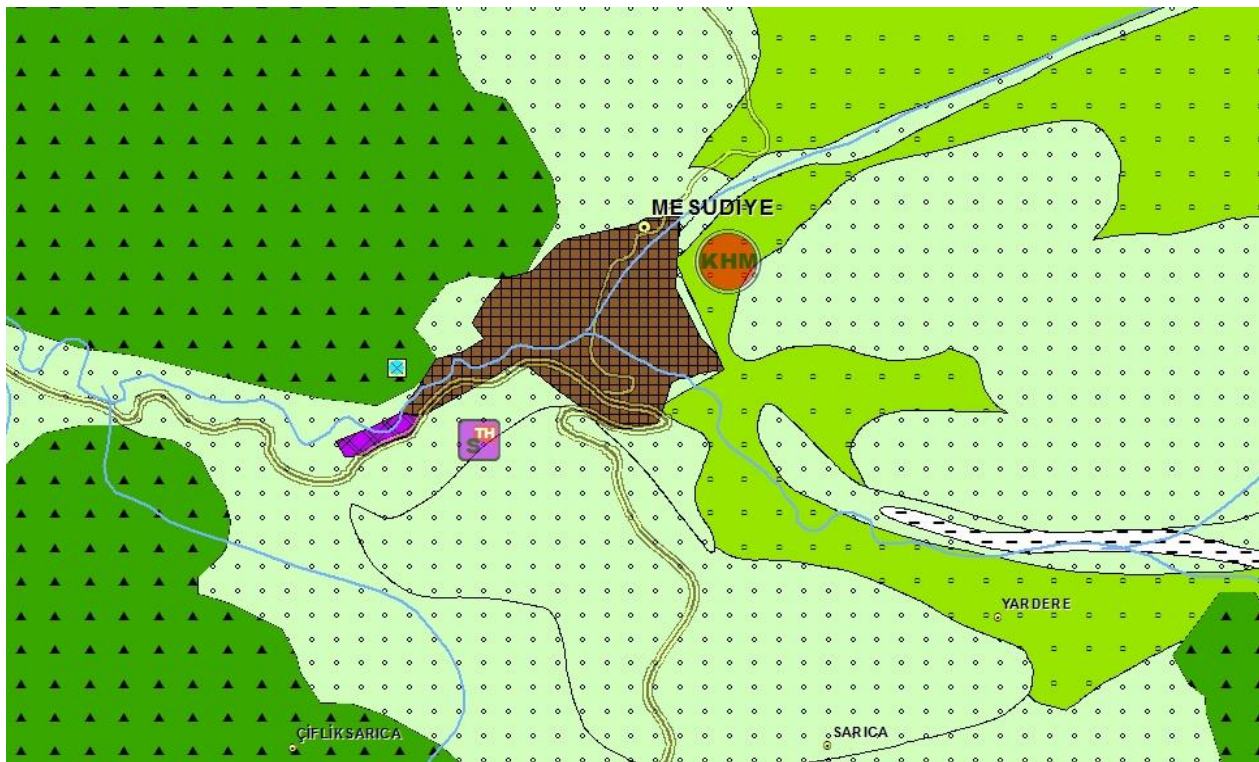
KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
112525	1735	65	210.000

yönelik yolcu taşımacılığı amaçlı düzenlenip, tasarlanacaktır.

- Karadeniz Bölgesini batı ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi kararlaştırılmıştır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.15 ORDU - Mesudiye

SEKTÖREL KARARLAR

- Kentsel Hizmet Merkezi olarak planlanan ilçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçedeki potansiyel yeraltı kaynaklarının, alt ölçekte detaylı çalışmaları yapılarak madencilik sektörü ekseninde geliştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu potansiyelin işlenmesine yönelik faaliyetlerin, ilçede doğal eşikler ve yerleşmeler dikkate alınarak belirlenen maden sanayi alanına yönlendirilmesi planlanmıştır.
- İlçenin potansiyelleri dikkate alındığında, yapılacak alt ölçekli analiz ve araştırmalar ile birlikte Organik Tarım faaliyetlerinin yapılması kararlaştırılmıştır (bkz. 4.6.1).
- İlçede tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma ilkeleri ve esasları doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
5665	34	167	20.000

■ Ordu Merkez-Mesudiye-Koyulhisar-Sivas bağlantısının kademesi artırılarak güney illeri ile olan insan, mal ve hizmet akışı güçlendirilmiştir.

■ İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerseçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

■ Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerseçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.16 ORDU - Perşembe

SEKTÖREL KARARLAR

■ İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.

■ İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır (4.4.3.3).

■ Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır. İlçenin kıyı kesimi (Bolaman tarafı) turizm potansiyeli yüksek bir alandır.

■ Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi kararlaştırılan tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Belirlenen sanayi alanlarında balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi kararlaştırılmıştır.

■ İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).

■ Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.

■ Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

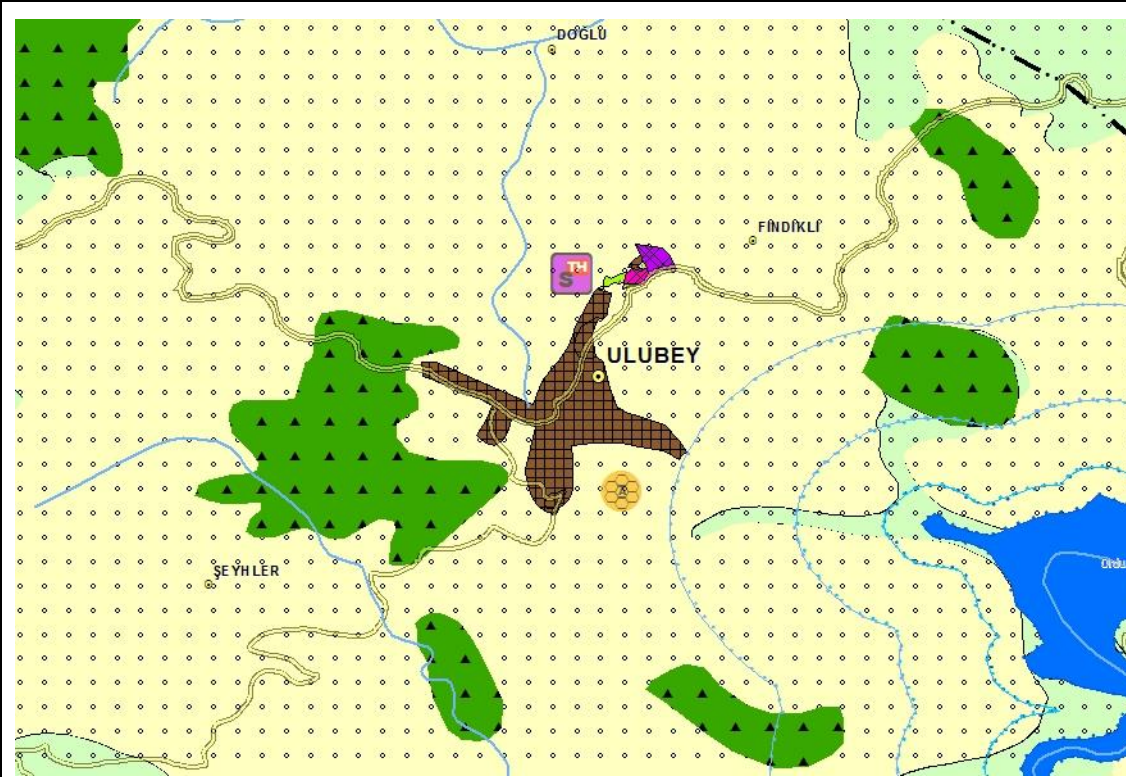
Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
10804	359	30	30.000

kapasitesinin artırılması ahşap yat üretimine yönelik tersane yapılması kararlaştırılmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.17 ORDU – Ulubey

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır (4.4.3.3.).
- İlçede tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değeri getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kivi yetiştiriciliği desteklenip, organize hale getirilerek ilçe ekonomisine katkısı artırılabilecektir (bkz. 4.6.1).
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma ilkeleri ve esasları doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.

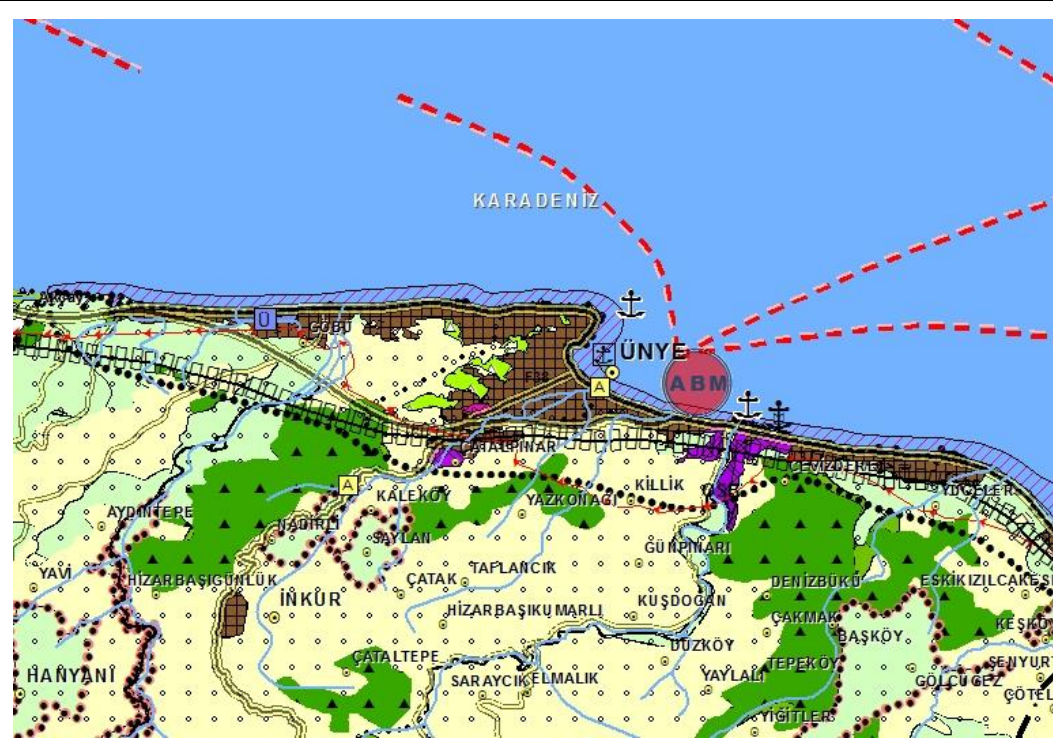
KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
9128	45	203	20.000

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Ordu Merkez İlçe-Ulubey-Gürgentepe-Gölköy-Mesudiye bağlantısının yol kademelenmesi artırılmış böylece kuzey-güney bağlantıları etkinleştirilmiştir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.18 ORDU - Ünye

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan çevre yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma ilkeleri ve esasları doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.
- Potansiyel kil-tras alanlarında alt ölçekte detaylı analiz yapıldıktan sonra cevherler değerlendirilecektir. Bu potansiyelin işlenmesine yönelik ilçede doğal eşikler ve yerleşmeler dikkate alınarak inşaat ve çimento sanayi geliştirilecektir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. İlçede belirlenen sanayi alanlarında balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi kararlaştırılmıştır.
- Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması amacıyla tersane geliştirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

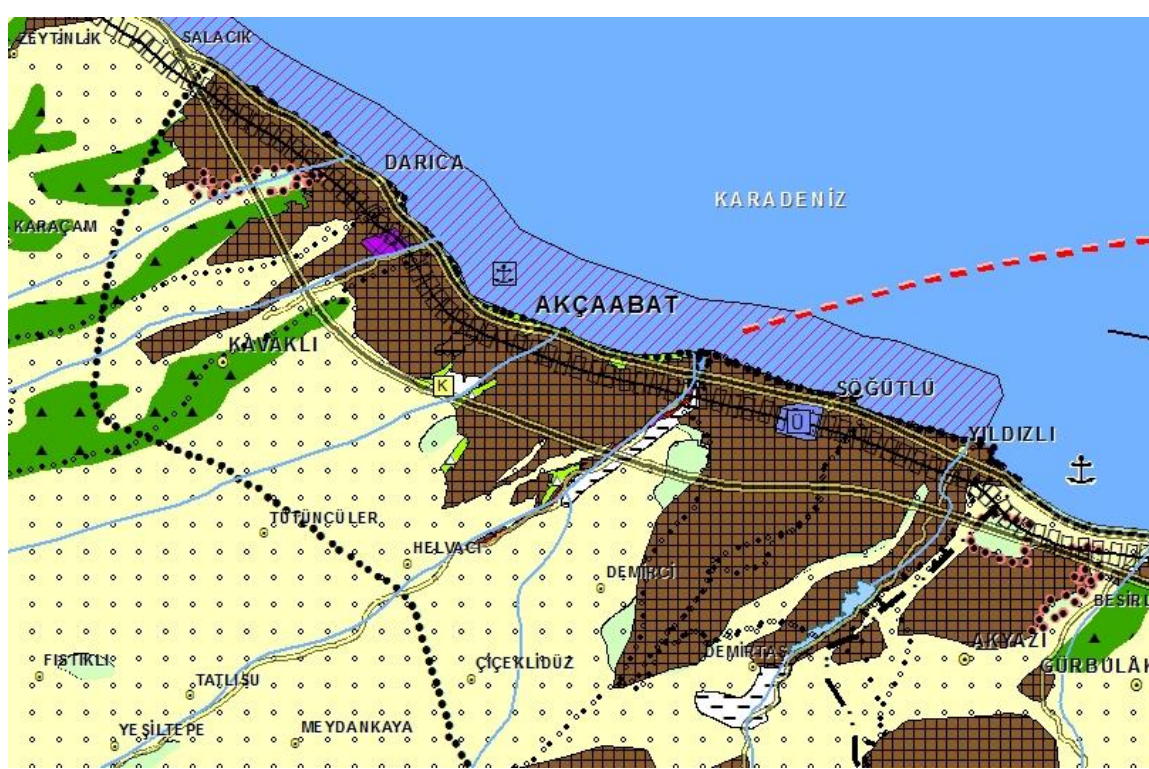
KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
61522	731	84	130.000

- Mevcut 1. derece karayolu ulaşım bağlantısının, planlanan demiryolu ile desteklenmesi kararlaştırılmıştır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.19 TRABZON - Akçaabat

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
39102	247	158	100.000

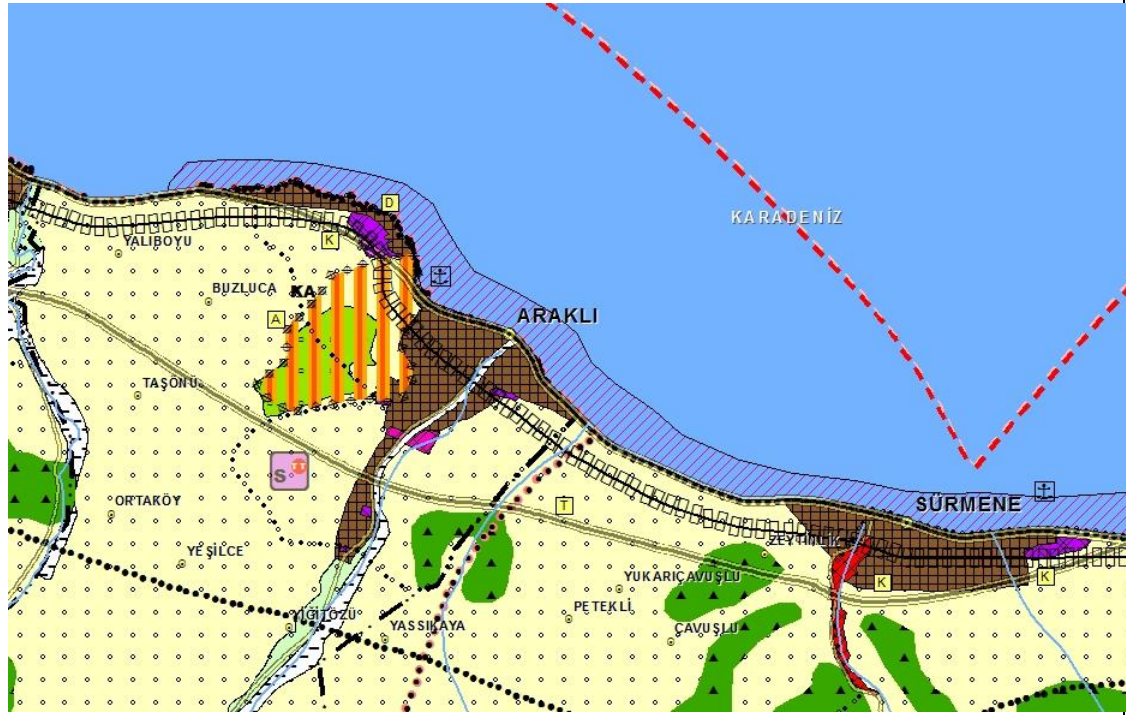
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazanacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu yönde kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür (bkz. 4.4.2.1.).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür (bkz. 4.6.4).
- Tütün yetiştiriciliği desteklenerek, işlenip mamul ürün olarak pazara sunulması sağlanacaktır.
- Sebze, narenciye, mısır, fasulye gibi tarımsal ürünlerin yetiştiriciliği teşvik edilerek organize pazar kanalları oluşturulacaktır.
- Akçaabat Köftesine yönelik tanıtım, pazarlama, teşvik mekanizmaları geliştirilerek yerel ekonomik kalkınmaya katkısının artırılması sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.20 TRABZON - Araklı

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay ve fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir. Katma değeri yüksek sanayi ürünlerin üretimi teşvik edilecektir.
- Hayvancılık desteklenecek, bununla birlikte hayvansal üretimin işlenmesi sağlanacaktır.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu kapsamda kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür (bkz. 4.4.2.1.).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Potansiyel kil-tras alanlarında alt ölçeklerde detaylı analiz yapıldıktan sonra cevherler değerlendirilecektir. Bu potansiyelin işlenmesine yönelik ilçede doğal eşikler ve yerleşmeler dikkate alınarak inşaat, tuğla ve çimento sanayi teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini batı ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür. Mevcut 1. derece ulaşım bağlantısı demiryolu ile desteklenmesi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir. Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)
22506	199	113

6.21 TRABZON - Arsin

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler sanayi, tarım ve hizmetler sektörleridir.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu kapsamda kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür (bkz. 4.4.2.1). Bölgenin geneline yönelik Gölçük Mevkiinde KTÜ'ye bağlı teknokent kurulacaktır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir. Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.
- Ormancılığa dayalı sanayileşme desteklenecektir. İlçe merkezinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür (bkz. 4.6.2).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini batı ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)
13038	143	91

6.22 TRABZON - Beşikdüzü

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)
29766	174	172

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve sanayi sektörleridir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla bahççilik geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür (bkz. 4.6.4.).
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir. Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, sürdürülebilirlik ve koruma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini batı ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.23 TRABZON - Çarşıbaşı

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve sanayi sektörleridir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin geliştirilmesi kararlaştırılmıştır (bkz. 4.6.4.).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.

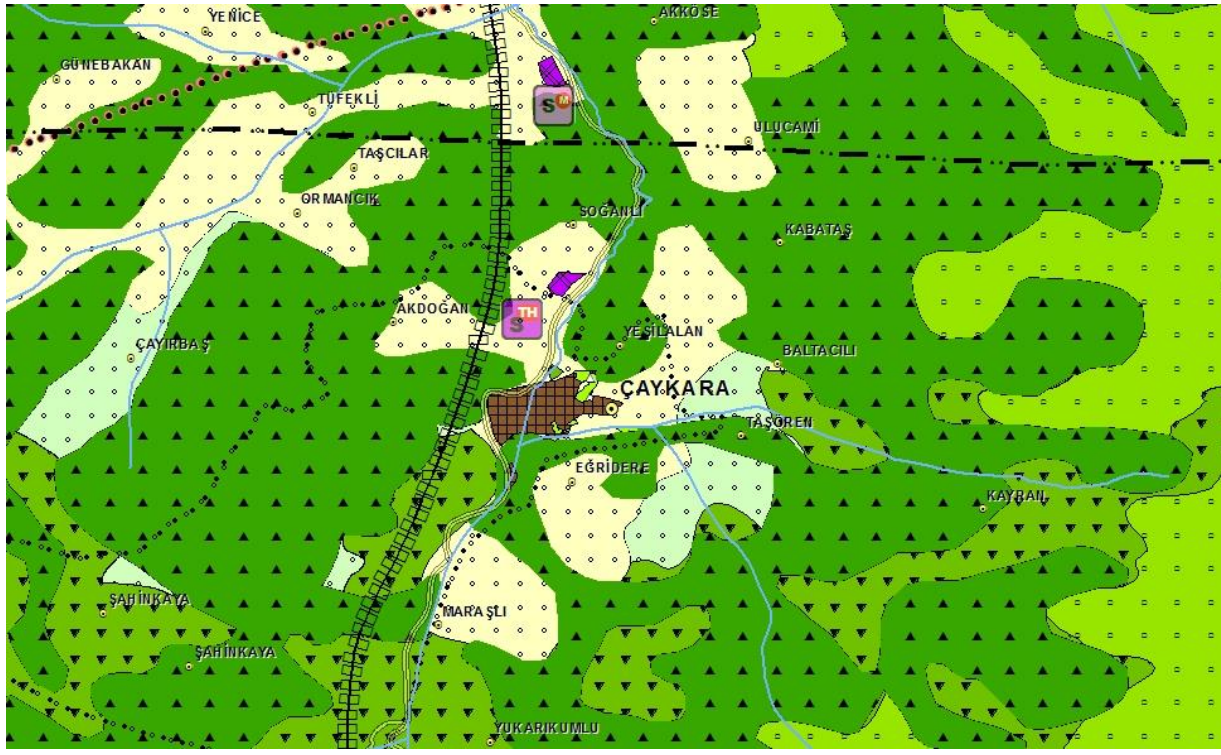
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini batı ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu	Gelişme Alanı (ha)
8532	82	104	25.000	105

6.24 TRABZON - Çaykara

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu	Gelişme Alanı (ha)
5829	19	305	9.000	22

SEKTÖREL KARARLAR

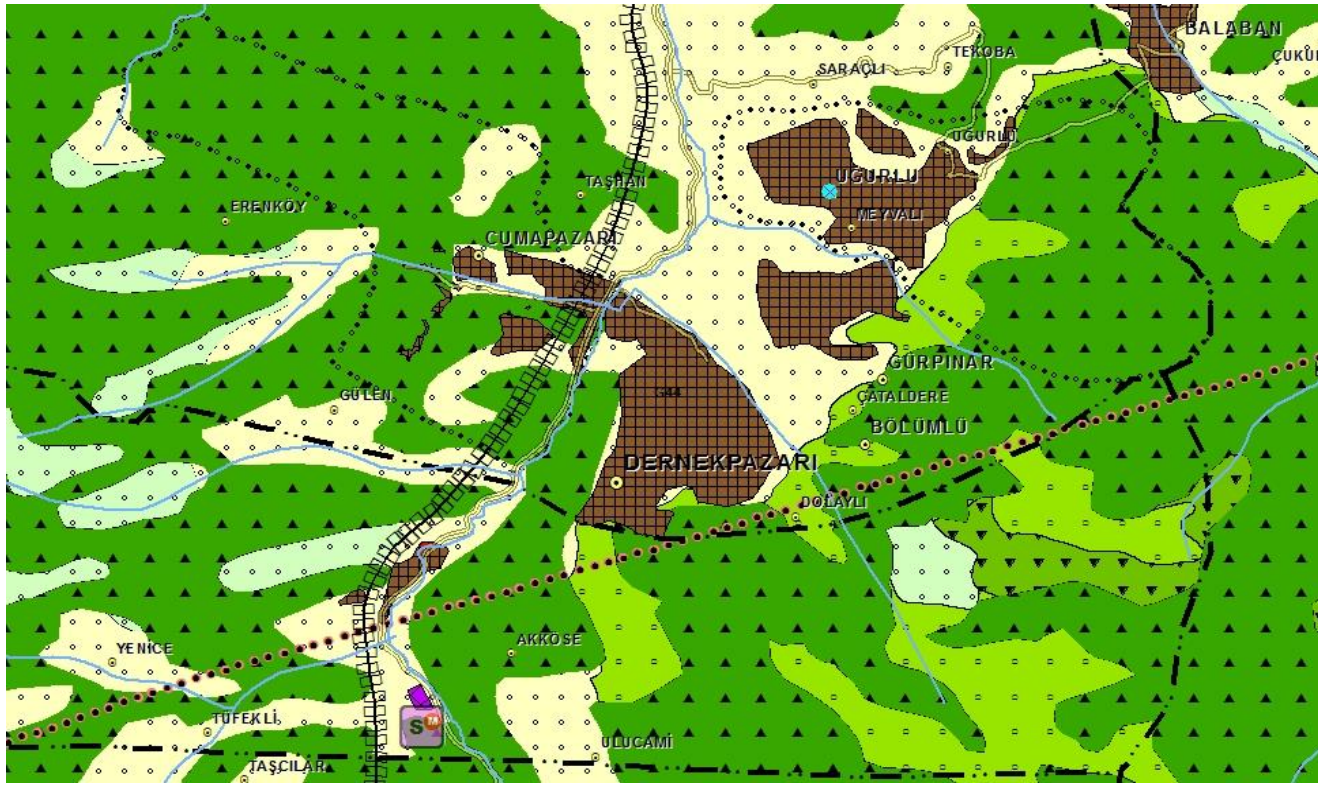
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler turizm ve tarım sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazanacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır (bkz. 4.4.3.2.).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- İlçede önemli potansiyele sahip olan maden kaynaklarının ilçe ekonomisine katkısı göz önünde bulundurularak geliştirilmesi önerilmiştir. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma kullanma ilkeleri doğrultusunda turizm sektörünün geliştirilmesi planlanmıştır.
- Kültür balmıklığı, bölgedeki mevcut potansiyeli ile geliştirilmesi kararlaştırılan sektörlerden biridir.
- Hayvancılık desteklenecek, bununla birlikte hayvansal üretimin işlenmesi sağlanacaktır.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için alt ölçekte belirlenecek uygun alanlara depolama alanı oluşturulacak ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.2.)

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.25 TRABZON - Dernekpazarı

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu	Gelişme Alanı (ha)
5108	9	555	7.000	15

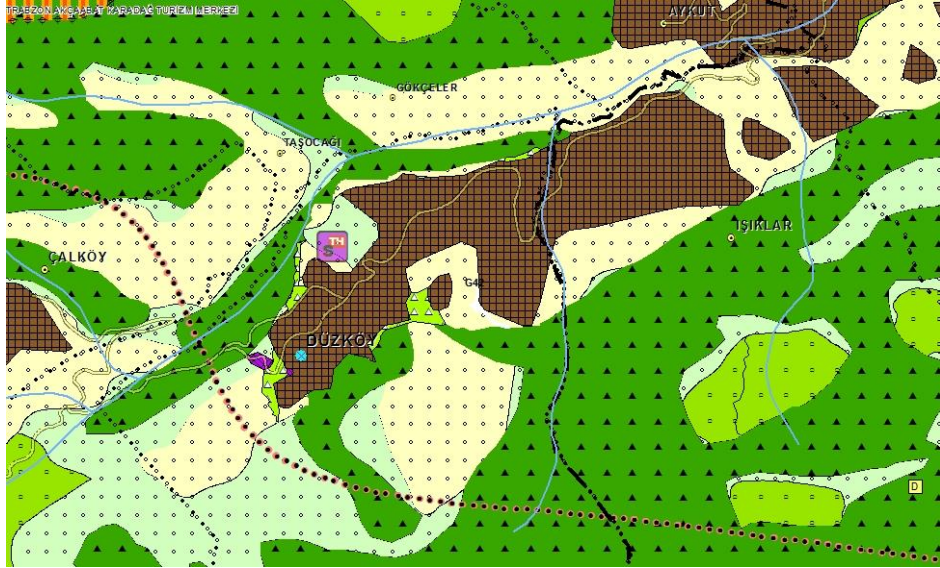
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve madencilik sektörleridir.
- İlçede önemli potansiyele sahip olan maden kaynaklarının ilçe ekonomisine katkısı göz önünde bulundurularak, sürdürülebilirlik ve koruma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması geliştirilecektir (bkz. 4.6.1.)
- Madencilığe yönelik potansiyel alanların mevcudiyetinden ötürü ilçe/bölge ekonomisine katkı sağlayacak maden sanayi geliştirilmiştir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İnsan ve mal akışı ilçeden geçmesi kararlaştırılan ve kuzey-güney bağlantısını sağlayan demiryolu ile sağlanacaktır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.26 TRABZON - Düzköy

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu	Gelişme Alanı (ha)
6863	58	119	17.000	173

SEKTÖREL KARARLAR

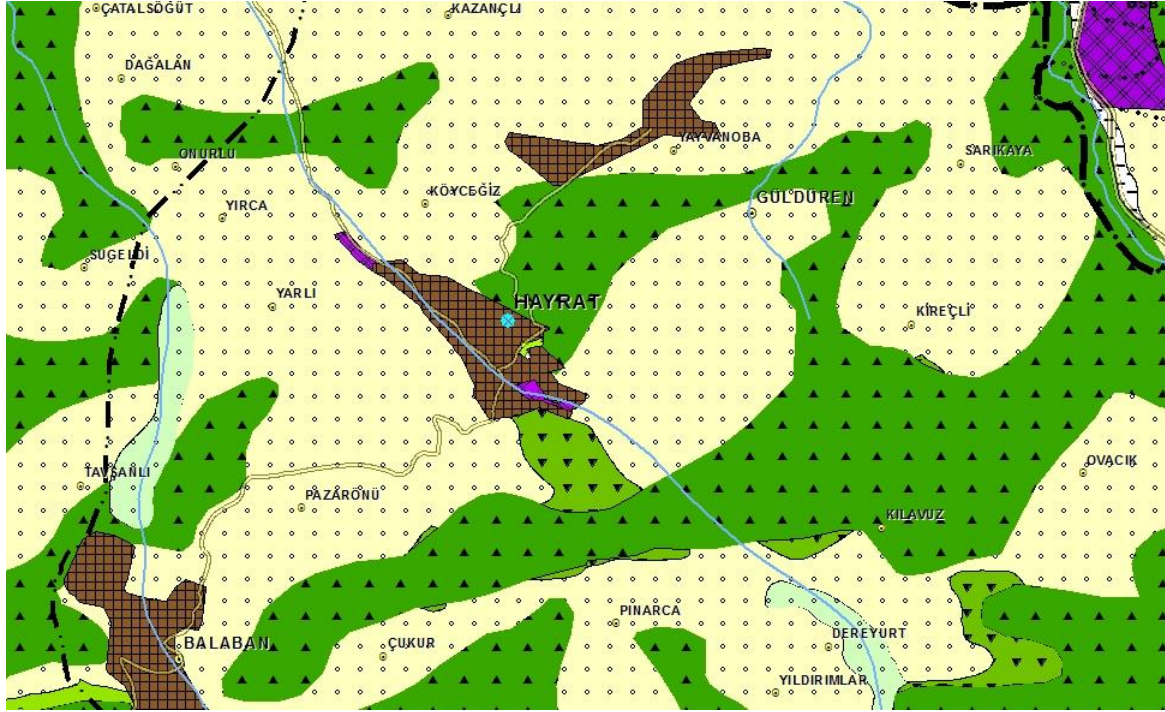
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve hayvancılık sektörleridir.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık geliştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır.
- Yayla alanları, Çalköy Mağarası vd. turistik ürünler, ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma kullanma ilkeleri doğrultusunda turizm sektörünün geliştirilmesi planlanmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.27 TRABZON - Hayrat

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve madencilik sektörleridir.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması geliştirilecektir (bkz. 3.6.1.).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri arttırılacaktır.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerın kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için alt ölçekte belirlenecek uygun alanlara depolama alanı oluşturulacak ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.2.).

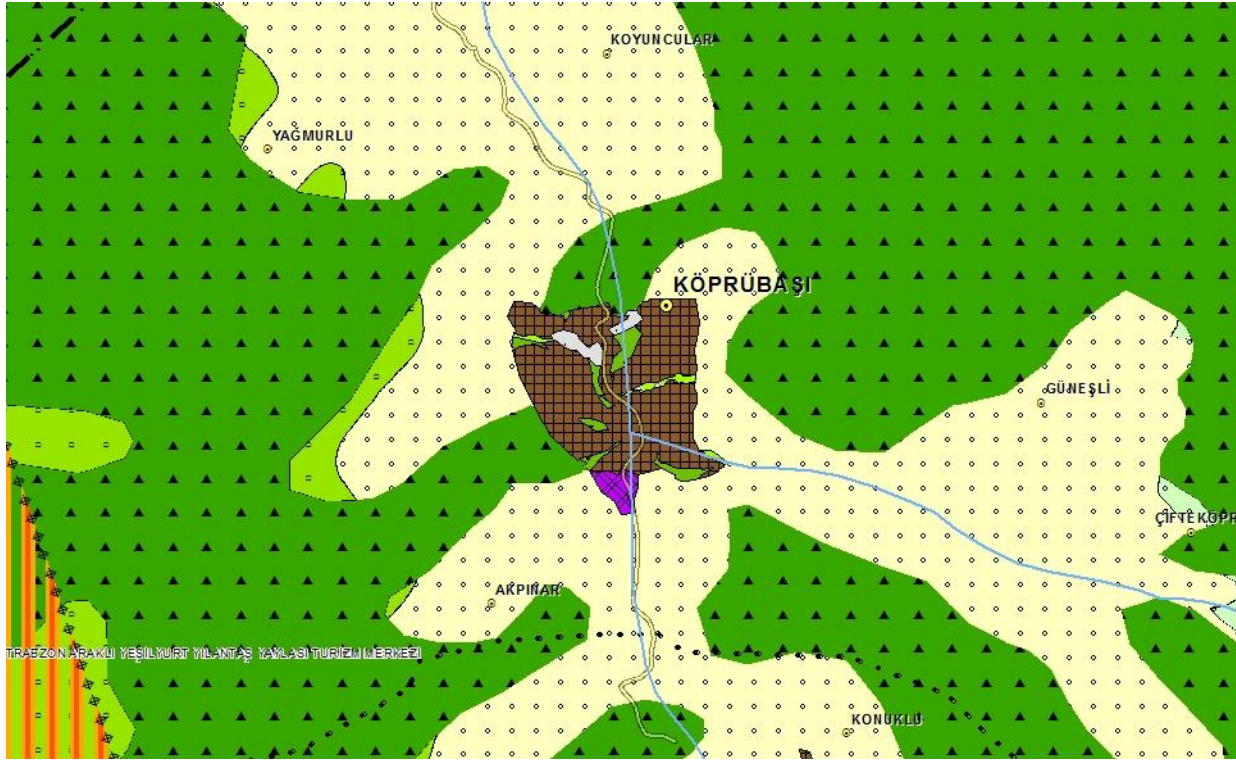
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerseçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerseçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
7665	14	564	15.000

6.28 TRABZON - Köprübaşı

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
4998	50	100	10.000

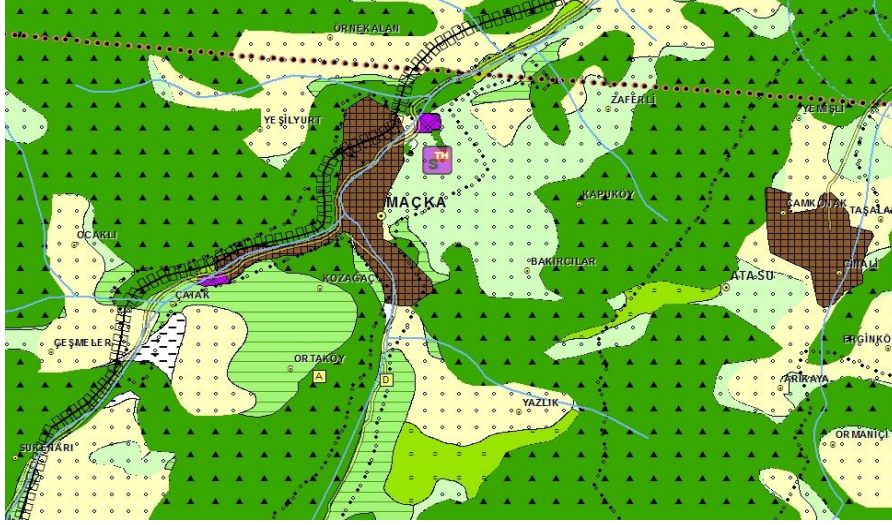
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve madencilik sektörleridir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için alt ölçekte belirlenecek uygun alanlara depolama alanı oluşturulacak ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.2.)
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.29 TRABZON - Maçka

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
11060	68	162	30.000

SEKTÖREL KARARLAR

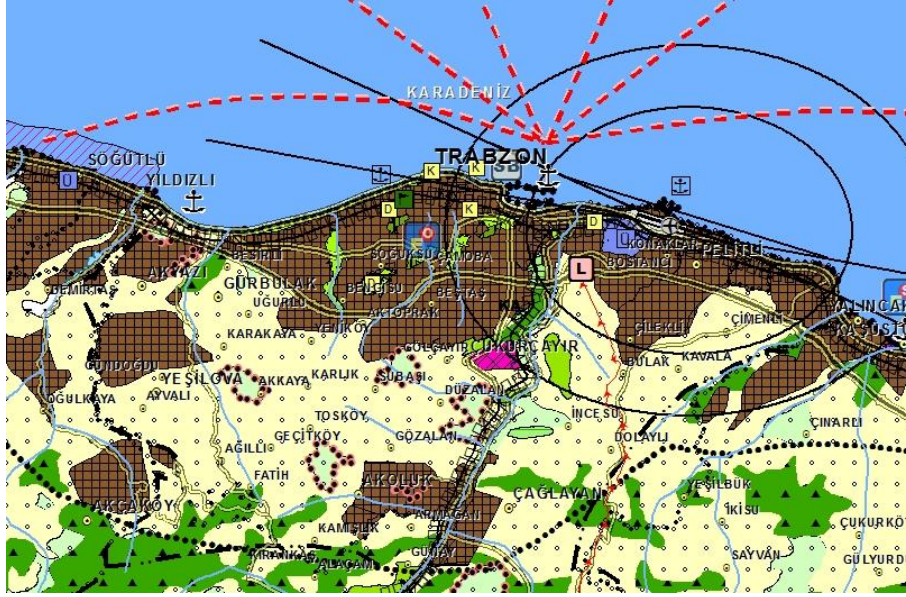
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler turizm ve tarım sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazanacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır (bkz. 4.4.3.2.)
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma kullanma ilkeleri doğrultusunda turizm sektörünün geliştirilmesi planlanmıştır.
- Sahip olduğu yoğun orman ve mera alanları ile tarım sektörü içinde özellikle hayvancılık sektörü, bölgenin gelişimi için başat sektör olacağı öngörülmüştür.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.
- Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır.
- Kültür balmıçlığı, bölgedeki mevcut potansiyeli ile geliştirilmesi kararlaştırılan sektörlerden biridir.
- Galyan havzasında organik tarım desteklenecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.30 TRABZON - Merkez İlçe

SEKTÖREL KARARLAR

- Kent Bölge'yi oluşturan merkezlerden biri olarak, gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler sanayi, hizmetler ve turizm sektörleridir.
- Trabzon merkez ilçesi yenilikçi/teknolojik endüstrilerin, uluslararası ticaret ve altyapı hizmetlerinin gelişimini, bölgenin bütünü gözeterek yönlendirecektir.
- Bölgenin geneline yönelik sağlık ve spor hizmetleri ve altyapıları geliştirilecektir. Örneğin bu kapsamda Akyazı Kurvaziyer Limanının art bölgesinde yer alan alanda deniz dolgusu yapılarak üzerinde spor kompleksi yapılacaktır.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.
- Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- İlin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazanacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Ana ulaşım bağlantılarının merkezinde olması ve bölgesel merkez olmasının getireceği donatılarla, ilçede lojistik sektörünün geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Kent Bölge olarak Trabzon Merkez'de üst ölçekli kentsel donatıların bulunması öngörülmüştür. Bu donatılar yapılacak detay analizler ve araştırmalarla kesin olarak belirlenecektir.
- Kent Bölge merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği alanın ihtiyaç duyacağı temel donatılarının oluşturulması öngörülmüştür.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde depolanması için gerekli donatılar sağlanacaktır. Depolama alanları ile üretim yapılan ilçe merkezleri arasında ulaşımın daha elverişli yapılabilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
214949	1226	175	325.000

6.31 TRABZON - Of

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu kapsamda kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür (bkz. 4.4.2.1).
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi, öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.

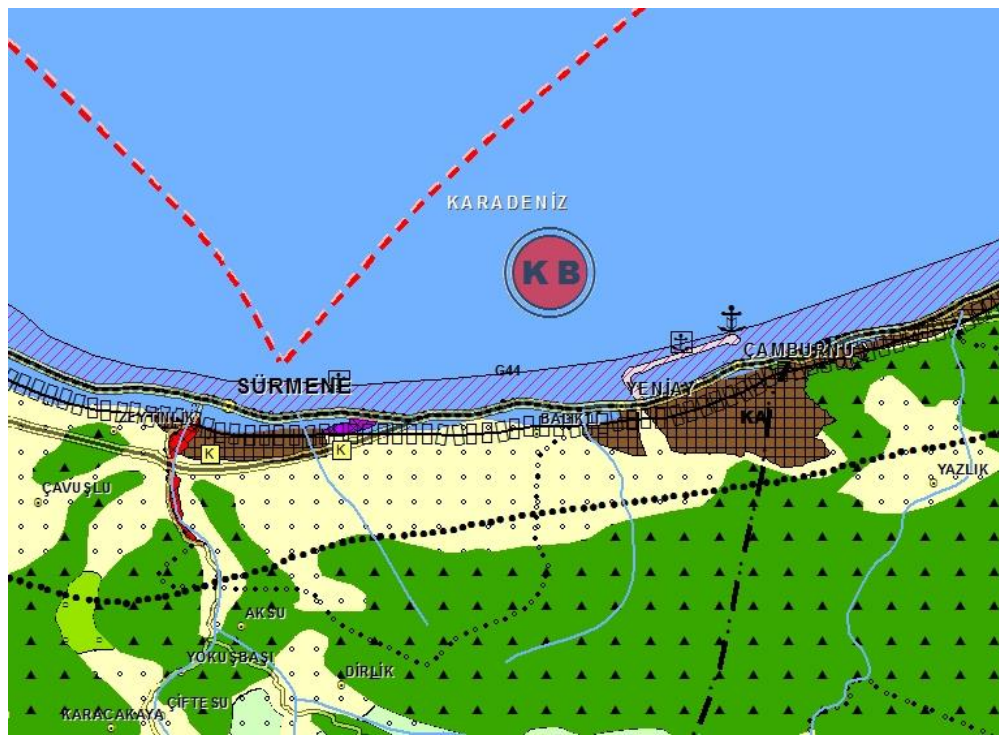
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
25478	149	171	60.000

6.32 TRABZON - Sürmene

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu yönde kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazanacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır (bkz. 4.4.3.2.)
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi, öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay ve fındığın üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın ve fındığın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.
- Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması amacıyla Çamburnu/Yeniay'daki tersane geliştirilecektir.
- Yöreye özgü geleneksel üretim tarzları desteklenecektir. Özellikle Sürmene Pidesi ve Bıçağına yönelik tanıtım, pazarlama, teşvik mekanizmaları geliştirilerek yerel ekonomik kalkınmaya katkısının artırılması sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

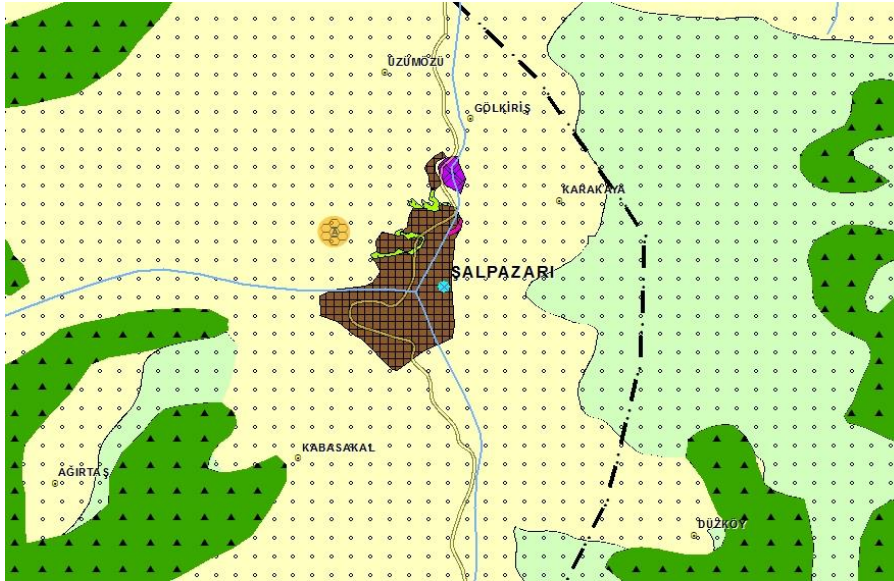

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
17063	95	179	30.000

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.33 TRABZON - Şalpaazarı

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım sektörüdür.
- Hayvancılık sektörünün gelişimi için meraların tespit ve ıslah çalışmaları ivedilikle bitirilecek ve kaba yem üretimi ile silajlık mısır üretimi desteklenecektir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, sürdürülebilirlik ve koruma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.

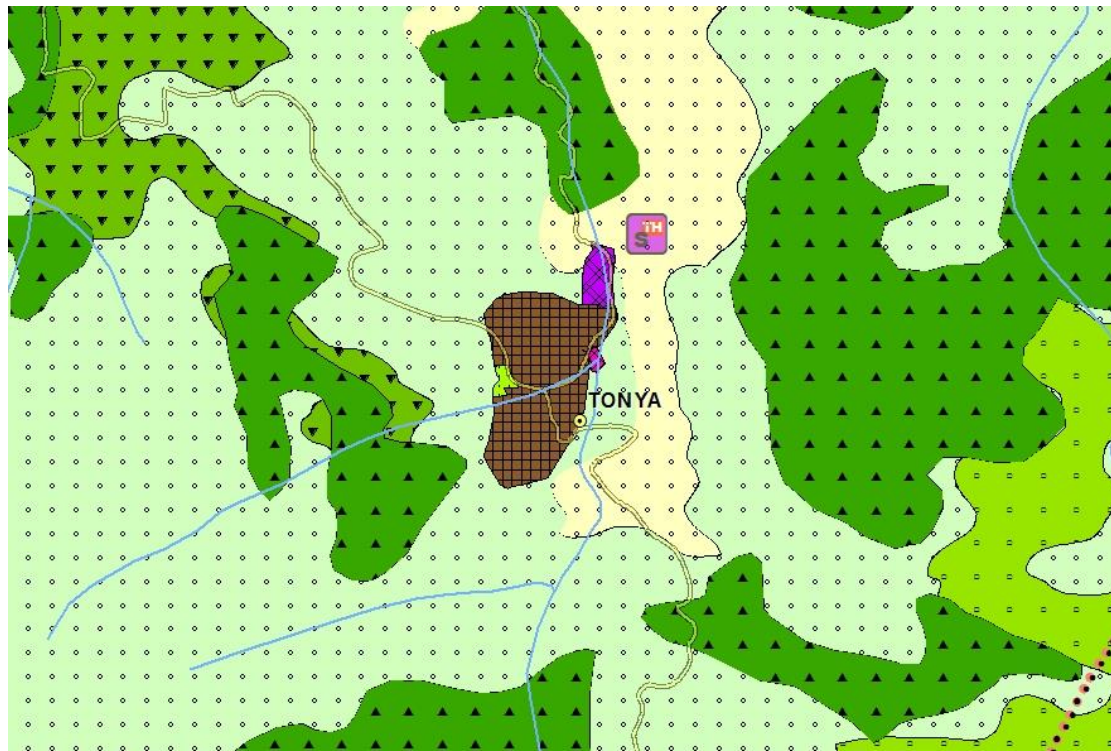
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
7591	15	509	15.000

6.34 TRABZON - Tonya

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör başta hayvancılık olmak üzere tarım sektörüdür.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.
- Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır. Jersey ırkı damızlık süt sığırcılığının gelişimi teşvik edilecektir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma ilkeleri doğrultusunda, turizm sektörünün geliştirilmesi planlanmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
12666	26	482	20.000

- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.35 TRABZON - Vakfıkebir

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Bunun yanı sıra koruma ilkeleri doğrultusunda tatlı su balıkçılığı da desteklenecektir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için alt ölçekte belirlenecek uygun alanlara depolama alanı oluşturulacak ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.2.)
- Vakfıkebir ekmeğine dair tanıtım, pazarlama, teşvik mekanizmaları geliştirilerek yerel ekonomik kalkınmaya katkısının artırılması sağlanacaktır.

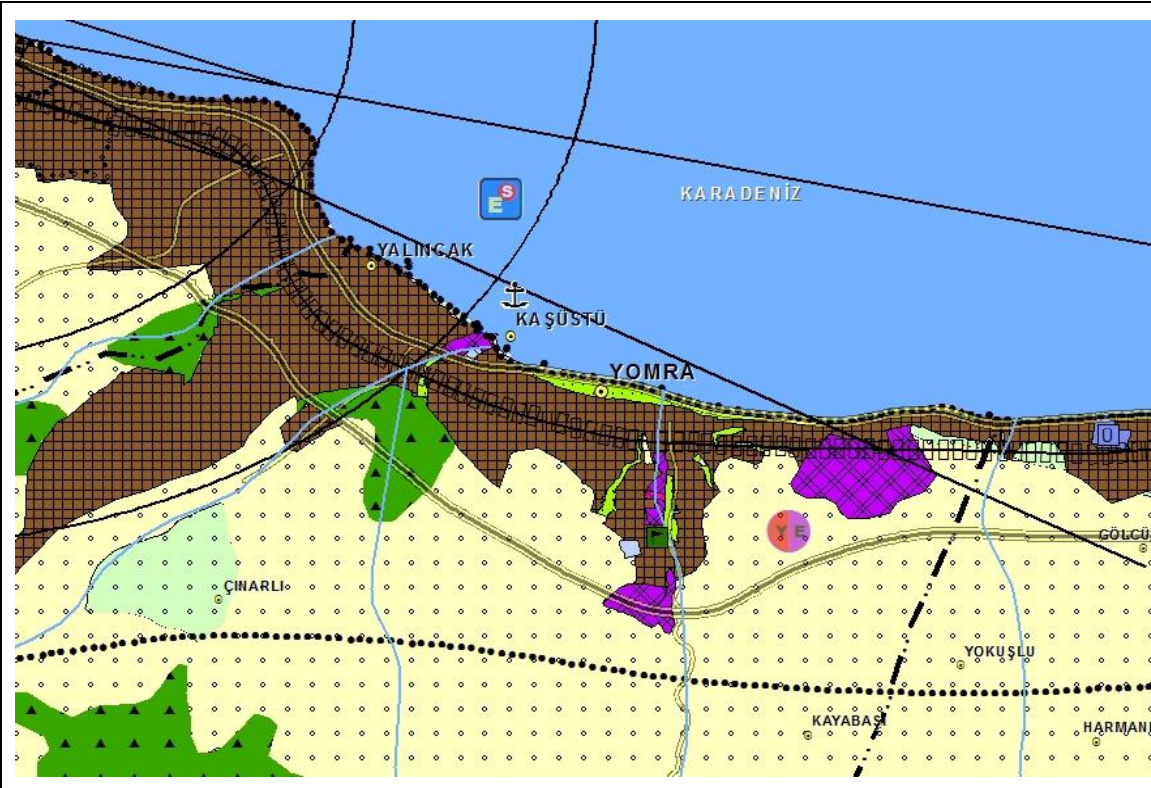
KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha.)	2026 Yılı Max. Kent Nüfusu
33394	206	162	65.000

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Vakfıkebir, Çarşamba, Yalıköy, Beşikdüzü, Eynesil belediyelerinin birleşerek projelendirdiği su havzası, DSİ ve ilgili müdürlüklerle sağlanacak ortak mutabakat sonucu olumlu görüş oluşturulduğu takdirde koruma altına alınacaktır.

6.36 TRABZON - Yomra

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmet sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu kapsamda kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür (bkz. 4.4.2.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Bölgeye hizmet edecek eğitim hastanesi ilçede yapılandırılacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
13346	87	153	60.000

alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

■ Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

■ İktisadi faaliyetlerin Trabzon-Rize sınırında yoğunlaşması, 1. derece karayolu ve demiryolu bağlantıları üzerinde bulunması ve Trabzon limanın gelecekte kapasitesinin büyümesi yönünde doğacak desantralize edilme ihtiyacından dolayı yük taşımacılığına yönelik 3. derece liman kararı geliştirilmiştir.

6.37 RİZE-Ardeşen

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler sanayi, tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Özellikle güney bölümündeki doğal kaynakların turizm yönünde geliştirilmesi öngörülmüştür.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır. İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Geleneksel bir üretim tarzı ve mevcut fabrikası olan silah üretimi teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

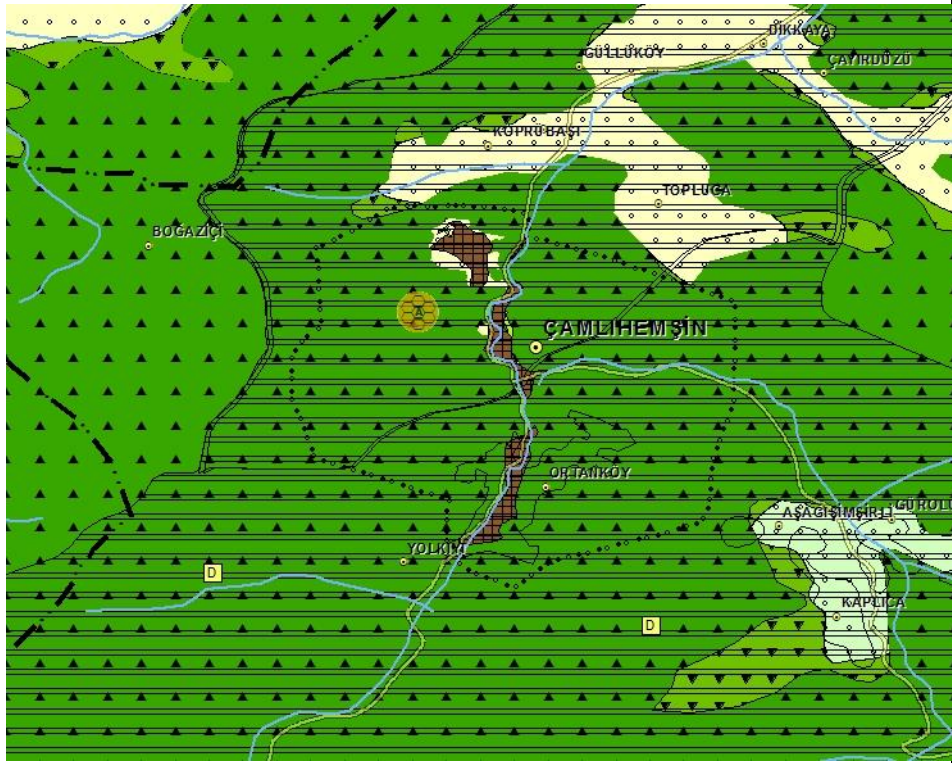
- İlçenin mevcut potansiyelleri ile birlikte gelişmesi yönünde bir liman öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerseçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerseçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
45392	234	194	55.000

6.38 RİZE-Çamlıhemşin

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlin büyük bölümünü içine alan turizm bölgesi içinde, Çamlıhemşin ilçesi de sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile ön plana çıkarılmış ve turizm sektörünün gelişmesi öngörülmüştür.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Ayder yaylasında yaşanan yoğun yapılaşma baskısına karşı, geleneksel yapının ve ekolojik kaynakların sürdürülebilirliği açısından alan katılımcı/korumacı bir alan yönetimi planlaması hazırlanmalıdır.
- Mevcut tarihi konut dokusu korunup restore edilerek turizmin gelişmesinde konaklama ihtiyacını karşılamak amacıyla (pansiyonculuk gibi) değerlendirilecektir.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.
- Kültür balıkçılığı koruma ilkeleri ve uygulamaları doğrultusunda geliştirilecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

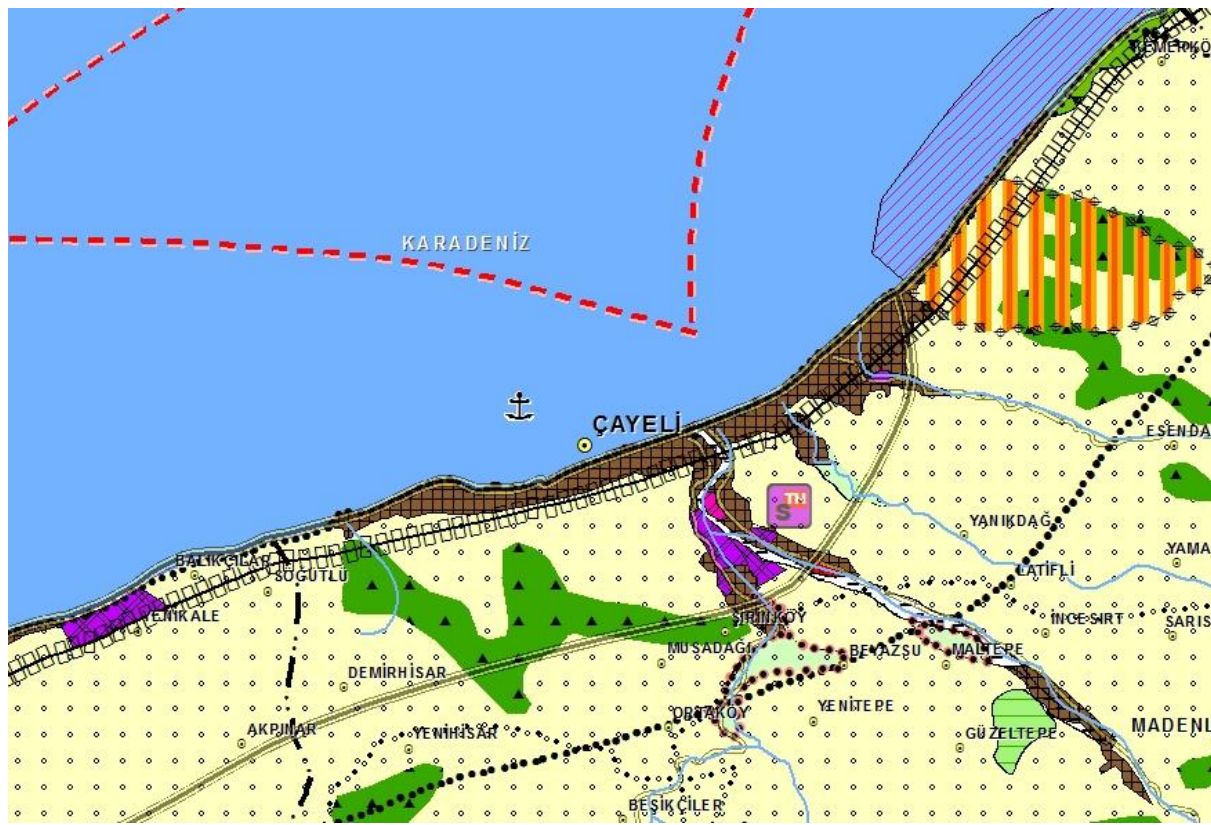
Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
2354	19	122	4.000

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.39 RİZE-Çayeli

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
22546	223	101	40.000

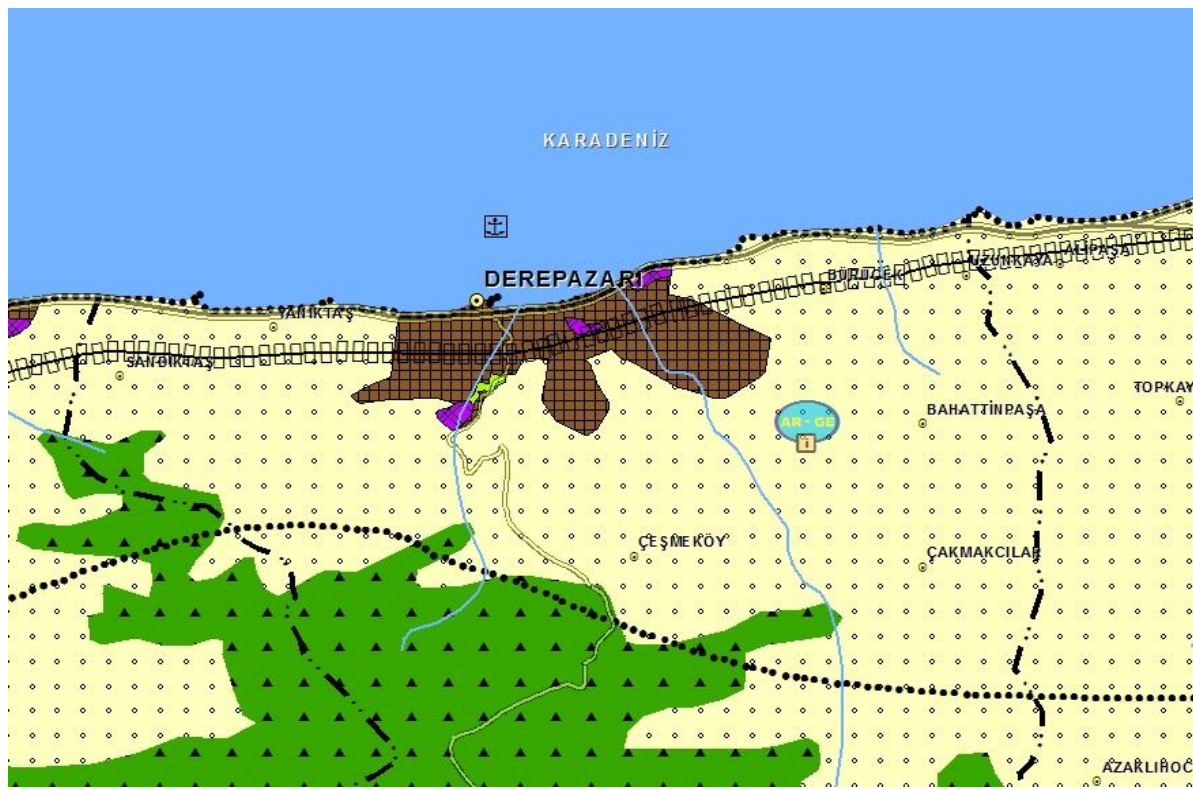
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler madencilik, sanayi, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu kapsamda kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür (bkz. 4.4.2.1). Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- İlçede önemli potansiyele sahip olan maden kaynaklarının ilçe ekonomisine katkısı göz önünde bulundurularak geliştirilmesi önerilmiştir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerseçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerseçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.40 RİZE-Derepaazarı

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
6172	92	67	10.000

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- Trabzon-Rize aksında belirlenen Kent Bölge içinde kalması dolayısıyla özellikle sanayi ve hizmetler sektörlerinin gelişmesi öngörülmüştür.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.41 RİZE-Fındıklı

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
11043	119	93	20.000

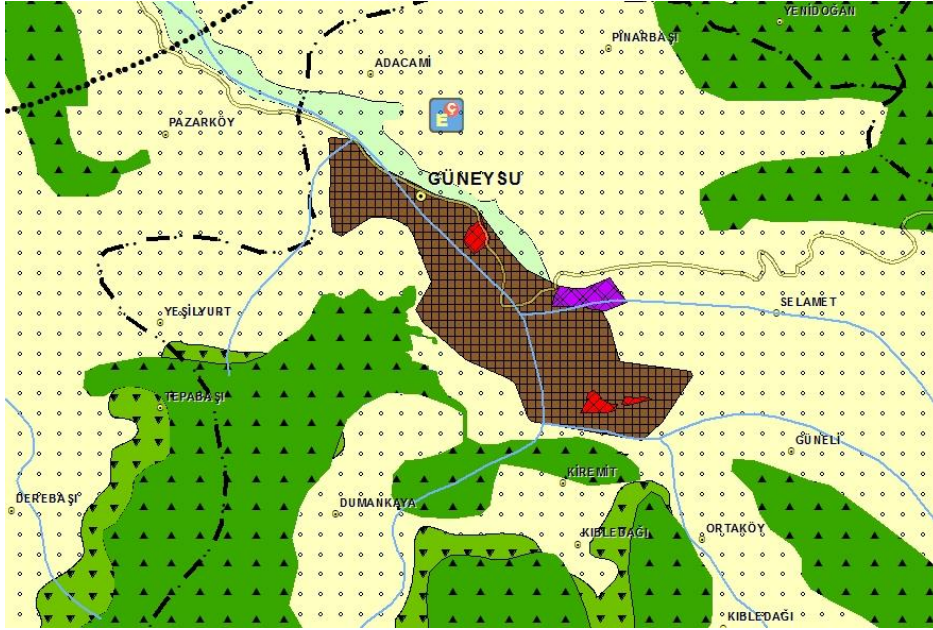
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazanacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Fındıklı-Yusufeli ilçeleri arasındaki bulunan bağlantısının turizmin gelişmesi amacıyla özellikle kalitesi artırılmıştır.

6.42 RİZE-Güneysu

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Çaya yönelik sanayinin ilçede gelişmiş olması önemli bir kalkınma kriteridir. Çay sanayinin ilçede gelişimi desteklenecek paketleme, işleme gibi faaliyetlerle üretim çeşitlendirilecektir.
- Bölgedeki normal baltalık ve normal koru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla orman ve orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların devamlılığı desteklenecektir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.

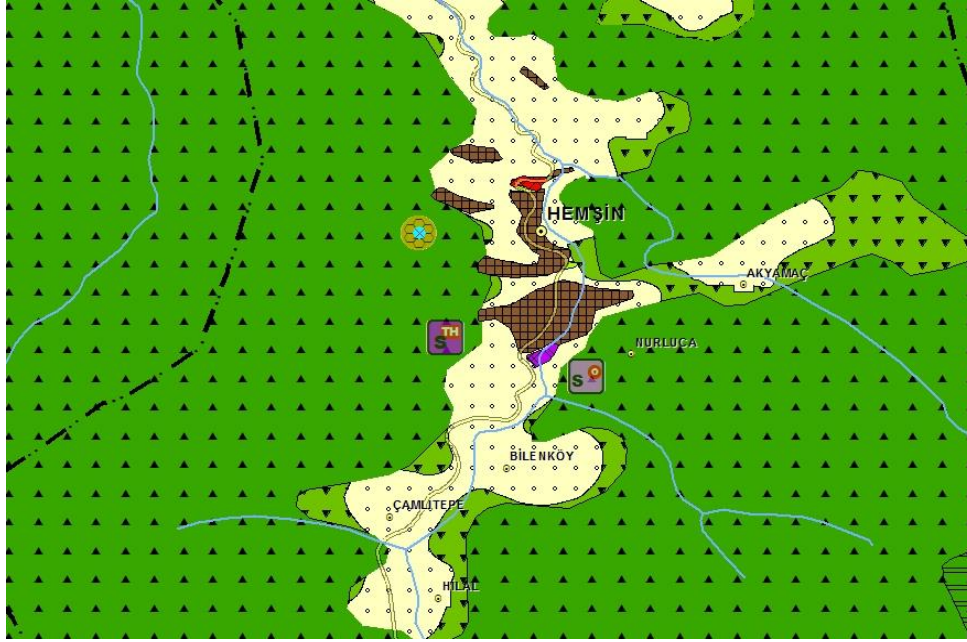
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
4914	67	74	15.000

6.43 RİZE-Hemşin

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
3262	25	130	6.000

SEKTÖREL KARARLAR

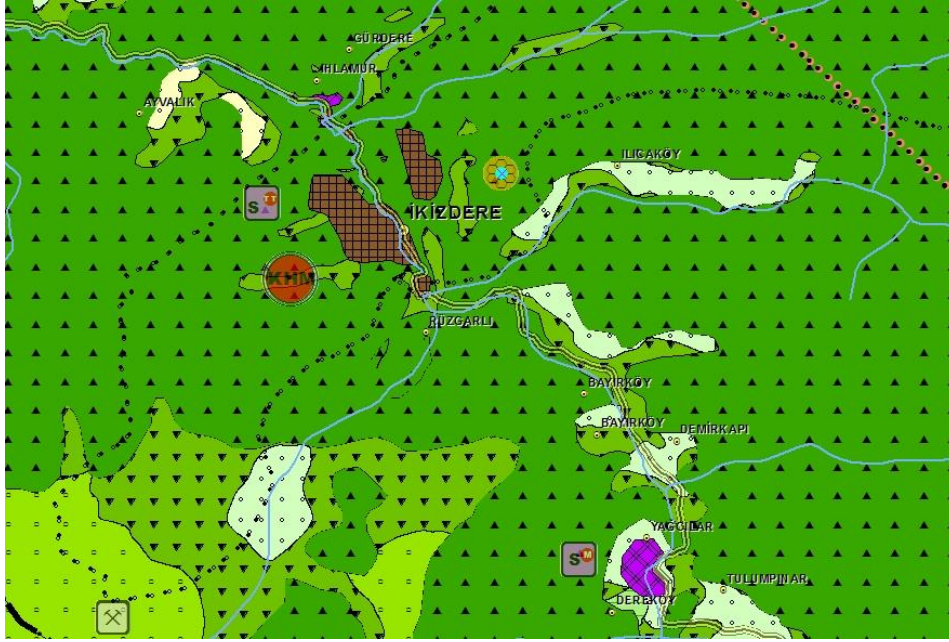
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Özellikle tarihi Hemşin evleri, kemer köprüler, kaleler ve eko-turizm olanakları turizm açısından oldukça önemli olanaklar sağlamaktadır.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- Organik çay tarımı desteklenecektir.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Bölgedeki normal baltalık ve normal koru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla ve orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların devamlılığı desteklenecektir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir. Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Mevcut sahil yolu, kent merkezlerinde yaşayanların sahille bağlantısının kesilmemesi açısından güneyde belirlenen yeni güzergahtan geçirilecektir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Çamlıhemşin'e ulaşımın sağlanabilmesi için Hemşin-Kantarlı-Kito-Çamlıhemşin yolu iyileştirilerek işlerlik kazandırılacaktır.

6.44 RİZE-İkizdere

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçe, mevcut potansiyelleri ve planlama kararları ile Kentsel Hizmet Merkezi olarak belirlenmiştir.
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm, madencilik ve hizmetler sektörleridir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.

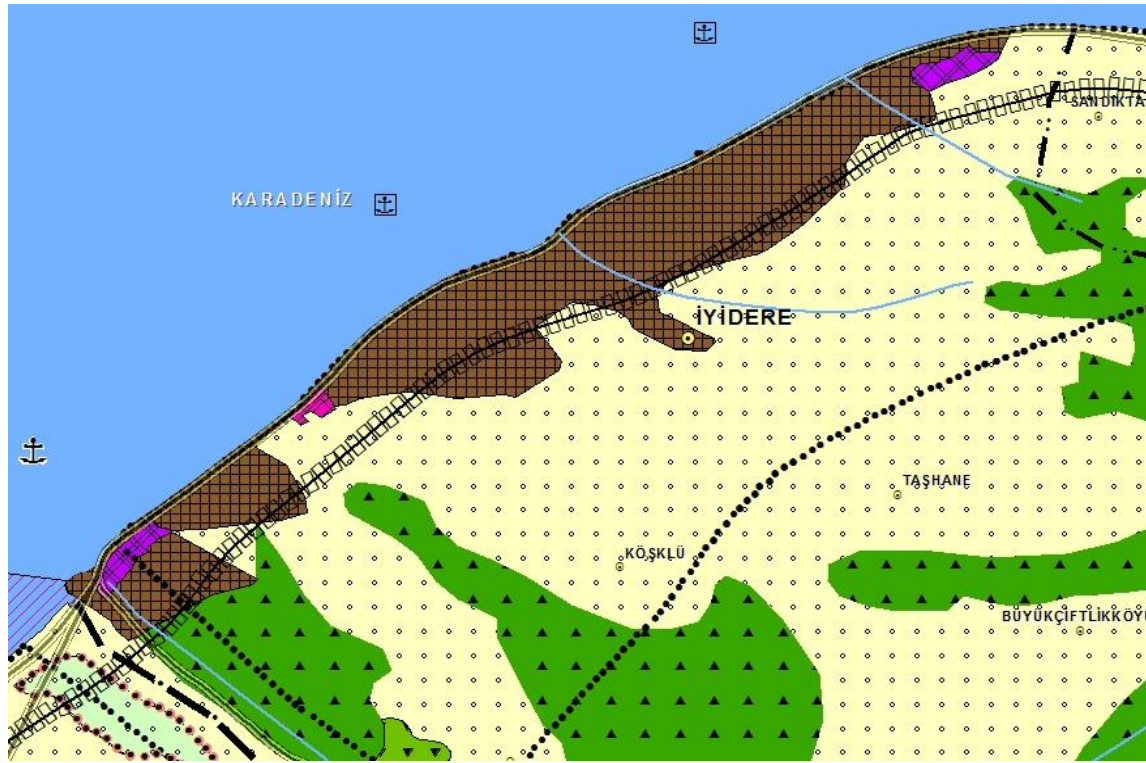
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
2384	23	106	9.000

6.45 RİZE-İyidere

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
5466	122	45	15.000

SEKTÖREL KARARLAR

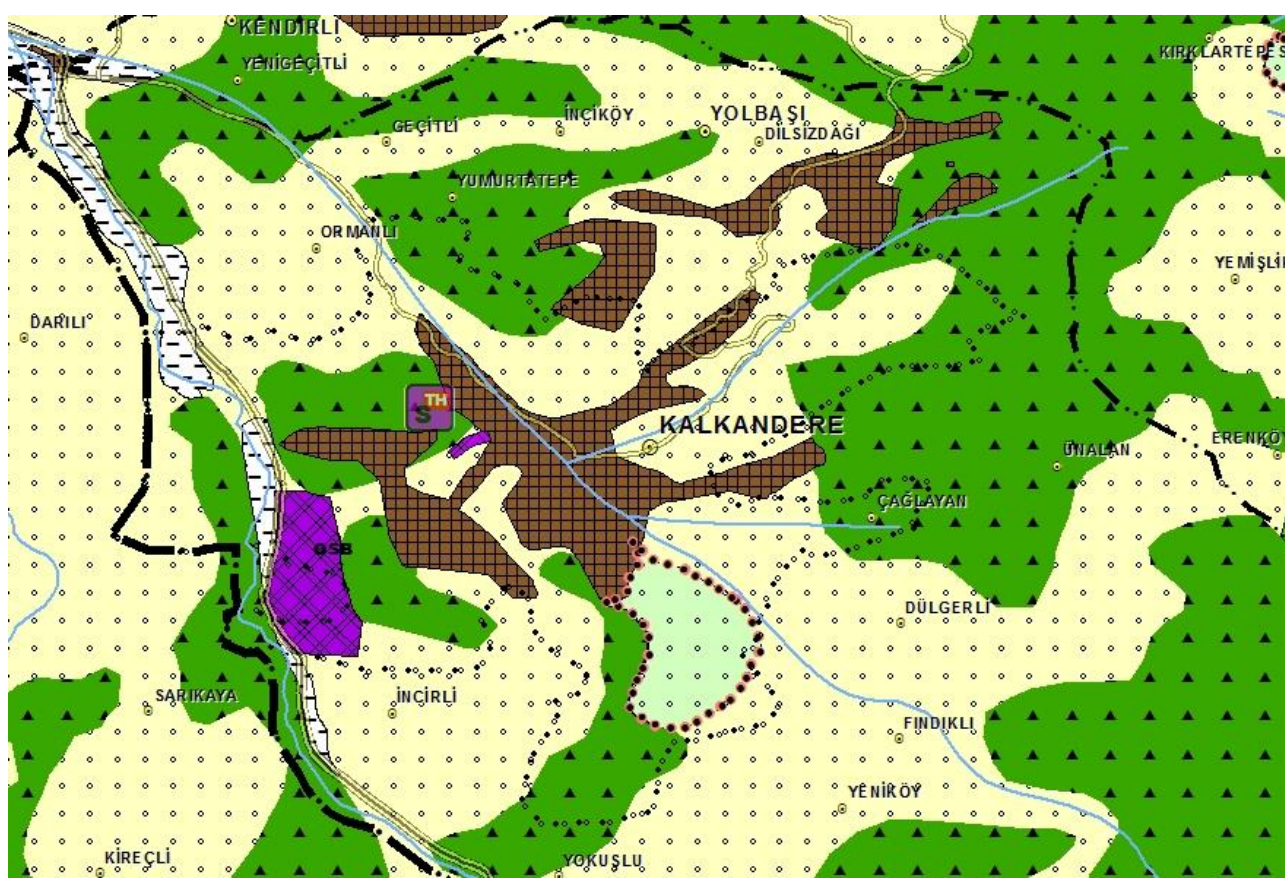
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, ve hizmetler sektörleridir.
- Kent Bölge içinde kalan ilçede, bu kapsamda kentsel donatıların yer alması öngörülmüştür (bkz. 4.4.2.1).
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İyidere-İkizdere-İspir ulaşım bağlantısı 1. kademe karayolu olarak planlanarak, Rize-Erzurum arasında insan, mal ve hizmet akışının güçlendirilmesi kararlaştırılmıştır.
- İktisadi faaliyetlerin Trabzon-Rize sınırında yoğunlaşması, 1. derece karayolu ve demiryolu bağlantıları üzerinde bulunması ve Rize limanının gelecekte kapasitesinin büyümesi yönünde doğacak desantralize edilme ihtiyacından dolayı 3. derece liman kararı geliştirilmiştir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.46 RİZE - Kalkandere

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
8886	74	120	15.000

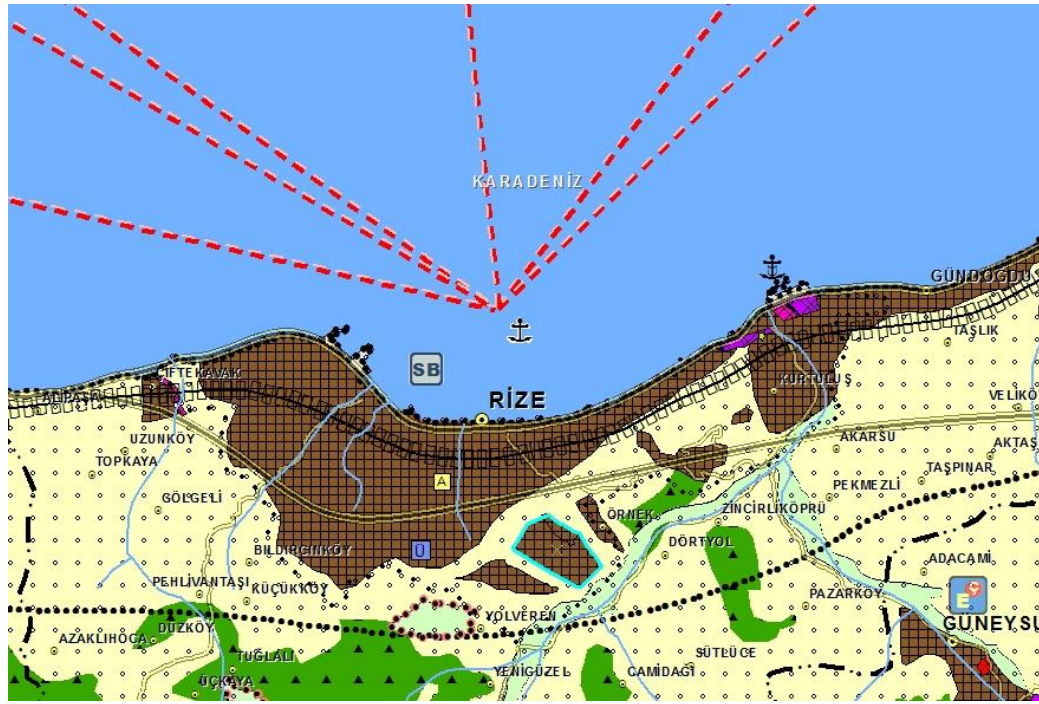
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım sektörüdür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini arttırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde tarımsal ürünler işlenerek katma değeri arttırılacaktır.
- Yeni yapılacak organize sanayi bölgesi ile bölgeye yönelik üretim kapasitesi geliştirilecek, istihdam arttırılacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İyidere-İkizdere-İspir ulaşım bağlantısı 1. kademe karayolu olarak planlanarak, Rize-Erzurum arasında insan, mal ve hizmet akışının güçlendirilmesi kararlaştırılmıştır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.47 RİZE – Merkez İlçe

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
78144	630	124	130.000

SEKTÖREL KARARLAR

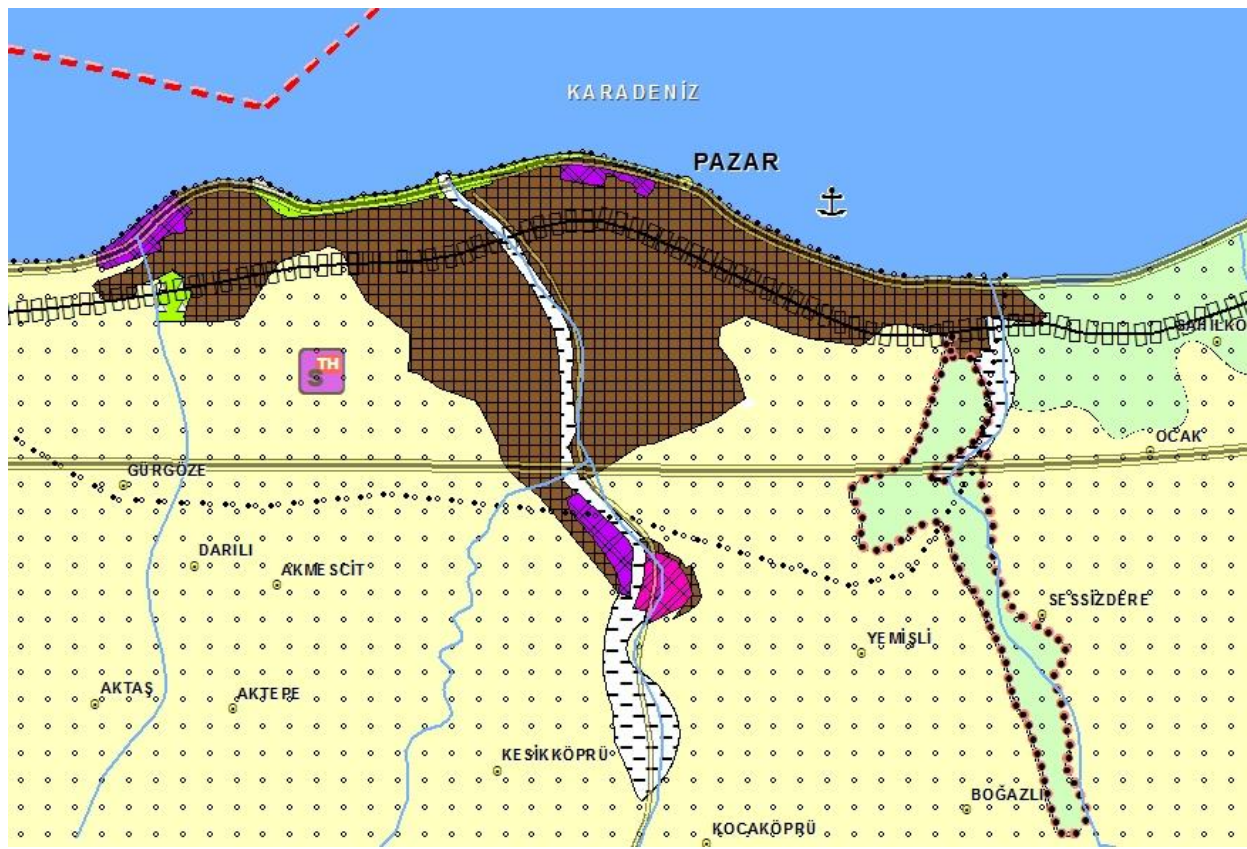
- Kent Bölge'yi oluşturan merkezlerden biri olarak, gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler sanayi, hizmetler ve turizm sektörleridir. Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan çay alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür. Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması kararlaştırılmıştır.
- Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- Kivi yetiştiriciliği desteklenip, organize hale getirilerek il ekonomisine katkısı arttırılacak, ürün çeşitliliği sağlanacaktır. İl genelinde yoğunlaşan kivi üretimine yönelik, depolama, işleme tesisleri kurulacak; Etkin pazar organizasyonları gerçekleştirilecektir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır. Bölge iktisadi gelişimini sağlayacak ve sektörel bağlamda yerleşmenin niteliğini arttırmak için tersane yapılması öngörülmüştür.
- Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır. Kırsal alanda ön işleme, süzme gibi faaliyetlerin yapılacağı sektörün paketleme, pazarlama organizasyonu üretici birliklerinin etkin katılımıyla ilçe merkezinde gerçekleştirilecektir.
- Çevre ilçelerle organizasyon içerisinde olarak ipek böcekçiliği, dut yetiştiriciliği ve geleneksel el dokumacılığı teşvik edilecek yöresel ürünlerin pazarlamasına yönelik politikalar geliştirilecektir.
- Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması amacıyla tersane geliştirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Kent Bölge olarak Rize Merkez'de üst ölçekli kentsel donatıların bulunması öngörülmüştür. Bu donatılar yapılacak detay analizler ve araştırmalarla kesin olarak belirlenecektir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.48 RİZE-Pazar

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
14682	83	176	30.000

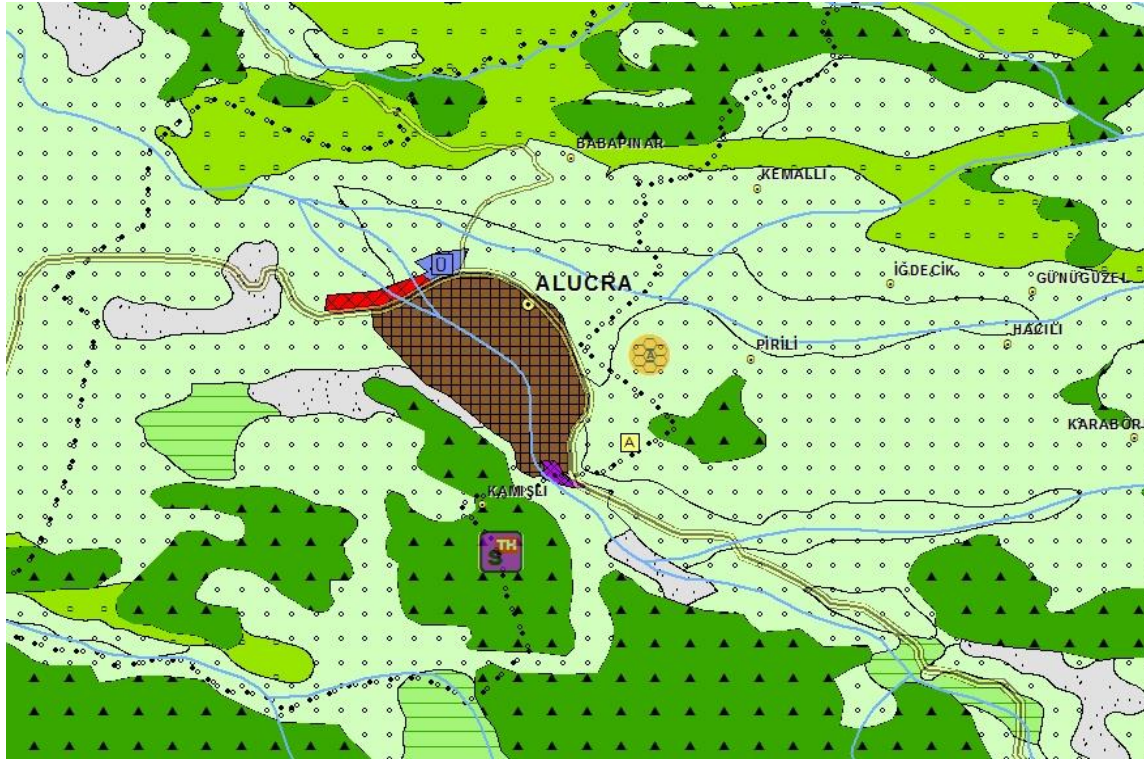
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir (bkz. 4.6.1).
- Tütün yetiştiriciliği desteklenerek, işlenip mamul ürün olarak pazara sunulması sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.49 GİRESUN-Alucra

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
14365	109	132	20.000

SEKTÖREL KARARLAR

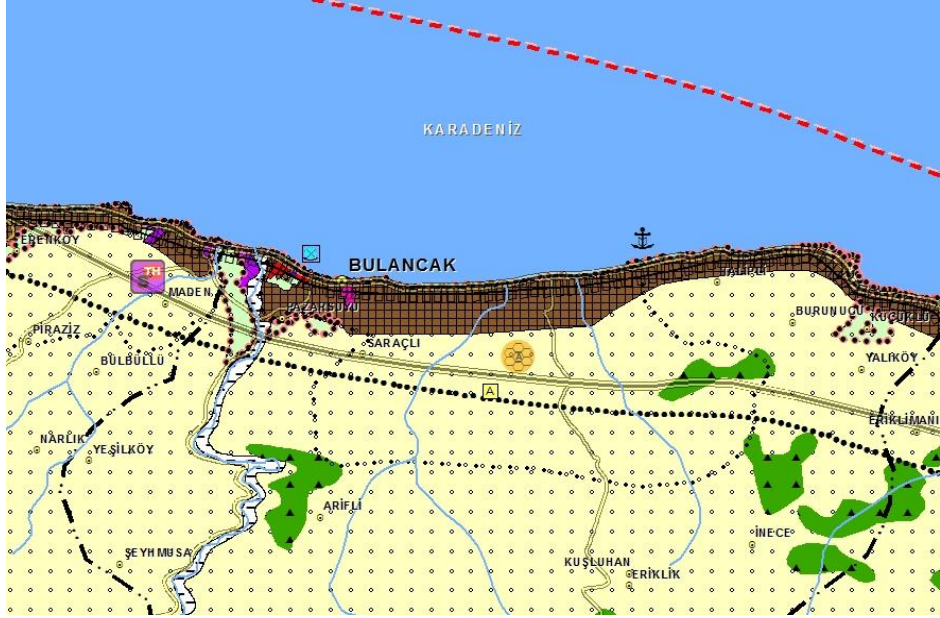
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve hizmetler sektörleridir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- Tarımsal üretimin verimliliğinin artırılması ve ürün kalitesi açısından organik tarım teşvik edilecektir.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.50 GİRESUN-Bulancağ

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
32182	440	73	50.000

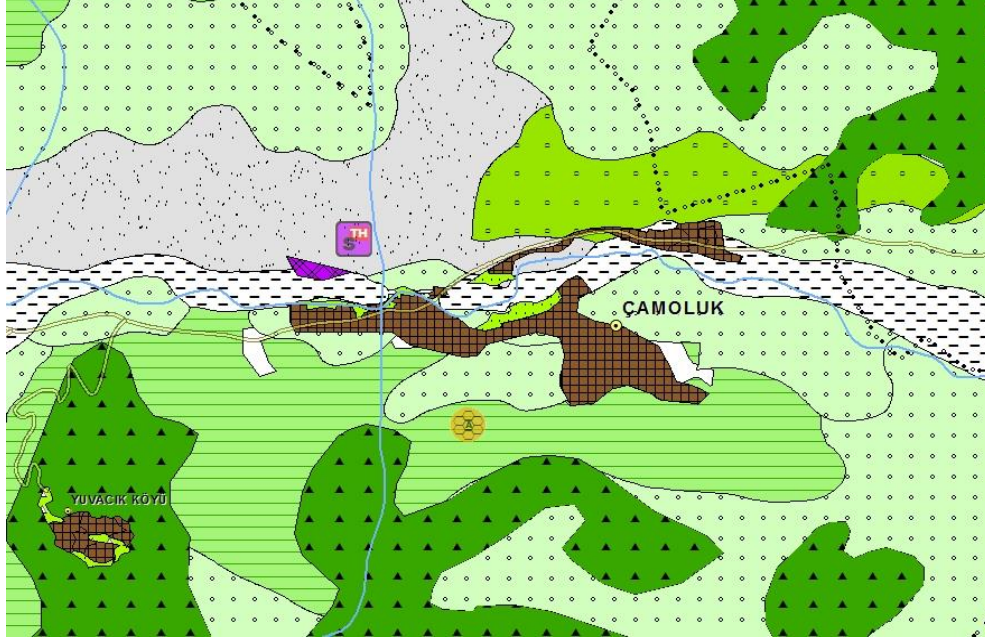
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- Kültür balıkçılığı, bölgedeki mevcut potansiyeli ile geliştirilmesi öngörülen sektörlerden biridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür. Endüstriyel değeri yüksek olan fındığın üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.
- Hizmete girecek tersane ile birlikte üretim kapasitesi geliştirilecek ve önemli bir istidam olanağı sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini batı ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerseçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerseçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.51 GİRESUN-Çamoluk

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlçenin potansiyelleri dikkate alındığında, yapılacak alt ölçekli analiz ve araştırmalar ile birlikte Organik Tarım yapılması öngörülmüştür.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.
- Tarımsal üretimin verimliliğinin artırılması ve ürün kalitesi açısından organik tarım teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

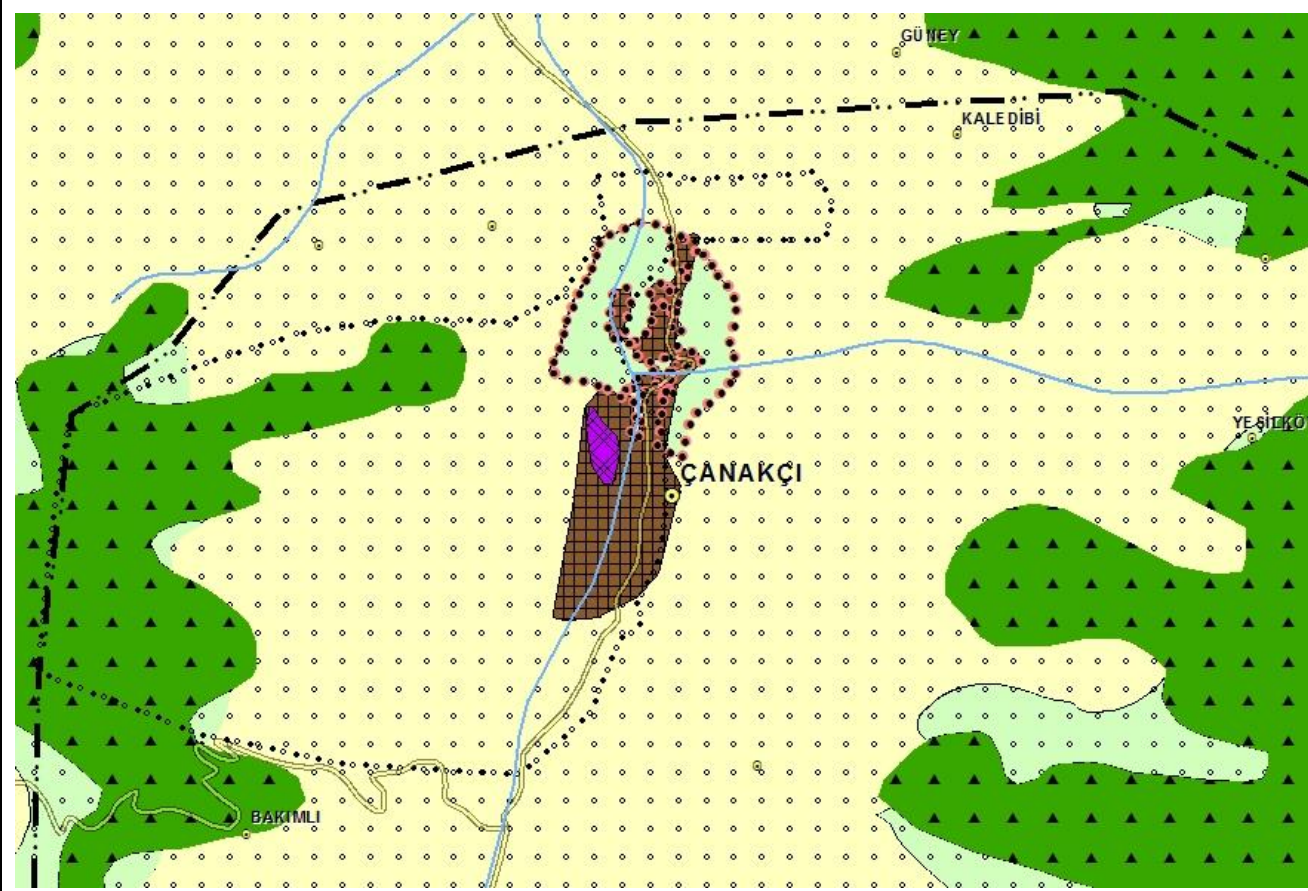
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
-

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
4192	47	88	9.000

6.52 GİRESUN-Çanakçı

SEKTÖREL KARARLAR

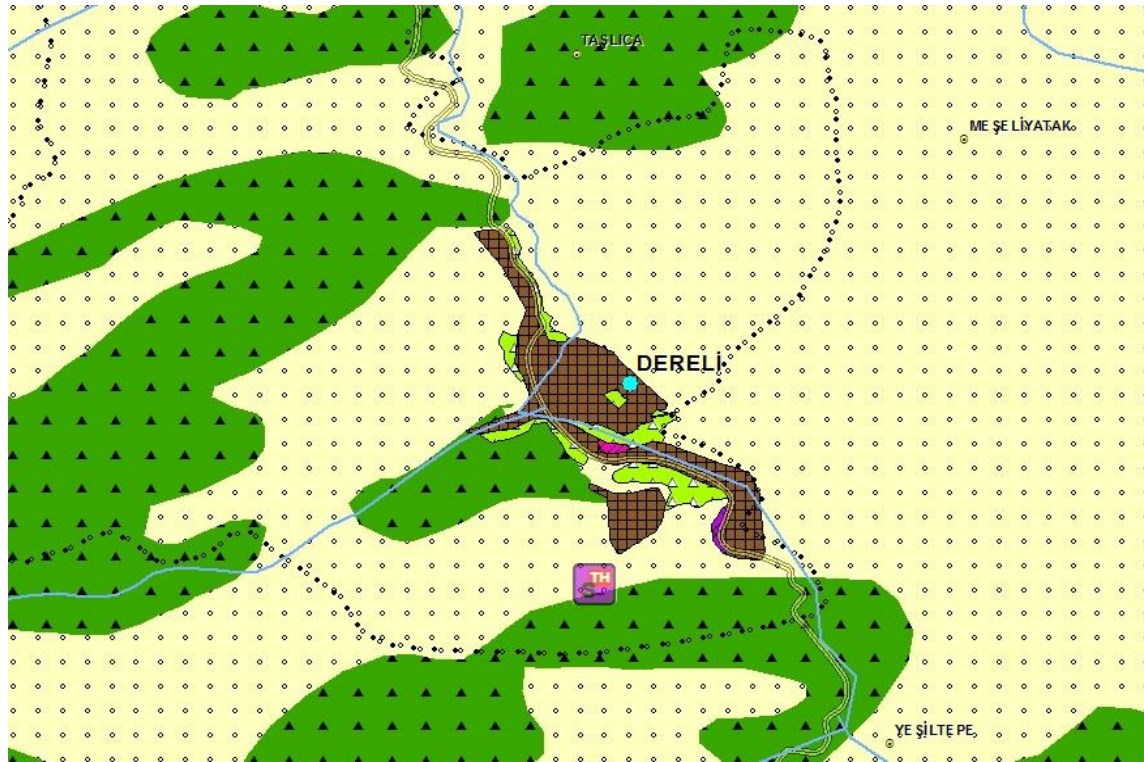
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım sektörüdür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çay üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
6644	12	578	10.000

6.53 GİRESUN-Dereli**SEKTÖREL KARARLAR**

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, bu yönde geliştirilmesi planlanmıştır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

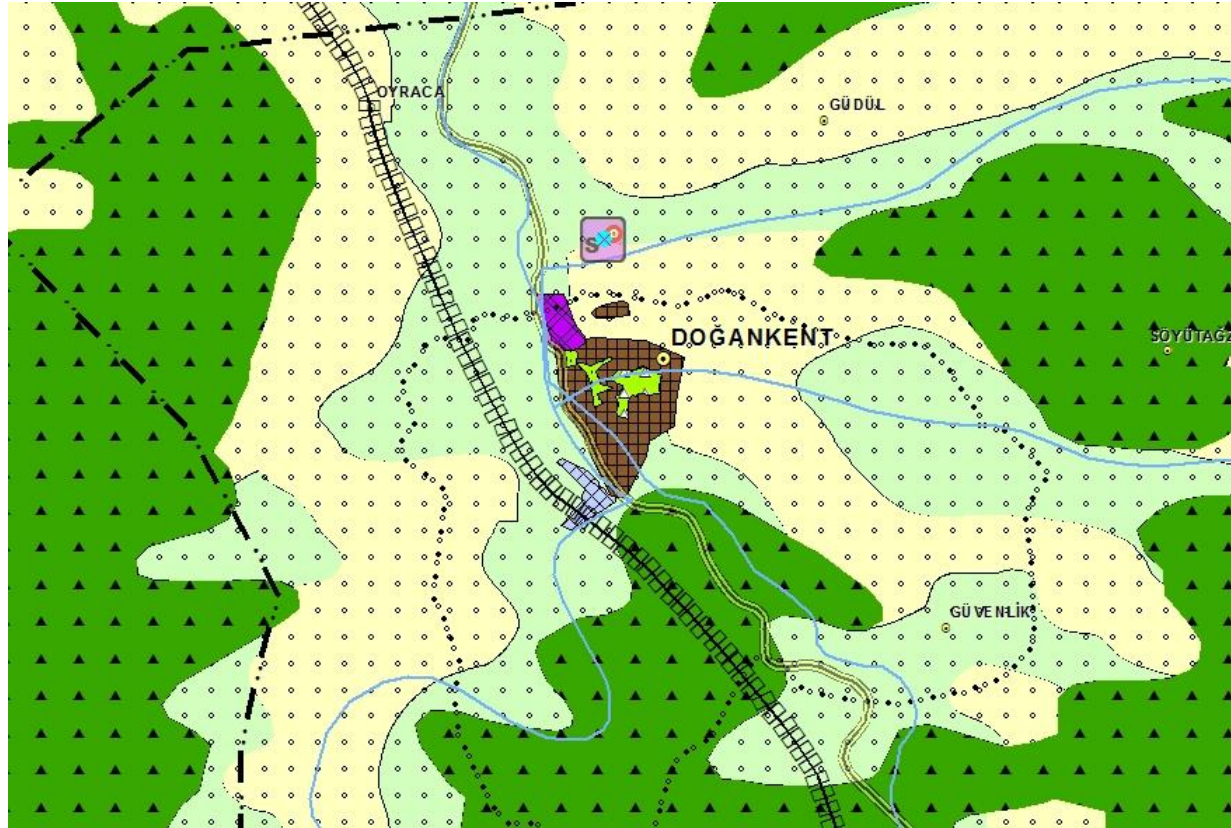

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
8072	36	225	15.000

- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.54 GİRESUN-Doğankent

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım sektörüdür.
- Bölgedeki normal baltalık ve normal koru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla ve orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların devamlılığı desteklenecektir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değer için kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.
- Yoğunlaşan potansiyel granit sahasında detaylı analiz ve etüt çalışmaları doğrultusunda doğal, ekolojik kaynaklar ve eşikler göz önüne alınarak madencilik faaliyetleri geliştirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

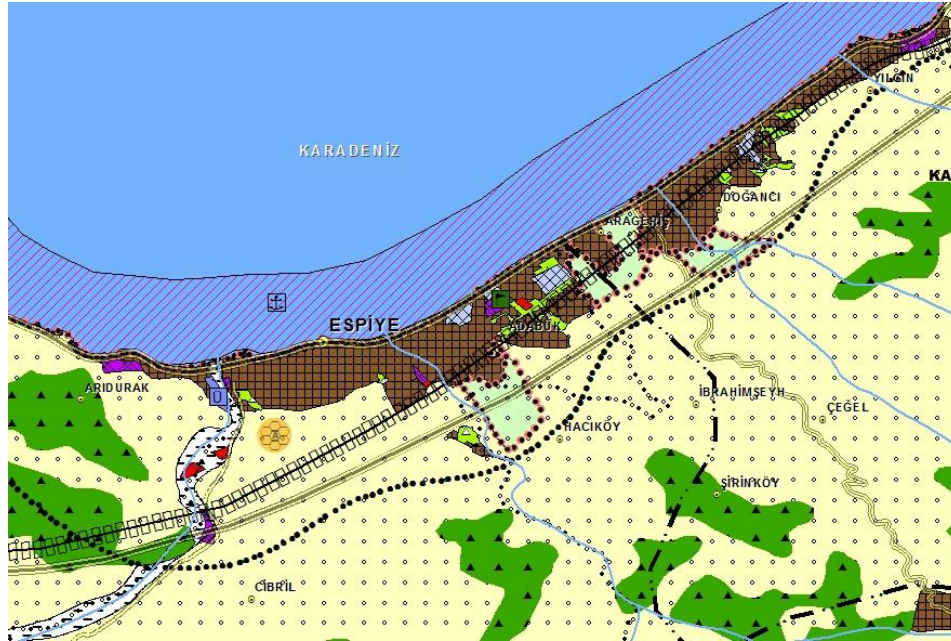
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
3789	18	207	6.000

- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.55 GİRESUN-Espiye

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve hizmetler sektörleridir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir. Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır.
- İlçedeki yeraltı kaynaklarının, madencilik sektörü ekseninde gelişmesi öngörülmüştür. İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
12990	132	98	25.000

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.56 GİRESUN-Eynesil

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve hizmetler sektörleridir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Endüstriyel değeri yüksek olan çayın üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, bölge bütünü ve koruma-kullanma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

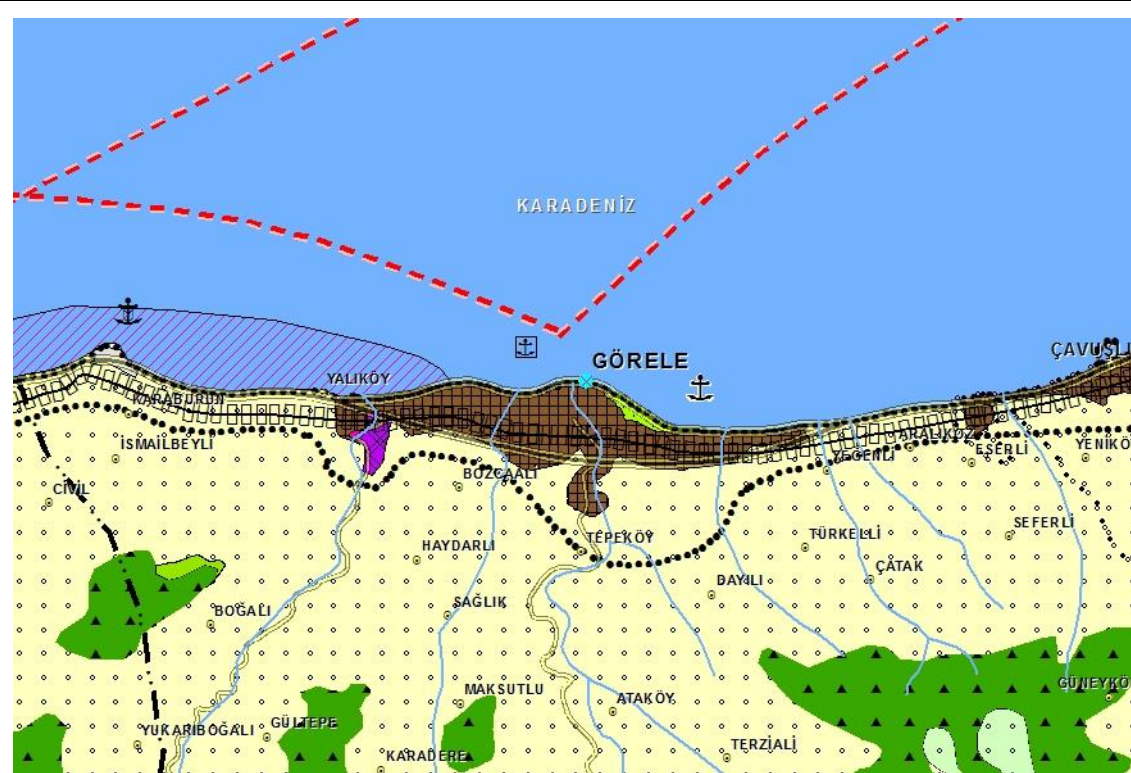
Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
10667	87	123	20.000

- Bölge iktisadi gelişimini sağlayacak ve sektörel bağlamda yerleşmenin niteliğini artırmak için tersane yapılması öngörülmüştür.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.57 GİRESUN-Görel

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Bölge iktisadi gelişimini sağlayacak ve sektörel bağlamda yerleşmenin niteliğini artırmak için tersane yapılması öngörülmüştür.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, bölge bütünü ve koruma-kullanma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

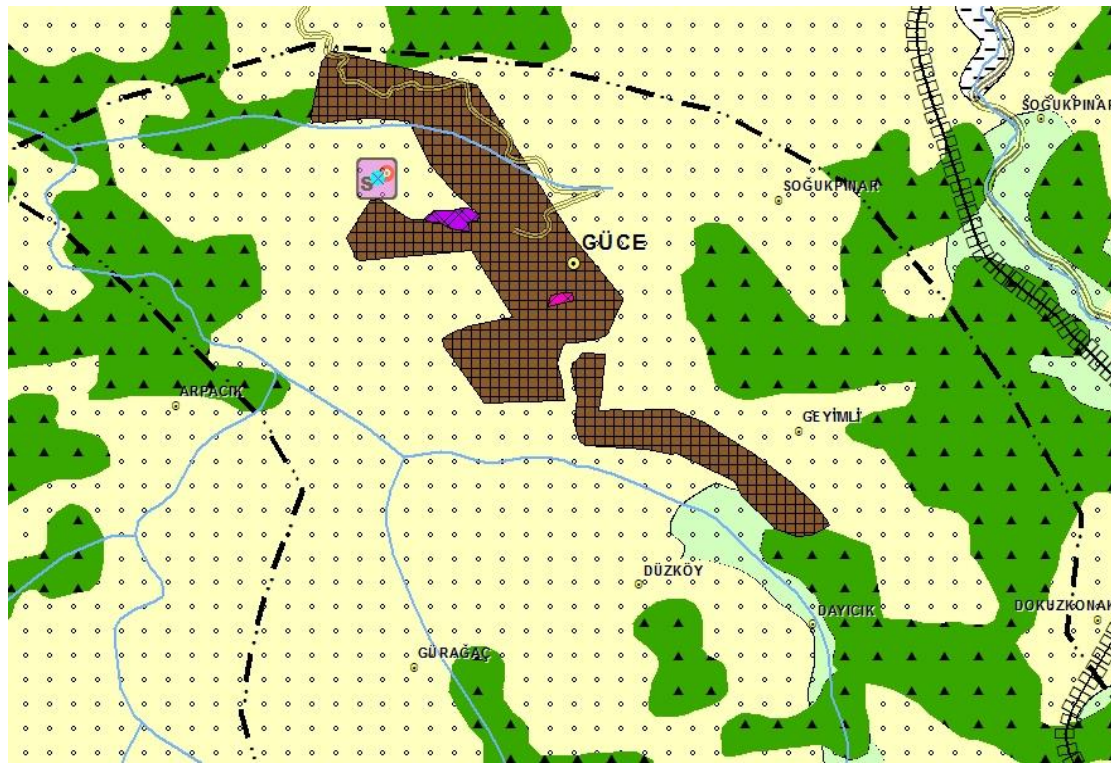
Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
27214	164	166	45.000

- Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması amacıyla tersane yapımı önerilmiştir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.58 GİRESUN-Güce

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Bölgedeki normal baltalık ve normal koru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla ve orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların devamlılığı desteklenecektir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

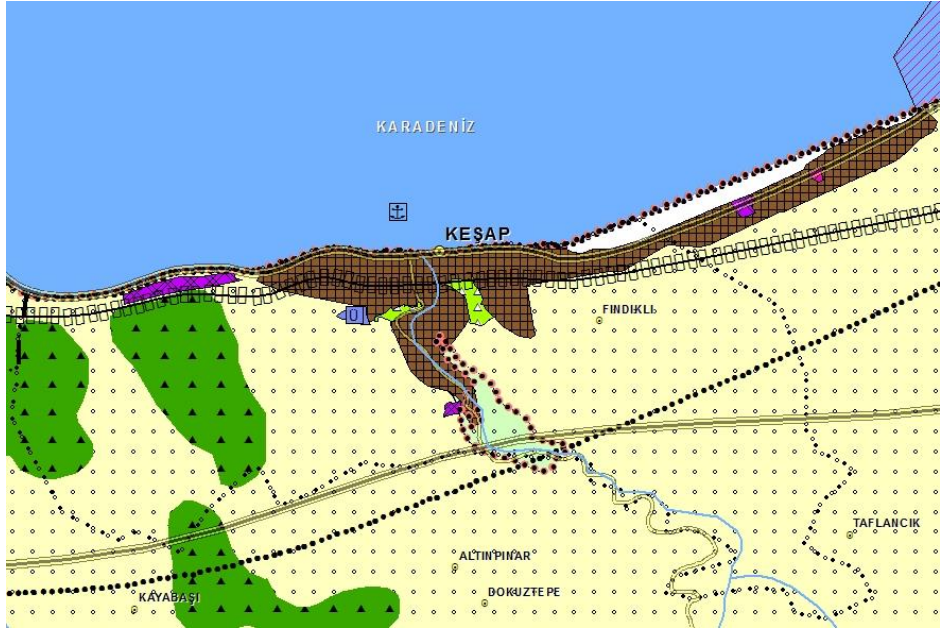
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
3461	69	50	8.000

6.59 GİRESUN-Keşap

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
9475	120	79	17.000

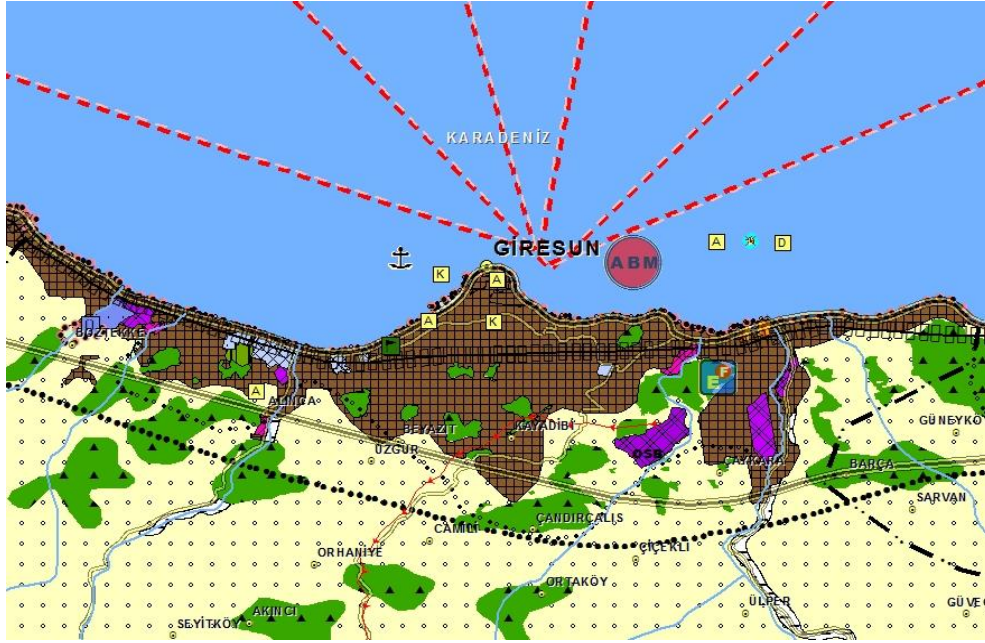
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.60 GİRESUN-Merkez İlçe

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
83636	1194	70	120.000

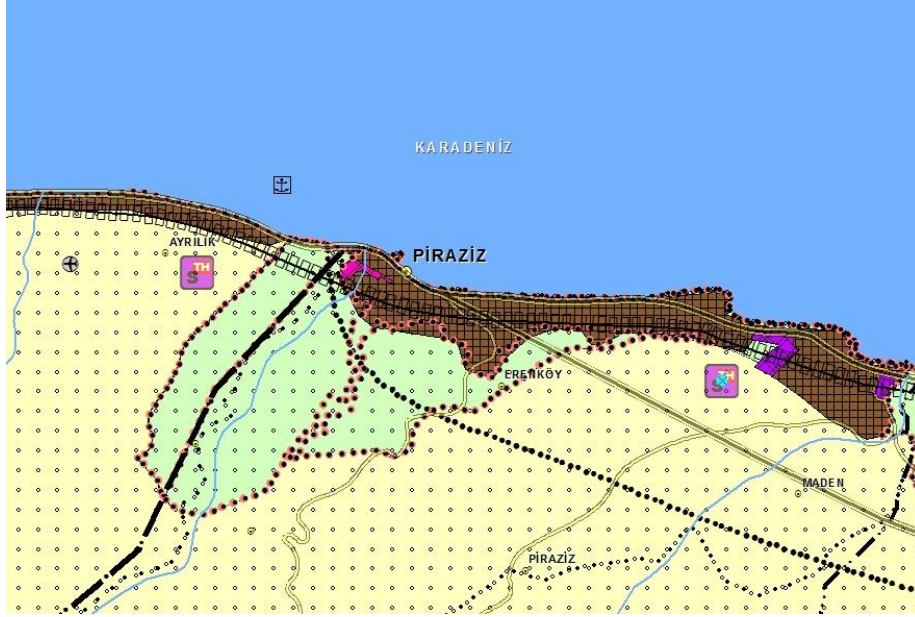
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Katma değeri yüksek sanayi ürünleri üretimi teşvik edilecektir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir. Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi çevresinin potansiyeli ile birlikte, turizm açısından bir konaklama merkezi olarak gelişecektir.
- Kültürel ve doğal değerler özel önlemler dahilinde korunacaktır (Giresun Kalesi, Gedikkaya ve deniz kuşları açısından önemli bir alan olan Giresun Adası). Tarihi Zeytinlik Evleri'nde koruma ve restorasyon faaliyetleri yapılacaktır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Liman, bölgedeki tarım ve tarıma dayalı sanayiye desteklemek amaçlı öngörülmüştür. Limanların kademelenmesi ölçeğinde İkinci kademe liman olarak özellikle dış ticarete yönelik Giresun limanının kapasitesi arttırılmıştır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir. Bölgesel altyapının gelişimi açısından üniversite bünyesinde tıp fakültesi kurulması kararı ilgili kurumlar tarafından alınmıştır. Sağlık alanında yapılacak bölgesel değerlendirmeler doğrultusunda fakülte içerisinde bir ihtisas hastanesi (özellikle alerji vakalarına yönelik) oluşturulabilir.

6.61 GİRESUN-Piraziz

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
9416	114	82	17.000

SEKTÖREL KARARLAR

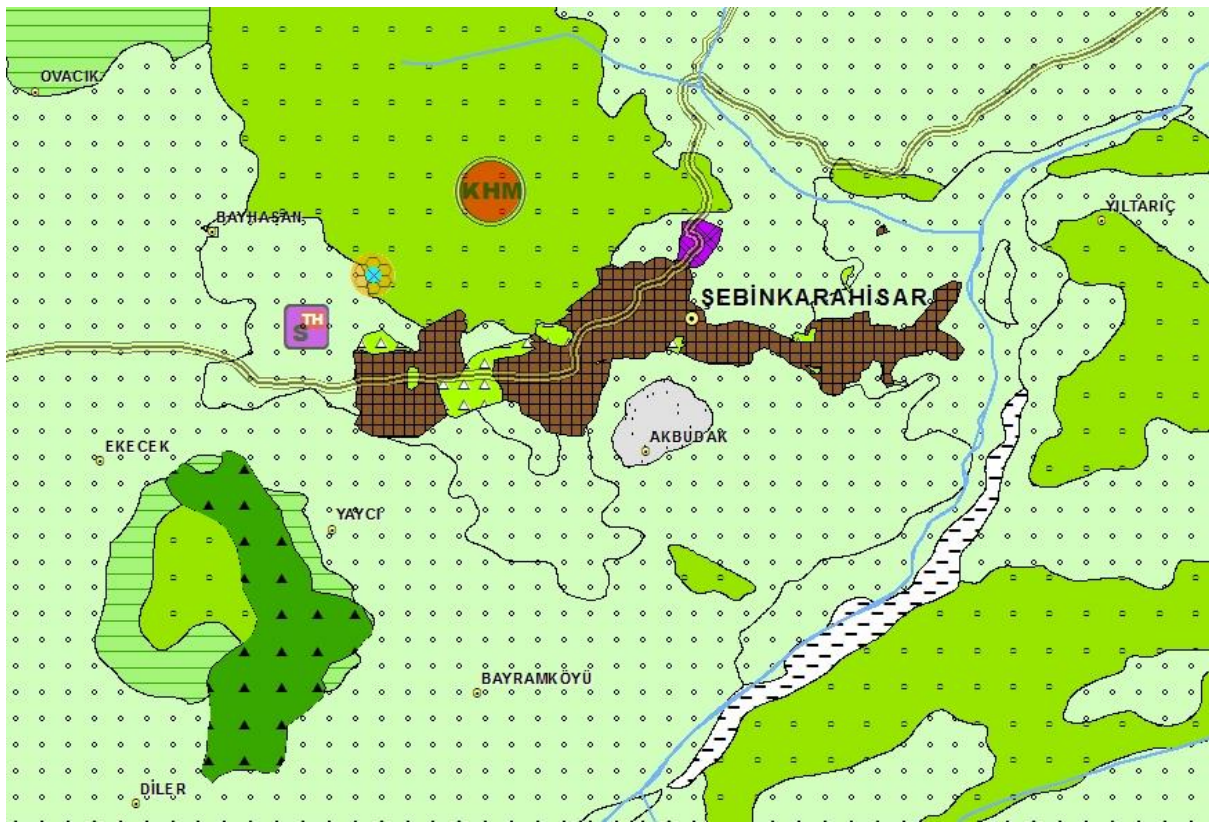
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Aksu Deresi'nde kültür bahçılığı, bölgedeki mevcut potansiyeli ile geliştirilmesi öngörülen sektörlerden biridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan dikili alanların, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.62 GİRESUN-Şebinkarahisar

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
36713	210	175	50.000

SEKTÖREL KARARLAR

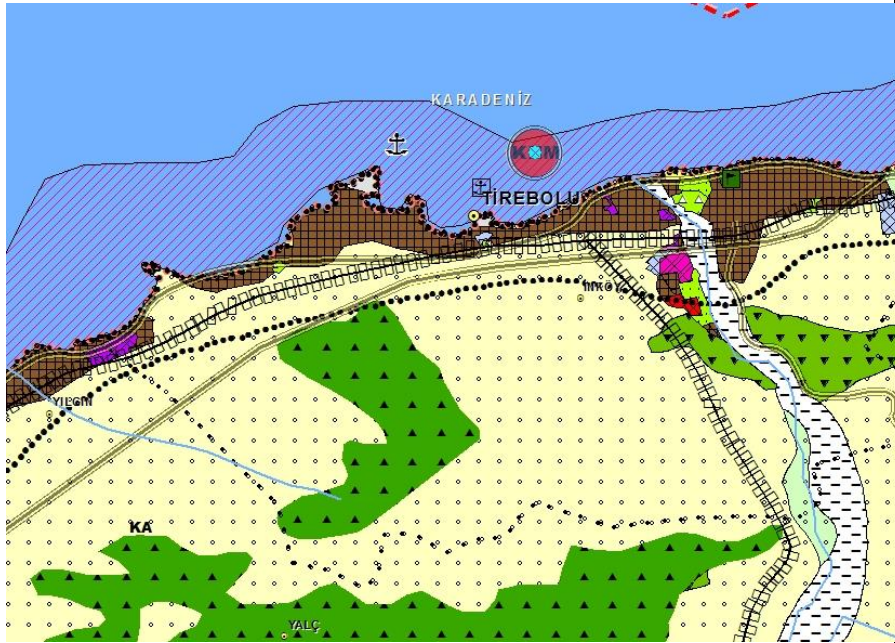
- Kentsel Hizmet Merkezi olarak planlanan ilçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlçedeki yeraltı kaynaklarının, madencilik sektörü ekseninde gelişmesi öngörülmüştür.
- İlçenin potansiyelleri dikkate alındığında, yapılacak alt ölçekli analiz ve araştırmalar ile birlikte Organik Tarım yapılması öngörülmüştür.
- Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, bu yönde geliştirilmesi planlanmıştır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Kentsel Hizmet Merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatılarının oluşturulması öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.63 GİRESUN-Tirebolu

SEKTÖREL KARARLAR

- Kentsel Hizmet Merkezi olarak planlanan ilçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, tarıma dayalı sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 4.6.1).
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- İlçe merkezinin mevcut olan tarihi ve doğal sit alanları, doğal kıyı kullanımı gibi özellikleri koruma-kullanma ilkeleri doğrultusunda turizm açısından değerlendirilecektir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

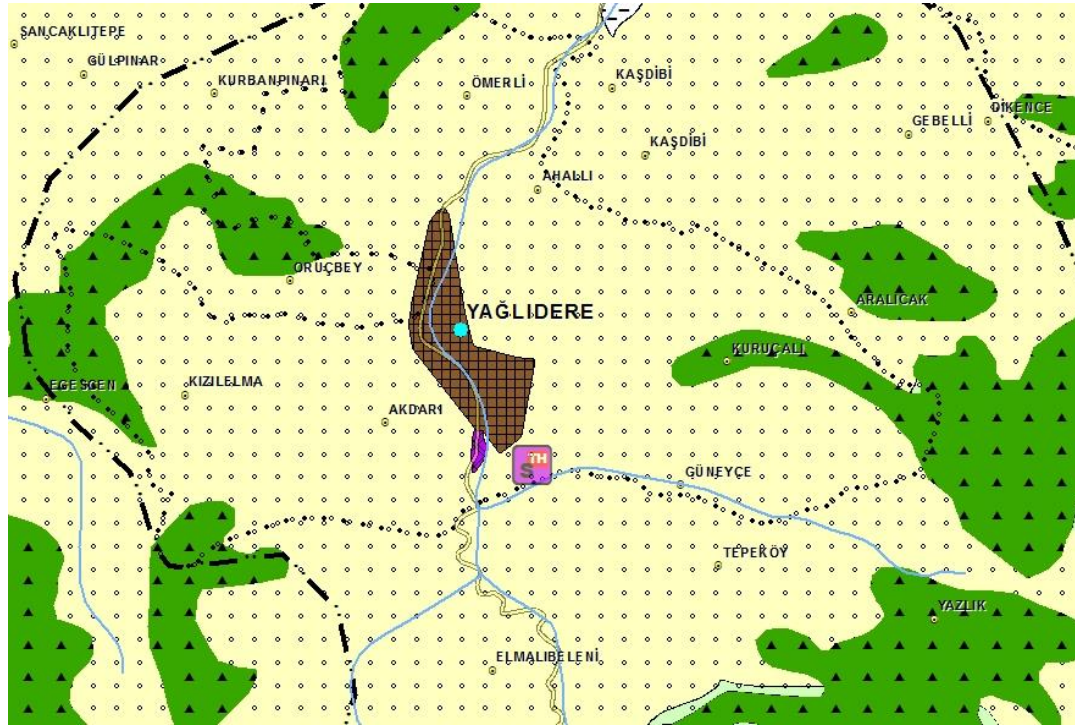
- Limanların kademelenmesi ölçeğinde İkinci kademe liman olarak özellikle dış ticarete yönelik Tirebolu limanının kapasitesi artırılmıştır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
16112	222	73	30.000

- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.64 GİRESUN-Yağlıdere

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım sektörüdür.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri arttırılacaktır.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.

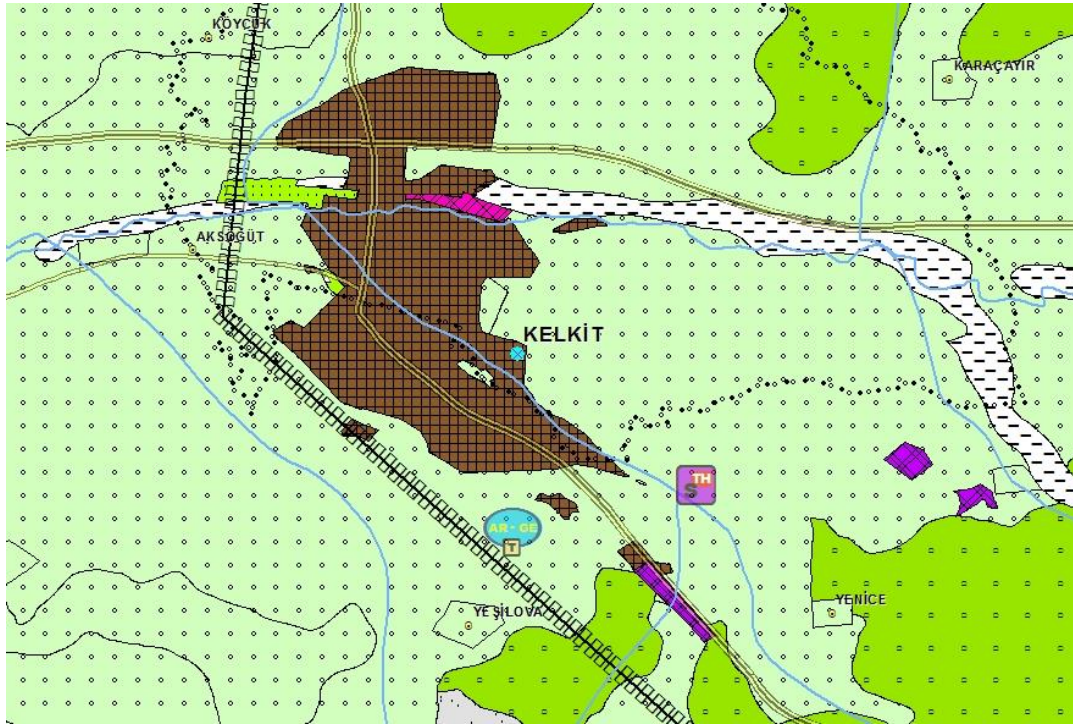
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
4336	43	101	8.000

6.65 GÜMÜŞHANE - Kelkit

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım sektörüdür.
- İlçenin potansiyelleri dikkate alındığında, yapılacak alt ölçekli analiz ve araştırmalar ile birlikte Organik Tarım yapılması öngörülmüştür.
- Tarımsal üretimin verimliliğinin artırılması ve ürün kalitesi açısından organik tarım teşvik edilecektir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

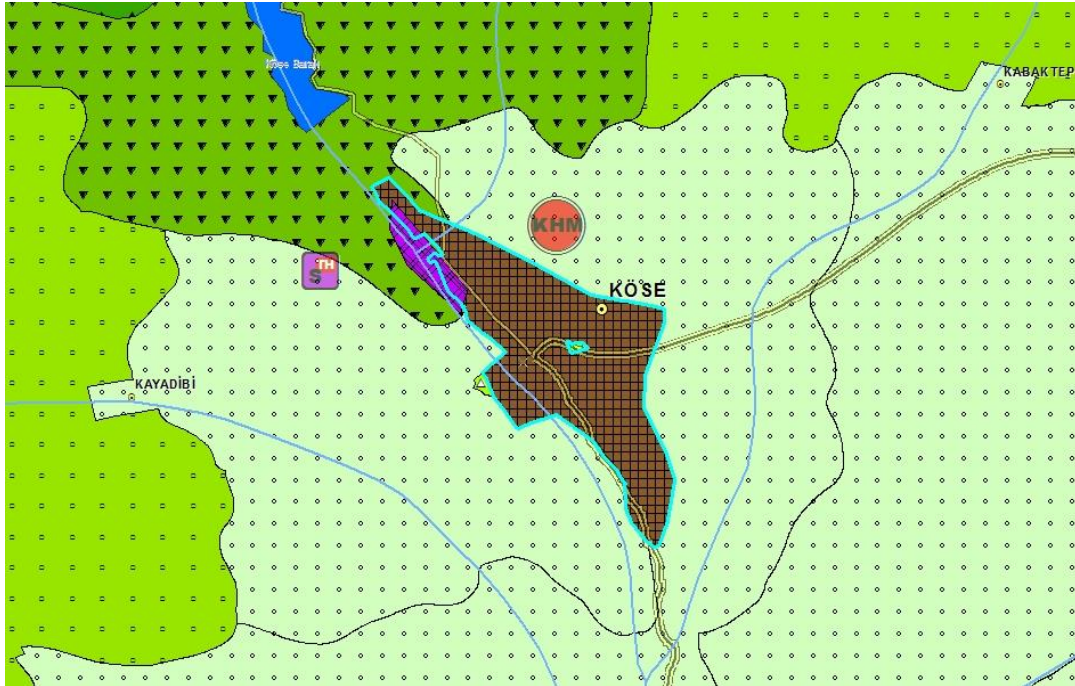
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekli plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
19090	259	74	45.000

6.66 GÜMÜŞHANE - Köse

SEKTÖREL KARARLAR

- Kentsel Hizmet Merkezi olarak planlanan ilçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, tarıma dayalı sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- İlçenin potansiyelleri dikkate alındığında, yapılacak alt ölçekli analiz ve araştırmalar ile birlikte Organik Tarım yapılması öngörülmüştür.
- Tarımsal üretimin verimliliğinin artırılması ve ürün kalitesi açısından organik tarım teşvik edilecektir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçeden doğuya bağlantıyı sağlayan yolun kalitesi artırılarak hem toplumsal hem de ekonomik yönden ilişkilerin geliştirilmesi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
8153	73	112	18.000

ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.67 GÜMÜŞHANE - Kürtün

SEKTÖREL KARARLAR

- Kentsel Hizmet Merkezi olarak planlanan ilçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve hizmetler sektörleridir.
- İlçedeki yeraltı kaynaklarının, madencilik sektörü ekseninde gelişmesi öngörülmüştür.
- Sebze-meyve tarımı, arıcılık, alabalık yetiştiriciliği gibi yerel ekonomik kalkınmayı gerçekleştirecek sektörler desteklenecektir. İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Kürtün Barajında kültür balıkçılığı yetiştiriciliği desteklenecektir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini güney ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

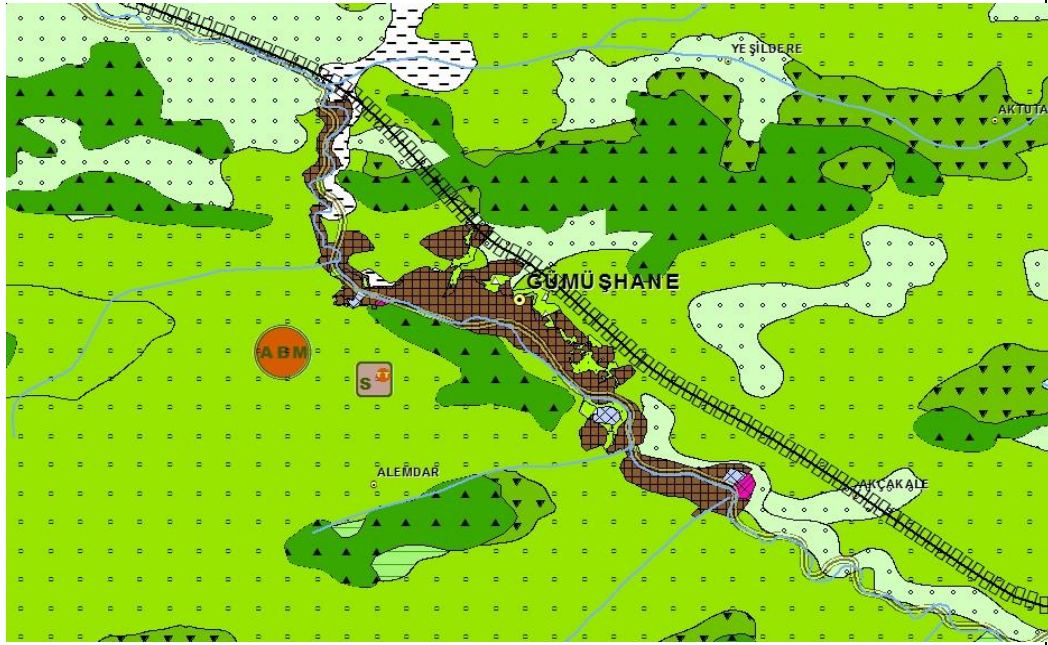
Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
3488	71	49	8.000

desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür.

■ İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

■ Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.68 GÜMÜŞHANE – Merkez İlçe

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
30270	215	141	50.000

SEKTÖREL KARARLAR

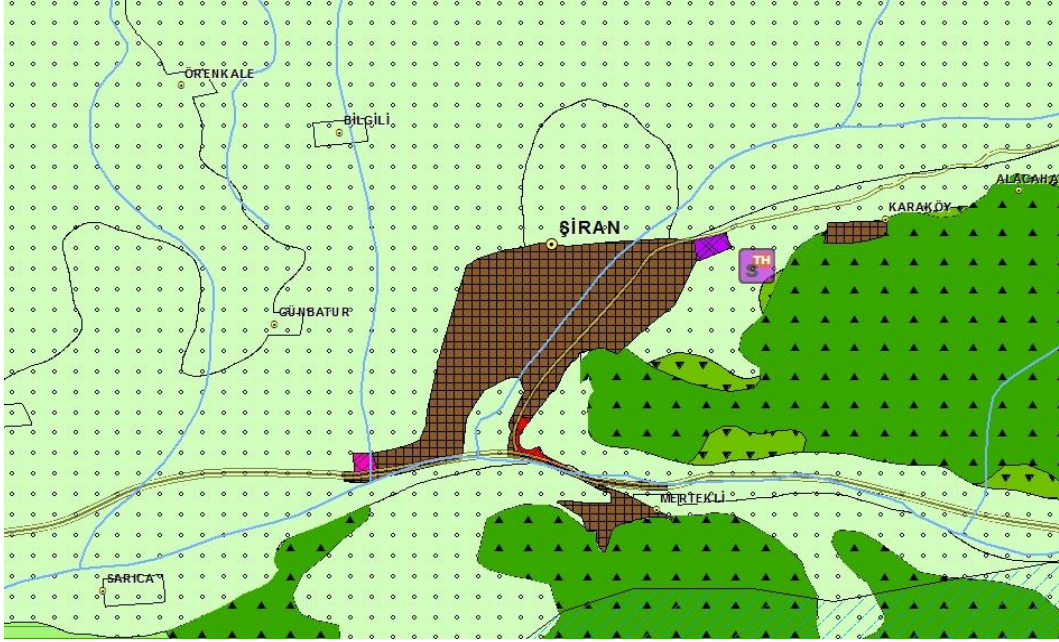
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve sanayi sektörleridir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- Madencilik sektörü ekolojik kaynaklara dair koruma ilkeleri doğrultusunda geliştirilebilir.
- Dut yetiştiriciliği ve ipekböcekçiliği teşvik edilerek pazara mamul ürün sunumu gerçekleştirilecektir.
- Kuşburnu üretiminin teşvik edilmesi, tanıtımı ve pazar organizasyonları gerçekleştirilecektir.
- Mikroklima özellikleri gösteren Harşit Çayı boyunca çilek, elma, kayısı gibi meyvelerin üretiminin artırılması teşvik edilirken, bunların tarımsal sanayi alanlarında işlenmesi sağlanacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini güney ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür.
- Hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatılarının oluşturulması öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.69 GÜMÜŞHANE - Şiran

SEKTÖREL KARARLAR

■ İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörleridir.

■ İlçenin potansiyelleri dikkate alındığında, yapılacak alt ölçekli analiz ve araştırmalar ile birlikte Organik Tarım yapılması öngörülmüştür.

■ Tarımsal üretimin verimliliğinin artırılması ve ürün kalitesi açısından organik tarım teşvik edilecektir.

■ İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

■ İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.

■ Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
11977	113	106	25.000

6.70 GÜMÜŞHANE - Torul

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
4592	24	195	9.000

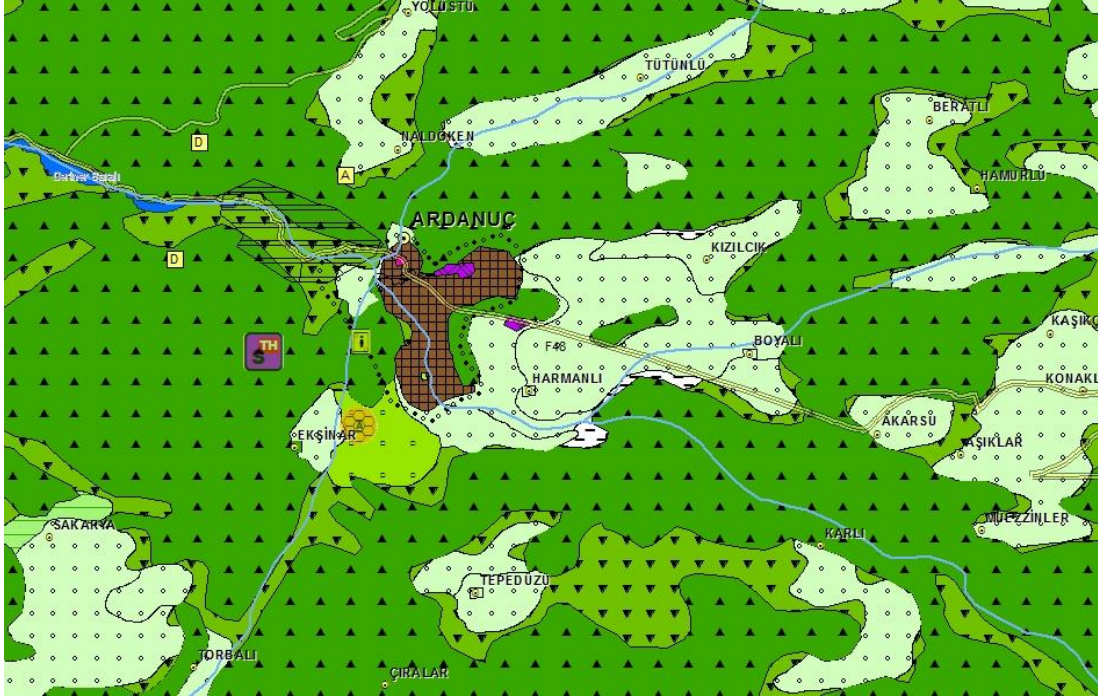
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler turizm, ormancılık, tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörleridir.
- İlçe merkezinde, tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Kültür balıkçılığı, bölgedeki mevcut potansiyeli ile geliştirilmesi öngörülen sektörlerden biridir.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.
- Limni Gölü, Artabel Gölleri, Karaca Mağarası ve tarihi kaleleri ile önemli turistik ürünlere sahip ilçede turizmin kent ekonomisine katkısını artırmak amacıyla altyapı çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür. Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Karadeniz Bölgesini güney ile bağlayan birinci derece yolun üzerinde olması önemli bir potansiyel olmakla birlikte, bu önemli bağlantının demiryolu ile desteklenmesi ve bu yönüyle özellikle sanayi açısından bölgenin gelişimi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.71 ARTVİN – Ardanuç

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
5278	90	59	12.000

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- Sahip olduğu yoğun orman ve mera alanları ile tarım sektörü içinde özellikle hayvancılık ve arıcılık sektörlerinin bölgenin gelişimi için başat sektörler olacağı öngörülmüştür. Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir. Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlin büyük bölümünü içine alan turizm bölgesi içinde, Ardanuç ilçesi de sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile ön plana çıkarılmış ve turizm sektörünün gelişmesi öngörülmüştür. Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır. Özellikle kültürel ve turizm açısından önemli olan değerler olan Cehennem Kanyonu, Ardanuç Kalesi, Adakale Mahallesi bu açıdan değerlendirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Artvin Merkez-Ardanuç-Erzurum, hatları geliştirilerek ana ulaşım kademelenmesine eklenmiştir.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.72 ARTVİN – Arhavi

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
14079	93	152	20.000

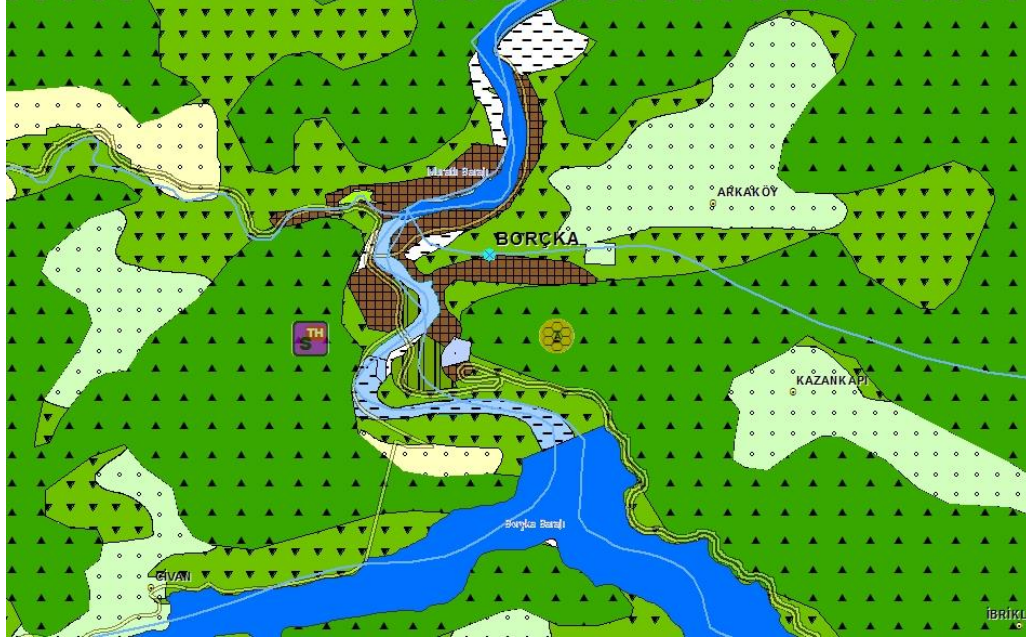
SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Rize – Artvin aksında belirlenen turizm bölgesi açısından gelişmesi öngörülen bölge kapsamında, ulaşım bağlantılarının güçlü olması sebebiyle ilçede turizm sektörü, gelişmesi öngörülen önemli bir sektördür.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır. Endüstriyel değeri yüksek olan fındık üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için fındığın işlenmesi ve pazarlanması gerçekleştirilecektir (bkz. 3.6.1).

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerseçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerseçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.73 ARTVİN – Borçka

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
9007	53	170	12.000

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- Orman değerlerinin yüksek olması ve bu değerlerin kırsal kalkınma amacıyla değerlendirilmesi için uygun alanlara depolama alanı ve ilçe merkezlerinde bu ürünlerin işlenerek pazara sunulması öngörülmüştür.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlin büyük bölümünü içine alan turizm bölgesi içinde, Borçka ilçesi de sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile ön plana çıkarılmış ve turizm sektörünün gelişmesi öngörülmüştür.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Üretim merkezlerinin pazarla olan ilişkisinin yükseltilmesi için ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.

6.74 ARTVİN – Hopa

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
15474	149	104	35.000

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler turizm ve hizmetler sektörleridir.
- İlçe sınırlarında yoğun alan kaplayan özel ürün alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- Endüstriyel değeri yüksek olan çayın üretiminin yoğunlaştığı ilçede tarımsal üretimin iktisadi girdisini artırmak için çayın işlenmesi ve pazarlanması teşvik edilecektir.
- Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- Balık üretiminde gerekli olan depolama alanları oluşturulması ve balık ürünlerine yönelik sanayinin teşvik edilmesi öngörülmüştür.
- Sınır kapısının etkinliğinin artırılıp, özellikle ticari hizmetler ve lojistik sektörlerinin gelişmesi öngörülmüştür.
- Ulaşım bağlantılarının merkezinde olması ve sınırla olan ilişkisi nedeniyle ilçede lojistik sektörünün geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Limanların kademelenmesi ölçeğinde İkinci kademe liman olarak özellikle dış ticarete yönelik Hopa limanının kapasitesi artırılmıştır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.75 ARTVİN – Merkez İlçe

SEKTÖREL KARARLAR

- Artvin Merkez ilçe hem kentin karar alma mekanizması içindeki yerini korurken aynı zamanda belirtilen fonksiyonlara yönelik merkez işlevi üstlenecektir.
- Merkez ilçe belirlenen Turizm bölgelerinin odağında olması itibarıyla, bu sektöre yönelik hizmet ve karar verici birimlerin gelişeceği, finansal birikimin oluşacağı kent olacaktır. Merkez ilçe’de Kafkasör Bölgesi turizm merkezi olarak kentin vizyonunun şekillendirilmesinde önemli bir rol oynayacaktır.
- Çevrede belirlenen madencilik faaliyetlerinin işleneceği, hammadde-sanayi ilişkisinin kurulacağı özellikle çimento, granit ve mermer sanayi geliştirilecektir. Buna yönelik hizmet fonksiyonları oluşturulacaktır. Bu süreçte çevre koruma ilke ve kararları ön planda tutulacaktır. Artvin-Ortaköy mevkiinde granit cevherleri işlenecektir.
- Bölgedeki normal baltalık ve normal koru alanlarındaki orman ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla, Artvin Merkez İlçe’de orman ve orman ürünlerine yönelik yeni sanayi kuruluşlarının oluşması ve var olanların devamlılığı desteklenecektir.
- Artvin-Çamlıhemşin hattı arasında kalan bölge özellikle zengin doğal kaynaklar, koruma alanları, tabiat ve milli parklar, yaylalar, koruma alanları, kıyı alanları ve kültürel birikimi ile ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla bu bölgede eko-turizmle yönelik planlama çalışması yapılacaktır. Kaçkarlar ve Çoruh vadisi, Milli Parklar boyunca doğa sporları, amatör balıkçılık kültürel turizm, ekolojik kaymaklı turizm teşvik edilecektir.
- Merkez ilçe belirlenen Turizm bölgelerinin odağında olması itibarıyla, bu sektöre yönelik hizmet ve karar verici birimlerin gelişeceği, finansal birikimin oluşacağı kent olacaktır.
- Kırsal alanda ön işleme, süzme gibi faaliyetlerin yapılacağı arıcılık sektörünün paketleme, pazarlama ve organizasyonu üretici birliklerinin etkin katılımıyla ilçe merkezinde gerçekleştirilecektir.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

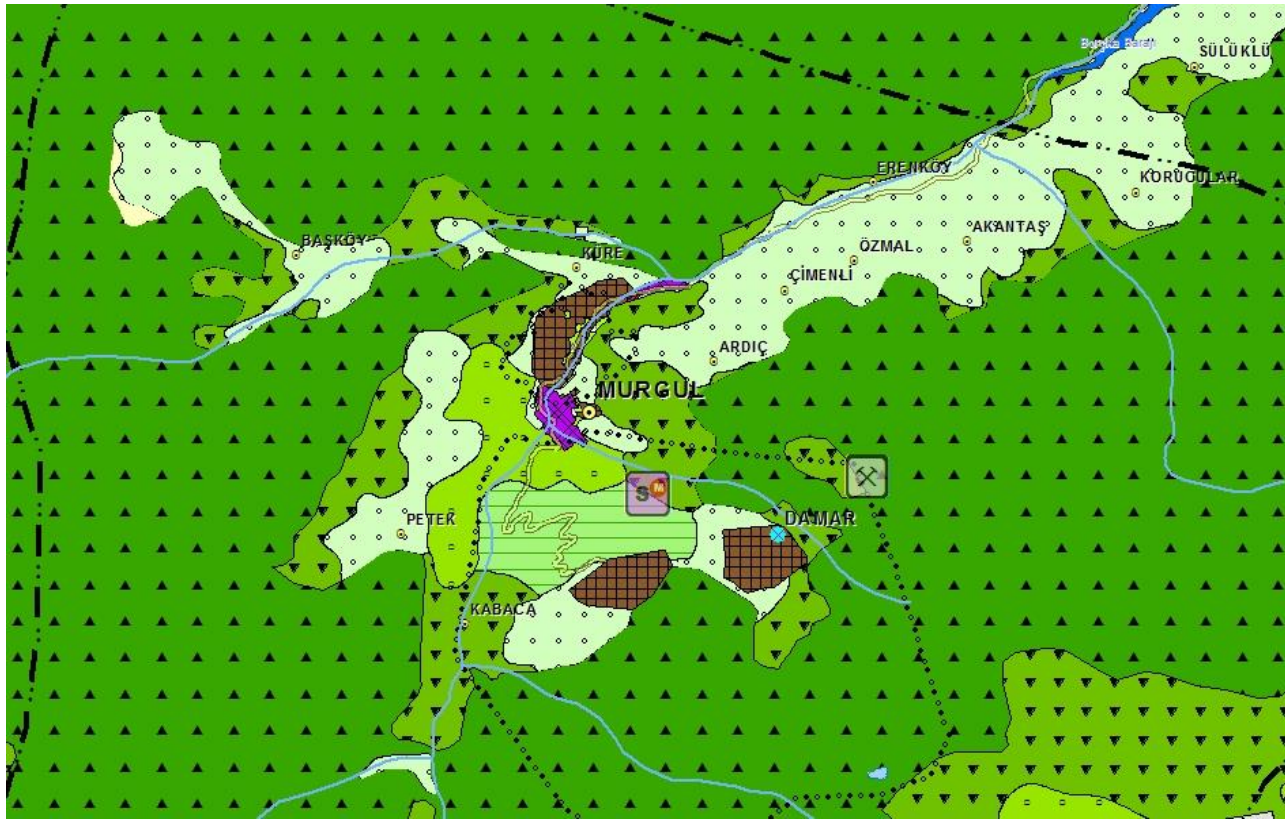
- Artvin Merkez-Ardanuç-Erzurum, hatları geliştirilerek ana ulaşım kademelenmesine eklenmiştir.
- Plan alternatifleri çerçevesinde; ilde gündemde olan kat atık depolama alanına yönelik mevcut projenin Ormanlı Köyü’nün 1 km kadar güney doğusundaki mevkiye konumlandırılmasına karar verilmiştir. Ayrıca ildeki tüm düzensiz depolama alanlarının, düzenli depolama tesislerine dönüşümleri sağlanacak ve ayrıştırılarak yeniden değerlendirilebileceklerin geri dönüşümü sağlanacaktır.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
23129	207	112	35.000

6.76 ARTVİN – Murgul

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım, maden sektörüdür.
- Bakır madenciliği açısından Murgul, cevherlerinin işletilmesi etkinleştirilerek, Kurulan liman-yük taşımacılığı-demiryolu bağlantısı ile izabe tesislerine taşınacaktır.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan balın, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.

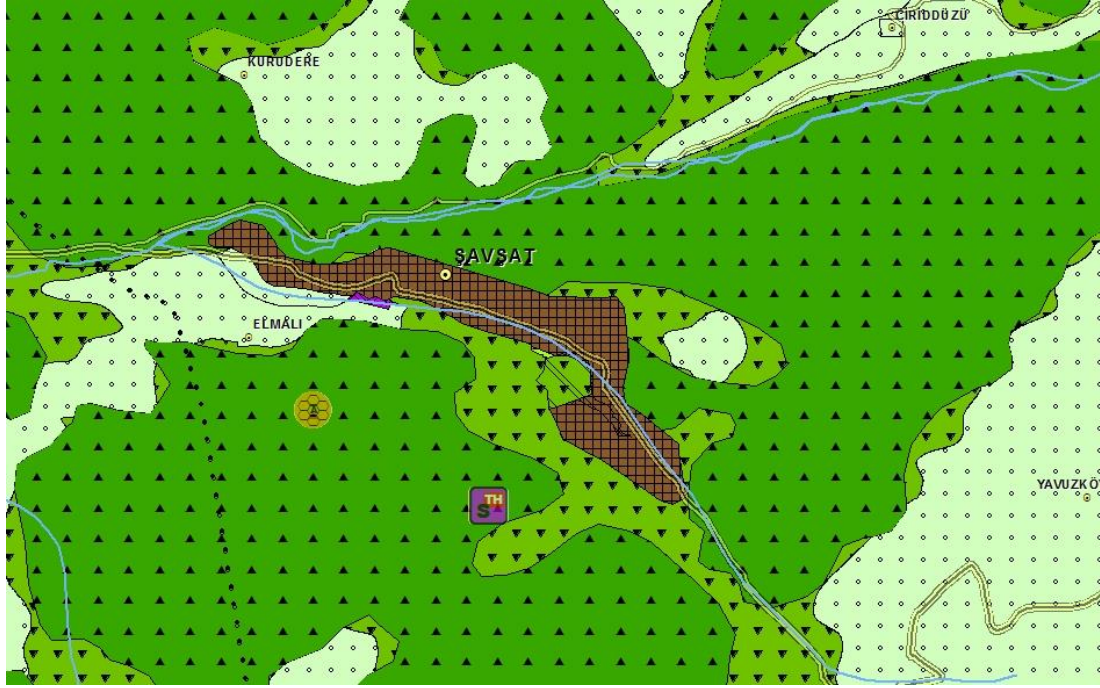
ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
3801	34	113	8.000

6.77 ARTVİN – Şavşat

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
7326	76	97	15.000

SEKTÖREL KARARLAR

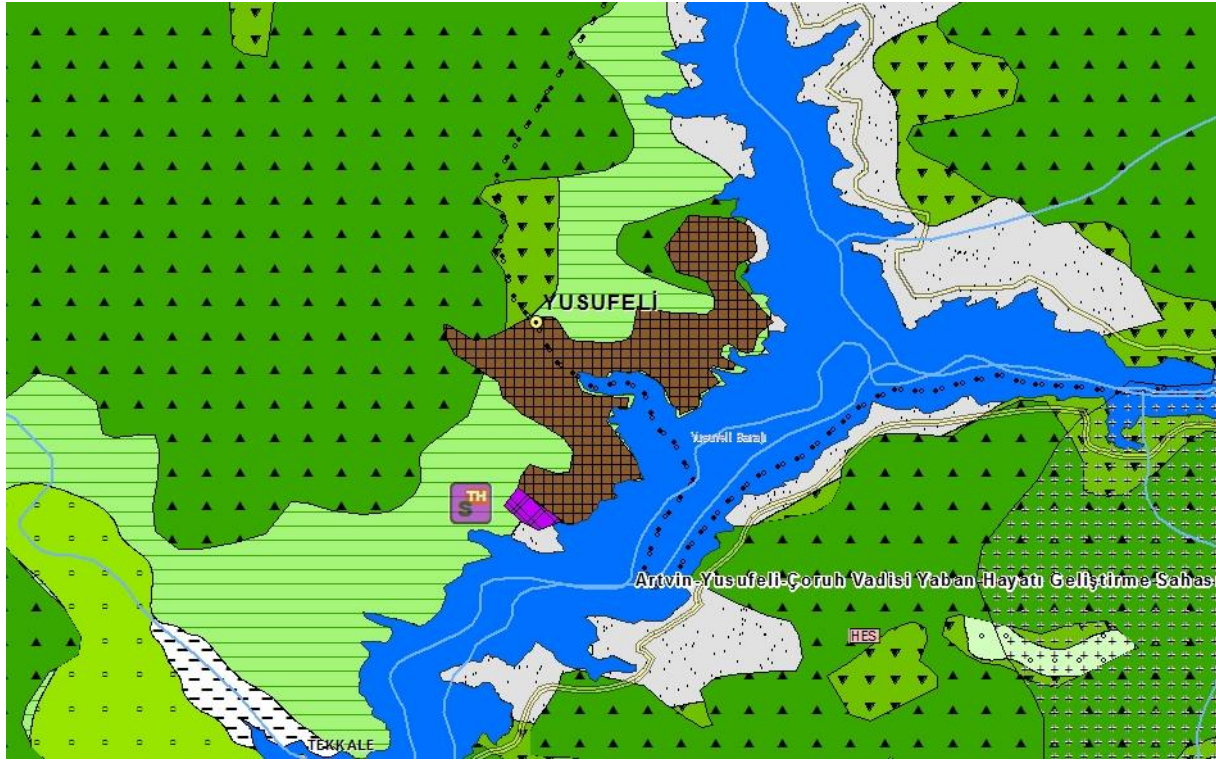
- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, turizm ve hizmetler sektörleridir.
- Sahip olduğu yoğun orman ve mera alanları ile tarım sektörü içinde özellikle hayvancılık ve arıcılık sektörlerinin bölgenin gelişimi için başat sektörler olacağı öngörülmüştür.
- Mera alanlarının yaygınlaştığı ilçede özel önlemler alınarak mera alanları korunacak ve buna bağlı olarak hayvancılık teşvik edilecektir.
- Süt ve et üretimi açısından hayvancılık üretimi geliştirilecektir. Üretimin verimliliğinin artırılması için kaba yem ve silajlık mısır üretimi yaygınlaştırılacaktır.
- Sahip olduğu orman alanları ve bitki örtüsü, zengin florası dikkate alındığında arıcılık sektörünün bölgenin gelişimi için önemli bir sektör olduğu tespit edilmiştir (bkz. 4.6.3.). Kırsal alanda üretilen ve depolanan bahn, ilçe merkezinde belirlenen sanayi alanlarında işlenerek pazara sunulması sağlanacaktır.
- İlin büyük bölümünü içine alan turizm bölgesi içinde, Şavşat ilçesi de sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile ön plana çıkarılmış ve turizm sektörünün gelişmesi öngörülmüştür.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- İlin doğu ve kuzeydoğu ile bağlantısını sağlayan yolun üzerinde olan ilçede, bu bağlantının güçlendirilmesi öngörülmüştür.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yerleşimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yerleşimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

6.78 ARTVİN – Yusufeli

KENTSEL YERLEŞME VE PROJEKSİYON KARARLARI

Kentsel Nüfus	Yerleşik Alan (ha)	Mevcut Brüt Yoğ. (kişi/ha)	2026 Yılı Max Kent Nüfusu
6106	46	133	8.000

SEKTÖREL KARARLAR

- İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım ve turizm sektörleridir.
- İlin büyük bölümünü içine alan turizm bölgesi içinde, Yusufeli ilçesi de sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile ön plana çıkarılmış ve turizm sektörünün gelişmesi öngörülmüştür.
- İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan diğer yerleşmelerle birlikte bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- Kültürel ve doğal değerler yaşatılarak korunacaktır.

ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI KARARLARI

- Baraj nedeniyle yerleşim alanının değişeceği Yusufeli’nde sağlıklı kentsel çevrenin oluşumu açısından gerek fiziksel gerekse iktisadi olarak planlama çalışması yapılacaktır.
- İlçe merkezi olması dolayısıyla, hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır. Alt ölçekteki plan çalışmalarında buraların yer seçimi ve yapılaşma şartları belirlenecektir.
- Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır. Kırsal kalkınma için oldukça önemli olan bu depolama alanlarının yer seçimi ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Yusufeli-Fındıklı ilçeleri arasındaki bulunan bağlantısının turizmin gelişmesi amacıyla özellikle kalitesi artırılmıştır.